

Geldrop-Mierlo

Meerjarenbegroting 2027-2030

Geldrop-Mierlo

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 2
Algemene inleiding 4
Verloop begrotingssaldo 4
Algemene toelichting en inleiding bij begrotingsprogramma's 7
Programma 1. De mens centraal 8
Thema Leven lang ontwikkelen 9
Thema Bestaanszekerheid 11
Thema Zorg & ondersteuning 13
Opgave Hervormingsagenda Jeugd: Stevige Lokale Teams 15
Opgave Vluchtelingenopvang 16
Opgave Scholenbouw 17
Focuspunten lijn "De mens centraal" 18
Programma 2. Sterke wijken 24
Thema Vitaal leven 26
Thema Sterke netwerken 28
Thema Leefbare, groene wijken 30
Thema Inclusief leven 30
Thema Wonen 32
Opgave Woningbouw 34
Opgave Coevering 34
Opgave Gebiedsontwikkeling 36
Focuspunten lijn "Sterke wijken" 39
Programma 3. Vitaal & groen buitengebied 46
Thema Doorlopend groen 47
Thema Multifunctioneel landelijk gebied 48
Opgave Gijzenrooi 50
Focuspunten lijn "Vitaal & groen buitengebied" 50
Programma 4. Toekomstbestendig Geldrop-Mierlo 52
Thema Economische kracht 53
Thema Cultuur 54
Thema Duurzaamheid 56
Thema Mobiliteit 59
Thema Veiligheid 61
Opgave Bedrijventerreinen 62
Opgave Energietransitie 63
Opgave Maatschappelijke weerbaarheid 64
Focuspunten lijn "Toekomstbestendig Geldrop-Mierlo" 65
Programma 5. Organisatie 73
Thema Bedrijfsvoering 74
Thema Organisatieontwikkeling 77
Thema Dienstverlening 78
Opgave Participatief werken 80
Opgave Digitale transformatie, data en informatiepositie 80
Focuspunten lijn "Organisatie" 82
Paragrafen 88
Lokale heffingen 89
Weerstandsvermogen en risicobeheersing 97
Onderhoud kapitaalgoederen 106
Financiering 113
Bedrijfsvoering 116
Verbonden partijen 118
Inleiding 118
Gemeenschappelijke regelingen 119
Vennootschappen en coöperaties 130
Stichtingen en verenigingen 131
Overig 135
Grondbeleid 138
Wet open overheid 142

Verplichte beleidsindicatoren 143
Financiële begroting 145
Overzicht van baten en lasten 145
Overzicht van baten en lasten per taakveld 146
Toelichting overzicht van baten en lasten 149
Verschillen per programma 149
Overzicht van de geraamde incidentele baten en lasten 150
Overzicht beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves 151
Uiteenzetting van de financiële positie 153
Geprognosticeerde balans 153
EMU-saldo 153
Jaarlijks terugkerende arbeidskosten 153
Overzicht van investeringen 154
Reserves en voorzieningen 159
Overzicht van reserves en voorzieningen 159
Toelichting op de reserves 161
Toelichting op de voorzieningen 168
Toelichting op de financiële uitgangspunten 171
Bijlagen 173
Vaststellingsbesluit 173

Algemene inleiding

Deze begroting laat zien wat we in 2027 gaan doen en wat dat kost, met een doorkijk tot en met 2030. Onze koers komt uit de Visie 2044, de Strategie 2026-2029 en het Breed Raadsprogramma. Binnen elk begrotingsprogramma werken we met thema's en opgaven. Aan de doelen daarvan koppelen we de activiteiten die we in 2027 uitvoeren. Met focuspunten laten we zien welk regulier werk in 2027 extra aandacht krijgt.

Het Breed raadsprogramma is een belangrijke pijler onder deze begroting. Het college is alle opdrachten uit dat programma langsgelopen en heeft beoordeeld wat al gebeurt, wat binnen de bestaande middelen kan, en waarvoor aanvullende middelen of capaciteit nodig zijn. In deze begroting is daarom zichtbaar welke ambities in 2027 landen, welke we faseren en hoe we ze oppakken.

Bij die afweging is brede welvaart onze maatstaf, net als in de Visie 2044 en in het breed raadsprogramma. Bij onze keuzes kijken we daarom niet alleen naar de financiële en economische gevolgen, maar ook naar wat een keuze betekent voor de leefbaarheid, de gezondheid, de sociale samenhang, de veiligheid en de duurzaamheid van onze gemeente. Economische groei is daarbij een middel en geen doel op zich. Waar het om gaat is of inwoners genoeg hebben om van te leven, mee kunnen doen, gezond kunnen leven en zich thuis voelen in hun buurt. Brede welvaart is daarom geen apart programma en geen aparte opgave, maar loopt door alle programma's heen.

Verderop in deze begroting is inzichtelijk gemaakt wat het gaat kosten. Een klein deel van die kosten komt voort uit de activiteiten en focuspunten die we beschrijven, terwijl het grootste deel zit in het reguliere werk dat we elke dag doen. De financiële ruimte is voor 2027 en de jaren daarna beperkt, en dat is in deze begroting terug te zien.

Het financiële overzicht en de capaciteitsraming zijn per taakveld weergegeven, zoals het Besluit begroting en verantwoording dat voorschrijft. Per begrotingsprogramma zetten we de financiële bijzonderheden op een rij. Zo geeft deze begroting antwoord op de drie vragen die er in de kern toe doen. Wat willen we bereiken, wat gaan we ervoor doen en wat gaat het kosten.

Verloop begrotingssaldo

Het startpunt van deze Meerjarenbegroting is het saldo uit de vorige begroting. De begroting sluit met de volgende saldi, waarbij '+' een positief saldo is en '-/-' een negatief begrotingssaldo.

Verloop begrotingssaldo	2027	2028	2029	2030
Saldo meerjarenbegroting 2026-2029	**1.802.051**	**-2.271.897**	**954.512**	**2.472.297**
Eerdere besluitvorming raad in 2026	-203.118	-228.920	-273.471	-416.193
Meicirculaire 2026	0	0	0	0
Begrotingssaldo subtotaal	**1.598.933**	**-2.500.817**	**681.041**	**2.056.104**
A. Autonome ontwikkelingen	508.208	108.344	-819.158	-1.166.102
Begrotingssaldo bestaand beleid	**2.107.141**	**-2.392.473**	**-138.117**	**890.002**
B. Begrotingsaanpassingen bestaand beleid	-3.315.099	-3.532.953	-3.613.827	-3.890.068
C1. Geselecteerd raadsprogramma	-340.000	-335.000	-335.000	-235.000
C2. Geselecteerd nieuw geld	-715.274	-606.865	-652.827	-702.790
D. Geselecteerde ombuigingen	2.470.447	5.648.239	4.623.204	4.335.253
Begrotingssaldo in MPB 2027-2030	**207.215**	**-1.219.052**	**-116.567**	**397.397**

Verloop begrotingssaldo	2027	2028	2029	2030
- waarvan incidenteel	33.731	1.001.754	-373.891	-707.746
- waarvan structureel	**173.484**	**-2.220.806**	**257.324**	**1.105.143**

Algemene reserve	2026	2027	2028	2029	2030
Stand per 1 januari	**14.234.882**	**11.133.744**	**10.548.771**	**8.949.807**	**8.717.245**
Jaarrekeningresultaat 2025	1.350.459	0	0	0	0
RV Afwaarderen boekwaarden scholen (IHP)	-56.288	-584.973	-198.964	-232.562	0
MPB 2026 stelpost LPO aanvullen	-326.356	0	0	0	0
MPB 2026 Instellen dekkingsreserves voor kredieten sport	-1.790.000	0	0	0	0
MPB 2026 Algemeen risicovermogen Stichting Weeffabriek	-125.000	0	0	0	0
MPB 2026 Amendement behoud sporthalbeheer	-142.804	0	0	0	0
Septembercirculaire 2025 stelpost LPO aanvullen	-126.672	0	0	0	0
1e TURAP 2026 negatieve saldo	-1.884.477	0	0	0	0
MPB 2027 inzet surplus aanvullen begrotingssaldo	0	0	-1.400.000	0	0
Begrote stand per 31 december	**11.133.744**	**10.548.771**	**8.949.807**	**8.717.245**	**8.717.245**

A. Autonome ontwikkelingen
Ontwikkelingen die grotendeels buiten onze invloed liggen en die wij financieel moeten verwerken. Dit betreft onder andere de bijstelling van de personele begroting, het verwerken van doorgeschoven investeringen vanuit de jaarrekening 2025, de bijstelling van reserves en voorzieningen en het opnieuw berekenen van de gesloten exploitaties.

B. Begrotingsaanpassingen bestaand beleid
Actualisaties, indexeringen, investerings- en beheerposten en eerdere besluiten.

C1. Raadsprogramma
Onderdelen uit uw programma waarvoor aanvullende middelen nodig zijn.

C2. Nieuw geld
Aanvullende aanvragen die niet rechtstreeks uit bestaand beleid of uit C1 voortkomen.

D. Ombuigingen
Maatregelen waarmee wij financiële ruimte maken.

Opgenomen stelposten in programma 5 in de begroting 2027-2030

Stelposten	2027	2028	2029	2030
a. Post onvoorzien	77.500	77.500	77.500	77.500
b. Geoormerkte gelden uit circulaires (exclusief loon- en prijsbijstellingen)	13.858	10.584	9.033	9.033
c. Indexatie (inclusief loon- en prijsbijstellingen uit circulaires)	1.232.621	4.190.007	4.089.773	5.356.370
d. Reeds opgenomen stelposten	-200.000	-330.000	-350.000	115.951

Om een realistisch begrotingsresultaat te presenteren zijn bovenstaande stelposten opgenomen. Dit doen we wanneer er over de inzet van deze budgetten nog onduidelijkheid is, bijvoorbeeld omdat we wachten op landelijke besluitvorming/regels. Deze staan in programma 5 en worden na een raadsbesluit overgebracht naar het inhoudelijke programma. In onderstaand overzicht worden de stelposten samengevat weergegeven.

a. De post onvoorzien vormt een jaarlijkse stelpost en bedraagt elk jaar € 77.500,-.
b. In de circulaire uit de algemene uitkering zijn gelden opgenomen met een doel.
c. Voor de indexering van de loonkosten, materiële kosten en gewogen kostenontwikkeling is een stelpost opgenomen.
d. In 2027 gaat het om een stelpost voor de onderuitputting van kapitaallasten.

Voor een compleet overzicht van alle stelposten in de begroting zie de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Ratio weerstandsvermogen
Een belangrijk element in de financiële positie van de gemeente is het zogenaamde weerstandsvermogen. Een verzamelterm om aan te geven of de vrij beschikbare reserves voldoende groot zijn om mogelijke financiële tegenvallers te kunnen bekostigen. In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing zijn de risico's in beeld gebracht. Met daarbij de beschikbare vrije reserves. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen het weerstandsvermogen van de algemene dienst en die van het grondbedrijf. Het weerstandsvermogen van de algemene dienst op basis van deze begroting bedraagt 2,05 en die van het grondbedrijf 0,70. De ratio van de algemene dienst is daarmee iets hoger dan de doelstelling. De ratio van het grondbedrijf is lager dan de doelstelling. Meer hierover is te lezen in de paragraaf Grondbeleid.

1e begrotingswijziging 2027
De gevolgen van de septembercirculaire 2026 vormen de eerste begrotingswijziging 2027 en hebben we in onderstaande tabel verwerkt.

Septembercirculaire 2026

	2027	2028	2029	2030
Begrotingssaldo in MPB 2027-2030	**207.215**	**-1.219.052**	**-116.567**	**397.397**
Septembercirculaire 2026	29.486	-283.102	-244.487	-180.167
Begrotingssaldo na 1e begrotingswijziging	**236.701**	**-1.502.154**	**-361.054**	**217.230**
- waarvan incidenteel	33.731	1.001.754	-373.891	-707.746
- waarvan structureel	**202.970**	**-2.503.908**	**12.837**	**924.976**
Algemene reserve	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Stand per 1 januari	**11.133.744**	**10.548.771**	**8.949.807**	**8.717.245**
Begrote mutaties	-584.973	-1.598.964	-232.562	0
Septembercirculaire 2026	0	0	0	0
Begrote stand per 31 december	**10.548.771**	**8.949.807**	**8.717.245**	**8.717.245**

Algemene toelichting en inleiding bij begrotingsprogramma's

Deze begroting bestaat uit vijf begrotingsprogramma's. Elk programma verbindt vakgebieden met elkaar via thema's en opgaven, met concrete doelen voor de komende jaren. Zo hangt het werk van alledag samen met het toekomstbeeld uit de Visie 2044.

Visie 2044
De visie schetst hoe wij Geldrop-Mierlo in 2044 voor ons zien. Brede welvaart staat daarin centraal, met woongeluk als kernbelofte en met drie kwaliteiten die wij willen behouden en versterken. Onze gemeente is verbonden, levendig en groen.

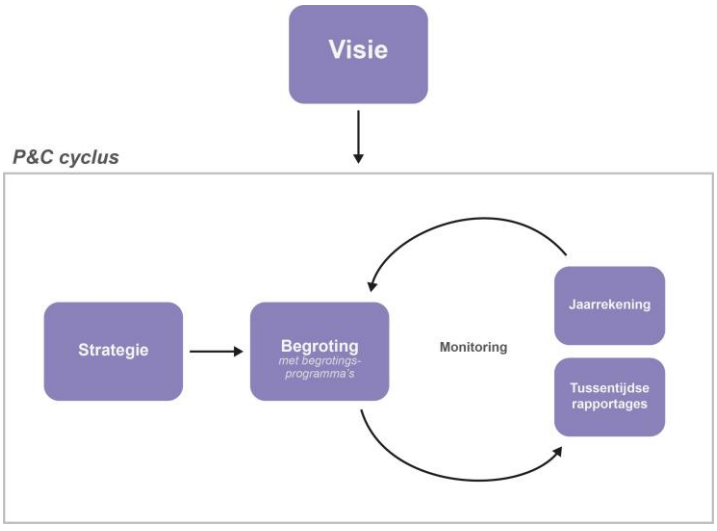
Strategie
De Strategie 2026-2029 vertaalt de richting uit de Visie 2044 naar doelen voor vier jaar, op het niveau van thema's en opgaven. Zij is opgesteld vóór het Breed Raadsprogramma. Wij actualiseren haar in 2027, zodat visie, raadsprogramma en begroting weer één doorlopende lijn vormen. Deze begroting beschrijft de inzet voor 2027 en de doorkijk tot en met 2030, binnen de koers van de visie en de strategie en mede op basis van het raadsprogramma.

Begroting
De begroting is de verbindende schakel tussen visie, strategie en uitvoering. Per programma beschrijven wij het toekomstperspectief, de thema's en opgaven met hun doelen, de activiteiten die daarvoor nodig zijn en de middelen die daarbij horen.

Binnen elk programma onderscheiden wij thema's en opgaven. Een thema is een duidelijk afgebakend beleidsgebied waarop wij concreet willen sturen en doelen stellen, zoals wonen of veiligheid. Thema's brengen overzicht en structuur aan binnen een programma. Zo kunnen wij gerichter keuzes maken en de voortgang zichtbaar maken. Een opgave is een urgent en complex vraagstuk dat meerdere thema's of programma's raakt. Een opgave vraagt om een integrale aanpak en bestuurlijke prioriteit. Zij heeft een plek binnen één programma, maar de uitwerking gaat over de grenzen van thema's en programma's heen. Voor thema's en opgaven stellen wij doelen vast. Dat zijn concrete, meetbare resultaten voor de komende jaren. In de begroting beschrijven wij per doel welke activiteiten wij in 2027 uitvoeren. Daarnaast doen wij veel werk dat niet onder een thema of opgave valt maar dat gewoon gedaan moet worden. Dat noemen wij de lijnwerkzaamheden. Waar dat werk in 2027 extra aandacht, capaciteit of middelen vraagt, benoemen wij het als focuspunt. De focuspunten zijn gekoppeld aan de portefeuilles.

Tussentijdse rapportage
De tussentijdse rapportage laat gedurende het jaar zien hoe de uitvoering van de begroting ervoor staat, zowel inhoudelijk als financieel.

Jaarrekening
De jaarrekening sluit de jaarlijkse cyclus af. Daarin leggen wij verantwoording af over het gevoerde beleid en over de financiële resultaten.

Geldrop-Mierlo

De mens centraal

Programma 1. De mens centraal

In Geldrop-Mierlo zetten we mensen centraal. Iedere inwoner moet zich gehoord en gezien voelen, mee kunnen doen en zich kunnen ontwikkelen. Dat past bij het toekomstbeeld uit onze Visie 2044, van een samenleving waarin iedereen meetelt, mensen elkaar helpen en samen oplossingen bedenken voor de uitdagingen die op ons afkomen. Daarbij richten we ons op brede welvaart. In dit programma gaat het er dan om dat inwoners genoeg geld hebben om rond te komen en naar behoefte kunnen meedoen in de samenleving. Het gaat er ook om dat zij veerkrachtig zijn en zoveel mogelijk zelf de regie houden over hun leven, ook als zij zorg of ondersteuning nodig hebben. Daarvoor werken we de komende jaren aan de volgende thema's en opgaven.

Thema's:
• Leven lang ontwikkelen
• Bestaanszekerheid
• Zorg en ondersteuning

Opgaven:
• Opgave Hervormingsagenda Jeugd: Stevige Lokale Teams
• Opgave Vluchtelingenopvang
• Opgave Scholenbouw

Deze thema’s en opgaven staan niet los van elkaar. Door ze in samenhang op te pakken, voelen inwoners zich op meerdere gebieden tegelijk gesteund. De opgaven gaan daarbij over de grenzen van thema’s en programma’s heen en vragen om een integrale aanpak. Zo versterken we de kracht en veerkracht van onze inwoners en gemeenschappen.

Thema Leven lang ontwikkelen

Iedereen verdient de kans om zich te ontwikkelen, ongeacht leeftijd of achtergrond. Dat sluit aan bij onze Visie 2044, met een gemeenschap waarin jong en oud volop kansen krijgen om zich te ontwikkelen en mee te doen.

We willen dat kinderen en jongeren gelijke kansen krijgen. Daarom werken we met basisscholen aan een nieuw cultuuronderwijsprogramma, met lessen in theater, muziek en beeldende kunst. Met scholen, de jeugdgezondheidszorg, het samenwerkingsverband voor passend onderwijs en onze toegang tot ondersteuning, werken we aan een laagdrempelige manier om zorgen over leerlingen te bespreken. Scholen en ouders krijgen daarbij een vast aanspreekpunt bij de gemeente. Zo herkennen we eerder wanneer een leerling ondersteuning nodig heeft en krijgen leerlingen en ouders sneller passende hulp. Ook willen we dat minder jongeren thuiszitten zonder onderwijs dat bij hen past, of van school gaan zonder diploma op havo- of mbo 2-niveau. Daarvoor bieden we maatwerk en maken we met onderwijs, jeugdhulp en leerplicht duidelijke afspraken over wie wat doet.

Voor volwassenen gaat het over om- en bijscholing, basisvaardigheden en een goede aansluiting tussen onderwijs en werk. We verkennen hoe het lokale aanbod en de regionale agenda van de arbeidsmarktregio Helmond-De Peel elkaar kunnen versterken. Voor ouderen gaat het erom dat zij actief betrokken blijven, bijvoorbeeld via vrijwilligerswerk en het leren van digitale vaardigheden.

De gemeente is hierin regisseur én verbinder. We werken samen met scholen, jeugdhulp, bedrijven en organisaties in de gemeente en in de regio.

Doelen Leven lang ontwikkelen
In 2027 is er in samenwerking met minimaal 5 basisscholen en het Kunstkwartier in de gemeente een nieuw cultuuronderwijsprogramma (zoals theater, muziek en beeldende kunst) geïmplementeerd voor jongeren van 4 t/m 12 jaar, waarbij minimaal 100 jongeren actief deelnemen.
In 2027 werken minimaal 8 basisscholen en middelbare scholen in de gemeente samen met Jeugdgezondheidszorg, passend onderwijs en de CMD-toegang of een Stevig Lokaal Team aan een laagdrempelige ondersteuningsstructuur, zodat signalen van zorg vroegtijdig worden herkend en leerlingen en ouders sneller passende ondersteuning ontvangen.
In 2027 is het aantal jongeren in de gemeente dat langer dan 4 weken zonder passend onderwijs thuiszit met minimaal 35 procent afgenomen ten opzichte van 2024. Het aantal voortijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie uit deze groep is in dezelfde periode met minimaal 30 procent gedaald door het aanbieden van maatwerktrajecten, structurele samenwerking tussen onderwijs, jeugdhulp en leerplicht.

Doelen Leven lang ontwikkelen
In 2029 is er een sterke verbinding tussen de regionale meerjarenagenda van de arbeidsmarktregio Helmond-de Peel en het lokale aanbod op de onderdelen 'Leven lang ontwikkelen' en 'aansluiting onderwijs arbeidsmarkt'.

Activiteiten: Leven lang ontwikkelen

In 2027 is er in samenwerking met minimaal 5 basisscholen en het Kunstkwartier in de gemeente een nieuw cultuuronderwijsprogramma (zoals theater, muziek en beeldende kunst) geïmplementeerd voor jongeren van 4 t/m 12 jaar, waarbij minimaal 100 jongeren actief deelnemen.

- We geven het Kunstkwartier de opdracht, om in het eerste kwartaal van 2027 alle basisscholen in de gemeente, met een vragenlijst en/of schoolbezoek de cultuurinteresses en ontwikkelwensen op te halen. Er nemen minimaal 10 scholen deel aan de inventarisatie, die input levert voor de programma-ontwikkeling.
- We ontwikkelen in het tweede kwartaal een modulair cultuurprogramma met keuze uit theater, muziek en beeldende kunst, afgestemd op de behoeften van de scholen. De programma's zijn kant-en-klaar inzetbaar en passen binnen reguliere lestijd of als naschools aanbod en kennen minimaal 3 lesmodules per discipline (muziek, theater, beeldend).
- Minimaal vijf scholen tekenen in het eerste halfjaar een intentieovereenkomst voor deelname aan het cultuuronderwijsprogramma, inclusief lessen voor vakdocenten, waarin maatwerk per school mogelijk is. Dit leidt tot een actieve deelname van tenminste 100 kinderen aan tenminste één of meerdere modules.
- Er wordt ten behoeve van de doorontwikkeling en de subsidieverantwoording in het 4e kwartaal een rapportage opgeleverd met een evaluatie waarin input van scholen, docenten en leerlingen is verwerkt.

In 2027 werken minimaal 8 basisscholen en middelbare scholen in de gemeente samen met Jeugdgezondheidszorg, passend onderwijs en de CMD-toegang of een Stevig Lokaal Team aan een laagdrempelige ondersteuningsstructuur, zodat signalen van zorg vroegtijdig worden herkend en leerlingen en ouders sneller passende ondersteuning ontvangen.

- Vanuit Team Toegang worden ambassadeurs ingezet als vast aanspreekpunt voor scholen en ouders. Zij sluiten aan bij minimaal 4 overleggen per school per jaar, waarin leerlingen met zorgen worden besproken en afstemming plaatsvindt over de samenwerking met huisartsen, passend onderwijs en gemeentelijke wachtlijsten.

In 2027 is het aantal jongeren in gemeente dat langer dan 4 weken zonder passend onderwijs thuiszit met minimaal 35 procent afgenomen ten opzichte van 2024. Het aantal voortijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie uit deze groep is in dezelfde periode met minimaal 30 procent gedaald door het aanbieden van maatwerktrajecten, structurele samenwerking tussen onderwijs, jeugdhulp en leerplicht.

- We verstevigen het doorstroompunt waarmee we jongeren helpen op weg naar een goede basis voor de toekomst wanneer zij met school stoppen voordat ze een havo of mbo-2 niveau diploma hebben behaald.
- In 2027 wordt een analyse uitgevoerd naar het aantal thuiszitters en voortijdig schoolverlaters (12-23 jaar) in Geldrop-Mierlo, inclusief oorzaken en belemmeringen.
- We implementeren de afspraken tussen gemeenten en samenwerkingsverband (passend onderwijs) om tot een heldere routekaart te komen, waarbij voor alle partijen duidelijk is wie waarvoor aan de lat staat, als het gaat om dreigende thuiszitters.

In 2029 is er een sterke verbindingen tussen de regionale meerjarenagenda van de arbeidsmarktregio Helmond-de Peel en het lokale aanbod op de onderdelen 'Leven lang ontwikkelen' en 'aansluiting onderwijs arbeidsmarkt'.

- We verkennen de mogelijkheden om het lokale aanbod en de regionale meerjarenagenda op het gebied van Leven Lang Ontwikkeling elkaar te laten versterken, met speciale aandacht voor de aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt.

Thema Bestaanszekerheid

Financiële zorgen kunnen het moeilijk maken om mee te doen in onze samenleving. Inwoners moeten weten dat ze bij de gemeente terechtkunnen. Onze Visie 2044 benadrukt dat iedereen mee moet kunnen doen en dat niemand achterblijft. Daarvoor zijn duidelijke en eenvoudige regelingen en procedures nodig, die inwoners helpen om zelf weer regie te krijgen over hun leven. Bestaanszekerheid gaat over meer dan inkomen. Ook wonen, gezondheid, werk en meedoen spelen mee. Daarom stellen we uiterlijk eind 2027 een brede gemeentelijke definitie van bestaanszekerheid vast.

We richten ons op het voorkomen van schulden, op begeleiding naar werk of andere vormen van meedoen en op maatwerk bij financiële problemen. De gemeente is laagdrempelig bereikbaar, zodat inwoners de weg naar ondersteuning makkelijk vinden. Onze rol is vooral ondersteunen en mogelijk maken. Dat doen we samen met partners zoals Senzer (de regionale uitvoeringsorganisatie voor werk en inkomen), onderwijsinstellingen, bedrijven en maatschappelijke organisaties.

Doelen Bestaanszekerheid
Uiterlijk eind 2027 stellen we een brede gemeentelijke definitie van bestaanszekerheid vast en bepalen we welke groepen extra ondersteuning nodig hebben. Deze definitie gaat verder dan inkomen en kijkt ook naar wonen, gezondheid, werk en meedoen. Zo richten we ons niet alleen op inwoners met een laag inkomen.
In gezamenlijkheid met de arbeidsmarktregio Helmond de Peel wordt een regionale visie en uitvoeringsplan opgesteld en vastgesteld in iedere deelnemende gemeente. Deze plannen worden uitgevoerd en elke partij (gemeente, onderwijs, werkgevers, werknemers en uitvoeringsorganisaties) draagt hieraan bij.
In 2027 is onze ondersteuning integraal en op maat. We richten de uitvoeringsorganisatie in Stevige Lokale Teams zo in dat een integrale klantreis de basis is voor het ondersteuningsaanbod aan kwetsbare inwoners met een combinatie van ondersteuningsbehoeften (zorg, werk, financiën).
De inwoners van Geldrop-Mierlo zijn op de hoogte van het ondersteuningsaanbod en inkomens-verruimende regelingen en weten hoe zij deze regelingen kunnen aanvragen. Het gebruik van regelingen is een goede graadmeter. Het doel is dat zoveel mogelijk mensen die recht hebben op ondersteuning hier gebruik van maken. Dit vergt continue aandacht en inzet.
In 2027 worden jongeren in de leeftijd 12-18 jaar financieel bewust gemaakt, door ze kennis en vaardigheden bij te brengen. Concrete zaken die daarvoor worden ingezet zijn het toesturen van een informatiepakket als je 18 jaar wordt, escapekoffers over geldzorgen en promotieacties zoals bijvoorbeeld ‘de week van het geld’.
In 2027 leggen we vast wat maatschappelijke participatie betekent en welke ondersteuning inwoners met een grote afstand tot de arbeidsmarkt krijgen om naar vermogen mee te doen. Hiermee geven we lokaal en regionaal uitvoering aan de Participatiewet in balans.
In 2027 geven we op lokaal niveau uitvoering aan het social return (SROI) beleid zoals in 2024 is vastgesteld, alle aanbestedingen worden voorgelegd aan de regionale SROI-servicedesk, dit zal leiden tot meer werkplekken voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Hierbij sluiten we lokaal aan bij het actieplan Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (MVOI) waar SROI onderdeel van uitmaakt.
In 2028 hebben we de inzichten uit continue monitoring verwerkt in een periodieke armoede- en schuldenmonitor en een halfjaarrapportage bestaanszekerheid.

Activiteiten: Bestaanszekerheid

Uiterlijk eind 2027 stellen we een brede gemeentelijke definitie van bestaanszekerheid vast en bepalen we welke groepen extra ondersteuning nodig hebben. Deze definitie gaat verder dan inkomen en kijkt ook naar wonen, gezondheid, werk en meedoen. Zo richten we ons niet alleen op inwoners met een laag inkomen.

- In 2027 analyseren we beschikbare gegevens en spreken we met inwoners en maatschappelijke partners. We brengen in kaart waar inwoners onzekerheid ervaren en wat de gemeente en partners al bieden. We vertalen de uitkomsten naar een voorstel voor de brede definitie en, waar nodig, aanvullende doelen en activiteiten.

In gezamenlijkheid met de arbeidsmarktregio Helmond de Peel wordt een regionale visie en uitvoeringsplan opgesteld en vastgesteld in iedere deelnemende gemeente. Deze plannen worden uitgevoerd en elke partij (gemeente, onderwijs, werkgevers, werknemers en uitvoeringsorganisaties) draagt hieraan bij.

- We stellen een jaarplan vast met concrete acties ter uitvoering van het meerjarig regionaal arbeidsmarktplan Helmond-de Peel 2023-2027.

In 2027 is onze ondersteuning integraal en op maat. We richten de uitvoeringsorganisatie in Stevige Lokale Teams zo in dat een integrale klantreis de basis is voor het ondersteuningsaanbod aan kwetsbare inwoners met een combinatie van ondersteuningsbehoeften (zorg, werk, financiën).

- De klantreis is zo georganiseerd dat een inwoner efficiënt en effectief geholpen wordt. Er is casusregie vanuit het CMD zodat op het juiste moment samenwerkingspartners worden betrokken.
- Samenwerking met ketenpartners en intern is goed afgestemd en gefaciliteerd zodat op een effectieve manier kan worden samengewerkt en sleutelfiguren elkaar kennen.
- In het project 'Stevige lokale teams' worden met input vanuit het verkenningstraject besluitvorming voorbereid ter doorontwikkeling van het CMD. De stevige lokale teams vormen de basis voor integrale netwerksamenwerking.

De inwoners van Geldrop-Mierlo zijn op de hoogte van het ondersteuningsaanbod en inkomens-verruimende regelingen en weten hoe zij deze regelingen kunnen aanvragen. Het gebruik van regelingen is een goede graadmeter. Het doel is dat zoveel mogelijk mensen die recht hebben op ondersteuning hier gebruik van maken. Dit vergt continue aandacht en inzet.

- Op basis van de armoedescan uit 2026 stellen we in 2027 een advies op over de uitvoering van de aanbevelingen. Ook bepalen we hoe we de ontwikkeling van armoede en het gebruik van ondersteuningsregelingen structureel volgen.
- In 2027 voeren we het uitvoeringsplan uit dat hoort bij het beleidskader Schuldhulpverlening 2026-2029. Samen met de regiogemeenten stellen we een kader op om de schuldhulpverlening aan ondernemers aan Senzer te delegeren.

In 2027 worden jongeren in de leeftijd van 12-18 jaar financieel bewust gemaakt, door ze kennis en vaardigheden bij te brengen. Concrete zaken die daarvoor worden ingezet zijn het toesturen van een informatiepakket als je 18 jaar wordt, escapekoffers over geldzorgen en promotieacties zoals bijvoorbeeld ‘de week van het geld’.

- Ook in 2027 wordt de informatie op Kwikstart bijgewerkt, dit is het platform voor jongeren die 18 jaar worden in Geldrop-Mierlo om meer informatie te krijgen.

In 2027 leggen we vast wat maatschappelijke participatie betekent en welke ondersteuning inwoners met een grote afstand tot de arbeidsmarkt krijgen om naar vermogen mee te doen. Hiermee geven we lokaal en regionaal uitvoering aan de Participatiewet in balans.

- In 2027 bepalen we op basis van de inzichten uit de afgeronde pilot 'intensieve dienstverlening' samen met Senzer en de regiogemeenten wat maatschappelijke participatie inhoudt, welke ondersteuning inwoners ontvangen en wie waarvoor verantwoordelijk is. In het eerste kwartaal van 2027 passen we de re-integratieverordening hierop aan.

In 2027 geven we op lokaal niveau uitvoering aan het social return (SROI) beleid zoals in 2024 is vastgesteld. Alle aanbestedingen worden voorgelegd aan de regionale SROI-servicedesk. Dit zal leiden tot meer werkplekken voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Hierbij sluiten we lokaal aan bij het actieplan Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (MVOI) waar SROI onderdeel van uitmaakt.

- De verplichtingen die volgen uit het vaststellen van het SROI-beleid verwerken wij in onze in- en externe informatie over inkoop, werkprocessen, ondersteuningssystemen zodat bij het doorlopen van een aanbestedingsprocedure duidelijk is wat de verplichtingen ten aanzien van SROI zijn.
- De teammanagers hebben een cruciale rol in het borgen van het goed doorlopen van de inkoopprocessen, vooral als er geen ondersteuning is van BIZOB tijdens een aanbesteding. Zij zien erop toe dat behandelaars bij het opstellen van de inkoopstrategie een adviesvraag indienen bij de regionale servicedesk, wanneer dit van toepassing is, inzake het opnemen van de SROI-verplichting in de aanbestedingsdocumenten. Om dit te ondersteunen organiseren we (regionaal) bewustwordingssessies voor teammanagers en monitoren we of dit proces goed wordt doorlopen.

In 2028 hebben we de inzichten uit continue monitoring verwerkt in een periodieke armoede- en schuldenmonitor en een halfjaarrapportage bestaanszekerheid.

- We brengen in beeld over welke (structurele) informatie-, datavoorziening en cijfers we beschikken op het gebied van minima, schulden en armoede.

- We inventariseren welke behoeften de gemeenteraad en maatschappelijke partners hebben op het gebied van de structurele presentatie van de beschikbare gegevens.

Thema Zorg & ondersteuning

Inwoners die zorg of ondersteuning nodig hebben, moeten die op een persoonlijke en toegankelijke manier kunnen ontvangen. Onze Visie 2044 gaat uit van een samenleving waarin inwoners elkaar ondersteunen en zorg dicht bij huis beschikbaar is. Daarom willen we mantelzorgers goed ondersteunen en zorgen voor duidelijke zorgvoorzieningen.

We richten ons op preventie, op samenwerking met zorgverleners en op het vergroten van de zelfstandigheid en veerkracht van inwoners. Waar het kan, vinden inwoners hulp in het voorliggend veld. Dat zijn voorzieningen waarvoor geen indicatie nodig is. We bieden een duidelijke toegang tot zorg en ondersteuning, met oog voor maatwerk en een eenvoudige route naar hulp. De budgetten zijn beperkt. Daarom letten we ook op de betaalbaarheid, zodat de uitgaven voor zorg en ondersteuning beheersbaar blijven.

De gemeente heeft hierin een verbindende en regisserende rol. Samen met zorgprofessionals, mantelzorgers, vrijwilligersorganisaties en inwoners werken we aan oplossingen die ook op de lange termijn houdbaar zijn.

Doelen Zorg & ondersteuning
In 2027 is het aandeel hulpvragen dat wordt afgehandeld binnen het voorliggend veld gestegen met 20 procent ten opzichte van 2024, om zo de afhankelijkheid van geïndiceerde zorg te verminderen.
In 2027 is het aanbod voor mantelzorgers passend bij wat zij nodig hebben om stevig staande te blijven als mantelzorger en hierbij worden zowel geregistreerde als niet geregistreerde mantelzorgers betrokken.
In 2027 zijn de gemeentelijke financiën met betrekking tot zorg en ondersteuning structureel beheersbaar, met behoud van een goede inzet op de gemeentelijke taken.
In 2027 wordt met onder andere de ondertekenaars van het Manifest ‘Samen werken aan een dementievriendelijke gemeente Geldrop-Mierlo' dementie op een laagdrempelige manier onder de aandacht gebracht. De gemeente faciliteert de werkgroep die hier actief in is.
In 2027 zijn de administratieve lasten verminderd en zetten we middelen efficiënter in door de jeugdhulp in speciaal onderwijs, voortgezet speciaal onderwijs en speciaal basisonderwijs collectief te bekostigen, in plaats van per individu.
In 2027 is het aantal complexe scheidingen met 20 procent teruggedrongen doordat we passend voorliggend aanbod hebben voor ouders en kinderen, waarbij het landelijke en regionale aanbod geïntegreerd is binnen het lokale veld, waaronder het digitale scheidingsloket ‘Alsjeuitelkaargaat’.
In 2028 kunnen 85 procent van de inwoners met een Beschermd Wonen-indicatie binnen de gemeente Geldrop-Mierlo blijven wonen, met minimaal 2 laagdrempelige participatie-activiteiten per maand.

Activiteiten: Zorg & ondersteuning

In 2027 is het aandeel hulpvragen dat wordt afgehandeld binnen het voorliggend veld gestegen met 20 procent ten opzichte van 2024, om zo de afhankelijkheid van geïndiceerde zorg te verminderen.

- We verbreden het aanbod in het voorliggend veld ten opzichte van 2024 door te kijken naar het vergroten van de dagbelevingsmogelijkheden bij de kinderboerderij bij Kasteel Geldrop.
- We zetten extra in op verwijzing naar informele onafhankelijke cliëntondersteuning uitgevoerd door Inwonersondersteuning Geldrop-Mierlo. Dit voorkomt dat maatwerkonderzoeken worden opgestart voor lichte ondersteuningsvragen.
- We verwerken de resultaten van de pilot 'Verkennend Gesprek' als onderdeel van het IZA-transformatieplan Mentale Gezondheidsnetwerken waar nodig in onze reguliere werkprocessen.
- We actualiseren in het vierde kwartaal de preventiematrix Jeugd en Volwassenen om het vernieuwde aanbod en de resultaten in kaart te brengen.
- We geven uitvoering aan het project 'maatschappelijke dialoog'. Dit levert inzichten en draagvlak op die bijdragen aan een verbetering van de gedeelde verantwoordelijkheid tussen ouders, jongeren en hun netwerk enerzijds en de professionals en overheid anderzijds.
- We ronden de pilot in het kader van DE STAP naar gezonder met apothekers af, waarbij 100 preventieve gezondheidschecks voor een specifieke groep inwoners worden gerealiseerd. Op basis van de bevindingen uit de pilot en in overleg met de apothekers wordt een vervolg bepaald.

- We ontwikkelen een fysieke sociale kaart (1 A4) op basis van de Positieve Gezondheidsthema's van DE STAP naar gezonder voor (para)medisch professionals die zij in hun consulten kunnen gebruiken om inwoners gemakkelijk(er) door te verwijzen naar aanbod in het voorliggend veld.
- We ontwikkelen een gemeentelijke scootmobielpool voor inwoners die af en toe een scootmobiel nodig hebben zodat er efficiënter gebruik gemaakt kan worden van de scootmobielen die we beschikbaar stellen.

In 2027 is het aanbod voor mantelzorgers passend bij wat zij nodig hebben om stevig staande te blijven als mantelzorger en hierbij worden zowel geregistreerde als niet geregistreerde mantelzorgers betrokken.

- We organiseren middels het mantelzorginformatiepunt activiteiten die bijdragen aan het ontlasten van de mantelzorger en aan de positieve draagkracht zodat de mantelzorger zich gewaardeerd en gesterkt voelt.
- We bieden via het Mantelzorginformatiepunt doorlopend ondersteuning en structurele activiteiten aan, zoals het mantelzorgcafé in Geldrop en in Mierlo.
- We bieden 'Momentum-workshops' aan waarbij vanuit het perspectief van mantelzorgers diverse onderwerpen aan bod komen in het teken van ondersteuning en deskundigheidsbevordering.
- We zorgen dat jonge mantelzorgers weten waar zij terecht kunnen voor vragen en ondersteuning. De naamsbekendheid en laagdrempeligheid van het steunpunt is gestegen.

In 2027 zijn de gemeentelijke financiën met betrekking tot zorg en ondersteuning structureel beheersbaar, met behoud van een goede inzet op de gemeentelijke taken.

- Met het voortzetten van de Taskforce Sociaal Domein wordt blijvend ingezet op kostenbeheersing, door middel van afwegingskaders, preventieve inzet in de sociale basis en een verbeterde samenwerking met medische verwijzers zoals huisartsen.
- Om beheersbaarheid en tijdige bijsturing te bevorderen, blijven we continue monitoren en de gemeenteraad middels structurele rapportages informeren.

In 2027 wordt met o.a. de ondertekenaars van het Manifest ‘Samen werken aan een dementievriendelijke gemeente Geldrop-Mierlo' dementie op een laagdrempelige manier onder de aandacht gebracht. De gemeente faciliteert de werkgroep die hier actief in is.

- We zetten de koers voort zoals vastgelegd in het dementiemagazine van Geldrop-Mierlo, waarbij we aan de slag gaan met de focuspunten die daarin gezamenlijk met partners zijn vastgesteld.
- We organiseren informatie en communicatie, inclusief folders en campagnes op logische plekken in de wijken. Daarbij hebben we aandacht voor mensen met een migratieachtergrond.
- We werken aan de (door)ontwikkeling van digitale en fysieke ontmoetingsplekken

In 2027 zijn de administratieve lasten verminderd en zetten we middelen efficiënter in door de jeugdhulp in speciaal onderwijs, voortgezet speciaal onderwijs en speciaal basisonderwijs collectief te bekostigen, in plaats van per individu.

- We bekostigen de jeugdhulp in het speciaal onderwijs per 2027 collectief via Zorg in Onderwijstijd, samen met de 20 andere gemeenten in Zuidoost-Brabant.

In 2027 is het aantal complexe scheidingen met 20 procent teruggedrongen doordat we passend voorliggend aanbod hebben voor ouders en kinderen, waarbij het landelijke en regionale aanbod geïntegreerd is binnen het lokale veld, waaronder het digitale scheidingsloket 'Alsjeuitelkaargaat'.

- We ontwikkelen het digitale loket 'Alsjeuitelkaargaat' verder door, met het aanvullen van lokaal beschikbaar aanbod.
- We verkennen de mogelijkheid om landelijk aanbod (zoals Villa Pinedo) lokaal beschikbaar te maken.
- We optimaliseren de werkzaamheden van het scheidingsadviesteam, gedurende 2027 nog ondersteund door kwartiermakers, zodat een goede triage naar passende hulp onderdeel wordt van onze reguliere werkprocessen.

In 2028 kunnen 85 procent van de inwoners met een Beschermd Wonen-indicatie binnen de gemeente Geldrop-Mierlo blijven wonen, met minimaal 2 laagdrempelige participatieactiviteiten per maand.

- We hebben namens Dommelvallei+ zitting in het regionaal programmateam waar een nieuwe inkoopprocedure wordt voorbereid en wordt toegewerkt naar nieuwe (regionale) uitgangspunten van beleid, inkoop en (uitvoerings)samenwerking.
- We maken solidaire financieringsafspraken met de centrumgemeente Eindhoven, zowel op het gebied van maatwerkvoorzieningen als op het gebied van voorliggende voorzieningen. Zo kunnen we lokaal extra investeren in (participatie) aanbod voor deze doelgroep, de nieuwe regionale afspraken zijn hier een voorloper van.

Opgave Hervormingsagenda Jeugd: Stevige Lokale Teams

Inwoners die hulp of ondersteuning nodig hebben, moeten snel en goed geholpen worden. Dat geldt voor volwassenen, maar zeker ook voor kinderen en jongeren. Daarom bouwen we in Geldrop-Mierlo aan Stevige Lokale Teams. Die teams staan dicht bij de mensen en werken samen met inwoners, scholen, huisartsen, zorgverleners en andere lokale partners.

Deze opgave is een directe uitwerking van de Hervormingsagenda Jeugd. Daarin staan landelijke afspraken om de jeugdhulp te verbeteren. Wij geven daar lokaal invulling aan met meer preventie, een sterkere sociale basis en een slimmere organisatie van zorg en ondersteuning. De lokale teams hebben daarin een sleutelrol. Zij verbinden jeugd en gezin met passende hulp, voorkomen zware zorgtrajecten en werken aan blijvende oplossingen die passen bij het gezin en de leefomgeving. Zo dragen de teams bij aan de landelijke beweging naar betere jeugdzorg, meer samenhang en meer regie voor gezinnen.

De teams werken in de wijk, zoeken inwoners actief op en bekijken hulpvragen niet los van elkaar, maar als geheel. Inwoners hebben één ingang voor vragen over zorg, ondersteuning, werk en opvoeding. Zo voorkomen we dat mensen van loket naar loket worden gestuurd. De teams kijken wat iemand zelf kan, wat het netwerk kan betekenen en waar professionele ondersteuning nodig is. Samen met partners helpen we inwoners om elkaar te ondersteunen. Ook bouwen we aan vrij toegankelijke voorzieningen, waar inwoners zonder indicatie gebruik van kunnen maken.

Stevige Lokale Teams hebben een centrale plek in de sociale basis van onze gemeente, naast inwoners, hun netwerken en maatschappelijke organisaties. Ze zorgen voor een vertrouwde plek in de buurt en versterken de regie van inwoners op hun eigen leven. Dat past bij de ambitie uit onze Visie 2044 om te investeren in menselijke maat, veerkracht en ondersteuning dichtbij.

Inwoners kunnen nu voor ondersteuning terecht bij het Centrum voor Maatschappelijke Deelname. Dat ontwikkelen we stap voor stap door naar Stevige Lokale Teams. In de Coevering loopt daarvoor een verkenningstraject. Daarin werken de gemeente en zorg-, welzijns- en andere maatschappelijke partners samen aan een laagdrempelige ondersteuningsstructuur. De ervaringen uit dit traject gebruiken we in 2027 voor de verdere doorontwikkeling.

De opgave gaat over de grenzen van thema's en programma's heen. Zo hangt zij onder meer samen met de thema's Zorg en ondersteuning, Bestaanszekerheid en Leven lang ontwikkelen én met de opgave Coevering.

Doelen Hervormingsagenda Jeugd: Stevige Lokale Teams
In 2027 vindt gebaseerd op de verkenningsresultaten bestuurlijke besluitvorming plaats over de opvolging van het verkenningstraject Stevige Lokale Teams in de Coevering.
In 2028 bieden Stevig Lokale Teams, onder de vlag van 'DE STAP naar gezonder Geldrop-Mierlo' met tenminste 8 strategische maatschappelijke welzijnspartners domein overstijgend en outreachend, effectieve ondersteuning en is vindbaar voor ten minste 60 procent van de inwoners en bekend bij 100 procent van maatschappelijke organisaties.

Activiteiten: Hervormingsagenda Jeugd: Stevige Lokale Teams

In 2027 vindt gebaseerd op de verkenningsresultaten bestuurlijke besluitvorming plaats over de opvolging van het verkenningstraject Stevige Lokale Teams in de Coevering.

- De successen, ervaringen en leerpunten gedurende het verkenningstraject worden in het eerste kwartaal actief geïnventariseerd en gemonitord middels een programmatische evaluatie.
- De bevindingen uit het verkenningstraject leiden in het derde kwartaal tot een besluit over de wijze waarop de ontwikkelingen in het Verkenningstraject in de Coevering worden bijgestuurd en op welke wijze de verdere uitrol van Stevige Lokale Teams vorm zal krijgen.
- De bevindingen uit het verkenningstraject monitoren we met specifieke indicatoren ten aanzien van de effectiviteit van de ondersteuning.

In 2028 bieden Stevig Lokale Teams, onder de vlag van 'DE STAP naar gezonder Geldrop-Mierlo' met tenminste 8 strategische maatschappelijke welzijnspartners domein overstijgend en outreachend, effectieve ondersteuning en is vindbaar voor ten minste 60 procent van de inwoners en bekend bij 100 procent van maatschappelijke organisaties.

- Het verkenningsteam beslist op welke wijze een communicatieplan -inclusief publiekscampagne - wordt vormgegeven. Daarnaast zorgen we voor herkenbare naamvoering, branding en marketing-positionering van het team.
- We bepalen in overleg met betrokken maatschappelijke welzijnspartners op welke wijze zij betrokken blijven bij de definitieve doorontwikkeling van het CMD naar Stevige Lokale teams.
- De projectgroep wordt uitgebreid met de benodigde partners voor opschaling naar een dekkend SLT-netwerk voor de hele gemeente.

Opgave Vluchtelingenopvang

De opvang van vluchtelingen is een maatschappelijke en wettelijke opdracht. Als gemeente nemen we hierin onze verantwoordelijkheid. We willen mensen die hun land hebben moeten verlaten een veilige en menswaardige plek bieden. Tegelijk zorgen we voor goede begeleiding, passende huisvesting en ondersteuning bij integratie. Daarbij is het aanleren van de Nederlandse taal een belangrijk aandachtspunt, omdat taal essentieel is om mee te kunnen doen in de samenleving.

De opgave kent verschillende doelgroepen, waaronder statushouders, Oekraïense ontheemden en asielzoekers. Statushouders hebben een verblijfsvergunning en worden doorgaans gehuisvest via de reguliere woningvoorraad. Voor deze groep heeft de gemeente een wettelijke taakstelling om hen woonruimte te bieden en te begeleiden richting zelfstandigheid. Oekraïense ontheemden vallen onder tijdelijke Europese bescherming en verblijven meestal in kleinschalige gemeentelijke opvangvoorzieningen. Deze voorzieningen lijken vaak op gewone woningen.

De structurele opvang van asielzoekers, zoals geregeld in de Spreidingswet, vraagt om specifieke voorzieningen. Dat maakt het belangrijk om onderscheid te maken tussen opvanglocaties en reguliere huisvesting. Dit onderscheid speelt ook een rol bij de manier waarop we participatie inzetten. Bij grootschalige of speciaal ingerichte opvanglocaties is brede participatie van inwoners vooraf meestal passend. Bij reguliere huisvesting of kleinere opvangvormen kiezen we een aanpak die in verhouding staat tot de omvang. Per situatie wegen we daarom bewust af welke vorm van participatie past bij de locatie, de doelgroep en de context.

Deze opgave vraagt om een zorgvuldige balans tussen de draagkracht van onze samenleving en het bieden van perspectief aan vluchtelingen. We geven uitvoering aan het vastgestelde Kader Vluchtelingenopvang. Daarbij werken we samen met het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA), woningcorporaties, maatschappelijke organisaties, inwoners en andere gemeenten.

Deze opgave sluit aan bij onze Visie 2044, waarin we bouwen aan een inclusieve, verbonden gemeenschap waarin iedereen mee kan doen. De opgave hangt direct samen met de thema's Bestaanszekerheid, Inclusief leven en Wonen.

Doelen Vluchtelingenopvang
In 2027 heeft de gemeente Geldrop-Mierlo aantoonbare voortgang gerealiseerd richting structurele opvangcapaciteit voor asielzoekers.
In 2027 heeft de gemeente Geldrop-Mierlo een specifiek participatiekader voor vluchtelingenopvang vastgesteld en passen we dit toe bij alle nieuwe opvanglocaties.
In 2027 heeft de gemeente Geldrop-Mierlo de uitvoering van de vluchtelingenopvang integraal en in regionale samenwerking verder versterkt.

Activiteiten: Vluchtelingenopvang

In 2027 heeft de gemeente Geldrop-Mierlo aantoonbare voortgang gerealiseerd richting structurele opvangcapaciteit voor asielzoekers.

- We realiseren in 2027 minimaal één opvanglocatie die zich in de fase van planvorming, besluitvorming of uitvoering bevindt.
- We onderzoeken actief aanvullende locaties en werken deze uit naar concrete, kansrijke initiatieven.
- We monitoren de voortgang en sturen bij waar nodig om tijdig invulling te geven aan de gemeentelijke opgave.
- We bereiden ruimtelijke en planologische procedures voor en starten deze waar mogelijk op.

In 2027 heeft de gemeente Geldrop-Mierlo een specifiek participatiekader voor vluchtelingenopvang vastgesteld en passen we dit toe bij alle nieuwe opvanglocaties.

- We stellen in het eerste halfjaar een participatiekader vast, in lijn met de gemeentelijke participatieverordening.
- We passen het participatiekader toe bij alle nieuwe initiatieven voor opvanglocaties, waarbij de vorm van participatie passend is op basis van schaal, doelgroep en omgeving.
- We communiceren helder met inwoners, ondernemers en betrokkenen over proces, afwegingen en resultaten.

In 2027 heeft de gemeente Geldrop-Mierlo de uitvoering van de vluchtelingenopvang integraal en in regionale samenwerking verder versterkt.

- We werken structureel samen met het COA, woningcorporaties en regiogemeenten binnen de regionale en provinciale regietafels.
- We verbinden opvang, huisvesting, participatie en voorzieningen in een integrale aanpak binnen de gemeentelijke organisatie.
- We borgen de samenhang en voortgang via monitoring en bestuurlijke rapportage.
- We benutten regionale samenwerking om tot een evenwichtige verdeling en uitvoering van de opvangopgave te komen.

Opgave Scholenbouw

In Geldrop-Mierlo vinden we het belangrijk dat alle kinderen goed onderwijs kunnen volgen in een veilige en toekomstbestendige omgeving. De komende jaren staan we voor een flinke opgave, omdat een aantal schoolgebouwen verouderd is en niet meer voldoet aan de eisen van deze tijd. Daarom investeren we in het vernieuwen, verduurzamen en uitbreiden van onze onderwijshuisvesting.

Deze opgave is gekoppeld aan het Integraal Huisvestingsplan (IHP), waarin de gemeente en schoolbesturen samen bepalen welke scholen wanneer aangepakt worden. Scholenbouw vraagt om een lange adem en een goede samenwerking met de schoolbesturen. We kijken daarbij naar meer dan stenen alleen. De gebouwen moeten ook bijdragen aan brede maatschappelijke doelen, zoals ontmoeten, sporten en ontwikkelen in de wijk. Het multifunctionele gebouw Skandia, met onderwijs, kinderopvang en een wijkfunctie, is daar een voorbeeld van.

Met deze schoolgebouwen werken we toe naar het toekomstbeeld uit de Visie 2044, waarin kinderen opgroeien in een omgeving die uitnodigt tot leren, ontmoeten en meedoen, en waarin gelijke kansen en sterke wijken samenkomen. In 2027 werken we verder aan deze opgave, volgens de planning in het IHP. De opgave loopt tot en met 2030. Zij hangt onder meer samen met het thema Leven lang ontwikkelen en met programma 2, Sterke wijken.

Doelen Scholenbouw
In 2027 is de bouw gestart van het multifunctioneel gebouw Skandia waarin de basisscholen Beneden Beekloop, Dommeldal, kinderopvang Potje Knor en wijkvereniging Skandia-Hulst worden gehuisvest.
De voorbereidingen om te komen tot start bouw voor de nieuwbouw van de scholen Vijfblad/Van der Putt zijn afgerond, zodat de bouw kan starten in 2027. De projecten Vijfblad/Van der Putt en Puur Sang worden losgekoppeld van elkaar omdat Vijfblad/Van der Putt gekoppeld zijn aan een woningbouwopgave en daarmee een ander tijdspad hebben.
In 2027 wordt een start gemaakt met de eerste voorbereidingen voor de nieuwbouw van de St. Jozefschool in Zesgehuchten, gericht op start bouw in 2028 en oplevering in 2029/2030.
In 2027 worden de verdere voorbereidingen getroffen om te komen tot start bouw voor de nieuwbouw Puur Sang, zodat de bouw kan starten in 2027.
In 2028 starten de voorbereidingen voor de nieuwbouw van de Kersentuin, gericht op realisatie en oplevering in 2030, waarmee de totale opgave Scholenbouw tot en met 2030 wordt afgerond.

Activiteiten: Scholenbouw

In 2027 is de bouw gestart van het multifunctioneel gebouw Skandia waarin de basisscholen Beneden Beekloop, Dommeldal, kinderopvang Potje Knor en wijkvereniging Skandia-Hulst worden gehuisvest.

- We starten in het eerste kwartaal van 2027 met de realisatie van het multifunctionele gebouw Skandia, zodat het gebouw in 2028 kan worden opgeleverd.

De voorbereidingen om te komen tot start bouw voor de nieuwbouw van de scholen Vijfblad/Van der Putt zijn afgerond, zodat de bouw kan starten in 2027. De projecten Vijfblad/Van der Putt en Puur Sang worden losgekoppeld van elkaar omdat Vijfblad/Van der Putt gekoppeld zijn aan een woningbouwopgave en daarmee een ander tijdspad hebben.

- We werken het ontwerp van de gecombineerde nieuwbouw Vijfblad/Van der Putt verder uit, met als doel om in 2027 te starten met de bouw.

In 2027 wordt een start gemaakt met de eerste voorbereidingen voor de nieuwbouw van de St. Jozefschool in Zesgehuchten, gericht op start bouw in 2028 en oplevering in 2029/2030.

- We ronden in 2027 de eerste voorbereidende werkzaamheden af zodat de nieuwbouw van de St. Jozefschool in Zesgehuchten in 2029/2030 kan worden opgeleverd.

In 2027 worden de verdere voorbereidingen getroffen om te komen tot start bouw voor de nieuwbouw Puur Sang, zodat de bouw kan starten in 2027.

- We werken het ontwerp van de nieuwbouw Puur Sang verder uit, zodat in 2027 gestart kan worden met de bouwwerkzaamheden.

In 2028 starten de voorbereidingen voor de nieuwbouw van de Kersentuin, gericht op realisatie en oplevering in 2030, waarmee de totale opgave Scholenbouw tot en met 2030 wordt afgerond.

- We voeren voor de nieuwbouw van de Kersentuin in 2027 nog geen activiteiten uit.

Focuspunten lijn "De mens centraal"

Regulier werk dat in 2027 extra aandacht, capaciteit of middelen vraagt door bijvoorbeeld wetgeving, maatschappelijke druk of bestuurlijke prioriteit.

Focuspunt 1: Inzet Wijk-GGD'er
In 2027 maken we met de GGD en de betrokken partners afspraken over de structurele inzet, taken en resultaten van de wijk-GGD'er. Dit is afhankelijk van de structurele financiering vanuit het Rijk waarvoor we ons blijven inzetten.

Focuspunt 2: Verordening onderwijshuisvesting
Na publicatie van de nieuwe modelverordening van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten beoordelen we welke aanpassingen voor Geldrop-Mierlo nodig zijn. We bespreken het voorstel met de schoolbesturen en leggen de aangepaste verordening ter vaststelling voor aan de gemeenteraad.

Focuspunt 3: Invoeging van het PlusTeam in het Centrum voor Maatschappelijke Deelname (CMD)
Per 2027 worden de plustaken (complexe casuïstiek in het sociaal domein) niet langer uitgevoerd in de gemeenschappelijke regeling PlusTeam, maar maken de medewerkers met deze taken onderdeel uit van het CMD. Deze organisatorische wijziging en de impact hiervan op werkzaamheden, werkprocessen en cultuur vereist aandacht, monitoring en waar nodig bijsturing.

Relevante beleidsnota's

Naam	Periode
Regionaal arbeidsmarktplan Helmond-de Peel	2023-2027
Beleidskader SROI	2024-2027
Meerjarenplan Dienstverlening Senzer	2025-2028
Begroting 2026 en meerjaren raming 2027-2029 Senzer	2026
Beleidsplan Schuldhulpverlening Geldrop-Mierlo	2021-
Maatwerkaanpak Koopkrachtverlies	2022-2025

Wat gaat het kosten?

Bedragen x € 1.000,-

Omschrijving	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten						
0.10 Mutaties reserves programma 1	**3.049**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
4.1 Openbaar basisonderwijs	**0**	**54**	**68**	**68**	**68**	**68**
4.2 Onderwijshuisvesting	**1.681**	**1.866**	**2.020**	**2.415**	**2.761**	**3.614**
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	**3.042**	**2.405**	**2.550**	**2.514**	**2.513**	**2.513**
6.3 Inkomensregelingen	**20.768**	**21.115**	**22.176**	**22.360**	**22.668**	**22.668**
6.4 WSW en beschut werk	**1.709**	**1.617**	**1.519**	**1.401**	**1.297**	**1.255**
6.5 Arbeidsparticipatie	**4.982**	**1.177**	**1.117**	**1.302**	**1.208**	**1.432**
6.60 Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	**1.872**	**1.683**	**1.729**	**1.733**	**1.716**	**1.716**
6.711 Huishoudelijke hulp (Wmo)	**3.811**	**4.869**	**4.729**	**4.233**	**1.891**	**2.788**
6.712 Begeleiding (Wmo)	**3.422**	**2.592**	**2.703**	**2.864**	**2.844**	**2.844**
6.713 Dagbesteding (Wmo)	**957**	**1.021**	**1.054**	**1.058**	**1.058**	**1.058**
6.714 Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	**178**	**186**	**181**	**181**	**181**	**181**
6.74B Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal	**476**	**128**	**505**	**505**	**505**	**505**
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	**8.182**	**10.347**	**6.434**	**6.134**	**5.977**	**5.977**
6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk	**2.834**	**61**	**2.417**	**2.417**	**2.417**	**2.417**
6.761 Jeugdhulp met verblijf lokaal	**1.249**	**61**	**1.240**	**1.240**	**1.240**	**1.240**
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	**4.359**	**5.335**	**5.141**	**5.134**	**5.073**	**5.073**
6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk	**971**	**1.414**	**1.463**	**1.570**	**1.570**	**1.570**
6.791 PGB Wmo	**533**	**521**	**528**	**466**	**406**	**406**
6.792 PGB Jeugd	**594**	**300**	**429**	**400**	**390**	**390**

Omschrijving	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
6.811 Beschermd Wonen (Wmo)	**9**	**126**	**123**	**123**	**123**	**123**
6.812 Maatschappelijke – en vrouwenopvang (Wmo)	**240**	**386**	**388**	**388**	**388**	**388**
6.821 Jeugdbescherming	**1.211**	**1.074**	**1.370**	**1.332**	**1.332**	**1.332**
6.822 Jeugdreclassering	**66**	**244**	**249**	**249**	**249**	**249**
6.91 Coördinatie en beleid Wmo	**261**	**487**	**502**	**502**	**502**	**502**
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	**494**	**784**	**928**	**904**	**904**	**904**
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	**19**	**23**	**23**	**23**	**23**	**23**
Totaal Lasten	**66.967**	**59.874**	**61.587**	**61.514**	**59.304**	**61.237**
Baten						
0.10 Mutaties reserves programma 1	**6.881**	**0**	**0**	**61**	**61**	**61**
4.2 Onderwijshuisvesting	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	**1.483**	**1.028**	**1.030**	**1.030**	**1.030**	**1.030**
6.3 Inkomensregelingen	**12.605**	**12.780**	**13.317**	**13.988**	**13.988**	**13.988**
6.5 Arbeidsparticipatie	**4.521**	**418**	**418**	**418**	**418**	**418**
6.60 Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	**18**	**7**	**7**	**7**	**7**	**7**
6.711 Huishoudelijke hulp (Wmo)	**391**	**560**	**560**	**560**	**560**	**560**
6.712 Begeleiding (Wmo)	**1**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	**16**	**0**	**0**	**556**	**556**	**556**
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	**75**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
6.811 Beschermd Wonen (Wmo)	**23**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
6.812 Maatschappelijke – en vrouwenopvang (Wmo)	**40**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	**9**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	**6**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal Baten	**26.070**	**14.793**	**15.332**	**16.621**	**16.621**	**16.621**
Saldo (baten -/- lasten)	**-40.897**	**-45.081**	**-46.255**	**-44.893**	**-42.683**	**-44.616**

Capaciteitsbeeld 2027

Thema's	Taakvelden	Strategie & beleid Samenleving	Zorg & Jeugd	Inkomen & Toegang	Ondersteuning	Ruimtelijke Ontwikkeling	Totaal
Leven lang ontwikkelen	4.1 Openbaar basisonderwijs			65			65
	4.2 Onderwijshuisvesting	100				18	118
	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	83				18	101
Bestaanszekerheid	6.3 Inkomensregelingen	125	113	781	9		1.028
	6.4 WSW en beschut werk						0
	6.5 Arbeidsparticipatie	42					42
Zorg & ondersteuning	6.60 Hulpmiddelen en diensten (Wmo)		142				142
	6.711 Huishoudelijke hulp (Wmo)		142				142
	6.712 Begeleiding (Wmo)		142				142
	6.713 Dagbesteding (Wmo)		142				142
	6.714 Overige maatwerkarrangementen (Wmo)		170				170
	6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal		113				113
	6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal		114				114
	6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk		57				57
	6.761 Jeugdhulp met verblijf lokaal		56				56
	6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal		56				56
	6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk		56				56
	6.791 PGB Wmo		113				113
	6.792 PGB Jeugd		113				113
	6.811 Beschermd wonen (Wmo)		113				113
	6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)		114				114
	6.821 Jeugdbescherming		114				114
	6.822 Jeugdreclassering		85				85
	6.91 Coördinatie en beleid Wmo	293	85				378
	6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	377	85				462
	7.5 Begraafplaatsen en crematoria						0
Totaal		**1.020**	**2.125**	**846**	**9**		**4.036**

Financiële mutaties (gekoppeld aan doelen)

Omschrijving	2027	2028	2029	2030
C1. Raadsprogramma				
Periodieke armoede- en schuldenmonitor	0	-25.000	-25.000	-25.000
Halfjaarrapportage bestaanszekerheid	0	-50.000	-50.000	-50.000
Uitvoeringskader sociaal domein richting 2030	-180.000	-75.000	-75.000	-75.000
C2. Nieuw geld				
D. Ombuigingen				
1. Stelpost eigen bijdrage jeugd	0	556.465	556.465	556.465
2. Stelpost trajectduur jeugd	0	145.388	145.388	145.388
3. Heronderzoek langlopende en complexe indicaties	101.463	302.925	402.925	402.925
4. Aanvragen centraal toetsen*	28.085	106.170	156.170	156.170
5. Gezamenlijke toegang versneld uitrollen	7.400	89.800	164.800	164.800
6. Scheidingshulp vooraf verplichten	30.000	30.000	30.000	30.000
7. Prijzenboek en bouwkundige toets	5.000	10.000	10.000	10.000
8. Scootmobielpool	0	0	16.932	16.932
9. Positief saldo Participatiewet structureel ramen	0	671.400	671.400	671.400
10. Subsidie Volksuniversiteit Geldrop verlagen	0	19.500	19.500	19.500
Totaal	**-8.052**	**1.781.648**	**2.023.580**	**2.023.580**

C1. Raadsprogramma

1. Periodieke armoede- en schuldenmonitor
Middelen om van de huidige tweejaarlijkse armoedescan naar een hogere rapportagefrequentie te gaan, voor inzet van onderzoeks- en analysecapaciteit van de gemeente en bij Senzer.

2. Halfjaarrapportage bestaanszekerheid
Middelen voor het inrichten van een meetopzet, nulmeting, meerjarige dataverzameling en specialistische analyse in het kader van een brede halfjaarlijkse impactmeting bestaanszekerheid.

3. Uitvoeringskader sociaal domein richting 2030
Middelen voor de doorontwikkeling van het CMD (inclusief de PlusTaken) naar Stevige Lokale Teams. Het lopende verkenningstraject in het kader van die doorontwikkeling voorziet tot en met medio 2027 in de benodigde ervaringskennis en praktijk inzichten. Deze kennis en inzichten worden benut in de bestuurlijke besluitvorming over bijsturing en verdere uitrol van de Stevige Lokale Teams vanaf de tweede helft van 2027. Middelen worden ingezet voor onder meer locaties, projectleiding, implementatie en structurele monitoring.

D. Ombuigingen

1. Stelpost eigen bijdrage jeugd
Het Rijk heeft de algemene uitkering al gekort op een landelijke eigen bijdrage voor jeugdhulp die nog niet is ingevoerd. Het gaat om een bijdrage voor inwoners die de zorg zelf kunnen bekostigen. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten en de provincie staan daarom toe hiervoor een stelpost op te nemen en adviseren daar positief over.

2. Stelpost trajectduur jeugd
Het Rijk heeft de algemene uitkering al gekort op een wettelijke verkorting van de trajectduur in de jeugdhulp die nog niet is ingevoerd. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten en de provincie staan daarom toe hiervoor een stelpost op te nemen en adviseren daar positief over.

3. Heronderzoek langlopende en complexe indicaties
De Hervormingsagenda Jeugd zet in op het versterken van de eigen kracht van gezinnen, het normaliseren van opvoed- en opgroeivragen en het bieden van passende ondersteuning. In de praktijk bestaat het risico dat zorg langdurig wordt voortgezet terwijl de hulpvraag inmiddels is veranderd of beter kan worden beantwoord met ondersteuning in de thuissituatie. Door periodiek te herbeoordelen blijft de ondersteuning gericht op ontwikkeling, zelfredzaamheid en het voorkomen van onnodige afhankelijkheid van specialistische hulp.

4. Aanvragen centraal toetsen
De Hervormingsagenda Jeugd gaat ervan uit dat de eigen kracht van gezinnen wordt versterkt, dat ouders primair verantwoordelijk zijn voor de opvoeding en ontwikkeling van hun kinderen, dat algemeen gebruikelijke voorzieningen niet uit de Jeugdwet of Wmo worden bekostigd en dat specialistische hulp alleen wordt ingezet wanneer dat noodzakelijk is. Dit voorstel sluit daarbij aan.

5. Gezamenlijke toegang versneld uitrollen
Versnelde uitrol van gezamenlijke toegang CMD en Entreeteam PlusTeam en aanscherping van onderzoek zorgen ervoor dat vragen die in de sociale basis kunnen worden opgelost, niet doorstromen naar specialistische hulp.

6. Scheidingshulp vooraf verplichten
Alle ouders die gaan scheiden of gescheiden zijn en jeugdhulp aanvragen, volgen eerst verplicht voorliggende scheidingshulp. Kinderen ontvangen jeugdhulp pas wanneer onopgeloste echtscheidingsproblematiek niet langer onderdeel is van de oorzaak van de ondersteuningsvraag.

7. Prijzenboek en bouwkundige toets
De gemeente voert een prijzenboek met normbedragen in voor veelvoorkomende woningaanpassingen en schakelt bij woningaanpassingen met een geraamde waarde vanaf € 10.000,- standaard een onafhankelijk bouwkundig adviseur in.

8. Scootmobielpool
De gemeente ontwikkelt een algemene voorziening in de vorm van een scootmobielpool. Hulpmiddelen worden zo efficiënter benut en individuele scootmobielen blijven beschikbaar voor wie er structureel van afhankelijk is.

9. Positief saldo Participatiewet structureel ramen
Meerjarig ramen van het positieve BUIG-saldo (Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening Gemeenten) op de Participatiewet. In 2027 is dit bedrag al incidenteel ingeboekt, terwijl er structureel een overschot zichtbaar is. De toezichthouder stelt deze stelpost nog ter discussie, maar volgens ons is het een realistische raming. De komende periode wordt benut om via het bestuur van Senzer het positieve BUIG-saldo al in de begroting van Senzer te verwerken, zodat ook de provincie hier vanaf 2028 mee in kan stemmen.

10. Subsidie Volksuniversiteit Geldrop verlagen
De Volksuniversiteit Geldrop organiseert een breed aanbod aan cursussen, workshops en lezingen voor volwassenen. Het aanbod is gericht op een leven lang ontwikkelen en biedt inwoners de mogelijkheid zich op persoonlijk, creatief, cultureel en maatschappelijk vlak te blijven ontwikkelen. De volksuniversiteit is niet de enige partij die een dergelijk aanbod heeft. Deze besparing kan leiden tot versobering van het aanbod, hogere deelnemersbijdragen (voor deelnemers van buiten de gemeente) of het wegvallen van activiteiten. Het bereik onder inwoners kan daardoor afnemen en de continuïteit van de organisatie komt verder onder druk.

**een klein gedeelte van deze ombuiging zit in programma 2.*

Geldrop-Mierlo

Sterke wijken

Programma 2. Sterke wijken

In Geldrop-Mierlo vinden we het belangrijk dat mensen zich thuis voelen in hun buurt. Wijken zijn de plek waar mensen elkaar ontmoeten, zich verbonden voelen en samenleven. Vanuit onze Visie 2044 streven we naar buurten waarin mensen prettig wonen, in verbinding staan met elkaar en waar voldoende ruimte is om gezond en veilig te leven.

Zo werken we aan brede welvaart op de plek waar inwoners die het duidelijkst merken, in hun eigen wijk. Het gaat om leefbare wijken, sterke netwerken en ruimte voor iedereen om mee te doen. Daarvoor werken we aan de volgende thema's en opgaven, die nauw met elkaar samenhangen.

Thema's:
- Vitaal leven
- Sterke netwerken
- Leefbare, groene wijken
- Inclusief leven
- Wonen

Opgaven:
- Opgave Woningbouw
- Opgave Coevering
- Opgave Gebiedsontwikkeling (Zesgehuchten, Centrum Mierlo en Centrum Geldrop)

Door gezondheid, ontmoeting, inclusie, wonen en leefbaarheid met elkaar te verbinden, versterken we het fundament onder onze wijken. De opgaven gaan daarbij over de grenzen van thema's en programma's heen. Zo bouwen we aan gemeenschappen waarin mensen zich gekend en veilig voelen, nu en in de toekomst.

Thema Vitaal leven

Gezondheid is belangrijk voor een goed leven. Gezondheid is daarbij meer dan niet ziek zijn. In de Visie 2044 gaat het ook om veerkracht en om hoe mensen omgaan met de lichamelijke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven. Dat noemen we positieve gezondheid. We willen gezonde inwoners en wijken waar iedereen goed en gezond kan leven.

We stimuleren inwoners om gezond te leven en helpen hen bij het maken van gezonde keuzes. Dat doen we onder meer met voldoende groen, goede wandel- en fietspaden en plekken om te sporten en te bewegen. Sport en bewegen moeten voor alle inwoners toegankelijk zijn. Daarom investeren we in sportaccommodaties en in sterke sportverenigingen, waar mensen bewegen en elkaar ontmoeten. Ook werken we aan preventie voor specifieke groepen, zoals het voorkomen van vallen bij ouderen en een gezond gewicht bij kinderen.

Gezondheid is niet alleen iets van de gemeente, maar van ons allemaal. Daarom werken we samen met partners zoals huisartsen, sportverenigingen, scholen en kinderopvang, zowel lokaal als regionaal. Dat gebeurt onder de naam DE STAP naar gezonder. Preventie vraagt een lange adem. Structureel geld ontbreekt vaak en de effecten zijn op korte termijn lastig te meten. Daarom richten we ons vooral op de stappen die we wél kunnen zetten, en helpen we inwoners om zelf de stap naar gezonder te zetten.

Doelen Vitaal leven
In 2027 is het aantal inwoners dat zelf regie neemt om aan de eigen gezondheid te werken toegenomen, zoals blijkt uit het aantal (unieke) bezoekers op het platform van DE STAP naar gezonder.
In 2027 wordt van minimaal 250 thuiswonende 65-plussers het valrisico ingeschat en krijgt minimaal 20 procent van de thuiswonende 65-plussers met een verhoogd valrisico een valpreventieve interventie aangeboden.
In 2027 wordt de regionale pilot 'Kind naar Gezonder Gewicht' (KnGG) verder uitgebouwd en zijn er afspraken gemaakt over financiering en borging bij de GGD Brabant-Zuidoost
In 2027 is er een interactieve kaart beschikbaar waar inwoners alle speel-, sport- en beweegplekken in de gemeente kunnen raadplegen.
Uiterlijk in 2028 beschikken Mierlo en de Coevering beiden over een bovenwijkse sportvoorziening. We realiseren de voorziening in Mierlo in 2027 en de voorziening in de Coevering in 2028.
In 2028 wordt in 100 procent van de nieuwe subsidiebeschikkingen expliciet opgenomen dat activiteiten die het tegenovergestelde effect hebben (zoals het promoten van ongezonde voeding) uitgesloten zijn van financiering. Waar nodig worden organisaties begeleid bij het aanpassen van hun activiteiten of communicatie-uitingen.
In 2027 is ingeregeld dat we structureel werken aan het duurzaam in stand houden en versterken van vitale sportverenigingen door te investeren in veilige, kwalitatief hoogwaardige en toekomstbestendige buitensportaccommodaties. Verenigingen zijn de pilaren waar mensen bewegen en samenzijn. Hiermee stimuleren we sport, bewegen, ontmoeting en een gezonde leefstijl voor alle inwoners van Geldrop-Mierlo en dragen we bij aan de ambities van Geldrop Mierlo.
In 2027 is geregeld dat we Sportcafé De Kievit behouden en versterken als maatschappelijke ontmoetingsplek voor sportverenigingen en inwoners, door een exploitant via een exploitatiesubsidie in staat te stellen het sportcafé duurzaam en maatschappelijk te exploiteren. Hiermee blijven ontmoeting, sociale verbinding en een gastvrije sportomgeving behouden voor de verenigingen in sporthal de Kievit.

Activiteiten: Vitaal leven

In 2027 is het aantal inwoners dat zelf regie neemt om aan de eigen gezondheid te werken toegenomen, zoals blijkt uit het aantal (unieke) bezoekers op het platform van DE STAP naar gezonder.

- We organiseren lokale en regionale publiekscampagnes om de naamsbekendheid te vergroten en inwoners naar het platform toe te leiden. Hiervoor maken we gebruik van sociale media, gemeentelijke kanalen en lokale media. We monitoren we het aantal bezoekers dat het regionale platform bezoekt.
- We voeren gesprekken met professionals uit zowel het (para)medisch- als het sociaal domein om inwoners via een eenduidige boodschap naar het platform door te verwijzen.
- We stimuleren het gebruik van hulpmiddelen zoals het DOE-boek en de STAP naar gezonder-kaart waarmee inwoners zelf regie op hun gezondheid kunnen nemen.

In 2027 wordt van minimaal 250 thuiswonende 65-plussers het valrisico ingeschat en krijgt minimaal 20 procent van de thuiswonende 65-plussers met een verhoogd valrisico een valpreventieve interventie aangeboden.

- We continueren de wijkbijeenkomsten waar het valrisico van thuiswonende 65-plussers wordt ingeschat. Daarnaast zoeken de buurtsportcoaches de doelgroep 65-plussers gerichter op om het valrisico in te schatten, bijvoorbeeld door inloopmomenten te organiseren in appartementencomplexen voor senioren.
- We zetten de samenwerking voort met de fysiotherapeuten voor het verzorgen van valpreventieve trainingen aan inwoners met een matig tot verhoogd valrisico.
- In het kader van 'Mijn Huis Past' bieden we gratis woonscans aan om praktische oplossingen in huis aan te brengen, en bewustwording onder inwoners te creëren over de valrisico's in en om het huis.

In 2027 wordt de regionale pilot 'Kind naar Gezonder Gewicht' (KnGG) verder uitgebouwd en zijn er afspraken gemaakt over financiering en borging bij de GGD Brabant-Zuidoost.

- We rollen de ketenaanpak 'Kind naar Gezond Gewicht' (KnGG) regionaal uit in samenwerking met gemeenten in regio Eindhoven-De Kempen, GGD Brabant-Zuidoost en CZ.
- We zetten naast de meer curatieve ketenaanpak in op preventie door voort te bouwen op het verstevigen van de lokale netwerksamenwerking rondom 'Kind en Gezond Gewicht' met als doel om overgewicht bij kinderen te voorkomen.

In 2027 is er een interactieve kaart beschikbaar waar inwoners alle speel-, sport- en beweegplekken in de gemeente kunnen raadplegen.

- De interactieve kaart wordt in 2026 gerealiseerd en komt beschikbaar voor onze inwoners op de gemeentelijke website en op de website van DE STAP naar gezonder.

Uiterlijk in 2028 beschikken Mierlo en de Coevering beiden over een bovenwijkse sportvoorziening. We realiseren de voorziening in Mierlo in 2027 en de voorziening in de Coevering in 2028.

- De bovenwijkse sportvoorziening in Mierlo wordt gerealiseerd.
- We voeren een participatietraject met belanghebbenden en omwonenden inzake de bovenwijkse sportvoorziening in de Coevering.

In 2028 wordt in 100 procent van de nieuwe subsidiebeschikkingen expliciet opgenomen dat activiteiten die het tegenovergestelde effect hebben (zoals het promoten van ongezonde voeding) uitgesloten zijn van financiering. Waar nodig worden organisaties begeleid bij het aanpassen van hun activiteiten of communicatie-uitingen.

- We stellen een checklist op met heldere richtlijnen en voorbeelden van wat wel (en niet) geldt als activiteiten die bijdragen aan het bevorderen van een gezonde leefstijl. Deze checklist wordt in ieder geval al ingezet bij de beoordeling van de aanvragen van de eenmalige subsidie(s).
- Gemeentelijke accounthouders nemen dit thema mee in de accountgesprekken die zij met de vrijwilligersorganisaties voeren, waarbij ook de behoefte aan ondersteuning en begeleiding vanuit de gemeente wordt opgehaald.

In 2027 is ingeregeld dat we structureel werken aan het duurzaam in stand houden en versterken van vitale sportverenigingen door te investeren in veilige, kwalitatief hoogwaardige en toekomstbestendige buitensportaccommodaties. Verenigingen zijn de pilaren waar mensen bewegen en samenzijn. Hiermee stimuleren we sport, bewegen, ontmoeting en een gezonde leefstijl voor alle inwoners van Geldrop-Mierlo en dragen we bij aan de ambities van Geldrop Mierlo.

- We voeren het Meerjarig Investeringsplan (MJIP) voor buitensportaccommodaties uit, waarmee we tijdig en voorspelbaar sportvoorzieningen vervangen of renoveren.
- We geven uitvoering aan het planmatig onderhoud conform het Meerjarig Onderhoudsplan (MJOP).
- We informeren de gemeenteraad over de voortgang en actualisatie van het MJIP/MJOP.

In 2027 is geregeld dat we Sportcafé De Kievit behouden en versterken als maatschappelijke ontmoetingsplek voor sportverenigingen en inwoners, door een exploitant via een exploitatiesubsidie in staat te stellen het sportcafé duurzaam en maatschappelijk te exploiteren. Hiermee blijven ontmoeting, sociale verbinding en een gastvrije sportomgeving behouden voor de verenigingen in sporthal de Kievit.

- We verstrekken een exploitatiesubsidie aan een exploitant voor de maatschappelijke exploitatie van Sportcafé De Kievit. Daarmee faciliteren we een laagdrempelige voorziening waar sporters, vrijwilligers, bezoekers en verenigingen elkaar voor, tijdens en na sportactiviteiten kunnen ontmoeten.
- We maken prestatieafspraken met de exploitant over openingstijden, toegankelijkheid, ondersteuning van verenigingen en de maatschappelijke invulling van de exploitatie.
- We monitoren en evalueren jaarlijks de maatschappelijke meerwaarde en de exploitatie.

Thema Sterke netwerken

Sterke netwerken zorgen ervoor dat inwoners elkaar kennen en elkaar helpen. Dat draagt bij aan een veilige en fijne woonomgeving. Het sluit aan bij onze Visie 2044, waarin we bouwen aan een verbonden samenleving waarin inwoners er voor elkaar zijn. Daarom stimuleren we ontmoeting in de wijk. We ondersteunen buurtinitiatieven, helpen vrijwilligers en zorgen voor levendige wijkgebouwen en passende accommodaties voor verenigingen. Ook is de gemeente zichtbaar aanwezig in de wijken, zodat inwoners hun vragen en ideeën makkelijk kwijt kunnen. Onze gebiedsregisseurs spelen daarbij een belangrijke rol. Zij kennen de buurt en zorgen ervoor dat initiatieven aansluiten bij wat inwoners nodig hebben.

De wijken van Geldrop-Mierlo verschillen sterk van elkaar. In sommige wijken stapelen kansen en risico's zich op. Daarom willen we gebiedsgericht werken. Dan kijken we niet apart naar de inwoner, de leefomgeving en de sociale netwerken, maar naar hoe die op elkaar inwerken.

Doelen Sterke netwerken
In 2027 zorgen we ervoor dat een hoger percentage van de buurtbewoners actief deelneemt aan een gezamenlijke activiteit per jaar, zoals buurtontmoetingen, straatactiviteiten of schoonmaakacties, om een bijdrage te leveren aan het welzijn, de sociale samenhang en de leefbaarheid in de wijk.
In 2027 is het aanbod en de vraag van vrijwilligers in Geldrop-Mierlo op elkaar afgestemd.
In 2027 biedt de gemeente alle vrijwilligers in Geldrop-Mierlo de mogelijkheid tot ondersteuning en waardering. Dit wordt gerealiseerd door het aanbieden van trainingen of workshops, gericht op persoonlijke ontwikkeling en/of vakinhoudelijke kennis, en het organiseren van een jaarlijkse waarderingsactiviteit.
In 2027 is een vertegenwoordiging van de gemeente (ambtelijk en bestuurlijk) ieder kwartaal zichtbaar aanwezig in elke wijk. Op die momenten kunnen inwoners laagdrempelig hun inbreng kenbaar maken. Op deze inbreng ontvangt de inwoner, via de gebruikelijke kanalen, in minimaal 90 procent van de gevallen binnen een week een begrijpelijke terugkoppeling.
In 2027 onderzoeken we samen met de raad hoe we vorm en inhoud kunnen geven aan gebiedsgericht werken in Geldrop-Mierlo. Het resultaat is een aanpak waarin staat welke basis voor gezondheid, leefbaarheid en veiligheid we in iedere wijk nastreven en waar meer inzet nodig is. Die aanpak vormt de basis voor bestuurlijke keuzes over de uitvoering.
In 2028 vervullen wijkgebouwen een belangrijke rol als ontmoetingsplek voor bewoners doordat inwoners welkom zijn bij een gratis en laagdrempelige activiteit in alle wijkgebouwen om ontmoetingen onderling te stimuleren.
In 2029 zijn alle verenigingen en maatschappelijke organisaties gehuisvest in functionele, passende accommodaties die aansluiten bij de (ruimte)behoefte en bijbehorende activiteiten, en voldoen aan de geldende kwaliteitsnormen.

Activiteiten: Sterke netwerken

In 2027 zorgen we ervoor dat een hoger percentage van de buurtbewoners actief deelneemt aan een gezamenlijke activiteit per jaar, zoals buurtontmoetingen, straatactiviteiten of schoonmaakacties, om een bijdrage te leveren aan het welzijn, de sociale samenhang en de leefbaarheid in de wijk.

- We stimuleren inwoners om zelf initiatieven op te zetten in een wijk of straat, hiervoor bieden de wijkprofessionals (o.a. gebiedsregisseurs, buurtcoaches, etc.) proactieve ondersteuning.
- We zetten afstemming met maatschappelijke partners zoals welzijnsorganisaties, woningcorporaties en kerken in om doelgroepen te bereiken die anders buiten beeld blijven.
- We bieden organisatorische ondersteuning, maar ook logistieke hulp door bijvoorbeeld het aanbieden van de 'Buurt'-keet van de gebiedsregisseurs.

In 2027 is het aanbod en de vraag van vrijwilligers in Geldrop-Mierlo op elkaar afgestemd.

- Er worden gesprekken gevoerd met de uitvoeringsorganisatie om de match tussen vrijwilligers te stimuleren.
- Er wordt op structurele basis een oproep gedaan om vrijwilligers te werven en een match met de vraag in te zetten.
- We meten de effectiviteit van de matching drie keer per jaar met een evaluatie.

In 2027 biedt de gemeente alle vrijwilligers in Geldrop-Mierlo de mogelijkheid tot ondersteuning en waardering. Dit wordt gerealiseerd door het aanbieden van trainingen of workshops, gericht op persoonlijke ontwikkeling en/of vakinhoudelijke kennis, en het organiseren van een jaarlijkse waarderingsactiviteit.

- Jaarlijks worden trainingen of workshops met minimaal 30 deelnemers, gericht op persoonlijke ontwikkeling of praktische vaardigheden (zoals EHBO, omgaan met vrijwilligers, communicatie, grenzen stellen) aangeboden. Deze worden uitgevoerd door LEV groep.
- Jaarlijks is er een feestelijke waarderingsactiviteit voor alle vrijwilligers, waarbij minimaal 150 vrijwilligers aanwezig zijn.
- Met tenminste 4 communicatie-uitingen per jaar via nieuwsbrieven, sociale media en het platform ‘Voor elkaar Geldrop-Mierlo’ brengt LEV groep het aanbod van trainingen, coaching en andere ondersteuningsmogelijkheden structureel onder de aandacht.

In 2027 is een vertegenwoordiging van de gemeente (ambtelijk en bestuurlijk) ieder kwartaal zichtbaar aanwezig in elke wijk. Op die momenten kunnen inwoners laagdrempelig hun inbreng kenbaar maken. Op deze inbreng ontvangt de inwoner, via de gebruikelijke kanalen, in minimaal 90 procent van de gevallen binnen een week een begrijpelijke terugkoppeling.

- We hebben in iedere wijk gebiedsregisseurs als aanspreekpunt van de wijk. Zij hebben (twee)-wekelijks spreekuur in bijna alle wijken van Geldrop-Mierlo.
- In het kader van Wethouder in de Wijk worden wijkspreekuren georganiseerd in de verschillende wijken van Geldrop en Mierlo. Door de spreekuren afwisselend in de wijken te laten plaatsvinden, is er wekelijks ergens binnen de gemeente een spreekuur met een wethouder. Hiermee wordt de toegankelijkheid van het gemeentebestuur vergroot en wordt de verbinding tussen inwoners en bestuur versterkt. Tijdens de spreekuren kunnen inwoners hun vragen, ideeën, signalen en aandachtspunten rechtstreeks met een wethouder bespreken. Vragen en meldingen die voortkomen uit de spreekuren worden, net als meldingen via andere gemeentelijke kanalen opgepakt en binnen de organisatie uitgezet voor verdere behandeling.

In 2027 onderzoeken we samen met de raad hoe we vorm en inhoud kunnen geven aan gebiedsgericht werken in Geldrop-Mierlo. Het resultaat is een aanpak waarin staat welke basis voor gezondheid, leefbaarheid en veiligheid we in iedere wijk nastreven en waar meer inzet nodig is. Die aanpak vormt de basis voor bestuurlijke keuzes over de uitvoering.

- We voeren een gesprek met de raad over de ambitie, uitgangspunten en gewenste invulling van gebiedsgericht werken.
- We formuleren een gezamenlijke basis wat iedere wijk op het gebied van gezondheid, leefbaarheid en veiligheid minimaal nodig heeft.
- We stellen een wijkanalyse op waarin gezondheid, leefbaarheid en veiligheid per gebied in beeld worden gebracht en maken een verschillenanalyse ten opzichte van het minimum uit de gezamenlijke basis.

In 2028 vervullen wijkgebouwen een belangrijke rol als ontmoetingsplek voor bewoners doordat inwoners welkom zijn bij een gratis en laagdrempelige activiteit in alle wijkgebouwen om ontmoetingen onderling te stimuleren.

- We voeren in 2027 gesprekken met de uitvoeringsorganisatie, wijkverenigingen en gebiedsregisseurs om te kijken hoe we het aanbod in de wijkgebouwen kunnen inrichten. Daarbij is de inzet om via het faciliteren van de inwoners hen te stimuleren om zelf activiteiten te organiseren in deze wijkgebouwen.

In 2029 zijn alle verenigingen en maatschappelijke organisaties gehuisvest in functionele, passende accommodaties die aansluiten bij de (ruimte)behoefte en bijbehorende activiteiten, en voldoen aan de geldende kwaliteitsnormen.

- We gaan functies en activiteiten accommoderen die aansluiten bij onze ambities, doelen en opgaven en waaraan behoefte is vanuit of in de gemeenschap. Het gaat daarbij om activiteiten die bij de functie van de accommodatie passen (in zo breed mogelijke zin) en gericht zijn op multifunctionaliteit.
- We brengen accommodaties kwalitatief op orde en zorgen voor duurzaam beheer, met een optimale bezetting en een gezonde, levensvatbare exploitatie.

Thema Leefbare, groene wijken

Groen in de wijk draagt bij aan een fijne en gezonde leefomgeving. Groen zorgt ervoor dat mensen zich beter voelen, vaker naar buiten gaan en meer bewegen. Bovendien helpt groen om hitte en wateroverlast te verminderen en zorgt het voor meer biodiversiteit. Dit sluit aan bij de doelen uit onze Visie 2044 waarin we streven naar klimaatbestendige en gezonde wijken waarin iedereen prettig woont. Daarom werken we aan meer groen in de wijk en aan voorzieningen die uitnodigen tot bewegen en ontmoeten. We brengen in kaart waar groen in en tussen de wijken ontbreekt en vullen dat stap voor stap aan. Ook bij nieuwe woningbouw willen we nieuw groen aanleggen.

Doelen Leefbare, groene wijken
In 2029 is 20 procent van de ontbrekende groenstructuren in en tussen diverse wijken aangelegd en doorgetrokken om biodiversiteit, klimaatadaptatie en een vitaal leven te bevorderen.

Het groen in de wijken helpt ook om onze gemeente voor te bereiden op een veranderend klimaat, met meer wateroverlast, hitte en droogte. Binnen dit thema gaat het om maatregelen die inwoners in hun eigen wijk zien en merken. Denk aan meer groen, plekken waar regenwater de grond in kan, koele plekken in de zomer en meer ruimte voor planten en dieren. De gemeentebrede aanpak om ons aan het veranderende klimaat aan te passen staat bij het thema Duurzaamheid in programma 4. Het groen in het buitengebied staat in programma 3.

Activiteiten: Leefbare, groene wijken

In 2029 is 20 procent van de ontbrekende groenstructuren in en tussen diverse wijken aangelegd en doorgetrokken om biodiversiteit, klimaatadaptatie en een vitaal leven te bevorderen.

- Bij de actualisatie van het groenbeleidsplan brengen we in kaart welke delen van de bomen- en groenstructuur ontbreken of versterkt moeten worden.
- We leggen in het centrum van Geldrop aangename koele verblijfsplekken aan. Voor de rest van de gemeente is in beeld gebracht waar koele plekken moeten landen zodat een netwerk van koele plekken ontstaat. Op basis hiervan nemen we de aanleg van koele plekken mee bij ontwikkelingen.
- We stellen beleid vast voor de aanleg van 8m2 nieuw groen per nieuw toe te voegen woning, zoals is afgesproken in het Verstedelijkingsakkoord 2022. Hiervoor nemen we regionaal een rekentool in gebruik, waarin de groennorm wordt gecombineerd met de waterbergingsopgave.

Thema Inclusief leven

Iedereen moet mee kunnen doen in Geldrop-Mierlo, ongeacht achtergrond, leeftijd of mogelijkheden. Dat sluit aan bij onze Visie 2044, waarin we streven naar een samenleving waarin iedereen gewaardeerd wordt en volwaardig mee kan doen. Daarom zorgen we voor duidelijke informatie en voorzieningen die voor iedereen bruikbaar zijn. We maken onze brieven begrijpelijker en werken aan toegankelijke maatschappelijke accommodaties en een toegankelijk openbaar toilet in het centrum. Ook helpen we vrijwilligersorganisaties, evenementen, horeca en winkels om bij te dragen aan een inclusieve samenleving. We zetten ons actief in tegen discriminatie, onder meer door het discriminatiemeldpunt beter bekend te maken. Daarbij doen we een beroep op de Inclusieve Weeftafel, een groep ervaringsdeskundigen, en werken we samen met maatschappelijke partners. Niet alles wat inclusie bevordert, staat als doel bij dit thema. De fysieke toegankelijkheid van de openbare ruimte verbeteren we binnen het reguliere werk aan de inrichting en het onderhoud van de openbare ruimte.

Doelen Inclusief leven
In 2027 borgen we een structurele feedback- en verbetercyclus voor gemeentelijke communicatie, zodat de begrijpelijkheid van brieven en berichtgeving vanaf 2027 continu wordt gemonitord en verbeterd.
In 2027 laat een stijging van het aantal meldingen (50 procent ten opzichte van 2025) uit de gemeente Geldrop-Mierlo zien dat het discriminatiemeldpunt beter vindbaar is geworden voor inwoners, en discriminatie beter wordt gesignaleerd.
In 2027 is in het centrum een voor iedereen toegankelijk openbare toiletvoorziening gerealiseerd in de directe omgeving van het horecaplein.
In 2028 hebben minimaal 20 vrijwilligersorganisaties of evenementen in onze gemeente een concrete actie uitgevoerd of voorziening gerealiseerd die bijdraagt aan een inclusieve samenleving.
In 2028 weten we hoe we onze horeca en retail kunnen ondersteunen om hen in staat te stellen bij te dragen aan een inclusieve samenleving, en zetten we daartoe de eerste stappen.
In 2029 zijn maatschappelijke accommodaties sociaal en fysiek laagdrempelig en veilig voor alle inwoners, gebruikers en bezoekers. Uitgangspunt hierbij is dat het om functionele accommodaties gaat, waarvoor we criteria hanteren. Waar nodig worden accommodaties aangepast voor dit doel.
In 2030 zijn in elke wijk in onze gemeente participatie- en ontwikkelingsinitiatieven actief, waarbij inwoners elkaar stimuleren en ondersteunen bij het actief deelnemen aan de samenleving.

Activiteiten: Inclusief leven

In 2027 borgen we een structurele feedback- en verbetercyclus voor gemeentelijke communicatie, zodat de begrijpelijkheid van brieven en berichtgeving vanaf 2027 continu wordt gemonitord en verbeterd.

- We richten een laagdrempelige mogelijkheid in waarmee inwoners onduidelijke of moeilijk te begrijpen brieven kunnen terugsturen naar de gemeente.

In 2027 laat een stijging van het aantal meldingen (50 procent ten opzichte van 2025) uit de gemeente Geldrop-Mierlo zien dat het discriminatiemeldpunt beter vindbaar is geworden voor inwoners, en discriminatie beter wordt gesignaleerd.

- We geven de opdracht voor een onafhankelijk discriminatiemeldpunt aan LEV groep. We laten ons door hen op de hoogte houden over het aantal meldingen en signaleren al enkele jaren een stijging in het aantal meldingen.
- We werken aan de bekendheid van het meldpunt, en de meldingsbereidheid van inwoners. We dragen zorg voor structureel betere zichtbaarheid en aanwezigheid van het meldpunt.
- We zorgen er daarnaast voor dat de bekendheid van het discriminatiemeldpunt intern groeit zodat de ambtelijke organisatie weet wanneer inwoners doorverwezen kunnen worden naar dit meldpunt.

In 2027 is in het centrum een voor iedereen toegankelijk openbare toiletvoorziening gerealiseerd in de directe omgeving van het horecaplein.

- Binnen de centrumontwikkelingen blijven we actief zoeken naar een permanente oplossing voor een openbaar toegankelijk toilet.

In 2028 hebben minimaal 20 vrijwilligersorganisaties of evenementen in onze gemeente een concrete actie uitgevoerd of voorziening gerealiseerd die bijdraagt aan een inclusieve samenleving.

- We maken vrijwilligersorganisaties die structureel subsidie van ons ontvangen bekend met de checklist, en helpen hen waar nodig bij vragen hierover.

In 2028 weten we hoe we onze horeca en retail kunnen ondersteunen om hen in staat te stellen bij te dragen aan een inclusieve samenleving, en zetten we daartoe de eerste stappen.

- We brengen de ondersteuningsbehoeften van horeca en retail in beeld en werken deze uit in een uitvoerbare aanpak.

In 2029 zijn maatschappelijke accommodaties sociaal en fysiek laagdrempelig en veilig voor alle inwoners, gebruikers en bezoekers. Uitgangspunt hierbij is dat het om functionele accommodaties gaat, waarvoor we criteria hanteren. Waar nodig worden accommodaties aangepast voor dit doel.

- We optimaliseren accommodaties volgens de criteria in de Kaders voor accommodaties Geldrop-Mierlo. Geprioriteerd op grond van de onderzoeksresultaten van ervaringsdeskundigen.

In 2030 zijn in elke wijk in onze gemeente participatie- en ontwikkelingsinitiatieven actief, waarbij inwoners elkaar stimuleren en ondersteunen bij het actief deelnemen aan de samenleving.

- De doelen die de komende jaren worden gerealiseerd in zowel dit thema als het thema sterke netwerken leggen de basis voor een samenleving waarin iedereen mee kan doen. Het vastleggen van de verplichtingen die we als gemeente hebben vanuit het VN verdrag Handicap helpt ons hierbij.
- De Inclusieve Weeftafel speelt hierbij een verbindende en aanjagende rol. Hun inbreng helpt ons keuzes te maken die aansluiten wat nodig is in de praktijk.
- Samen zorgen deze inspanningen ervoor dat er in 2030 een beweging op gang is gekomen, waardoor er in elke wijk initiatieven actief zijn.

Thema Wonen

Binnen het thema Wonen stellen we de kaders voor een passende, betaalbare en gevarieerde woningvoorraad, die past bij wat inwoners nu en later nodig hebben. Dat doen we samen met woningcorporaties, ontwikkelaars en inwoners, en met zorg voor de schaarse ruimte. Die kaders werken we uit in het volkshuisvestingsprogramma. Dat is een beleidsplan voor wonen, en iets anders dan de programma's in deze begroting. De activiteiten inzake het bouwen van de woningen zelf staat bij de opgave Woningbouw.

Goed wonen gaat verder dan een huis alleen. Het gaat ook om een aantrekkelijke en leefbare woonomgeving. We zorgen voor een gevarieerd woningaanbod in onze wijken, met extra aandacht voor kleinere huishoudens, senioren en de combinatie van wonen en zorg. Zo komt de doorstroming op gang en komen er meer gezinswoningen vrij. Iedereen moet een passende plek kunnen vinden: starters en statushouders, gezinnen en senioren, mensen die naar een andere woning willen en mensen die met spoed een woning nodig hebben.

Het gaat ons daarbij minder om aantallen dan om balans. In veel buurten is de woningvoorraad eenzijdig. Wie wil verhuizen, moet dan vaak de eigen wijk verlaten. Wij willen dat inwoners in hun eigen buurt een volgende stap kunnen zetten. Daarom kijken we per buurt welke woningen er zijn en wat er ontbreekt. Daarbij hebben we extra aandacht voor twee groepen die nu tussen wal en schip vallen. De eerste groep zijn mensen met een middeninkomen, voor wie huren te duur is en kopen onbereikbaar. De tweede groep zijn mensen die zorg nodig hebben en een woning zoeken die meer moet kunnen dan een gewone woning.
De Wet versterking regie volkshuisvesting vraagt dat wij vóór 1 juli 2027 een volkshuisvestingsprogramma vaststellen. Daarin leggen we vast hoeveel woningen we bouwen, welke mix van woningen we willen en hoe we die over de gemeente verdelen. Ook werken we daarin de huisvesting van arbeidsmigranten uit de Europese Unie uit. Daarnaast bekijken we welke mogelijkheden er zijn om voorrang te geven aan mensen met een sociale of economische binding met de gemeente, binnen de juridische en regionale regels die daarvoor gelden. Naast nieuwbouw willen we de bestaande woningen beter benutten, bijvoorbeeld door het splitsen van woningen en kavels en door een extra verdieping op bestaande woningen mogelijk te maken. Dat regelen we in het volkshuisvestingsprogramma en in de regels van het omgevingsplan.

Dit sluit aan bij onze Visie 2044, waarin we streven naar leefbare wijken met voldoende goede woningen voor iedereen. Als gemeente ondersteunen we woningbouw door heldere kaders te stellen en door initiatiefnemers te stimuleren en met elkaar te verbinden.

Doelen Wonen
In Geldrop-Mierlo is voldoende betaalbare woonruimte (met een huurprijs onder de liberalisatiegrens of een koopprijs onder de prijsgrens voor betaalbare koop) beschikbaar, zodat inwoners met een gemiddeld of lager inkomen passende huisvesting kunnen vinden.
Er zijn in 2030 voldoende passende en geschikte woningen in elke buurt. Inwoners kunnen doorstromen in de eigen buurt of wijk. Er zijn voldoende (zorg)geschikte woningen, die eraan bijdragen dat inwoners kunnen meekomen in de eigen buurt.
Woningzoekenden die buiten hun toedoen dakloos dreigen te raken kunnen gemakkelijk urgentie aanvragen.
De bestaanszekerheid van arbeidsmigranten zijn verbeterd: huisvesting is veilig en humaan; werkgevers, uitzenders en andere partijen in de keten zijn medeverantwoordelijk en arbeidsmigranten kunnen voor hulp terugvallen op een sterk netwerk van professionals.
Er is meer gemeentelijke sturing op de volkshuisvesting om de gewenste ontwikkeling van de woningvoorraad, leefbaarheid en doorstroming mogelijk te maken.

Activiteiten: Wonen

In Geldrop-Mierlo is voldoende betaalbare woonruimte (met een huurprijs onder de liberalisatiegrens of een koopprijs onder de prijsgrens voor betaalbare koop) beschikbaar, zodat inwoners met een gemiddeld of lager inkomen passende huisvesting kunnen vinden.

- Wij starten met de uitvoering van het in 2026 vastgestelde inschrijf- en toewijzingsbeleid, dat in overleg met een klankbordgroep waarin alle woonwagenlocaties vertegenwoordigd zijn tot stand is gekomen.
- Voegen we tot en met 2030 in lijn met de opgave uit de Woondeal ruim 1.700 woningen toe aan onze woningvoorraad, waarvan ruim 770 woningen in het Centrum van Geldrop en ongeveer 250 woningen in Luchen.
- Realiseren we bij nieuwbouwwoningen in de periode tot en met 2033 tenminste 30 procent sociale huur en tweederde deel betaalbaar (overeenkomstig de Regionale Begrippenlijst van het MRE).
- Wij nemen besluiten over plannen voor woningbouw op locaties zoals Lommerrijk, Marktplein, Bezorgershof, Bleekvelden (Gamma), Veilingterrein, Dorpsstraat 210, Luchen-Oost, Josephinehof/Hart Zesgehuchten, Akert en Appelaar.
- Wij leggen in deze plannen concrete afspraken vast over doelgroepen en het aandeel sociale huur, middenhuur en betaalbare koop.
- Wij maken nieuwe regels voor het gebruik van regelingen zoals KoopStart en SlimmerKopen, zodat betaalbare koopwoningen langer beschikbaar blijven voor middeninkomens (tussen sociale huurgrens en € 100.000,-).

Er zijn in 2030 voldoende passende en geschikte woningen in elke buurt. Inwoners kunnen doorstromen in de eigen buurt of wijk. Er zijn voldoende (zorg)geschikte woningen, die eraan bijdragen dat inwoners kunnen meekomen in de eigen buurt.

- In 2027 werken we samen met initiatiefnemers ten minste twee plannen voor geclusterde woonvormen uit. We brengen deze plannen in voorbereiding of uitvoering.
- We maken afspraken met woningcorporaties en ontwikkelaars over de locaties, projecten en planning voor het toevoegen van ten minste 700 nultredenwoningen tot en met 2030.
- In 2027 maken we met woningcorporaties afspraken over de registratie en toewijzing van huurwoningen met Wmo-aanpassingen. Deze woningen worden waar mogelijk eerst aangeboden aan inwoners die een aangepaste woning nodig hebben.
- In 2027 wijzen we binnen de woningbouwprogrammering locaties aan voor de huisvesting van aandachtsgroepen.

Woningzoekenden die buiten hun toedoen dakloos dreigen te raken kunnen gemakkelijk urgentie aanvragen.

- We zorgen in samenwerking met de gemeenten in onze woningmarktregio, dat de urgentieregeling in onze Huisvestingsverordening in 2027 is geactualiseerd en voldoet aan de eisen uit de Wet versterking regie volkshuisvesting.
- We bereiden onze processen en systemen voor op toepassing van de urgentieregeling in de hele woningmarktregio.

In 2027 stelt de gemeente Geldrop-Mierlo actueel beleid vast voor de huisvesting van EU-arbeidsmigranten. Dit beleid beschrijft de ruimtelijke en sociale randvoorwaarden voor humane, veilige en passende huisvestingsplekken. Ook wordt de lokale opgave verwerkt in het volkshuisvestingsprogramma, om bij te dragen aan regionale opgave van circa 12.000 plekken binnen het Stedelijk Gebied Eindhoven.

- In 2027 stelt de gemeente Geldrop-Mierlo actueel beleid vast voor de huisvesting van EU-arbeidsmigranten. Dit beleid beschrijft de ruimtelijke en sociale randvoorwaarden voor humane, veilige en passende huisvestingsplekken.
- In 2027 verwerken we de lokale opgave in het volkshuisvestingsprogramma, om bij te dragen aan regionale opgave van circa 12.000 plekken binnen het Stedelijk Gebied Eindhoven.

Er is meer gemeentelijke sturing op de volkshuisvesting om de gewenste ontwikkeling van de woningvoorraad, leefbaarheid en doorstroming mogelijk te maken.

- Uiterlijk 1 juli 2027 stellen we een regionaal afgestemd volkshuisvestingsprogramma vast om concreet te sturen op hoeveel, waar en voor welke specifieke doelgroepen – zoals ouderen en studenten – we gaan bouwen.

Opgave Woningbouw

Onze gemeente maakt deel uit van een regionale woningmarkt en kent een grote en veranderende behoefte aan woningen. Het gaat daarbij niet alleen om het aantal woningen, maar ook om betaalbaarheid, leefbaarheid, voorzieningen, zorg, bereikbaarheid en sociale samenhang. De opgave raakt daardoor meerdere programma's en vraagt om een integrale aanpak en duidelijke bestuurlijke prioriteiten.

Binnen het reguliere thema Wonen bepalen we welk type woningen nodig is en voor welke doelgroepen. De opgave Woningbouw richt zich op het versnellen en daadwerkelijk realiseren van deze woningen. We sturen op een gevarieerd aanbod voor onder andere starters, senioren, gezinnen en middeninkomens. Een deel van de woningen komt in de deelgebieden van de opgave Gebiedsontwikkeling.

De gemeente kan deze opgave niet zelfstandig realiseren. Daarom werken we samen met woningcorporaties, ontwikkelaars, inwoners en regionale partners. Daarbij maken we vooraf duidelijk wat wel en niet mogelijk is en communiceren we helder over keuzes, voortgang en planning. We stellen prioriteiten en richten onze capaciteit op een behapbaar aantal projecten en deelgebieden.

Doelen Woningbouw
In 2030 zijn er voldoende woningen voor de juiste doelgroepen conform de regionale afspraken en de subsidie Woningbouwimpuls in voorbereiding of gerealiseerd.

Activiteiten: Woningbouw

In 2030 zijn er voldoende woningen voor de juiste doelgroepen conform de regionale afspraken en de subsidie Woningbouwimpuls in voorbereiding of gerealiseerd.

- Voor het oostelijk deel van Luchen leggen we de vastgestelde kaders vast in een stedenbouwkundig plan, omgevingsplan en bijbehorende overeenkomsten met ontwikkelaars en eigenaren.
- In het middengedeelte van Luchen starten we met de bouw van de woningen op onder andere Fazantlaan.
- Voor Bleekvelden starten we gefaseerd met de bouw van woningen en leggen we afspraken met overige ontwikkeling vast in overeenkomsten en ruimtelijke plannen.
- Voor Grote Bos starten we met het bouw- en woonrijpmaken van het gebied voor de woningbouw eerste woningen.
- Voor overige locaties op gemeentelijk dan wel particulier eigendom worden ook diverse activiteiten uitgevoerd.

Opgave Coevering

De Coevering in Geldrop is een van onze grootste woonwijken, met een diverse groep bewoners, veel sociale huurwoningen, veel groen en voorzieningen dichtbij. In delen van de wijk vragen leefbaarheid, veiligheid en de aansluiting tussen wonen en ondersteuning extra aandacht. Dat geldt ook voor de gezondheid en het welzijn van een deel van de bewoners. Ook de sociale samenhang kan sterker.

In de komende jaren willen we de Coevering stap voor stap versterken. Dat doen we samen met bewoners, woningcorporaties, zorg- en welzijnspartners, scholen en andere organisaties die in de wijk actief zijn. In de opgave Coevering brengen we verschillende onderwerpen in samenhang bij elkaar, zoals wonen, gezondheid, participatie, veiligheid, ontmoeten en vergroening.

Daarbij zetten we in op:

- Basis op orde en vertrouwen versterken. Bewoners moeten erop kunnen rekenen dat de wijk en de woningen schoon, heel en veilig zijn. Daar werken we samen met inwoners en partners aan. Vanuit die basis en het onderlinge contact kan het vertrouwen groeien.
- Een veilig thuis, zowel in je woning als bij het verplaatsen door de wijk. Niet alle bewoners voelen zich altijd veilig in de wijk. Bovendien verdient de jeugd meer aandacht. Meer ogen op straat, levendige plekken en beter beheer dragen bij aan de veiligheidsbeleving in de openbare ruimte. Criminaliteit en ondermijning vragen om een gezamenlijke aanpak.

- De buitenruimte als aantrekkelijke verblijfsplek en verbindingsroute. Er is veel openbare ruimte in en om de wijk, maar de kwaliteit ervan kan beter en bewoners gebruiken haar nog weinig. Die buitenruimte gaan we meer inzetten voor spelen, bewegen en ontmoeten. Die openbare ruimte vormt bovendien een belangrijke randvoorwaarde voor de andere ambities.
- Samen meedoen en ontwikkelen. In delen van de buurt zijn de veerkracht en de samenkracht beperkt. We sluiten aan bij de leefwereld van bewoners, stimuleren en helpen bij initiatieven en vergroten betrokkenheid van bewoners. We stimuleren talentontwikkeling, eigenaarschap en maatschappelijk ondernemerschap, en bouwen samen met bewoners aan de sociale infrastructuur van de wijk. Zo werken we samen met bewoners aan perspectief.
- Goede mix van bewoners. In de wijk wonen veel verschillende bewonersgroepen. Tegelijk wonen in delen van de wijk relatief veel kwetsbare bewoners bij elkaar. Om de veerkracht te vergroten, werken we aan de kwaliteit van de leefomgeving, aan het woningbouwprogramma en het woninggebruik, en aan een sociale aanpak. Dat kan alleen als we de verschillende domeinen en opgaven met elkaar verbinden.
- Bewoners plukken de vruchten van een duurzame en groene wijk. De wijk is aangewezen als één van de twee wijken om als eerste aardgasvrij te maken. Verhuurders en eigenaren van koopwoningen staan voor de opgave om de woningen te verduurzamen. Zo proberen we ook de energiearmoede terug te dringen. Ook in de openbare ruimte liggen er opgaven op het gebied van klimaatadaptatie en biodiversiteit.
- De Coevering is een plek waar de thema's uit de Visie 2044 extra aandacht vragen, zoals brede welvaart, gelijke kansen, sterke gemeenschappen en een gezonde leefomgeving. Daarom investeren we hier gericht, met meer inzet, meer samenwerking en meer samenhang tussen opgaven.
- De aanpak in de Coevering is ook een leeromgeving. We leren hier hoe we gebiedsgericht, samen met bewoners en partners, kunnen werken aan een gemeente waarin iedereen meetelt.

Doelen Coevering
In 2027 ervaren inwoners de veiligheid in de eigen buurt beter dan in 2025 blijkend uit het rapportcijfer in de Veiligheidsmonitor, dankzij het verbeterde zicht op straat en de inzet ter bestrijding van illegaliteit en overlast.
In 2027 is de dienstverlening op het gebied van zorg en ondersteuning toegankelijker georganiseerd door de realisatie van een Stevig Lokaal Team in de wijk waardoor toegang tot ondersteuning en advies op een fysieke locatie in de wijk dichterbij beschikbaar is.
In 2027 is er op de basisscholen in de wijk een verlengde schooldag gerealiseerd met een educatief en recreatief aanbod voor alle leerlingen.
In 2027 is er een plan van aanpak om meer balans en spreiding in de woningvoorraad en afname van het percentage sociale huurwoningen afgezet tegen de gehele wijk te realiseren, waardoor clustering van kwetsbaren binnen de wijk zal afnemen.
In 2028 is er een actueel overzicht van jongeren tussen 10-23 jaar en een structureel activiteitenprogramma afgestemd op hun behoeften, opgesteld in samenwerking met jongerenwerk.
In 2029 is de buitenruimte in de wijk aantrekkelijker en functioneler. We handhaven het geldende onderhoudsniveau en benutten actief kansen om de kwaliteit van de openbare ruimte te verbeteren, met aandacht voor biodiversiteit, klimaatadaptatie en de gebruikswaarde voor bewoners.

Activiteiten: Coevering

In 2027 ervaren inwoners de veiligheid in de eigen buurt beter dan in 2025 blijkend uit het rapportcijfer in de Veiligheidsmonitor, dankzij het verbeterde zicht op straat en de inzet ter bestrijding van illegaliteit en overlast.

- Het beheer van de openbare ruimte is gericht op het vergroten van de zichtbaarheid, door bijvoorbeeld snoeiwerk en verlichting, waardoor bewoners zich veiliger voelen op straat maar ook toezichthouders en politie beter zicht hebben. Dit heeft ook een preventieve werking.
- Er is een plek in de wijk waar bewoners binnen kunnen lopen met vragen, opmerkingen en klachten over de leefbaarheid en veiligheid in de wijk. Door de nabijheid en toegankelijkheid van professionals die werkzaam zijn op deze thema's, willen we de meldingsbereidheid in de wijk vergroten. Deze blijkt nu laag te zijn. Bovendien draagt zo'n plek bij aan de samenwerking tussen de professionals onderling maar ook tussen professionals en bewoners.
- Er zijn afspraken over de wijze waarop signalen op het gebied van leefbaarheid, veiligheid en zorg worden opgehaald, gedeeld en opgewerkt.

In 2027 is de dienstverlening op het gebied van zorg en ondersteuning toegankelijker georganiseerd door de realisatie van een Stevig Lokaal Team in de wijk waardoor toegang tot ondersteuning en advies op een fysieke locatie in de wijk dichterbij beschikbaar is.

- We nemen in het derde kwartaal een besluit over de wijze waarop de ontwikkelingen in van het Stevige Lokale Team in de Coevering definitief vorm krijgt, op basis van de bevindingen uit het verkenningstraject.

In 2027 is er op de basisscholen in de wijk een verlengde schooldag gerealiseerd met een educatief en recreatief aanbod voor alle leerlingen.

- We ondersteunen in de samenwerking tussen basisschool de Rots en diverse partijen zoals de kinderopvang en Kunstkwartier om tot een educatief en recreatief aanbod te komen.

In 2027 is er een plan van aanpak om meer balans en spreiding in de woningvoorraad en afname van het percentage sociale huurwoningen afgezet tegen de gehele wijk te realiseren, waardoor clustering van kwetsbaren binnen de wijk zal afnemen.

- Er is een gemeentebreed woningbouwprogramma voor de korte, middellange en lange termijn met daarin een sociaal woningbouwprogramma. Doel van dit sociale programma is om meer spreiding van sociale woningbouw binnen de gemeente en binnen wijken te krijgen. Zo bouwen we aan veerkrachtige wijken. Met het sociale woningbouwprogramma creëren we ruimte om clusters in de bestaande woningvoorraad aan te passen naar meer divers programma. Dit is belangrijke input om tot een aanpak te komen voor het realiseren van een afname in het percentage sociale woningbouw in een wijk.
- Clustering van kwetsbaren kan ook tegengegaan worden door meer regie op de instroom. In 2027 wordt het toewijzingsbeleid van Woonbedrijf heroverwogen. Woonbedrijf doet dit met het oog op het wijkprogramma in samenwerking met de gemeente.

In 2028 is er een actueel overzicht van jongeren tussen 10-23 jaar en een structureel activiteitenprogramma afgestemd op hun behoeften, opgesteld in samenwerking met jongerenwerk.

- We implementeren de Integrale Jeugdaanpak Geldrop-Mierlo. Binnen deze aanpak is aandacht en aanbod voor alle Jeugd binnen gemeente Geldrop-Mierlo, op niveau van preventie, signalering en repressie opgenomen. In samenhang met de jeugdaanpak voldoet de (nieuwe) aanbieder van het Jongerenwerk aan de vernieuwde opdracht en pakket van eisen uit de aanbesteding.

In 2029 is de buitenruimte in de wijk aantrekkelijker en functioneler. We handhaven het geldende onderhoudsniveau en benutten actief kansen om de kwaliteit van de openbare ruimte te verbeteren, met aandacht voor biodiversiteit, klimaatadaptatie en de gebruikswaarde voor bewoners.

- We doen regelmatig onderhoudsinspecties per buurt in de wijk om het onderhoudsniveau op de norm te houden.
- We maken samen met bewoners een plan voor het verbeteren van de openbare ruimte in een deelgebied.

Opgave Gebiedsontwikkeling

In een aantal gebieden in onze gemeente komen ruimtelijke, sociale en economische vraagstukken samen. Daar pakken we die vraagstukken in samenhang aan, samen met inwoners, ondernemers en partners. In deze begroting gaat het om drie deelgebieden: Zesgehuchten, het centrum van Mierlo en het centrum van Geldrop. De opgave gaat over de grenzen van thema's en programma's heen. Zij hangt onder andere samen met de thema's Wonen, Economische kracht en Mobiliteit en met de opgave Woningbouw.

- **Zesgehuchten**
  Zesgehuchten is een gebied met een uitgesproken eigen karakter, waar de druk van buiten voelbaar wordt. Er is behoefte aan woningen, de school moet worden vervangen, het verkeer neemt toe en het water vraagt om aandacht. Elk van die opgaven is op zichzelf te overzien, maar in gezamenlijkheid neemt de complexiteit toe.

Wij zoeken daarom naar een goede balans tussen leefbaarheid, mobiliteit, woningbouw en behoud van het dorpse karakter. De ontwikkelperspectieven die in 2026 zijn vastgesteld vormen daarvoor het vertrekpunt. Op basis daarvan bepalen wij welke opgave als eerste aan de beurt is. Inwoners betrekken wij vanaf het begin bij het opstellen en uitvoeren van de plannen voor hun eigen omgeving, met aandacht voor ontmoeting, verkeersveiligheid, wateroverlast en het versterken van het groen.
De groei van de regio, de zogeheten schaalsprong, werkt ook hier door. Er is niet alleen behoefte aan meer woningen, maar ook aan voorzieningen dichtbij, voor zorg, onderwijs, opvang, sport en ontmoeting. Die vraag nemen wij van meet af aan mee. Het Ruimtelijk Perspectief gebruiken wij hierbij als kader voor locatie- en gebiedsontwikkeling.

- **Centrum Mierlo**
  Mierlo heeft een dorpshart met winkels, woningen en voorzieningen dicht bij elkaar. Die onderdelen kunnen sterker op elkaar aansluiten. De afgelopen jaren is aan verschillende deelplannen gewerkt, en die brengen we nu samen. Ook staat het gebouw aan Dorpstraat 210 leeg waar de Dienst Dommelvallei zat, de uitvoeringsorganisatie die we samen met andere gemeenten hebben. Dat biedt de kans om het centrum in samenhang verder te ontwikkelen.

  Wij brengen daarom alle deelplannen samen in één integraal centrumplan voor Mierlo, met een economische en een ruimtelijke ontwikkelrichting. Daarin komen de opgaven voor woningbouw, detailhandel, horeca, maatschappelijke functies, verblijfskwaliteit, groen, parkeren en evenementen bij elkaar. Ook de herontwikkeling van Dorpsstraat 210 hoort daarbij. We verbinden wonen, ondernemen en bereikbaarheid met ontmoeting, toegankelijke voorzieningen en een prettige openbare ruimte. Wij stellen die visie op samen met ondernemers, vastgoedeigenaren, inwoners en maatschappelijke partners.

  Dit deelgebied hangt nauw samen met het thema Economische kracht, met het deelgebied Centrum Geldrop en met het thema Mobiliteit, vanwege bereikbaarheid en parkeren. De centra van Geldrop en Mierlo zijn verschillend van aard en schaal en verdienen daarom ieder een eigen aanpak, maar onder beiden liggen dezelfde vragen. Wat willen we dat hier gebeurt, wie maakt dat waar en wat is daarvoor nodig?

- **Centrum Geldrop**
  Het centrum van Geldrop is het kloppende hart van de gemeente. Hier komen mensen samen om te winkelen, elkaar te ontmoeten, te ontspannen of gebruik te maken van voorzieningen. Maar het centrum staat onder druk. Veranderend winkelgedrag, leegstand, een verschuiving van functies naar met name woningbouw en de behoefte aan meer ontmoeting vragen om een gezamenlijke aanpak.

  We willen van het Centrum van Geldrop een levendige en aantrekkelijke plek maken. Het moet een plek worden waar inwoners zich welkom voelen, waar ondernemers kansen zien, en waar ruimte is voor woningbouw, cultuur, ontmoeting, groen en beweging.

  Dat betekent dat we het centrumgebied in samenhang herontwikkelen, met oog voor wonen, werken, verblijven en verbinden. Dit doen we samen met inwoners, ondernemers, centrummanagement, maatschappelijke partners en vastgoedeigenaren.
  Dit deelgebied past binnen de Visie 2044. Daarin staat een verbonden, leefbare gemeenschap centraal. Een aantrekkelijk centrum draagt bij aan brede welvaart, doordat het sociale samenhang, economische kracht, culturele beleving en gezondheid stimuleert.

  In de aanpak van het centrum brengen we ruimtelijke, economische, maatschappelijke en sociale opgaven bij elkaar, en werken we samen met de omgeving aan een toekomstbestendige invulling.

Doelen Zesgehuchten
In 2027 zijn de prioriteiten voor de ontwikkeling van Zesgehuchten duidelijk en in voorbereiding.

Activiteiten: Zesgehuchten

In 2027 zijn de prioriteiten voor de ontwikkeling van Zesgehuchten duidelijk en in voorbereiding.

- Wij gebruiken de in 2026 vastgestelde ontwikkelperspectieven als uitgangspunt en bepalen welke opgave(n) we als eerste oppakken, zoals woningbouw en vervangende nieuwbouw van de Jozefschool.
- Wij betrekken inwoners actief bij de uitvoering, met aandacht voor thema's als ontmoeting, verkeersveiligheid, wateroverlast en het versterken van het groene karakter.

Doelen Centrum Mierlo
In 2027 is op basis van de ruimtelijke en maatschappelijke opgaven voor het centrum van Mierlo een centrumplan vastgesteld.
In 2027 is bekend welke partij de locatie Dorpsstraat 210 herontwikkeld en wordt verloedering en vandalisme in de periode tot de herontwikkeling voorkomen.

Activiteiten: Centrum Mierlo

In 2027 is op basis van de ruimtelijke en maatschappelijke opgaven voor het centrum van Mierlo een centrumplan vastgesteld.

- We geven opdracht aan een bureau om aan de hand van reeds vastgestelde beleidskaders en samen met inwoners, ondernemers, bezoekers en andere belanghebbende de opgave voor het centrum van Mierlo te bepalen.
- We geven opdracht aan een bureau om de resultaten van het onderzoek te vertalen in een centrumplan voor Mierlo. Daarin worden onder meer de opgaves ten aanzien van woningbouw, detailhandel, leisure, maatschappelijke functies, verblijfskwaliteit, groen, parkeren en evenementen opgenomen.

In 2027 is bekend welke partij de locatie Dorpsstraat 210 gaat herontwikkelen en wordt verloedering en vandalisme in de periode tot de herontwikkeling voorkomen.

- We zetten aan de hand van de in 2026 vastgestelde ontwikkelcriteria de herontwikkeling van de locatie Dorpsstraat 210 in de markt.
- We hebben de leegstandsbeheerder opdracht gegeven voor een passende invulling.

Doelen Centrum Geldrop
De parkeervoorzieningen en verkeersstromen in het centrumgebied worden geoptimaliseerd voor centrumbezoekers- en (toekomstige) bewoners.
In 2029 is gestart met het aanpassen van het kernwinkelgebied en heeft betrekking op de Postkantoorlocatie, Marktplein en Bezorgershof. Detailhandel in de aanloopstraten verdwijnt op een natuurlijke wijze en nieuwe initiatieven landen in het centrum. Dit alles met als doel om het verblijf van bezoekers en bewoners in het centrum te verbeteren met aandacht voor sociale cohesie, groen, veiligheid, aangenaam verblijfsgebied, architectonische kwaliteit en voorzieningen. Het gebied daaromheen is ingericht en aangevuld met complementaire functies (horeca, cultuur en kleinschalige bedrijvigheid), zodat bezoekers en bewoners aantoonbaar graag verblijven in het centrum.
In 2029 zijn minimaal 50 nieuwe woningen gerealiseerd, waarmee wordt bijgedragen aan de vraag naar nieuwe woningen en het centrum aantrekkelijker kan worden gemaakt.
In 2029 zijn conform de gemeentelijke klimaatdoelen minimaal 3 verschillende koelteplekken gerealiseerd, is de eerste groenstructuur tussen kasteelpark en Dommeldal gerealiseerd en is duidelijk waar openbare ruimte voor de auto kan worden ingeruild voor een vergroening (autoluw).
In het deelgebied Lommerrijk zijn in 2023 ruim 200 woningen gerealiseerd of in aanbouw.
In 2027 is inzichtelijk hoe de verschillende opgaves in het centrum van Geldrop een plek krijgen

Activiteiten: Centrum Geldrop

De parkeervoorzieningen en verkeersstromen in het centrumgebied worden geoptimaliseerd voor centrumbezoekers- en (toekomstige) bewoners.

- Wij bereiden in 2027 de herinrichting van parkeerterrein De Meent verder voor. Wij zorgen dat de besluitvorming over herontwikkelingsplannen voor locatie Marktplein en Postkantoorlocatie inzicht geeft in de parkeeroplossingen op die locaties. Ten slotte geven we aan welke straten autoluw/arm worden in de komende jaren.

In 2029 is gestart met het aanpassen van het kernwinkelgebied en heeft betrekking op de Postkantoorlocatie, Marktplein en Bezorgershof. Detailhandel in de aanloopstraten verdwijnt op een natuurlijke wijze en nieuwe initiatieven landen in het centrum. Dit alles met als doel om het verblijf van bezoekers en bewoners in het centrum te verbeteren met aandacht voor sociale cohesie, groen, veiligheid, aangenaam verblijfsgebied, architectonische kwaliteit en voorzieningen. Het gebied daaromheen is ingericht en aangevuld met complementaire functies (horeca, cultuur en kleinschalige bedrijvigheid), zodat bezoekers en bewoners aantoonbaar graag verblijven in het centrum.

- In 2027 nemen we besluiten over plannen van Bezorgershof. En we starten de ruimtelijke procedures voor het Marktplein en de postkantoorlocatie.

In 2029 zijn minimaal 50 nieuwe woningen gerealiseerd, waarmee wordt bijgedragen aan de vraag naar nieuwe woningen en het centrum aantrekkelijker kan worden gemaakt.

- In 2027 ontwikkelen wij samen met eigenaren, zoals op het Bezorgershof, concrete bouwplannen.
- In 2027 starten we ruimtelijke procedures op voor Marktplein en postkantoorlocatie, waar ook woningen komen.

In 2029 zijn conform de gemeentelijke klimaatdoelen minimaal 3 verschillende koelteplekken gerealiseerd, is de eerste groenstructuur tussen kasteelpark en Dommeldal gerealiseerd en is duidelijk waar openbare ruimte voor de auto kan worden ingeruild voor een vergroening (autoluw).

- Wij ontwikkelen in 2027 een overkoepelende groenvisie voor het centrum, inclusief een fasering.
- Wij maken voor enkele specifieke locaties concrete inrichtingsvoorstellen.
- Wij starten met de aanleg op de eerste locaties.

In het deelgebied Lommerrijk zijn in 2023 ruim 200 woningen gerealiseerd of in aanbouw.

- In 2027 besluiten we waar de maatschappelijke voorzieningen (scouting, wijkgebouw De Prell) komen en berekenen we hoeveel extra financiële middelen hiervoor nodig zijn.
- In 2027 wordt het omgevingsplan Lommerrijk ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad.
- In 2027 wordt bepaald welke marktpartijen de woningen gaan realiseren.

In 2027 is inzichtelijk hoe de verschillende opgaves in het centrum van Geldrop een plek krijgen.

- In 2027 wordt een geactualiseerd centrumplan gemaakt.

Focuspunten lijn "Sterke wijken"

Regulier werk dat in 2027 extra aandacht, capaciteit of middelen vraagt door bijvoorbeeld wetgeving, maatschappelijke druk of bestuurlijke prioriteit.

Focuspunt 1: Regionale samenwerking Integraal Zorgakkoord (IZA)
Geldrop-Mierlo neemt als vierde grootste gemeente in onze regio stevig positie (zowel ambtelijk als bestuurlijk) binnen de regionale samenwerking en de regionale preventie-infrastructuur die verder worden vormgegeven in het kader van het IZA. In het licht van de schaalsprong van de Brainport-regio die vooral economisch is ingestoken, maken we ons hard voor een integrale sociale agenda die geënt is op brede welvaart voor alle inwoners van de regio.

Focuspunt 2: Implementatie Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA)
We werken in regionaal verband aan de uitrol van de in het AZWA opgenomen basisfunctionaliteiten en basisinfrastructuur, langs de lijnen van de regionale werkagenda dat als addendum bij het Regioplan IZA Eindhoven-De Kempen is opgesteld.

Focuspunt 3: Implementatie nieuw hondenbeleid
Wij maken informatie over hondenvoorzieningen actueel en inzichtelijk. Daarnaast zorgen wij voor een duidelijke uitvoering van het beleid en stellen wij een helder communicatieplan op. Hiermee informeren wij inwoners over de geldende regels en beschikbare voorzieningen.

Focuspunt 4: Subsidieplafond vrijwilligersorganisaties
In 2027 werken we uit hoe we vanaf 2029 een subsidieplafond hanteren voor de vierjaarlijkse subsidies aan vrijwilligersorganisaties. Daarbij bepalen we hoe we het beschikbare bedrag over de organisaties verdelen. Dit nemen we mee in de opvolging van de subsidieregeling vrijwilligersorganisaties 2025-2028. Daarnaast werken we een subsidieregeling uit voor professionele welzijnsorganisaties. Daarmee kunnen we de subsidieverlening toetsen en een bestuurlijke afweging maken.

Relevante beleidsnota's

Naam	Periode
Regionale Woondeal Zuidoost-Brabant	2022-2030
Gemeentelijke Woonvisie Geldrop-Mierlo 2020-2028	2020-
Beleidskader Wonen Geldrop-Mierlo 2024	2024-
Prestatieafspraken Geldrop-Mierlo 2026-2029	2025-
Ruimtelijk Perspectief	2025-
Visie op wonen SGE	2019-
Regio-akkoord over gezondheidsbevordering en preventie in de Brainport regio ("Gezonder leven voor iedereen")	2021-
Lokaal Preventieakkoord DE STAP naar gezonder Geldrop-Mierlo (voorheen Fit&Pit)	2021-
Integraal Zorgakkoord (IZA)	2022-2027
Regioplan IZA Eindhoven-De Kempen	2023-
Hoofdlijnen Sportakkoord II "Sport versterkt"	2023-2026
Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)	2023-2026
Integraal plan van aanpak GALA gemeente Geldrop-Mierlo	2023-2026
Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA)	2025-2028
Verordening inrichting antidiscriminatievoorziening gemeente Geldrop-Mierlo (actualisatie ligt eind 2025 voor aan de gemeenteraad)	2010-2025
Kaders voor accommodaties	2025-

Wat gaat het kosten?

Bedragen x € 1.000,-

Omschrijving	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten						
0.10 Mutaties reserves programma 2	**1.123**	**2.128**	**338**	**338**	**338**	**338**
5.1 Sportbeleid en activering	**1.117**	**1.508**	**1.225**	**1.211**	**1.190**	**1.176**
5.2 Sportaccommodaties	**2.262**	**2.179**	**2.752**	**2.903**	**2.964**	**3.090**
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	**2.111**	**2.140**	**2.047**	**2.023**	**1.975**	**1.973**
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	**3.980**	**4.328**	**4.548**	**4.647**	**4.721**	**4.716**
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	**4.902**	**3.867**	**4.346**	**4.458**	**4.485**	**4.315**
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	**1.114**	**1.585**	**1.816**	**1.816**	**1.816**	**1.816**
7.1 Volksgezondheid	**1.932**	**2.198**	**2.385**	**2.505**	**2.620**	**2.165**
Totaal Lasten	**18.541**	**19.934**	**19.458**	**19.902**	**20.110**	**19.591**
Baten						
0.10 Mutaties reserves programma 2	**679**	**1.973**	**211**	**175**	**222**	**103**
5.1 Sportbeleid en activering	**387**	**338**	**117**	**117**	**117**	**117**
5.2 Sportaccommodaties	**891**	**734**	**737**	**747**	**748**	**748**
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	**566**	**607**	**626**	**626**	**626**	**626**
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	**65**	**82**	**72**	**72**	**72**	**72**
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	**1.072**	**751**	**755**	**786**	**815**	**600**
7.1 Volksgezondheid	**243**	**158**	**362**	**436**	**503**	**0**
Totaal Baten	**3.903**	**4.644**	**2.880**	**2.959**	**3.103**	**2.266**
Saldo (baten -/- lasten)	**-14.638**	**-15.290**	**-16.578**	**-16.943**	**-17.007**	**-17.325**

Capaciteitsbeeld 2027

Thema's	Taakvelden	Buitendienst & sporthalbeheer	Strategie & beleid Samenleving	Strategie & beleid Ruimte	Leefbaarheid & Veiligheid	Zorg & Jeugd	Inkomen & Toegang	Realisatie	Publieksz aken	Ondersteuning	Ruimtelijke Ontwikkeling	Totaal
Vitaal leven	5.1 Sportbeleid en activering	222	42									264
	5.2 Sportaccommodaties	489	84	12								585
	7.1 Volksgezondheid		84									84
Sterke netwerken	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie		175	6	5	71						257
	6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Wmo					512	425					937
	6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd						212					212
	6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal						425					425
Leefbare, groene wijken	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.089						170				1.259
Inclusief leven	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie		175	6	5	71						257
Wonen	8.1 Ruimte en leefomgeving			115	21			735	6	25		902
	8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)			924					283	14	128	1.349
	8.3 Wonen en bouwen			277	95			57	6	4	645	1.084
Totaal		**1.800**	**560**	**1.340**	**126**	**654**	**1.062**	**962**	**295**	**43**	**773**	**7.615**

Financiële mutaties (gekoppeld aan doelen)

Omschrijving	2027	2028	2029	2030
C1. Raadsprogramma				
1. Programmatische wijkaanpak en centrale visie	-100.000	0	0	0
C2. Nieuw geld				
1. Onderzoek verplaatsing MTV	-35.000	0	0	0
2. Project Uit elkaar gaan	-21.409	0	0	0
3. Uitvoering masterplan Gijzenrooi	-20.000	0	0	0
4. Areaaluitbreiding onderhoud natuur en bossen	-9.204	-9.204	-9.204	-9.204
5. Pilot Meedoen in Geldrop-Mierlo (doorgeschoven naar 2028)	0	-50.000	-100.000	-150.000
6. Voorbereidingskrediet nieuwbouw scouting (kapitaallasten)	0	-4.000	-3.962	-3.925
D. Ombuigingen				
1. Matchmiddelen combinatiefuncties verlagen	100.000	100.000	100.000	100.000
2. Effectuering subsidieregeling voor professionele welzijnsorganisaties	0	0	75.000	75.000
3. Preventiemiddelen Gezond in de Stad verlagen	44.001	44.001	44.001	44.001
4. Subsidie Stichting De Wiele verlagen	0	70.000	70.000	70.000
5. Subsidieplafond vrijwilligersorganisaties	0	0	50.000	50.000
6. Sportgala eens per twee jaar	0	12.500	0	12.500
7. Huur buitensportaccommodaties verhogen	0	10.003	10.990	10.990
8. Pilot Het Bewegend Kind stopzetten*	9.200	9.200	9.200	9.200
9. Subsidie ZorgOppas stopzetten	5.000	5.000	5.000	5.000
10. Weeffabriek: foyer, receptie en entree	22.100	21.844	21.590	21.340
11. Weeffabriek: inrichting multifunctionele zaal	17.290	17.091	16.891	16.690
12. Bloemrijke akkerranden niet extra stimuleren	12.324	12.324	12.324	12.324
13. Picknicksets zelf maken	10.000	10.000	10.000	10.000
Totaal	**34.302**	**248.759**	**311.830**	**273.916**
Investeringen	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Voorbereidingskrediet nieuwbouw scouting	100.000			

C1. Raadsprogramma

1. Programmatische wijkaanpak en centrale visie
Budget voor het ontwikkelen van een centrale visie en programmatische aanpak op het gebied van leefbaarheid voor elke wijk. Om te komen tot een aanpak waarin staat welke basis voor gezondheid, leefbaarheid en veiligheid we in iedere wijk nastreven en in welke wijken meer inzet nodig blijkt.

C2. Nieuw geld

1. Onderzoek verplaatsing MTV
Budget voor de ruimtelijke, financiële en organisatorische verkenning van de verplaatsing van Mierlose Tennisvereniging zodat de raad keuzes kan maken over de toekomstige locatie.

2. Project Uit elkaar gaan
Budget voor het project uitvoeren van het preventieve project 'Als je uit elkaar gaat'.

3. Uitvoering masterplan Gijzenrooi
Budget voor uitvoering masterplan Gijzenrooi.

4. Areaaluitbreiding onderhoud natuur en bossen
(Aanvullend) budget voor areaaluitbreiding onderhoudsbudget natuur en bossen.

5. Pilot Meedoen in Geldrop-Mierlo (doorgeschoven naar 2028)
Budget voor het (vanaf 2028) uitvoeren van de aangenomen motie met het verzoek aan het college om: "een pilotregeling te ontwikkelen ("Meedoen in Geldrop-Mierlo") waarbij iedere nieuwe inwoner een waardebon ontvangt, te besteden aan een lidmaatschap van een jaar bij een lokale vereniging.

6. Voorbereidingskrediet nieuwbouw scouting
Budget voor kapitaallasten van voorbereidingskrediet nieuwbouw scouting locatie.

D. Ombuigingen

1. Matchmiddelen combinatiefuncties verlagen
We verlagen de inzet vanuit de Brede Regeling Combinatiefuncties waardoor buiten de opdracht voor het buurtsportcoachwerk geen andere combinatiefunctionarissen meer kunnen worden ingezet, bijvoorbeeld voor cultuur.

2. Effectuering subsidieregeling voor professionele welzijnsorganisaties
Voor de subsidieverlening aan professionele welzijnsorganisaties wordt een subsidieregeling opgesteld. Daarmee kan de subsidieverlening worden getoetst op expliciete doelstellingen en kan bij de toekenning een bestuurlijke afweging worden gemaakt. Het proces om tot een subsidieregeling te komen moet nog worden doorlopen.

3. Preventiemiddelen Gezond in de Stad verlagen
Op korte termijn kunnen preventieve activiteiten worden bekostigd uit de specifieke uitkering voor het aanvullend zorg- en welzijnsakkoord.

4. Subsidie Stichting De Wiele verlagen
De Wiele biedt een breed aanbod aan cursussen en activiteiten op het gebied van beeldende kunst, dans, fotografie, keramiek, edelsmeden, textiele kunst, tekenen en schilderen, 3D-ontwerpen en creatieve technieken. De Wiele is niet de enige partij die een dergelijk aanbod heeft. Integratie van een deel van het aanbod met het Kunstkwartier biedt op termijn mogelijk kansen om overhead te verminderen en de culturele doelstellingen grotendeels te behouden.

5. Subsidieplafond vrijwilligersorganisaties
Betreft 150 vrijwilligersorganisaties met diverse activiteiten voor een totaal subsidie budget van € 740.380,-. Uiteenlopend van sportverenigingen, wijkverenigingen, evenementen, harmonieën, koren, gildes, ouderenbonden, IVN's, EHBO tot carnavalsverenigingen, etc. Zij ontvangen subsidie op basis van de subsidieregeling vrijwilligersorganisaties 2025-2028 Geldrop-Mierlo. Het invoeren van een taakstelling zorgt voor een lager plafond in het totale subsidiebedrag.

6. Sportgala eens per twee jaar
Het sportgala wordt om het jaar georganiseerd in plaats van jaarlijks.

7. Huur buitensportaccommodaties verhogen
Met ingang van de nieuwe meerjarige subsidieverlening wordt eveneens gewerkt met het reeds bestaande uitgangspunt van kostprijsdekkende huur voor buitensportaccommodaties.

8. Pilot Het Bewegend Kind stopzetten
De pilot 'Het Bewegend Kind' op kinderopvanglocaties en basisscholen wordt stopgezet.

9. Subsidie ZorgOppas stopzetten
De subsidie voor ZorgOppas, waarmee logeeropvang en respijtzorg wordt ingezet, wordt stopgezet.

10. Weeffabriek: foyer, receptie en entree
Het budget voor de aanpassing van de foyer, receptie en entree van De Weeffabriek wordt naar beneden bijgesteld. De werkzaamheden worden beperkt tot de noodzakelijke verbeteringen waarbij de aanpak van de lekkages aan de glazen lichtstraat binnen dit budget prioriteit krijgt.

11. Weeffabriek: inrichting multifunctionele zaal
Het voorgestelde inrichtingsbudget voor De Weeffabriek wordt naar beneden bijgesteld. Er is beoordeeld welke aanpassingen noodzakelijk zijn om de inrichting functioneel en representatief te maken.

12. Bloemrijke akkerranden niet extra stimuleren
Het aanvullende project, naast de lopende STILA-regeling (stimuleringsregeling landschap) die al voorziet in het stimuleren van bloemrijke akkerranden, wordt niet uitgevoerd.

13. Picknicksets zelf maken
Picknicksets worden door de ambtelijke organisatie vervaardigt in plaats van ingekocht.

**deze ombuiging zit financieel in programma 5.*

Geldrop-Mierlo
Vitaal & groen
buitengebied

Programma 3. Vitaal & groen buitengebied

Ons buitengebied is van grote waarde. Het is de plek van natuur, agrarisch gebruik, rust en recreatie. In onze Visie 2044 benadrukken we het belang van een landschap dat uitnodigt tot bewegen, ruimte biedt aan biodiversiteit en waarin mensen bewust omgaan met hun omgeving. Een vitaal en groen buitengebied draagt bij aan brede welvaart: een gezonde leefomgeving, ruimte voor ondernemers, meer biodiversiteit en een landschap dat bestand is tegen het veranderende klimaat. Daarvoor werken we de komende jaren aan de volgende thema's en opgave.

Thema's:
- Doorlopend groen
- Multifunctioneel landelijk gebied

Opgave:
- Opgave Gijzenrooi

Door deze thema's en de opgave te combineren, zorgen we voor balans tussen natuur, recreatie en agrarisch gebruik. Zo blijft ons buitengebied een vitale en groene omgeving, waar ook toekomstige generaties van kunnen genieten.

In 2027 werken we aan een beleidskader groen, waarin we het groen in de wijken en het groen in het buitengebied in samenhang bekijken.. Ook bekijken we wat nieuwe ontwikkelingen voor onze gemeente betekenen, zoals het rijksbeleid voor stikstof en het provinciale actieplan om minder gewasbeschermingsmiddelen te gebruiken

Thema Doorlopend groen

Om de biodiversiteit te versterken en de natuur meer ruimte te geven, werken we aan het verbeteren van de verbinding tussen bestaande natuurgebieden. Door deze gebieden aan elkaar te koppelen, kunnen planten en dieren zich beter verspreiden. Dit draagt bij aan de ecologische kwaliteit van het buitengebied.

Het verbinden van natuurgebieden vraagt om samenwerking in de regio. Geldrop-Mierlo werkt daarom mee aan regionale projecten, zoals het Van Gogh Nationaal Park, de groenblauwe aanpak voor de Strabrechtse Heide en voor de Grenscorridor en Dommeldal uit de verf. Een deel van onze natuur hoort bij het NatuurNetwerk Brabant, het samenhangende netwerk van natuurgebieden waarvoor de provincie de doelen vaststelt. Samen met natuurbeheerders ruimen we barrières voor dieren op, bijvoorbeeld met faunapassages: veilige oversteekplaatsen voor dieren. Ook maken we natuurgebieden natter, zodat ze water beter vasthouden, en zorgen we voor meer loofbos.

Doelen Doorlopend Groen
In 2027 is het Geldrop-Mierlose deel van het NatuurNetwerk Brabant gerealiseerd conform de provinciaal vastgestelde doelen.
In 2030 zijn minimaal drie ecologische verbindingen aangelegd of versterkt tussen de natuurgebieden Strabrechtseheide, Sang en Goorkens, het beekdal van de Kleine Dommel en de bossen van de Molenheide, zodat deze bijdragen aan een aaneengesloten netwerk voor flora en fauna.
In 2030 bestaat het bosareaal voor ten minste 45 procent uit loofbos.

Activiteiten: Doorlopend groen

In 2027 is het Geldrop-Mierlose deel van het NatuurNetwerk Brabant gerealiseerd conform de provinciaal vastgestelde doelen.

- Wij voeren in 2027 het inrichtingsplan uit voor de Urkhovense Zeggen en het Hulsterbroek binnen het project Dommeldal uit de verf. In het Hulsterbroek realiseren wij nieuwe natuur en nemen wij de herontwikkeling van het voormalige agrarische bedrijf aan Hulst 124 mee.
- Wij werken in 2027 binnen het project Groenblauw Gerichte Aanpak (GGA) Strabrechtseheide samen met gebiedspartners aan natuurrealisatie in de deelgebieden Goorloop/Sang en Goorkens en Molenheide/Coeveringseheide. Onze inzet zal gericht zijn op de groenblauwe dooradering, waarvoor provinciale subsidiegelden (Aanpak Landelijk Gebied) beschikbaar zijn gesteld.
- Wij realiseren in 2027 nieuwe natuur in Gijzenrooi binnen het project GGA Grenscorridor Oost. Dit doen wij als onderdeel van de gebiedsopgave Gijzenrooi.

In 2030 zijn minimaal drie ecologische verbindingen aangelegd of versterkt tussen de natuurgebieden Strabrechtseheide, Sang en Goorkens, het beekdal van de Kleine Dommel en de bossen van de Molenheide, zodat deze bijdragen aan een aaneengesloten netwerk voor flora en fauna.

- Wij realiseren samen met waterschap Aa en Maas nieuwe ecologische verbindingszones (EVZ) binnen het project Groenblauw Gebiedsgerichte Aanpak Strabrechtseheide. In het deelgebied Goorloop (Sang en Goorkens) leggen wij de EVZ Overakkerseloop en de EVZ Goorloop aan.
- Wij werken in 2027 de varianten voor een faunapassage over of onder de Geldropseweg (tussen Geldrop en Mierlo) verder uit. Voor de uiteindelijke voorkeursvariant zal een bestek worden opgesteld.
- Wij werken aan een landschapsplan Gulbergen, waarin we kansen voor het versterken van ecologische verbindingen, natuurontwikkeling en groenblauwe dooradering inzetten binnen de totale ontwikkelrichting voor landgoed Gulbergen.
- Wij werken een plan uit om bestaande ecologische verbindingen, zoals de Kleine Dommel en de Kleine Beekloop, te versterken. Daarbij monitoren wij bestaande faunapassages met camera's om te beoordelen of deze goed functioneren en waar verbetering nodig is.

In 2030 bestaat het bosareaal voor ten minste 45 procent uit loofbos.

- Wij voeren in 2028-2029 samen met de Bosgroep Zuid-Nederland bosrevitalisatie uit aan de oostrand van Geldrop, onder meer rondom de Coeveringseheide. Wij dienen het bos extra mineralen toe om de omvorming naar loofbos te versnellen.
- Wij leggen samen met gebiedspartners nieuw bos aan op diverse percelen langs de oostrand van Geldrop (Grote Bosweg en Luchenseheide). Hiervoor zetten wij onder andere subsidie in vanuit het Landelijk Programma Natuur (LPN) en de Brabantse bossenstrategie.

Thema Multifunctioneel landelijk gebied

Het buitengebied bestaat vooral uit weilanden en akkers. Daarnaast liggen er grotere natuurgebieden, zoals de Strabrechtse Heide, Sang en Goorkens, de bossen van de Molenheide en de Coeveringseheide en het beekdal van de Kleine Dommel. Het agrarische karakter van het landelijke gebied verandert, onder andere door verdere schaalvergroting in de landbouw, toenemende woonbebouwing, meer recreatie en een veranderende maatschappij. Daarom zoeken we in elke ontwikkeling naar een slimme combinatie van functies. Bij nieuwe ruimtelijke initiatieven in het buitengebied maken we afspraken over extra kwaliteit voor natuur en landschap.

We willen dat de natuur beter zichtbaar wordt in de manier waarop het land wordt gebruikt, bijvoorbeeld met landbouw die rekening houdt met de natuur of die minder intensief is. Daarvoor werken we samen met agrariërs aan een duurzame toekomst. Daarin is aandacht voor biodiversiteit en voor het omgaan met droogte en wateroverlast, maar ook voor nieuwe manieren om inkomen te verdienen, zoals het samen opwekken en delen van energie.

In verschillende delen van het buitengebied leggen we andere accenten. Voor landgoed Gulbergen zetten we ons in voor sport en recreatie in een groene natuurlijke setting. Voor de bossen van de Coeveringseheide maken we afspraken over waar recreatie wel en niet kan, voor een betere balans tussen natuur en recreatie. Voor de gemeentelijke watergangen in het buitengebied maken we een verbeterplan. Zo kunnen we bij wateroverlast water beter afvoeren en bij droogte water langer vasthouden.

Doelen Multifunctioneel landelijk gebied
In 2029 zijn alle nieuwe ruimtelijke initiatieven in het (agrarisch) buitengebied aantoonbaar geïntegreerd met natuur en landschap conform de uitgangspunten van de provinciale Maatwerkregeling Omgevingskwaliteit. Dit betekent dat voor alle ruimtelijke initiatieven afspraken worden gemaakt (naast de reguliere landschappelijke inpassing) over extra omgevingskwaliteit vastgelegd in te verlenen omgevingsvergunningen (of anterieure overeenkomsten), zoals het realiseren van één of meer klimaat- en biodiversiteitsmaatregel(s), b.v. groene buffer, waterbeheer, natuurinclusieve bouw/gebruik, e.d.
In 2028 bestaat minimaal 7,5 procent van het (agrarisch) buitengebied uit groenblauwe structuren, zoals sloten, hagen en houtsingels, zodat de biodiversiteit van het buitengebied wordt versterkt.
In 2029 zijn alle gemeentelijke watergangen in het buitengebied aangepast, zodat ze hevige regenval beter kunnen opvangen, water langer kunnen vasthouden en bijdragen aan het versterken van de biodiversiteit conform de doelen uit het gemeentelijk waterbeleid.

Doelen Multifunctioneel landelijk gebied
In 2030 hebben we het gebruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen in ons eigen beheer van groen, wegen en gronden aantoonbaar teruggedrongen ten opzichte van 2027, ook in werk dat we uitbesteden. Zo belasten we bodem en water minder en versterken we de biodiversiteit.

Activiteiten: Multifunctioneel landelijk gebied

In 2029 zijn alle nieuwe ruimtelijke initiatieven in het (agrarisch) buitengebied aantoonbaar geïntegreerd met natuur en landschap conform de uitgangspunten van de provinciale Maatwerkregeling Omgevingskwaliteit. Dit betekent dat voor alle ruimtelijke initiatieven afspraken worden gemaakt (naast de reguliere landschappelijke inpassing) over extra omgevingskwaliteit vastgelegd in te verlenen omgevingsvergunningen (of anterieure overeenkomsten), zoals het realiseren van één of meer klimaat- en biodiversiteitsmaatregel(s), b.v. groene buffer, waterbeheer, natuurinclusieve bouw/gebruik, e.d.

- Wij maken in 2027 alle lopende afspraken over landschappelijke inpassing en omgevingskwaliteit inzichtelijk (uit omgevingsvergunningen, anterieure overeenkomsten en omgevingsplannen).
- Wij verwerken deze afspraken in een uitvoeringsagenda Vitaal en Groen Buitengebied.
- Wij gebruiken deze uitvoeringsagenda als basis om jaarlijks te rapporteren over de kwaliteit van natuur en landschap in het buitengebied.
- We starten met het opbouwen van een rapportage, die jaarlijks te actualiseren is, waarin wordt aangetoond dat de (omgevings)kwaliteit van landschap en natuur in het (agrarisch) buitengebied behouden blijft of verbetert.

In 2028 bestaat minimaal 7,5 procent van het (agrarisch) buitengebied uit groenblauwe structuren, zoals sloten, hagen en houtsingels, zodat de biodiversiteit van het buitengebied wordt versterkt.

- We werken samen met Brabants Landschap en provincie aan het versterken van de groenblauwe dooradering van het landelijk gebied binnen het programma Brabant Behaagt van het Nationaal Park van Gogh.
- Wij ronden in 2027 het grondruiltraject met Staatsbosbeheer af. Daarbij ruilen wij diverse gronden, waaronder houtsingels in het buitengebied van Mierlo. Deze komen in beheer bij de gemeente, zodat wij hun waarde kunnen versterken.

In 2029 zijn alle gemeentelijke watergangen in het buitengebied aangepast, zodat ze hevige regenval beter kunnen opvangen, water langer kunnen vasthouden en bijdragen aan het versterken van de biodiversiteit conform de doelen uit het gemeentelijk waterbeleid.

- Wij ronden de inventarisatie naar de hydraulische situatie van watergangen en duikers af.
- In 2027 wordt conform de ontwikkelingen in de Omgevingswet het Gemeentelijk Waterprogramma vastgesteld, waarmee het Gemeentelijk Rioleringsplan wordt vervangen.

In 2030 hebben we het gebruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen in ons eigen beheer van groen, wegen en gronden aantoonbaar teruggedrongen ten opzichte van 2027, ook in werk dat we uitbesteden. Zo belasten we bodem en water minder en versterken we de biodiversiteit.

- In 2027 brengen we in beeld waar we in ons eigen beheer en in uitbesteed werk nog chemische gewasbeschermingsmiddelen gebruiken, en welke alternatieven er zijn. Op basis daarvan leggen we vast hoe we het gebruik vanaf 2028 terugdringen.

Opgave Gijzenrooi

Gijzenrooi is een waardevol kleinschalig agrarisch cultuurlandschap tussen Eindhoven en Geldrop. De opgave is om volgens het vastgestelde Masterplan Gijzenrooi de landschappelijke en natuurlijke kwaliteiten van het gebied te versterken. Tegelijk willen we de recreatieve waarde vergroten en zorgen dat het gebied meer water kan opvangen.

De eerste stap is dat er een (agrarische) beheerder voor het gebied komt. In 2027 begint die met het beheer van de gronden van de gemeente en Brabants Landschap. Samen met deze beheerder werken de gemeente en Brabants Landschap aan de volgende stappen. Denk aan een ontmoetingserf, afspraken over waar wandelpaden komen en een inrichting van het landschap die meer ruimte biedt aan de natuur. Ook komt er een onderzoek naar de waterhuishouding rond de Gijzenrooise Zegge, een natuurgebied dat van nature nat is.

Daarnaast werken we mee aan ruimtelijke en maatschappelijke initiatieven die het karakter van het gehucht Gijzenrooi versterken en bijdragen aan een beter beheer van het gebied, binnen de kaders van het Masterplan Gijzenrooi.

We zetten de goede samenwerking met Brabants Landschap voort en stemmen af met waterschap De Dommel, de gemeente Eindhoven en de provincie. Ook werken we mee aan de groenblauwe aanpak voor de Grenscorridor. Daar horen ook de beschermde natuurgebieden Groote Heide, Leenderbos en de Plateaux bij. Dat biedt voor Gijzenrooi kansen op extra financiering. De opgave hangt onder meer samen met de thema's Doorlopend groen en Multifunctioneel landelijk gebied.

Doelen Gijzenrooi
In 2027 is de nieuwe beheerder/gastheer begonnen met het beheer van gronden van gemeente en Brabants Landschap en heeft hij een eerste invulling gegeven aan zijn rol als gastheer van Gijzenrooi
In 2029 hebben we de vervolgstappen uit het Masterplan Gijzenrooi gerealiseerd, waaronder de ontwikkeling van een ontmoetingserf, het uitwerken van een recreatie-zonering (wandelpaden) en het verder natuurinclusiever inrichten van het kleinschalig agrarisch cultuurlandschap.

Activiteiten: Gijzenrooi

In 2027 is de nieuwe beheerder/gastheer begonnen met het beheer van gronden van gemeente en Brabants Landschap en heeft hij een eerste invulling gegeven aan zijn rol als gastheer van Gijzenrooi.

- Wij werken de in 2026 gesloten intentieovereenkomst uit in concrete (financiele) afspraken over onder andere het beheer van (agrarische) gronden en de ontwikkeling van het ontmoetingserf.

In 2029 hebben we de vervolgstappen uit het Masterplan Gijzenrooi gerealiseerd, waaronder de ontwikkeling van een ontmoetingserf, het uitwerken van een recreatie-zonering (wandelpaden) en het verder natuurinclusiever inrichten van het kleinschalig agrarisch cultuurlandschap.

- Wij starten in 2027 de procedure voor wijziging van het Omgevingsplan om het ontmoetingserf planologisch mogelijk te maken.
- In 2027 dragen we samen met het waterschap bij aan het door Brabants Landschap op te stellen inrichtingsplan voor de Natte Natuurparel Gijzenrooi.
- Wij benutten deze ontwikkeling om omliggende akkers en weilanden verder natuurinclusief in te richten.
- In 2027 wordt een ontwerp gemaakt voor de herinrichting van de brink binnen het gehucht Gijzenrooi en het huidige gebruik wordt beëindigd.

Focuspunten lijn "Vitaal & groen buitengebied"

Regulier werk dat in 2027 extra aandacht, capaciteit of middelen vraagt door bijvoorbeeld wetgeving, maatschappelijke druk of bestuurlijke prioriteit.

Focuspunt 1: Planologische procedure woon(zorg)collectieven Gijzenrooi

- Wij zetten in 2027 verdere stappen om de initiatieven van twee woon(zorg)collectieven in Gijzenrooi mogelijk te maken, zowel planologisch als financieel.

- Wij nemen hierbij ook de realisatie van twee ruimte-voor-ruimtewoningen op gemeentegrond mee.
- Wij hechten waarde aan de sociale, maatschappelijke en landschappelijke meerwaarde van deze initiatieven en zetten ons extra in voor een goede inrichting van de openbare voorzieningen rondom het gehucht en de brink van Gijzenrooi.

Relevante beleidsnota's

Naam	Periode
Klimaatadaptatieplan	2023-2026
Kadernota bos- en natuurbeheer	2024-2029
Masterplan Gijzenrooi	2024-

Capaciteitsbeeld 2027

Thema's	Taakvelden	Realisatie	Ruimtelijke Ontwikkeling	Totaal
Doorlopend groen	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie (in P2)	700	90	790
Multifunctioneel landelijk gebied	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie (in P2)	456	40	496
Totaal		**1.156**	**130**	**1.286**

Geldrop-Mierlo

Toekomstbestendig Geldrop-Mierlo

Programma 4. Toekomstbestendig Geldrop-Mierlo

Om voorbereid te zijn op de toekomst investeren we nu in een sterke, duurzame en verbonden gemeente. Vanuit onze Visie 2044 bouwen we aan een samenleving waarin mensen zich veilig en vrij kunnen bewegen, toegang hebben tot cultuur en meedelen in de economische kracht van de regio.

Dit programma draagt bij aan brede welvaart met een sterke economie, een levendig cultureel aanbod, een duurzame en bereikbare gemeente en een veilige samenleving die tegen een stootje kan. Die onderdelen moeten elkaar versterken en niet verdringen. Binnen dit programma werken we aan de volgende thema's en opgaven.

Thema's:
- Economische kracht
- Cultuur
- Duurzaamheid
- Mobiliteit
- Veiligheid

Opgaven:
- Opgave Bedrijventerreinen
- Opgave Energietransitie
- Opgave Maatschappelijke weerbaarheid

Deze thema's en opgaven hangen met elkaar samen, en met andere programma's. Een levendig centrum vraagt om ruimte voor ondernemers, cultuur, ontmoeting en goede bereikbaarheid. De centra zelf werken we uit in de opgave Gebiedsontwikkeling in programma 2. En wie een woning of bedrijf verduurzaamt, heeft te maken met de grenzen van het elektriciteitsnet. Door zulke vraagstukken in samenhang af te wegen, kunnen we betere keuzes maken voor wonen, werken, ontmoeten en groeien in Geldrop-Mierlo.

Thema Economische kracht

Een sterke economie is een voorwaarde voor een toekomstbestendige gemeente. Economische kracht gaat over ruimte om te ondernemen, over het behouden en versterken van wat er al is, en over kansen die passen bij de schaal en de identiteit van Geldrop-Mierlo. We zijn een dorpse gemeente met stadse voorzieningen, midden in de snel groeiende regio rond Eindhoven (Brainport). Die positie willen we benutten zonder ons eigen karakter te verliezen. We noemen dat het Stadteland van Brainport.

We willen de bestaande ruimte om te ondernemen zoveel mogelijk behouden en zoeken naar plekken waar nieuwe ruimte mogelijk is. Daarover overleggen we geregeld met ondernemers, grondeigenaren en ondernemersverenigingen. Ook willen we Geldrop-Mierlo beter op de kaart zetten als gemeente om in te wonen, te werken, te verblijven en te recreëren. Een aantrekkelijk aanbod aan recreatie, winkels, horeca en cultuur is daarvoor belangrijk, voor inwoners én bezoekers.

De ruimte in onze gemeente is schaars. Woningen, bedrijven, groen en voorzieningen vragen vaak om dezelfde plekken. Dat vraagt om bestuurlijke keuzes. Bedrijvigheid is nodig voor werkgelegenheid en voorzieningen en draagt zo bij aan een prettige woongemeente. Bij die keuzes wegen we daarom werkgelegenheid, leefbaarheid, voorzieningen en identiteit zichtbaar tegen elkaar af. De uitwerking volgt in het uitvoeringsprogramma Economische Kracht. Voor de bedrijventerreinen is er een aparte opgave in dit programma.

Doelen Economische kracht
Wij versterken de positie van Geldrop-Mierlo als het Stadteland van Brainport. In 2027 voeren wij een nulmeting uit naar de bekendheid, het imago en het gebruik van het recreatieve aanbod. Op basis hiervan bepalen wij streefwaarden. In 2030 is de bekendheid van Geldrop-Mierlo als woon-, werk-, verblijf- en recreatiegemeente toegenomen ten opzichte van de nulmeting en wordt het recreatieve aanbod vaker gebruikt.
Wij versterken de economische kracht van Geldrop-Mierlo. Ondernemers beschikken over passende ruimte om te ondernemen en ervaren een gemeente die hen ondersteunt bij economische ontwikkelingen. In 2027 leggen wij onze aanpak vast in een uitvoeringsprogramma Economische Kracht.

Activiteiten: Economische kracht

Wij versterken de positie van Geldrop-Mierlo als het Stadteland van Brainport. In 2027 voeren wij een nulmeting uit naar de bekendheid, het imago en het gebruik van het recreatieve aanbod. Op basis hiervan bepalen wij streefwaarden. In 2030 is de bekendheid van Geldrop-Mierlo als woon-, werk-, verblijf- en recreatiegemeente toegenomen ten opzichte van de nulmeting en wordt het recreatieve aanbod vaker gebruikt.

- Wij voeren samen met Stichting Villagemarketing in 2027 een nulmeting uit naar de bekendheid, zichtbaarheid en het imago van Geldrop-Mierlo als woon-, werk-, verblijf- en recreatiegemeente binnen Brainport. Op basis hiervan stellen wij uiterlijk eind 2027 een positioneringsaanpak op. Vanaf 2028 bespreken wij periodiek de voortgang met ondernemers, organisatoren en andere betrokken partijen.
- Wij onderzoeken in 2027 de haalbaarheid van een brandstore en werken aan de inzet van outdoor media en andere communicatie-uitingen.
- We nemen de visuele identiteit van ‘Het Stadteland van Brainport’ als uitgangspunt en maken deze passend voor de gemeentelijke organisatie. We leggen het gebruik van het logo, de kleuren, lettertypen en beelden vast in een huisstijlhandboek. Daarna voeren we de vernieuwde huisstijl stapsgewijs in binnen de belangrijkste gemeentelijke communicatiekanalen en middelen.
- Wij voeren periodiek overleg met ondernemers, grondeigenaren en initiatiefnemers over kansen voor recreatieve ontwikkelingen. Wij beoordelen initiatieven op hun bijdrage aan de ambities van Geldrop-Mierlo en ondersteunen kansrijke plannen binnen de beschikbare beleidsmatige en ruimtelijke mogelijkheden.

Wij versterken de economische kracht van Geldrop-Mierlo. Ondernemers beschikken over passende ruimte om te ondernemen en ervaren een gemeente die hen ondersteunt bij economische ontwikkelingen. In 2027 leggen wij onze aanpak vast in een uitvoeringsprogramma Economische Kracht.

- Wij voeren periodiek overleg met ondernemers, grondeigenaren en ondernemersverenigingen (via het economisch platform) over nieuwe initiatieven die passen bij onze ruimte en ambities en het versterken van bestaande structuren. Wij ondersteunen kansrijke plannen en zoeken slimme combinaties met bestaande functies binnen de beschikbare beleidsmatige en ruimtelijke mogelijkheden.
- Wij stellen uiterlijk in het vierde kwartaal van 2027 een uitvoeringsprogramma Economische Kracht vast. Hierin leggen wij vast hoe wij bestaande ruimte voor ondernemen behouden, waar mogelijk nieuwe kansen creëren en hoe wij ondernemers faciliteren bij hun ontwikkeling.
- Wij onderhouden vanaf 2027 een structurele samenwerking met de stichting 'Stadteland Initiatievenfonds' en andere partners. Waar mogelijk stemmen wij gemeentelijke projecten en initiatieven af op investeringen vanuit het fonds, zodat deze bijdragen aan aantrekkelijke bedrijventerreinen, vitale centra en een sterke positionering van Geldrop-Mierlo als het Stadteland van Brainport.

Thema Cultuur

Cultuur draagt bij aan identiteit, verbinding en ontwikkeling. In Geldrop-Mierlo koesteren we onze cultuurhistorie en stimuleren we culturele activiteiten. We zien cultuur als middel om sociale doelen te bereiken, zoals talentontwikkeling, ontmoeting en betrokkenheid. De komende jaren richten we ons op een cultureel aanbod dat ook jongeren aanspreekt en op activiteiten van inwoners en vrijwilligers in alle wijken en beide centra. We verbinden cultuur met andere terreinen, zoals onderwijs en jongerenwerk. Ook het behoud van karakteristieke elementen in de dorpen blijft van belang.

Doelen Cultuur
In 2027 is in Geldrop-Mierlo een cultureel aanbod gerealiseerd van minimaal vijf terugkerende activiteiten, zoals muziek, theater of cabaret, die toegankelijk zijn voor jongeren van 12 tot 27 jaar. Hierbij is specifieke aandacht voor vmbo- en mbo-jongeren, met activiteiten die aansluiten bij hun belevingswereld en leefomgeving.
In 2027 vinden in alle wijken en beide centra van Geldrop-Mierlo minimaal 30 structurele activiteiten plaats, georganiseerd door inwoners, ondernemers of maatschappelijke organisaties op het gebied van cultuur, sport, ontmoeting en duurzaamheid.
In 2027 zijn er minimaal 8 nieuwe initiatieven, die voortkomen uit vrijwilligersinitiatieven en kunnen worden ondersteund via de Subsidieregeling vrijwilligersorganisaties gemeente Geldrop-Mierlo 2025-2028 en Subsidie gebiedsgericht werken.

Doelen Cultuur
In 2028 zijn de twee bibliotheekvestigingen in Geldrop-Mierlo volledig getransformeerd naar eigentijdse, aantrekkelijke locaties. De vernieuwde vestigingen organiseren minimaal drie culturele of sociale activiteiten per kwartaal, zoals workshops, lezingen of exposities, die bijdragen aan de culturele verrijking en sociale cohesie van de lokale gemeenschap.
In 2028 zijn de aanbevelingen uit het rapport Ginder betreffende de professionalisering van het Weverijmuseum gerealiseerd en is het Weverijmuseum in Zuidoost-Brabant een prominente, toekomstbestendige culturele instelling. Daarnaast heeft het museum sterke samenwerkingsverbanden met ten minste vijf lokale culturele aanbieders, waarmee het gezamenlijk culturele evenementen en projecten organiseert.

Activiteiten: Cultuur

In 2027 is in Geldrop-Mierlo een cultureel aanbod gerealiseerd van minimaal vijf terugkerende activiteiten, zoals muziek, theater of cabaret, die toegankelijk zijn voor jongeren van 12 tot 27 jaar. Hierbij is specifieke aandacht voor vmbo- en mbo-jongeren, met activiteiten die aansluiten bij hun belevingswereld en leefomgeving.

- We stellen met een ondersteunende partij een programma op, waarin een jongerenpanel van 6 tot 10 jongeren en betrokken partners zoals scholen en jongerenwerk actief meedenken over vorm en inhoud.
- We voeren minimaal vijf activiteiten uit die aansluiten bij de leefwereld en interesses van jongeren en bereiken daarbij minstens 500 jongeren, alle activiteiten worden samen met de jongeren geëvalueerd.

In 2027 vinden in alle wijken en beide centra van Geldrop-Mierlo minimaal 30 structurele activiteiten plaats, georganiseerd door inwoners, ondernemers of maatschappelijke organisaties op het gebied van cultuur, sport, ontmoeting en duurzaamheid.

- We ondersteunen jaarlijks minimaal drie culturele organisaties of makers bij het organiseren van activiteiten zoals muziek, theater of cabaret, gericht op jongeren van 12 tot 27 jaar. Hierbij denken we aan partijen als Het Kunstkwartier, De Weeffabriek, maar ook aan kleinere vrijwilligersorganisaties zoals het Cabarethuis Geldrop, muziekverenigingen en theatergroepen. Het aanbod wordt afgestemd op de belevingswereld van deze jongeren (bijvoorbeeld qua locatie, tijdstip, genre of prijs).
- We realiseren minimaal vijf nieuwe terugkerende activiteiten, bijvoorbeeld als jaarlijks evenement of als een reeks voorstellingen. Bij minimaal drie van deze activiteiten is aantoonbaar samengewerkt met vmbo- of mbo-scholen of het jongerenwerk.
- We financieren activiteiten via jaarlijkse subsidies (voor grotere organisaties) en via vierjaarlijkse subsidies (voor vrijwilligersorganisaties). We monitoren het bereik, herhaalbezoek en de waardering van de jongeren via korte evaluaties. Aanbod en verantwoording worden gedurende de looptijd van de subsidies actief gevolgd en waar nodig bijgesteld.

In 2027 zijn er minimaal 8 nieuwe initiatieven, die voortkomen uit vrijwilligersinitiatieven en kunnen worden ondersteund via de Subsidieregeling vrijwilligersorganisaties gemeente Geldrop-Mierlo 2025-2028 en Subsidie gebiedsgericht werken.

- We zetten het budget voor eenmalige subsidies gericht in om minimaal acht nieuwe initiatieven te ondersteunen van inwoners of groepen die op dat moment nog geen subsidie ontvangen via de Subsidieregeling vrijwilligersorganisaties gemeente Geldrop-Mierlo 2025-2028 of via gebiedsgericht werken.
- We maken de subsidiemogelijkheid actief bekend via gebiedsnetwerken, sociale media, lokale nieuwsbronnen en via de gebiedsregisseurs.
- Eenmalige subsidies benutten we om initiatiefnemers de kans te geven om een culturele of maatschappelijke activiteit te organiseren in Geldrop-Mierlo en tegelijkertijd te beoordelen of het initiatief aansluit bij de behoeften van inwoners, of de organisator een betrouwbare partij is en of het initiatief potentie heeft voor structurele ondersteuning in de toekomst.

In 2028 zijn de twee bibliotheekvestigingen in Geldrop-Mierlo volledig getransformeerd naar eigentijdse, aantrekkelijke locaties. De vernieuwde vestigingen organiseren minimaal drie culturele of sociale activiteiten per kwartaal, zoals workshops, lezingen of exposities, die bijdragen aan de culturele verrijking en sociale cohesie van de lokale gemeenschap.

- Jaarlijks organiseren de vestigingen ieder kwartaal minimaal drie culturele of sociale activiteiten. zoals lezingen, workshops, exposities of themabijeenkomsten, afgestemd op de lokale behoefte.
- We werken onder regie van Bibliotheek Dommeldal in 2027 toe naar een nieuw uitvoeringsplan op basis van het subregionaal meerjaren beleidsplan dat in 2026 (samen met gemeenten Nuenen, Son en Breugel en Heeze-Leende is vastgesteld. Het uitvoeringsplan vormt de basis naar de programmering, activiteiten en subsidieaanvraag vanaf 2028.
- We starten met de voorbereiding van de functionele en ruimtelijke herinrichting van de bibliotheek in Geldrop. We werken de gewenste functies, ruimtelijke indeling, benodigde procedures en planning verder uit.
- We stellen samen met de bibliotheek een functioneel en ruimtelijk plan op voor de vestiging in Mierlo. Hierin verbinden we de huidige bibliotheeklocatie met de vrijkomende locatie van D'n Intheek. Zo benutten we de locatie optimaal met voldoende ruimte voor een eigentijdse bibliotheek, ontmoeting en culturele en sociale activiteiten.
- We monitoren jaarlijks het aantal georganiseerde activiteiten, het bezoekersaantal, de waardering van gebruikers en de samenwerking met lokale partners. Deze gegevens worden gebruikt om bij te sturen richting 2028.

In 2028 zijn de aanbevelingen uit het rapport Ginder betreffende de professionalisering van het Weverijmuseum gerealiseerd en is het Weverijmuseum in Zuidoost-Brabant een prominente, toekomstbestendige culturele instelling. Daarnaast heeft het museum sterke samenwerkingsverbanden met ten minste vijf lokale culturele aanbieders, waarmee het gezamenlijk culturele evenementen en projecten organiseert.

- We voeren ieder kwartaal overleg met de directeur en de voorzitter van het Weverijmuseum. In dit overleg worden de voortgang van de professionalisering, de uitvoering van de aanbevelingen uit het rapport van Ginder en de strategische koers besproken. Waar nodig sturen we bij.
- We ondersteunen de directeur bij het actief opbouwen van samenwerkingen met ten minste vijf lokale partners, zoals basisscholen, het Strabrecht College, De Wiele, De Weeffabriek en andere culturele initiatieven. Minimaal 3 gezamenlijke projecten of evenementen worden uiterlijk in 2028 gerealiseerd.
- We stimuleren het museum om aansluiting te vinden bij regionale netwerken en platforms zoals Brainport, de Dutch Design Week en MBO-opleidingen met een link naar techniek, ambacht en creativiteit. In overleg met het museum onderzoeken we de mogelijkheden om het museum in 2026–2028 te positioneren als kennis- en leerplek op het gebied van textielambacht en weven, met ruimte voor stages, workshops en samenwerking met onderwijsinstellingen.

Thema Duurzaamheid

De klimaatuitdagingen zijn groot en raken ook Geldrop-Mierlo. Denk aan wateroverlast, droogte, hitte en het verlies van biodiversiteit. We hebben een belangrijke taak in het uitvoeren van het landelijke Klimaatakkoord en het behalen van landelijke en regionale doelen.

Om klimaatverandering tegen te gaan, stimuleren we energiebesparing, het opwekken van duurzame energie en minder gebruik van aardgas. Ook gaan we zuiniger om met grondstoffen, met meer hergebruik en recycling.
Daarnaast passen we onze gemeente aan het veranderende klimaat aan. Dat doen we door te vergroenen, regenwater op te vangen en in de bodem te laten zakken, en door te zorgen voor koele plekken en schaduw. Dat maakt onze gemeente prettiger om in te wonen en draagt ook bij aan de biodiversiteit. Daarbij betrekken we inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners. Als gemeente willen we zelf het goede voorbeeld geven.

Duurzaamheid hangt samen met andere onderdelen van deze begroting. De grenzen van het elektriciteitsnet pakken we op in de opgave Energietransitie. Biodiversiteit en groen werken we uit in programma 3 en bij Thema Leefbare, groene wijken in programma 2.

Doelen Duurzaamheid
In 2030 is de CO2-uitstoot met 55 procent afgenomen ten opzichte van 2017, zoals blijkt uit de cijfers van de regionale klimaatmonitor.
In 2030 is het gebruik van aardgas met 40 procent gereduceerd ten opzichte van 2017, zoals blijkt uit de cijfers van de regionale klimaatmonitor.
In 2030 heeft 45 procent van de woningen minimaal energielabel B en heeft minder dan 1 procent van de woningen energielabel E, F of G.
In 2027 verminderen we de hoeveelheid regenwater die in het gemengde riool terechtkomt. Bij alle geplande rioolvervangingsprojecten leggen we een apart regenwaterriool aan. In 2030 is minimaal 50 procent van de gemeentelijke panden afgekoppeld van het gemengde riool.
In 2027 wordt er bij de inrichting van alle nieuwe gebieden, maar ook bij aanpassingen van alle bestaande gebieden, expliciet rekening gehouden met het klimaat en de watersituatie, zodat verdroging tegen wordt gegaan, en wateroverlast en hittestress wordt voorkomen. In de voorbereiding bij de aanleg van de Blauwe Ader in de Bosrand, waarbij wordt aangesloten op het regenwaterstelsel in de Adelaartlaan, wordt toegewerkt naar waterberging, infiltratie, verkeersveiligheid en een aantrekkelijker woon- en leefklimaat in de Coevering.
In 2030 is 60 procent van het huishoudelijk afval recyclebaar en hebben we het gebruik van hernieuwbare (biobased) bouwmaterialen en/of hergebruik van bouwmaterialen verhoogd naar 50 procent (conform convenant biobased bouwen)

Activiteiten: Duurzaamheid

In 2030 is de CO2-uitstoot met 55 procent afgenomen ten opzichte van 2017, zoals blijkt uit de cijfers van de regionale klimaatmonitor.

- We starten een project waarin per buurt een bedrag wordt vrijgemaakt voor duurzame buurtinitiatieven. In 2027 hebben we twee duurzame bewonersinitiatieven gefaciliteerd.
- In 2027 werken we aan een toekomstbestendig energieloket dat voldoet aan de EPBD IV-richtlijnen van de Europese Unie.
- We zetten het verspreiden en aanbrengen van kleine energiebesparende maatregelen gericht in via een straat-of buurtactie (om energiearmoede tegen te gaan). Eventueel in combinatie met witgoedregeling (verlengen?).
- We werken volgens het regionale model voor prestatieafspraken duurzaamheid.
- In aanbestedingen voor werken in de openbare ruimte worden standaard Schoon en Emissieloos Bouwen uitgevraagd.
- We werken aan een strategie voor het stimuleren van duurzame mobiliteit.
- Wij kopen in 2027 maatschappelijk verantwoord in. In aanbestedingen passen wij daar waar kan twee thema's toe: milieu, klimaat, circulair, ketenverantwoordelijkheid, diversiteit & inclusie of social return.
- Voor de eigen organisatie is inzichtelijk gemaakt waar kansen liggen om te verduurzamen en CO2-uitstoot te reduceren.
- We hebben een algemene communicatie- en interventiestrategie duurzaamheid en communicatieplan per onderwerp. Hieronder valt ook een bewustwordingscampagne rondom netcongestie en slim gebruik maken van stroom en opwek.
- Wij ondersteunen in 2027 sport- en welzijnsorganisaties bij het verduurzamen van hun accommodaties.
- We werken een nieuw programma duurzaamheid uit, met een uitvoeringsagenda. Daarin wegen we de accenten uit het breed raadsprogramma, zoals wijkgerichte verduurzaming, klimaatkaarten voor alle wijken, ondersteuning van inwoners en aansluiting bij het Schone Lucht Akkoord.

In 2030 is het gebruik van aardgas met 40 procent gereduceerd ten opzichte van 2017, zoals blijkt uit de cijfers van de regionale klimaatmonitor.

- Wij actualiseren jaarlijks de energiegidsen voor de buurten Kerkakkers en Coevering, zodat deze aansluiten bij de laatste ontwikkelingen.
- We hebben een isolatieaanpak voor twee buurten, waarin staat hoe we zorgen dat woningen energielabel D of hoger krijgen.
- In 2027 maken wij gebruik van een bewonersreis. Dit helpt inwoners stap voor stap bij het verduurzamen van hun woning. Wij promoten deze aanpak actief om inwoners overzicht en houvast te bieden.

In 2030 heeft 45 procent van de woningen minimaal energielabel B en heeft minder dan 1 procent van de woningen energielabel E, F of G.

- Wij ondersteunen Verenigingen van Eigenaren (VvE's) bij het verduurzamen van hun gebouw.
- Wij geven uitvoering aan de isolatiesubsidie en ondersteunen deze in twee wijken met een isolatieaanpak. Een deel van de rijksbijdrage (SPUK LAI) wordt ingezet via een aanvullende subsidieregeling voor mensen die energiearmoede (dreigen te) ervaren.
- In 2027 ronden we de werkzaamheden aan het SMP af, vragen gebiedsontheffing aan en starten met het plaatsen van mitigerende maatregelen. Ook starten we met de monitoring.

In 2027 verminderen we de hoeveelheid regenwater die in het gemengde riool terechtkomt. Bij alle geplande rioolvervangingsprojecten leggen we een apart regenwaterriool aan. In 2030 is minimaal 50 procent van de gemeentelijke panden afgekoppeld van het gemengde riool.

- In 2027 vervangen we de riolering in de straten Look en Maluwe, omdat de buizen niet meer van voldoende kwaliteit zijn. Tegelijk leggen we een apart regenwaterriool aan. We combineren de rioolwerkzaamheden met het verbeteren van de bovengrondse inrichting van de straten.
- Bij rioolvervangingsprojecten informeren en ondersteunen we omwonenden bij het afkoppelen van hun regenwater. Bij voorkeur verwerken zij het regenwater op het eigen terrein. Als dat niet mogelijk is, kunnen zij aansluiten op het nieuwe regenwaterriool.
- We ontwikkelen een strategie voor het stimuleren van het afkoppelen van regenwater of het aansluiten op het hemelwaterriool als tweede voorkeur.
- In 2027 koppelen we vijf gemeentelijke gebouwen af van het gemengd riool.

In 2027 wordt er bij de inrichting van alle nieuwe gebieden, maar ook bij aanpassingen van alle bestaande gebieden, expliciet rekening gehouden met het klimaat en de watersituatie, zodat verdroging tegen wordt gegaan, en wateroverlast en hittestress wordt voorkomen. In de voorbereiding bij de aanleg van de Blauwe Ader in de Bosrand, waarbij wordt aangesloten op het regenwaterstelsel in de Adelaartlaan, wordt toegewerkt naar waterberging, infiltratie, verkeersveiligheid en een aantrekkelijker woon- en leefklimaat in de Coevering.

- In 2027 stellen we de projectopdracht voor de Blauwe Ader in de Bosrand op. We leggen het beoogde tracé, de werking van het regenwaterstelsel en de planning vast. Dit vormt de basis voor de voorbereiding in 2028 en de aanleg in 2029.
- Bij de aanleg van de Blauwe Ader in de Adelaartlaan in 2027 houden we rekening met de toekomstige aansluiting vanuit de Bosrand. Ook brengen we in kaart welke bestaande en nieuwe regenwaterriolen in de omliggende straten hierop kunnen aansluiten.
- In 2027 leggen we de uitgangspunten voor de bovengrondse herinrichting van de Bosrand vast. Daarbij betrekken we de verkeersveiligheid, een wegprofiel dat vergelijkbaar is met de Admiraal Byrdstraat en de benodigde ruimte voor transformatorhuisjes, kabels en andere voorzieningen voor de energietransitie.
- We hebben een buurtgericht uitvoeringsplan om de openbare ruimte te vergroenen en zijn in één buurt met deze aanpak gestart (biodiversiteit en klimaatadaptatie).

In 2030 is 60 procent van het huishoudelijk afval recyclebaar en hebben we het gebruik van hernieuwbare (biobased) bouwmaterialen en/of hergebruik van bouwmaterialen verhoogd naar 50 procent (conform convenant biobased bouwen).

- In 2027 bepalen we welke concrete maatregelen we binnen de gemeentelijke organisatie nemen om circulariteit te versterken. Ook werken we uit hoe we inwoners, bedrijven en verenigingen stimuleren en ondersteunen om meer circulair te handelen.
- Wij werken in 2027 volgens het actieplan circulariteit. Hierin zijn de grootste kansen in Geldrop-Mierlo benoemd voor inwoners, bedrijven en de gemeentelijke organisatie.
- We werken volgens de regionale afspraken die we gemaakt hebben voor duurzame nieuwbouw (inclusief circulair bouwen) en volgens de regels die we voor natuurinclusief bouwen hebben vastgesteld

Thema Mobiliteit

Geldrop-Mierlo wil een gemeente zijn waar iedereen zich veilig en duurzaam kan verplaatsen. We onderhouden het wegennet volgens het beheerplan wegen. In 2027 verlagen we het gemiddelde onderhoudsniveau eenmalig van niveau B naar niveau C. In datzelfde jaar actualiseren we het beheerplan wegen voor 2028-2032; de gemeenteraad stelt dat plan vast.

In onze eigen gemeente werken we aan verkeersveiligheid en goede fietspaden. De centra van Geldrop en Mierlo maken we aantrekkelijker voor fietsers en voetgangers, in samenhang met de opgave Gebiedsontwikkeling in programma 2. We maken inwoners bekend met deelauto's en deelfietsen (deelmobiliteit). Door de woningbouw in onze gemeente en in de buurgemeenten neemt het verkeer toe. We willen voorkomen dat onze lokale wegen daardoor meer doorgaand verkeer krijgen. In de regio werken we samen aan betere busverbindingen en snelle, comfortabele fietsroutes naar Eindhoven en Helmond.

Doelen Mobiliteit
In 2029 is het openbaar vervoernetwerk verbeterd met frequente en betrouwbare verbindingen, waaronder minimaal 4 bussen per uur in de spits en 2 per uur in de daluren. Daarnaast voldoet 90 procent van de bushaltes aan de landelijke toegankelijkheidsnormen. Deze verbeteringen dragen bij aan een betere bereikbaarheid, minder autoverkeer, veiligere haltes en snellere OV-verbindingen door bijvoorbeeld aparte busvoorzieningen. De uitvoering vindt plaats in samenwerking met vervoerders zoals Hermes, de MRE en de provincie.
In 2029 is deelmobiliteit een bekend en toegankelijk alternatief voor eigen autobezit in Geldrop-Mierlo, waarbij minimaal 70 procent van de inwoners bekend is met het gebruik en de werking van deelmobiliteit, zoals blijkt uit de tweejaarlijkse inwonersenquête. Hiermee dragen we bij aan minder autogebruik, lagere CO_2-uitstoot, en een betere leefbaarheid, verkeersveiligheid en bereikbaarheid, in samenwerking met regionale partners zoals Brainport Bereikbaar en de gemeente Eindhoven.
In 2029 zijn de herinrichtingsplannen voor de centra van Geldrop en Mierlo gereed, gericht op autoluwere straten, bredere trottoirs, voldoende fietsenstallingen en veilige oversteekplaatsen. De uitvoering is uiterlijk in 2035 afgerond. Minimaal 80 procent van de bezoekers beoordeelt de bereikbaarheid per fiets of te voet dan als goed (cijfer 7 of hoger). Dit draagt bij aan minder autoverkeer, conflictvrije routes en een aantrekkelijkere verblijfsruimte. Tussen 2030 en 2035 worden de werkzaamheden gefaseerd afgerond, met het doel dat minimaal 80 procent van de bezoekers in 2035 de bereikbaarheid per fiets of te voet beoordeelt met een 7 of hoger, wat bijdraagt aan een vermindering van het autoverkeer en een verbetering van de leefbaarheid.
In 2027 voldoet ten minste 50 procent van het fietspadennetwerk in Geldrop-Mierlo aan de minimale kwaliteitsnormen voor breedte, verlichting en verharding (asfalt of beton), zoals vastgelegd in de Lokale Bereikbaarheidsagenda.
In 2031 zijn de fietsroutes naar Eindhoven, Helmond en andere omliggende gemeenten verbeterd tot snelfietsroutes of hoogwaardige fietspaden. Dit leidt tot een stijging van het gebruik met minimaal 15 procent ten opzichte van 2025, gemeten via vaste fietstelpunten. Deze verbetering draagt bij aan minder autoverkeer, veiligere routes en een aantrekkelijker en duurzamer mobiliteitssysteem. De uitvoering gebeurt in samenwerking met provincie en buurgemeenten en sluit aan bij de regionale bereikbaarheidsagenda.
In 2030 beperken we de verkeersveiligheidsrisico's als gevolg van de woningbouwimpuls in de eigen en omliggende gemeenten, zodat het lokale wegennet niet wordt belast met ongewenst doorgaand verkeer.

Activiteiten: Mobiliteit

In 2029 is het openbaar vervoernetwerk verbeterd met frequente en betrouwbare verbindingen, waaronder minimaal 4 bussen per uur in de spits en 2 per uur in de daluren. Daarnaast voldoet 90 procent van de bushaltes aan de landelijke toegankelijkheidsnormen. Deze verbeteringen dragen bij aan een betere bereikbaarheid, minder autoverkeer, veiligere haltes en snellere OV-verbindingen door bijvoorbeeld aparte busvoorzieningen.
De uitvoering vindt plaats in samenwerking met vervoerders zoals Hermes, de MRE en de provincie.

- Wij verkennen de verlenging van de busbaan op de Gijzenrooiseweg (wegvak Laan van Tolkien–Emopad) als onderdeel van HOV5 Eindhoven–Geldrop.
- Wij vervangen de verkeersregelinstallaties (VRI's) bij de kruisingen Gijzerooiseweg-Rielsedijk en Gijzenrooiseweg-Laan van Tolkien omdat deze aan het einde van de technische levensduur zijn en de verkeersveiligheid gewaarborgd dient te blijven.
- We vervangen de verkeersregelinstallaties (VRI's) Nuenenseweg-Kalanderstraat in 2027.
- Binnen de Lokale Bereikbaarheidsagenda werken we maatregelen uit om de bereikbaarheid van station en ziekenhuis vanuit Geldrop en Mierlo te verbeteren. Dat doen we samen met vervoerders, de Metropoolregio Eindhoven en de provincie.

In 2029 is deelmobiliteit een bekend en toegankelijk alternatief voor eigen autobezit in Geldrop-Mierlo, waarbij minimaal 70 procent van de inwoners bekend is met het gebruik en de werking van deelmobiliteit, zoals blijkt uit de tweejaarlijkse inwonersenquête. Hiermee dragen we bij aan minder autogebruik, lagere CO2-uitstoot, en een betere leefbaarheid, verkeersveiligheid en bereikbaarheid, in samenwerking met regionale partners zoals Brainport Bereikbaar en de gemeente Eindhoven.

- Wij voeren kleinschalige pilotprojecten uit om inwoners vertrouwd te maken met deelmobiliteit, in samenwerking met Brainport Bereikbaar en de gemeente Eindhoven.
- In 2028 onderzoeken we, als onderdeel van het meerjarig mobiliteitsprogramma, welke vormen van deelmobiliteit passen bij Luchen en Hulst. We kijken daarbij wat nodig is om inwoners daar gebruik van te laten maken. De uitkomsten nemen we mee bij de uitwerking van de ontsluiting van beide kernen.

In 2029 zijn de herinrichtingsplannen voor de centra van Geldrop en Mierlo gereed, gericht op autoluwere straten, bredere trottoirs, voldoende fietsenstallingen en veilige oversteekplaatsen. De uitvoering is uiterlijk in 2035 afgerond. Minimaal 80 procent van de bezoekers beoordeelt de bereikbaarheid per fiets of te voet dan als goed (cijfer 7 of hoger). Dit draagt bij aan minder autoverkeer, conflictvrije routes en een aantrekkelijkere verblijfsruimte. Tussen 2030 en 2035 worden de werkzaamheden gefaseerd afgerond, met het doel dat minimaal 80% van de bezoekers in 2035 de bereikbaarheid per fiets of te voet beoordeelt met een 7 of hoger, wat bijdraagt aan een vermindering van het autoverkeer en een verbetering van de leefbaarheid. Om dit te bereiken:

- Wij bereiden een langzaam-verkeersplan voor om verkeersveiligheid en leefbaarheid in de kernen te verbeteren.
- Wij leggen plateau's aan om de snelheid van autoverkeer in woonstraten te verlagen en daardoor de verkeersveiligheid te vergroten.

In 2027 voldoet ten minste 50 procent van het fietspadennetwerk in Geldrop-Mierlo aan de minimale kwaliteitsnormen voor breedte, verlichting en verharding (asfalt of beton), zoals vastgelegd in de Lokale Bereikbaarheidsagenda.

- Wij verbeteren de fietspaden langs de Laan der Vier Heemskinderen door de oude tegels te vervangen met asfalt om fietsers meer comfort te bieden.

In 2031 zijn de fietsroutes naar Eindhoven, Helmond en andere omliggende gemeenten verbeterd tot snelfietsroutes of hoogwaardige fietspaden. Dit leidt tot een stijging van het gebruik met minimaal 15 procent ten opzichte van 2025, gemeten via vaste fietstelpunten. Deze verbetering draagt bij aan minder autoverkeer, veiligere routes en een aantrekkelijker en duurzamer mobiliteitssysteem. De uitvoering gebeurt in samenwerking met provincie en buurgemeenten en sluit aan bij de regionale bereikbaarheidsagenda.

- Wij realiseren de fietsstraat aan de Genoenhuizerweg als onderdeel van een veiliger en completer fietsnetwerk.
- We werken samen met de provincie en buurgemeenten aan de planvorming en voorbereiding van de verbetering van de hoofdverbindingen richting Eindhoven, Helmond en andere omliggende gemeenten. Deze samenwerking is gericht op de opwaardering van de verbindingen tot snelfietsroute of hoogwaardig fietspad, met een breedte van minimaal 3,5 meter, goede verlichting en glad asfalt of beton.

In 2030 beperken we de verkeersveiligheidsrisico's als gevolg van de woningbouwimpuls in de eigen en omliggende gemeenten, zodat het lokale wegennet niet wordt belast met ongewenst doorgaand verkeer.

- We inventariseren gerichte alternatieven, aanvullend op goed functionerend fiets- en OV-netwerk, en sturingsmaatregelen die de groei van autoverkeer beheersen.
- In 2028 werken we een meerjarig mobiliteitsprogramma uit, met monitoring van de verkeersdruk. Daarin werken we ook de ontsluiting van Luchen en Hulst verkeerskundig uit, in samenhang met de woningbouw en de gebiedsontwikkeling daar.
- Samen met de provincie, de Metropoolregio Eindhoven, Brainport Bereikbaar en buurgemeenten blijven we de verbreding van de A67 agenderen.

Thema Veiligheid

Veiligheid is een basisvoorwaarde voor het welzijn van inwoners. Daarvoor werken we samen met politie, Openbaar Ministerie, buurgemeenten en andere partners, onder meer in het basisteam Dommelstroom. In het Dommelstroom Interventie Team treden de gemeenten samen bestuurlijk op. We pakken veiligheidsproblemen aan waar ze zich voordoen, per wijk of buurt.

We richten ons op het voorkomen van criminaliteit en het verbeteren van het veiligheidsgevoel. Extra aandacht gaat naar ondermijnende criminaliteit, waarbij criminelen de gewone samenleving gebruiken voor hun activiteiten. Ook online criminaliteit, zoals oplichting via internet, krijgt extra aandacht. Veiligheid hangt onder andere samen met de thema's Sterke netwerken en Leefbare, groene wijken in programma 2 en met de opgave Maatschappelijke weerbaarheid in dit programma.

Doelen Veiligheid
In 2027 is 85 procent van de collega's zich bewust van de risico's van ondermijnende criminaliteit en weet hoe en waar zij signalen kunnen melden. Dit wordt gemeten via een medewerkers-onderzoek.
In 2027 beschikken we samen met de andere gemeente van het Dommelstroom Interventie Team (DIT) over gezamenlijke indicatoren en een dashboard waarmee de uitvoering, resultaten en meerwaarde van het DIT wordt gevolgd. Deze informatie ondersteunt de sturing, verantwoording en verdere verbetering van de samenwerking.
In 2029 is het aantal slachtoffers van digitale criminaliteit in onze gemeente niet gestegen ten opzichte van 2026. Hierbij wordt zowel gekeken naar politiecijfers over gedigitaliseerde criminaliteit (klassieke oplichting met behulp van ICT) als naar cybercrime (criminaliteit door middel van een computer, gericht op een computer zoals hacken, DDOS en Ransomware).
In 2027 is het rapportcijfer dat inwoners gemiddeld geven voor de veiligheid in de eigen buurt gestegen ten opzichte van 2025. Dit blijkt uit de resultaten uit de Veiligheidsmonitor die iedere twee jaar op wijkniveau wordt uitgezet in de gemeente. Om de veiligheid en het veiligheidsgevoel te vergroten stelt de gemeente op basis van de Politiewet minimaal eens in de vier jaar prioriteiten vast. Uit landelijke, regionale en lokale prioriteiten volgen de acties.
In 2029 is de bewustwording over ondermijnende criminaliteit onder inwoners en ondernemers met minimaal 10 procent toegenomen ten opzichte van de nulmeting in 2027. Dit wordt gemeten via de veiligheidsmonitor, waarin vanaf 2027 specifieke vragen over ondermijning en weerbaarheid zijn opgenomen.

Activiteiten: Veiligheid

In 2027 is 85 procent van de collega's zich bewust van de risico's van ondermijnende criminaliteit en weet hoe en waar zij signalen kunnen melden. Dit wordt gemeten via een medewerkers-onderzoek.

- We voeren een 1-meting uit en vergelijken de uitkomsten met de meting uit 2026. Op basis van deze vergelijking bepalen we waar aanvullende aandacht nodig is en welke thema's teams of onderwerpen gerichte ondersteuning of verbeteracties vragen.
- We voeren een 1-meting uit naar het bewustzijn en de weerbaarheid van medewerkers ten aanzien van ondermijnende criminaliteit, inclusief het herkennen van signalen en het weten waar deze gemeld kunnen worden.
- We agenderen de weerbaarheid tegen ondermijnende criminaliteit actief bij management en organisatie.

In 2027 beschikken we samen met de andere gemeenten van het Dommelstroom Interventie Team (DIT) over gezamenlijke indicatoren en een dashboard waarmee de uitvoering, resultaten en meerwaarde van het DIT wordt gevolgd. Deze informatie ondersteunt de sturing, verantwoording en verdere verbetering van de samenwerking.

- In 2027 bepalen we samen met de Dommelstroomgemeenten welke indicatoren we gebruiken en wat deze precies betekenen. We kijken onder meer naar uitgevoerde bestuurlijke handhavingsinterventies, betrokken partners, casusresultaten, recidivecontroles, Woo-verzoeken, klachten en de beoordeling van de samenwerking en impact door partners.
- We maken afspraken over de registratie en het beheer van de informatie. Daarbij leggen we vast wie welke gegevens registreert, hoe vaak dit gebeurt, wie toegang krijgt en hoe we de privacy beschermen.
- We ontwikkelen en testen een gezamenlijk dashboard voor management- en bestuurlijke informatie. We bespreken de resultaten periodiek en passen de indicatoren en het dashboard aan als dat nodig is.

In 2029 is het aantal slachtoffers van digitale criminaliteit in onze gemeente niet gestegen ten opzichte van 2026. Hierbij wordt zowel gekeken naar politiecijfers over gedigitaliseerde criminaliteit (klassieke oplichting met behulp van ICT) als naar cybercrime (criminaliteit door middel van een computer, gericht op een computer zoals hacken, DDOS en Ransomware).

- In 2027 bieden we met partners voorlichting aan ondernemers in het midden- en kleinbedrijf (MKB) via trajecten, zoals het Politiekeurmerk Veilig Ondernemen.
- In 2027 onderzoeken we met partners de mogelijkheden voor verschillende vormen van voorlichting aan jongeren, onder andere met scholen, jongerenwerk, bibliotheek en digitale wijkagent en zetten die vormen ook in.
- In 2027 organiseren wij samen met partners zoals de politie en de bibliotheek meerdere voorlichtingsbijeenkomsten over online veiligheid. Een deel van de bijeenkomsten richt zich specifiek op senioren, een ander deel op alle inwoners.

In 2027 is het rapportcijfer dat inwoners gemiddeld geven voor de veiligheid in de eigen buurt gestegen ten opzichte van 2025. Dit blijkt uit de resultaten uit de Veiligheidsmonitor die iedere twee jaar op wijkniveau wordt uitgezet in de gemeente. Om de veiligheid en het veiligheidsgevoel te vergroten stelt de gemeente op basis van de Politiewet minimaal eens in de vier jaar prioriteiten vast. Uit landelijke, regionale en lokale prioriteiten volgen de acties.

- In 2027 kijken we aan de hand van de resultaten van de Veiligheidsmonitor 2025 op wijkniveau met onze in- en externe veiligheidspartners welke aanpak met betrekking tot het veiligheidsgevoel en de objectieve veiligheid in welke wijk ingezet zou moeten worden.
- In 2027 wordt gewerkt aan een nieuw integraal veiligheidsplan vanaf 2028. Hierbij wordt samengewerkt met de andere gemeenten binnen het basisteam Dommelstroom en met andere veiligheidspartners. Door de gemeenteraad worden prioriteiten vastgesteld en in een gezamenlijk plan verder uitgewerkt en opgepakt.

In 2029 is de bewustwording over ondermijnende criminaliteit onder inwoners en ondernemers met minimaal 10 procent toegenomen ten opzichte van de nulmeting in 2027. Dit wordt gemeten via de veiligheidsmonitor, waarin vanaf 2027 specifieke vragen over ondermijning en weerbaarheid zijn opgenomen.

- We verkennen of er ruimte is in de veiligheidsmonitor 2027 ten aanzien van ondermijning en weerbaarheid onder inwoners voor het opnemen van extra vragen. Als dit niet het geval is bekijken we hoe we deze ruimte alsnog kunnen creëren of dat dit eventueel gerealiseerd kan worden door middel van het maken van keuzes in de extra vragen.

Opgave Bedrijventerreinen

Onze bedrijventerreinen zorgen voor werk, innovatie en veerkracht en zijn daarmee belangrijk voor brede welvaart. Dat sluit aan bij de Visie 2044, waarin we kiezen voor een sterke lokale economie, duurzaamheid en samenwerking. Tegelijk is de ruimte op de terreinen beperkt en vraagt hun kwaliteit aandacht. Daarom willen we de ruimte beter benutten, bijvoorbeeld door hoger of in meer lagen te bouwen. Ook willen we de terreinen opknappen en verduurzamen.
Dit is een opgave, omdat zij meerdere thema's raakt: Economische kracht, Duurzaamheid, Mobiliteit en Veiligheid. Ook de opgave Energietransitie speelt mee, want bedrijven lopen tegen de grenzen van het elektriciteitsnet aan. Samen met ondernemers, grondeigenaren en regionale partners werken we aan aantrekkelijke en toekomstbestendige bedrijventerreinen, zodat Geldrop-Mierlo aantrekkelijk blijft voor ondernemers van nu én morgen.

Doelen Bedrijventerrein
Wij behouden en versterken de kwaliteit en economische functie van de bedrijventerreinen in Geldrop-Mierlo. De beschikbare ruimte op bedrijventerreinen wordt zo efficiënt mogelijk benut en de kwaliteit van de terreinen verbetert op het gebied van inrichting, vergroening, mobiliteit, veiligheid en uitstraling.

Activiteiten: Bedrijventerreinen

Wij behouden en versterken de kwaliteit en economische functie van de bedrijventerreinen in Geldrop-Mierlo.
De beschikbare ruimte op bedrijventerreinen wordt zo efficiënt mogelijk benut en de kwaliteit van de terreinen verbeterd op het gebied van inrichting, vergroening, mobiliteit, veiligheid en uitstraling.

- Wij brengen in 2027 voor alle bedrijventerreinen de kansen en knelpunten in beeld op het gebied van ruimtegebruik, transformatie, vergroening, mobiliteit, veiligheid en uitstraling. Hiervoor gaan wij in gesprek met ondernemers en grondeigenaren en organiseren wij bijeenkomsten om gezamenlijke prioriteiten te bepalen. De uitkomsten vormen de basis voor het uitvoeringsprogramma bedrijventerreinen.
- Wij organiseren in 2027 gesprekken en werksessies met ondernemers, grondeigenaren en regionale partners om gezamenlijke opgaven, ontwikkelkansen en prioriteiten per bedrijventerrein te bepalen.
- Wij onderzoeken in 2027 per bedrijventerrein de mogelijkheden voor intensiever ruimtegebruik, waaronder functiemenging, hogere bebouwingspercentages, meervoudig ruimtegebruik en meerlaags bouwen. De kansrijke maatregelen worden opgenomen in het uitvoeringsprogramma bedrijventerreinen.
- Wij werken in 2027 aan een integrale aanpak voor vergroening, klimaatadaptatie, mobiliteit, energievoorziening, veiligheid en de kwaliteit van de openbare ruimte op bedrijventerreinen. De benodigde maatregelen worden uitgewerkt in het uitvoeringsprogramma bedrijventerreinen.
- In 2027 voeren wij een nulmeting uit naar de staat van de bedrijventerreinen. Wij stellen uiterlijk in het vierde kwartaal van 2027 een uitvoeringsprogramma voor bedrijventerreinen (en werklocaties) vast. Hierin beschrijven wij per terrein de maatregelen voor ruimtegebruik, kwaliteitsverbetering, mobiliteit, vergroening, veiligheid en uitstraling.

Opgave Energietransitie

De overstap naar duurzame energie verandert hoe we wonen, werken en ons verplaatsen. Woningen en bedrijven worden verduurzaamd, er rijden steeds meer elektrische auto's en we wekken meer energie lokaal op. Die beweging is nodig, maar zij loopt in onze gemeente tegen een harde grens aan. Het elektriciteitsnet houdt de groei niet bij en raakt vol (netcongestie). Dat is het meest urgente vraagstuk binnen deze opgave.

Een vol net kan gevolgen hebben voor woningbouw, voor economische ontwikkeling, voor maatschappelijke voorzieningen en voor onze duurzaamheidsambities.

De situatie is lokaal urgent, waarbij er nog maar zeer beperkt ruimte is op het net. Daarom brengen we in beeld welke projecten maatschappelijk het meest urgent zijn. Dat helpt bij keuzes als er te weinig ruimte op het net is. Over aansluitingen beslist de netbeheerder. In 2027 start de eerste buurt in de Buurtaanpak van netbeheerder Enexis. Ook wordt dan de route gekozen voor de nieuwe hoogspanningsverbindingen tussen Eindhoven en Maasbracht en tussen Eindhoven en Maarheeze.

Deze opgave is daarmee meer dan een technisch energievraagstuk. Zij raakt onder meer Duurzaamheid, Economische kracht en de opgave Bedrijventerreinen in dit programma en de opgave Woningbouw in programma 2. Zij vraagt om ruimtelijke, economische en maatschappelijke keuzes. De gemeente kan het elektriciteitsnet niet zelf uitbreiden, maar heeft wel een verbindende en richtinggevende rol. Samen met netbeheerders, andere overheden, inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners brengen we knelpunten en oplossingen in beeld. We verkennen kleine, lokale energiesystemen die het net kunnen ontlasten, bijvoorbeeld met een buurtbatterij. Onze lokale aanpak brengen we in bij de voorbereiding van de Regionale Energie Strategie, de afspraken in onze regio over duurzame energie. Omdat de ontwikkelingen, de benodigde inzet en de kosten nog onzeker zijn, vraagt deze opgave om bestuurlijke prioriteit, gezamenlijke sturing en een aanpak die mee kan bewegen.

Doelen Energietransitie
In 2027 hebben we een lokale aanpak netcongestie en is de pilot zelfvoorzienende kleinschalige energiesystemen gestart.

Doelen Energietransitie
In 2029 zijn de gevolgen van netcongestie voor de ontwikkeling van Geldrop-Mierlo beter beheersbaar, doordat knelpunten in netcapaciteit tijdig in beeld zijn, slimme energieoplossingen worden benut en ruimtelijke, maatschappelijke en economische ontwikkelingen beter worden afgestemd op de beschikbare en toekomstige capaciteit van het elektriciteitsnet.

Activiteiten: Energietransitie

In 2027 hebben we een lokale aanpak netcongestie en is de pilot zelfvoorzienende kleinschalige energiesystemen gestart.

- Wij starten een pilot zelfvoorzienende kleinschalige energiesystemen eventueel in combinatie met een buurtbatterij.
- We doen onderzoek naar een bio-centrale in het buitengebied.

In 2029 zijn de gevolgen van netcongestie voor de ontwikkeling van Geldrop-Mierlo beter beheersbaar, doordat knelpunten in netcapaciteit tijdig in beeld zijn, slimme energieoplossingen worden benut en ruimtelijke, maatschappelijke en economische ontwikkelingen beter worden afgestemd op de beschikbare en toekomstige capaciteit van het elektriciteitsnet.

- We starten samen met Enexis met de eerste buurt binnen de Buurtaanpak en brengen in beeld welke knelpunten en kansen daar spelen voor latere projecten in het kader van de Buurtaanpak.
- We brengen de gevolgen van de aansluitstop in Mierlo en de beperkte restcapaciteit in Geldrop in beeld voor gemeentelijke, maatschappelijke en ruimtelijke ontwikkelingen.
- We werken een werkwijze uit voor maatschappelijk prioriteren bij schaarse netcapaciteit, zodat inzichtelijk wordt welke projecten bestuurlijke of maatschappelijke prioriteit vragen.
- We nemen actief deel aan de regionale en bovenlokale afstemming over de hoogspanningsverbindingen Eindhoven–Maasbracht en Eindhoven–Maarheeze en brengen daarbij de belangen en aandachtspunten van Geldrop-Mierlo in.
- We verkennen samen met netbeheerder, regiopartners, ondernemers en maatschappelijke organisaties welke slimme energieoplossingen kunnen bijdragen aan betere benutting van beschikbare netcapaciteit.

Opgave Maatschappelijke weerbaarheid

Veiligheid gaat niet alleen over criminaliteit en over wat de politie doet. Het gaat ook over of onze samenleving overeind blijft als er iets grondig misgaat. Onze gemeente leunt sterk op elektriciteit, digitale systemen, communicatievoorzieningen en goed werkende lokale netwerken. Een langdurige verstoring door extreem weer, stroomuitval of het wegvallen van digitale voorzieningen heeft grote gevolgen voor inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Ook onze eigen taken en onze informatie aan inwoners kunnen dan onder druk komen te staan.

Maatschappelijke weerbaarheid gaat verder dan crisisbeheersing. De opgave raakt onder meer Thema Veiligheid in dit programma, Thema Zorg en ondersteuning in programma 1, Thema Dienstverlening in programma 5, de openbare ruimte en het doorgaan van het gemeentelijke werk bij een verstoring. Daarbij vraagt de situatie van kwetsbare inwoners extra aandacht. Zij kunnen tijdens een verstoring minder gemakkelijk terugvallen op eigen mogelijkheden of een sociaal netwerk.

Geen enkele organisatie kan deze opgave zelfstandig aanpakken. Daarom is een samenhangende aanpak met bestuurlijke prioriteit nodig. Samen met inwoners, maatschappelijke organisaties, ondernemers, partners in de crisisbeheersing zoals de Veiligheidsregio en andere overheden brengen we risico's, kwetsbaarheden en beschikbare netwerken in beeld. We maken duidelijke afspraken over rollen, communicatie en voorzieningen. Zo zorgen we dat inwoners zichzelf en elkaar beter kunnen helpen en dat belangrijke lokale voorzieningen en gemeentelijke taken zo goed mogelijk blijven werken.

Doelen Maatschappelijke weerbaarheid
In 2028 is Geldrop-Mierlo aantoonbaar beter voorbereid op langdurige verstoringen dan in 2026. Voor de bestuurlijk gekozen prioriteiten is duidelijk welke gemeentelijke taken moeten doorgaan, wie waarvoor verantwoordelijk is en welke afspraken en voorzieningen daarvoor nodig zijn. De gemeente, lokale netwerken en maatschappelijke partners weten hoe zij ten tijde van een verstoring samenwerken.

Activiteiten: Maatschappelijke weerbaarheid

In 2028 is Geldrop-Mierlo aantoonbaar beter voorbereid op langdurige verstoringen dan in 2026. Voor de bestuurlijk gekozen prioriteiten is duidelijk welke gemeentelijke taken moeten doorgaan, wie waarvoor verantwoordelijk is en welke afspraken en voorzieningen daarvoor nodig zijn. De gemeente, lokale netwerken en maatschappelijke partners weten hoe zij ten tijde van een verstoring samenwerken.

- In 2027 werken wij de bestuurlijk vastgestelde prioriteiten uit in een uitvoeringsagenda maatschappelijke weerbaarheid en leggen deze ter vaststelling voor aan het college. Daarbij maken wij expliciet wat landelijk en regionaal wordt georganiseerd en wat lokaal aanvullend nodig is. De uitwerking van noodsteunpunten maakt hiervan onderdeel uit.
- Na vaststelling van de uitvoeringsagenda starten wij met de uitvoering van de eerste prioritaire maatregelen binnen de drie pijlers (continuïteit van de eigen organisatie, sociaal weefsel en de samenleving als overkoepelend systeem).

Focuspunten lijn "Toekomstbestendig Geldrop-Mierlo"

Regulier werk dat in 2027 extra aandacht, capaciteit of middelen vraagt door bijvoorbeeld wetgeving, maatschappelijke druk of bestuurlijke prioriteit.

Focuspunt 1 Toekomstbestendige handhavingsorganisatie

- We stellen in samenwerking met de vijf andere dommelstroomgemeenten en de politie (basisteam Dommelstroom) een gezamenlijk handhavingsarrangement op. In dit handhavingsarrangement staan afspraken opgenomen over de inzet, taken en verantwoordelijkheden van politie en de inzet van BOA's in de gemeente Geldrop-Mierlo.
- We bereiden ons voor op het nieuwe BOA bestel dat landelijk in 2028 van kracht gaat. Dit heeft impact op de handhavingsdomeinen en -organisatie van de gemeente Geldrop-Mierlo.
- We geven uitvoering aan gemeentebrede jeugdaanpak voor zover die betrekking hebben op de taken van de BOA's.
- We geven opvolging aan de conclusies n.a.v. de resultaten uit de veiligheidsmonitor die in 2026 is opgeleverd.
- We geven uitvoering aan de regionale bestuurlijke afspraak door gebruik te gaan maken van de module 'Wet tijdelijk huisverbod' in het digitale platform. Dit is randvoorwaardelijk voor het goed uitvoeren van de burgemeestersbevoegdheden rondom de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz) zoals het afgeven van crisismaatregelen, inbewaringstellingen en zorgmachtigingen.
- We breiden de capaciteit van buitengewoon opsporingsambtenaren uit met één formatieplaats in 2027 en nog één in 2028.

Relevante beleidsnota's

Naam	Periode
Parkeervisie Geldrop-Mierlo	2022-2030
Regionale Mobiliteitsvisie	2024-2030
Lokale Bereikbaarheidsagenda	2024-2030
Integraal Veiligheidsplan	2023-2026
Uitvoerings- en handhavingsstrategie	2025-2028
Uitvoerings- en handhavingsprogramma	2025
Algemene Plaatselijke Verordening	2025 e.v.
Themaprogramma duurzaamheid	2023-2026
Transitievisie warmte	2022-2026
Beleidsvisie zonneparken en windmolens	2020-
Beleidsvisie laadinfrastructuur	2024-
Gemeentelijk Rioleringsplan	2023-2027
Grond- en afvalstoffenplan	2020-2025
Strategisch meerjarenplan GR Cure	2023-2026
Regionaal Risicoprofiel VRBZO	2025-2028
Strategische visie VRBZO (stukken worden medio 2026 geactualiseerd)	2025
Economisch beleidsplan	2022

Naam	Periode
Beleidskeuzes evenementen	2024
Regionale detailhandelsvisie Stedelijk Gebied Eindhoven	2023
Reclame en terrassenbeleid	2016
Gebruiksovereenkomst horecaplein	2024
Bedrijventerreinenstrategie	2015-2025
Overzicht van rijks- en gemeentelijke monumenten Geldrop-Mierlo_versie 2021	2021
230911 RCE Afwegingskader verduurzamen monumenten	2023
Archeologieverordening Gemeente Geldrop-Mierlo 2009	2009-
Erfgoedverordening Geldrop-Mierlo 2023	2023-
Archeologische beleidskaart gemeente Geldrop-Mierlo	
Beleidsregel Bijdrage gemeentelijke monumenten Geldrop-Mierlo 2014, 1e wijziging	2014
Geldrop-Mierlo_Interactieve erfgoedkaart van diverse gemeenten in Zuidoost-Brabant	
Kerkenvisie gemeente Geldrop-Mierlo laatste versie opgeleverd door Arcadis	2022
220607 Beeldboek centrum Geldrop	
Verordening op de Adviescommissie omgevingskwaliteit gemeente Geldrop-Mierlo	2022
Monumentenwacht Noord-Brabant MWNB	
Cultuurbeleidsplan Geldrop-Mierlo 2018-2021	2018-2021

Wat gaat het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. Door de afronding op duizendtallen kunnen er afrondingsverschillen ontstaan. Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo wordt weergegeven als negatief als er meer lasten zijn dan baten en als positief als er meer baten zijn dan lasten. De bedragen zijn exclusief de ramingen voor baten en lasten van het nieuw beleid.

Bedragen x € 1.000,-

Omschrijving	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten						
0.10 Mutaties reserves programma 4	**5.140**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	**3.051**	**3.113**	**3.701**	**3.744**	**3.747**	**3.746**
1.2 Openbare orde en veiligheid	**1.620**	**1.648**	**1.823**	**1.810**	**1.823**	**1.810**
2.1 Verkeer en vervoer	**5.338**	**5.663**	**6.101**	**6.777**	**7.042**	**7.041**
2.2 Parkeren	**207**	**305**	**328**	**328**	**327**	**326**
3.1 Economische ontwikkeling	**635**	**496**	**747**	**732**	**727**	**712**
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	**4**	**4**	**4**	**4**	**4**	**4**
3.4 Economische promotie	**360**	**528**	**639**	**506**	**512**	**512**
5.4 Musea	**279**	**355**	**344**	**343**	**343**	**343**
5.5 Cultureel erfgoed	**260**	**298**	**310**	**310**	**310**	**310**
5.6 Media	**1.377**	**933**	**1.009**	**1.009**	**1.009**	**1.009**
7.2 Riolering	**1.874**	**2.296**	**2.212**	**2.486**	**2.774**	**3.082**
7.3 Afval	**6.368**	**5.705**	**6.255**	**6.473**	**6.703**	**6.942**
7.4 Milieubeheer	**1.795**	**1.676**	**1.874**	**1.845**	**1.844**	**1.842**
8.1 Ruimte en leefomgeving	**1.977**	**1.299**	**1.254**	**1.211**	**1.211**	**1.211**
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	**7.844**	**14.755**	**12.418**	**12.820**	**12.971**	**12.992**

Omschrijving	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
8.3 Wonen en bouwen	**1.188**	**1.372**	**1.596**	**1.611**	**1.583**	**1.581**
Totaal Lasten	**39.319**	**40.447**	**40.615**	**42.011**	**42.931**	**43.464**
Baten						
0.10 Mutaties reserves programma 4	**164**	**220**	**405**	**427**	**506**	**552**
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	**162**	**213**	**214**	**214**	**214**	**214**
1.2 Openbare orde en veiligheid	**7**	**8**	**8**	**8**	**8**	**8**
2.1 Verkeer en vervoer	**734**	**167**	**172**	**172**	**172**	**172**
3.1 Economische ontwikkeling	**0**	**0**	**25**	**25**	**25**	**25**
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
3.4 Economische promotie	**900**	**905**	**987**	**987**	**987**	**987**
5.5 Cultureel erfgoed	**25**	**20**	**21**	**21**	**21**	**21**
5.6 Media	**259**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
7.2 Riolering	**4.145**	**4.433**	**4.366**	**4.641**	**4.933**	**5.244**
7.3 Afval	**8.140**	**7.477**	**8.136**	**8.385**	**8.643**	**8.909**
7.4 Milieubeheer	**1.206**	**729**	**10**	**9**	**7**	**6**
8.1 Ruimte en leefomgeving	**217**	**574**	**574**	**574**	**574**	**574**
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	**8.155**	**14.701**	**11.978**	**12.385**	**12.541**	**12.566**
8.3 Wonen en bouwen	**997**	**1.354**	**1.364**	**1.371**	**1.005**	**1.005**
Totaal Baten	**25.110**	**30.801**	**28.261**	**29.219**	**29.637**	**30.283**
Saldo (baten -/- lasten)	**-14.209**	**-9.645**	**-12.355**	**-12.792**	**-13.295**	**-13.180**

Capaciteitsbeeld 2027

Thema's	Taakvelden	Buitendienst & sporthalbeheer	Strategie & beleid Samenleving	Strategie & beleid Ruimte	Leefbaarheid & Veiligheid	Realisatie	Publiekszaken	Ondersteuning	Ruimtelijke Ontwikkeling	Totaal
Economische kracht	3.1 Economische ontwikkeling			277				2		279
	3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur									0
	3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen									0
	3.4 Economische promotie			46				6		52
Cultuur	5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie		67							67
	5.4 Musea		16					80		96
	5.5 Cultureel erfgoed							3	19	22
	5.6 Media							37		37
Duurzaamheid	7.2 Riolering	44				254				298
	7.3 Afval								153	153
	7.4 Milieubeheer								527	527
Mobiliteit	2.1 Verkeer en vervoer	177				453				630
	2.2 Parkeren	88				28	24			140
	2.5 Openbaar vervoer									0
Veiligheid	1.1 Crisisbeheersing en brandweer				68				13	81
	1.2 Openbare orde en veiligheid		150	23	701	28		114		1.016
Totaal		**265**	**150**	**23**	**769**	**509**	**24**	**114**	**13**	**1.867**

Financiële mutaties (gekoppeld aan doelen)

Omschrijving	2027	2028	2029	2030
C1. Raadsprogramma				
1. Lokale aanpak netcongestie	-60.000	-60.000	-60.000	-60.000
2. Mobiliteitsprogramma: monitoring verkeersdruk	0	-50.000	-25.000	-25.000
3. Mobiliteitsprogramma: ontsluiting Luchen en Hulst	0	-50.000	0	0
C2. Nieuw geld				
1. Maatschappelijke weerbaarheid	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
2. Nieuwe huisstijl (Stadteland)	-50.000	-20.000	-15.000	-15.000
3. Opstellen centrumvisie Mierlo	-50.000	0	0	0
4. Opstellen centrumvisie Geldrop	-50.000	0	0	0
5. Nulmeting uitvoeringsprogramma Economische kracht	-40.000	0	0	0
6. Huisvestingsverordening en urgentieregeling	-18.000	-22.000	-23.000	-23.000
7. Beheerssysteem openbare verlichting	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
8. Bureau Halt	-4.661	-4.661	-4.661	-4.661
D. Ombuigingen				
1. Onderbesteding duurzaamheid ramen	175.000	175.000	175.000	175.000
2. Nota kostenverhaal inzetten	83.670	83.670	83.670	83.670
3. Toeristenbelasting verhogen	80.000	80.000	80.000	80.000
4. Budget noodlijdende evenementen schrappen	55.000	55.000	55.000	55.000
5. Buitenreclame via concessie	25.000	25.000	25.000	25.000
6. Budget jongerenevenementen schrappen	21.000	21.000	21.000	21.000
7. Complexe monitoringtools laten vervallen	30.000	45.000	45.000	45.000
8. Werkbudget centrum Geldrop halveren	30.000	30.000	30.000	30.000
9. Stoppen met duurzaamheidsprojecten op scholen	25.000	25.000	25.000	25.000
10. Ondersteuning verenigingen van eigenaren versoberen	15.000	15.000	15.000	15.000
11. Budget verduurzaming eigen organisatie versoberen	5.000	5.000	5.000	5.000
12. Groot onderhoud Sluisstraat en Smuldersstraat schrappen	118.000	0	0	0
13. Onderhoudsniveau wegen in 2027 verlagen	108.000	0	0	0
14. Ongediertebestrijding anders organiseren	30.000	30.000	30.000	30.000
Totaal	**418.009**	**273.009**	**352.009**	**352.009**

C1. Raadsprogramma

1. Lokale aanpak netcongestie
Budget voor onderzoek, voorbereiding en pilots binnen de lokale aanpak van netcongestie. Deze onderdelen vragen specialistisch onderzoek en samenwerking met de netbeheerder en de regio, en de haalbaarheid hangt mede af van landelijke regelgeving. De lokale aanpak is onderdeel van de opgave Energietransitie en brengen we in bij de voorbereiding van de Regionale Energie Strategie 2.0.

2. Mobiliteitsprogramma: monitoring verkeersdruk
Budget voor het uitwerken van een meerjarig mobiliteitsprogramma met monitoring van de verkeersdruk. Daarvoor zijn aanvullende verkeersgegevens, analysecapaciteit en regie nodig. We werken het programma in 2028 uit; vanaf 2029 houden we structureel een kleiner bedrag aan voor de monitoring.

3. Mobiliteitsprogramma: ontsluiting Luchen en Hulst
Eenmalig budget in 2028 voor de verkeerskundige uitwerking van de ontsluiting van Luchen en Hulst en voor onderzoek naar deelmobiliteit in beide kernen. Deze uitwerking vraagt studies, participatie en afstemming met de woningbouw en de gebiedsontwikkeling daar. Mogelijke maatregelen in de infrastructuur die hieruit volgen, maken geen deel uit van dit budget.

C2. Nieuw geld

1. Maatschappelijke weerbaarheid
Structureel budget om de maatschappelijke weerbaarheid te versterken. Het gaat om het vergroten van het bewustzijn, de voorbereiding en het handelingsperspectief van inwoners en maatschappelijke organisaties bij langdurige verstoringen en crises. In 2027 werken we de bestuurlijke prioriteiten uit in een uitvoeringsagenda. Daarbij maken we eerst inzichtelijk wat de gemeente al doet en wat landelijk en regionaal wordt georganiseerd, zodat we het budget alleen inzetten voor wat lokaal aanvullend nodig is.

2. Nieuwe huisstijl (Stadteland)
Budget voor de gefaseerde invoering van een nieuwe huisstijl, met de visuele identiteit van 'Het Stadteland van Brainport' als uitgangspunt. We leggen het gebruik van logo, kleuren, lettertypen en beelden vast in een huisstijlhandboek en voeren de huisstijl daarna stapsgewijs in binnen de belangrijkste communicatiekanalen en -middelen.

3. Opstellen centrumvisie Mierlo
Eenmalig budget voor het opstellen van een integraal centrumplan voor Mierlo. Daarin brengen we de deelplannen van de afgelopen jaren samen, met een economische en een ruimtelijke ontwikkelrichting, inclusief de herontwikkeling van Dorpsstraat 210. We stellen het plan op samen met ondernemers, vastgoedeigenaren, inwoners en maatschappelijke partners.

4. Opstellen centrumvisie Geldrop
Eenmalig budget voor het actualiseren van het centrumplan voor Geldrop. Daarmee maken we in 2027 inzichtelijk hoe de verschillende opgaven in het centrum een plek krijgen, zoals wonen, parkeren, groen en de herontwikkeling van het Marktplein.

5. Nulmeting uitvoeringsprogramma Economische Kracht
Eenmalig budget voor een nulmeting als basis voor het uitvoeringsprogramma Economische Kracht, dat we uiterlijk in het vierde kwartaal van 2027 willen vaststellen. Met de nulmeting brengen we in beeld waar we nu staan. Zo kunnen we in het programma gericht keuzes maken over het behouden van ruimte om te ondernemen, het benutten van nieuwe kansen en de ondersteuning van ondernemers.

6. Huisvestingsverordening en urgentieregeling
Budget voor het opstellen en in stand houden van een huisvestingsverordening met een urgentieregeling. Dit is een wettelijke taak uit de Wet versterking regie volkshuisvesting en moet uiterlijk 1 juli 2027 gereed zijn. We stellen de regeling op samen met de 21 gemeenten in de Metropoolregio Eindhoven.

7. Beheerssysteem openbare verlichting
Budget voor de jaarlijkse kosten van het nieuw aan te schaffen beheersysteem voor de openbare verlichting. Met dit systeem registreren en plannen we het beheer en onderhoud van de openbare verlichting.

8. Bureau Halt
Aanvullend budget voor de inzet van Halt. Halt helpt jongeren die een lichte strafbare fout hebben begaan, zoals vandalisme of winkeldiefstal. Met een Halt-straf maken zij de schade goed en leren zij van hun fout, zonder dat de zaak naar de rechter gaat.

D. Ombuigingen

1. Onderbesteding duurzaamheid ramen
Op de duurzaamheidsbudgetten blijft jaarlijks geld over, onder meer doordat trajecten uitlopen en subsidiepotten niet volledig worden benut. We ramen die onderbesteding vooraf in plaats van haar achteraf vast te stellen. Wordt het budget toch volledig besteed, dan doen we een beroep op de reserve duurzaamheid. Die reserve is eindig.

2. Nota kostenverhaal inzetten
We dekken een deel van de kosten voor het verduurzamen van maatschappelijk vastgoed uit het saldo van de nota kostenverhaal, gespreid over vier jaar. Daardoor valt ruimte in de begroting vrij. Het gevolg is dat deze middelen niet extra kunnen worden ingezet om de verduurzaming te versnellen. De precieze voorwaarden voor de inzet van het saldo worden nog getoetst.

3. Toeristenbelasting verhogen
De toeristenbelasting gaat opnieuw omhoog, boven op de jaarlijkse indexering. Ondernemers kunnen die verhoging vervolgens gaan doorberekenen aan hun gasten.

4. Budget noodlijdende evenementen schrappen
We schrappen de post waaruit we evenementen eenmalig konden helpen als zij hun financiering niet rondkregen. De vaste subsidie voor evenementen blijft bestaan. Evenementen die op deze extra steun leunden, verdwijnen naar verwachting, wat de sociale samenhang raakt. Het budget valt binnen de gesloten exploitatie van de toeristenbelasting. Deze ombuiging verhoogt de opbrengst van die belasting niet, maar maakt ruimte voor andere uitgaven die eraan mogen worden toegerekend.

5. Buitenreclame via concessie
We laten de exploitatie van reclame aan lichtmasten over aan een commerciële partij en ontvangen daarvoor een vergoeding voor de exploitatierechten. De gemeente houdt ruimte voor eigen communicatie en promotie. De gebruiker betaalt.

6. Budget jongerenevenementen schrappen
We stoppen met het aanjagen en extra financieren van evenementen voor jongeren. Ondanks promotie blijkt er te weinig animo voor deze evenementen. Net als het budget voor noodlijdende evenementen valt dit budget binnen de gesloten exploitatie van de toeristenbelasting.

7. Complexe monitoringtools laten vervallen
We zien af van complexere monitoringinstrumenten voor duurzaamheid, zoals een digital twin of een volgsysteem op adresniveau. Daardoor kunnen we de inzet van duurzaamheidsactiviteiten minder nauwkeurig afwegen en onderbouwen. De uitvoering zelf gaat door.

8. Werkbudget centrum Geldrop halveren
Het jaarlijkse werkbudget van € 60.000,- voor kleine initiatieven in het centrum van Geldrop halveren we. Daarmee is er minder ruimte voor acties, promotie en snelle zichtbare ingrepen, vaak samen met externe partners. Het risico is dat de uitvoering van de centrumplannen minder zichtbaar wordt.

9. Stoppen met duurzaamheidsprojecten op scholen
We stoppen met de E-waste Race, de Textielrace en het actief benaderen van basisscholen over duurzaamheid. Een deel van de scholen had geen behoefte aan dit aanbod, waardoor kosten vaak niet werden gemaakt of weinig effect hadden. Zonder gerichte aanpak voor de jongste generatie kan de bereidheid om te verduurzamen op lange termijn afnemen.

10. Ondersteuning verenigingen van eigenaren versoberen
De begeleiding van verenigingen van eigenaren bij het verduurzamen van hun gebouw versoberen we met een kwart. Daardoor verwachten we dat de verduurzaming in deze complexen vertraagt.

11. Budget verduurzaming eigen organisatie versoberen
Het budget waarmee we medewerkers ondersteunen bij duurzame keuzes, zoals energiemonitoring en maatschappelijk verantwoord inkopen, versoberen we met een kwart. De gemeente heeft een voorbeeldfunctie voor inwoners, bedrijven en verenigingen. Deze versobering raakt die rol.

12. Groot onderhoud Sluisstraat en Smuldersstraat schrappen
Het geplande groot onderhoud aan de Sluisstraat en de Smuldersstraat gaat in 2027 niet door. Bij het opstellen van het nieuwe beheerplan wegen 2028-2032 wegen we opnieuw af wanneer dit onderhoud alsnog plaatsvindt. Uitstel betekent dat de kwaliteit van deze straten in de tussentijd terugloopt.

13. Onderhoudsniveau wegen in 2027 verlagen
We verlagen het gemiddelde onderhoudsniveau van de wegen in 2027 eenmalig van niveau B naar niveau C. Inwoners kunnen dit merken aan de staat van de wegen, en het aantal meldingen kan toenemen. In datzelfde jaar stellen we het nieuwe beheerplan wegen 2028-2032 op, zodat de gemeenteraad daarna een integrale afweging kan maken over de onderhoudsbudgetten.

14. Ongediertebestrijding anders organiseren
We halen een deel van de ongediertebestrijding weg bij de externe uitvoeringsorganisatie en zetten een eigen gecertificeerde medewerker in, die vooral voorlichting geeft. Op hun eigen terrein zijn bewoners voortaan zelf verantwoordelijk voor de bestrijding. Dat vraagt bewustwording bij inwoners.

Organisatie

Programma 5. Organisatie

Om goed te kunnen werken voor onze inwoners moet onze eigen organisatie op orde zijn. Een sterke organisatie reageert snel en zorgvuldig op wat er in de samenleving speelt, communiceert helder en beweegt mee met veranderingen. Dat past bij het toekomstbeeld uit onze Visie 2044, waarin de overheid dichtbij is, dienstbaar handelt en klaar is voor de uitdagingen van morgen. Een betrouwbare en toegankelijke overheid is bovendien zelf een onderdeel van brede welvaart, want inwoners moeten erop kunnen rekenen dat de gemeente doet wat zij zegt.

Als werkgever willen we een organisatie zijn waar mensen graag werken en zich kunnen ontwikkelen. En we willen blijven vernieuwen, zodat we ook in de toekomst goed werk kunnen leveren voor onze inwoners.

Goed bestuur vraagt om goed samenspel tussen raad, college en ambtelijke organisatie. Dat is geen apart onderdeel van dit programma, maar de manier waarop we werken. We leggen grote keuzes op tijd aan de raad voor, zodat de raad kan meedenken en richting kan geven voordat besluiten vastliggen. Alle raadsleden krijgen dezelfde informatie. Bij grote en ingewikkelde trajecten maken we vooraf duidelijk wie wat doet, wanneer er wordt besloten en hoe we communiceren. De ambtelijke organisatie adviseert open en deskundig en benoemt ook risico's en dilemma's. Is iets moeilijk uitvoerbaar, dan zeggen we dat. Ook de planning-en-controlcyclus helpt de raad om op tijd te zien hoe het gaat en waar nodig bij te sturen. Daarover meer bij Thema Bedrijfsvoering.

De komende jaren werken we binnen dit programma aan de volgende thema's en opgaven.

Thema's:
- Bedrijfsvoering
- Organisatieontwikkeling
- Dienstverlening

Opgaven:
- Opgave Participatief werken
- Opgave Digitale transformatie, data en informatiepositie

Veel doelen in dit programma gaan over onze eigen organisatie, zoals personeel, systemen en werkprocessen. We nemen ze op in de begroting, omdat onze plannen in de andere programma's afhangen van een organisatie die op orde is en kan meebewegen. Zo kan de raad zien wat we doen en waar we staan.

Thema Bedrijfsvoering

Een sterke organisatie vraagt om een stevige basis. Daarom zorgen we voor een bedrijfsvoering die op orde is, kan meebewegen en bestand is tegen verstoringen. Zo kunnen we betrouwbaar werken voor inwoners, partners en de raad. Een groot deel van de bedrijfsvoering, zoals financiën, personeelszaken en informatievoorziening, is ondergebracht bij Dienst Dommelvallei. Dat is het samenwerkingsverband van Geldrop-Mierlo, Nuenen en Son en Breugel. Die samenwerking willen we verder versterken.

We zorgen voor een gezonde financiële huishouding en zetten mensen en middelen doelmatig in. De planning-en-controlcyclus hebben we de afgelopen jaren ontwikkeld. Daarin vertalen we de Visie 2044 via de strategie naar doelen, activiteiten en middelen in de begroting. Met tussentijdse rapportages en de jaarrekening laten we zien wat we hebben bereikt. We blijven de cyclus verbeteren, zodat de raad op tijd een goed beeld krijgt van voortgang, risico's en keuzes. Zo kan de raad zijn kaderstellende en controlerende rol goed invullen en waar nodig bijsturen. We houden de informatie bruikbaar: niet meer dan nodig, wel op het goede moment. Vragen van de raad om informatie nemen we waar dat kan mee in de vaste momenten van de cyclus. Welke vorm en hoeveel detail de raad helpen, bespreken we met de raad.

We blijven werken aan een veilige en betrouwbare informatievoorziening. Daar horen goede beveiliging, bewustwording bij medewerkers en zorgvuldig omgaan met persoonsgegevens bij. Ook maken we informatie van de gemeente beter vindbaar en openbaar, zoals de Wet open overheid vraagt. Juridische kwaliteit verankeren we steviger in ons werk.

We willen een aantrekkelijke werkgever zijn voor nieuwe collega's. Medewerkers moeten zich kunnen ontwikkelen en gezond en met plezier kunnen blijven werken.

De Omgevingswet vraagt dat we samenhangend werken, inwoners vroeg betrekken en kijken naar wat een gebied nodig heeft. Het omgevingsplan bevat de regels voor de fysieke leefomgeving in onze hele gemeente. De komende jaren zetten we de oude regels stap voor stap om naar dit nieuwe plan.

Doelen Bedrijfsvoering
Digitale weerbaarheid, privacy en informatievoorziening
In 2028 beschikken we over een toekomstbestendige, veilige en weerbare informatievoorziening die de continuïteit van de gemeentelijke dienstverlening ondersteunt en de basis vormt voor samenhangende systemen, verantwoord gebruik van informatie en een betere benutting van data voor sturing en dienstverlening. Hiervoor zijn de governance, kritische processen, risicobeheersing, informatiebeveiligingsmaatregelen en de benodigde capaciteit ingericht en structureel geborgd. Hiermee realiseren we een volwassenheidsniveau 3 voor informatievoorziening en informatiebeveiliging.
In 2027 worden data-vragen aantoonbaar zorgvuldiger en eenduidiger behandeld waarbij de privacy en AVG structureel onderdeel is van het proces van intake, beoordeling en opvolging. Daarbij is minimaal 75 procent van de data-vragen waarbij persoonsgegevens worden verwerkt, aantoonbaar beoordeeld volgens vastgestelde privacy beleidsuitwerking.
In 2027 heeft de gemeente Geldrop-Mierlo het vastgestelde privacy ambitieniveau uit de beleidsuitwerking Privacy bereikt. De voortgang wordt jaarlijks gemonitord via het borgingsproduct (van de Informatiebeveiligingsdienst), waarbij het scoringspercentage van 90-100 procent voldoet aan het huidig ambitieniveau (correctie IBD september 2025)
Juridische kwaliteitszorg & Woo
In 2027 hebben wij de actieve openbaarmakingsplicht vanuit de Wet open overheid verder ingebed in onze organisatie. Openbaar te maken informatie wordt tijdig, toegankelijk en volgens wettelijke vereisten gepubliceerd, waarbij de benodigde werkprocessen, rollen en verantwoordelijkheden stapsgewijs worden geborgd.
Medewerkers, vitaliteit & werkgeverschap (HR)
In 2028 is de medewerkersbetrokkenheid verder versterkt, waarbij de Employee Net Promoter Score (eNPS-score) minimaal 3 punten hoger ligt dan de meting uit 2026 (referentiejaar).
In 2028 maken medewerkers en leidinggevenden aantoonbaar gebruik van het leeraanbod om de vaardigheden te versterken die nodig zijn om hun rol effectief te vervullen, opgavegericht te werken en duurzaam inzetbaar te blijven.
In 2028 heeft de gemeente Geldrop-Mierlo een versterkt werkgeversprofiel, waardoor de organisatie aantrekkelijker wordt voor talent, haar positie in de arbeidsmarkt is verbeterd en haar zichtbaarheid vergroot.
Vanaf 2027 blijft het jaarlijkse personeelsverloop maximaal op het niveau van het landelijk gemiddelde van vergelijkbare middelgrote gemeenten.
Vanaf 2027 blijft het verzuimpercentage maximaal gelijk aan het landelijk gemiddelde van vergelijkbare middelgrote gemeente, door bevordering van de gezondheid, vitaliteit en duurzame inzetbaarheid van medewerkers.
Dienst Dommelvallei
In 2028 werken wij intensiever samen met de Dommelvallei-organisaties, waardoor kennis, expertise en oplossingen vaker gezamenlijk worden ontwikkeld en benut.
Omgevingswet
In 2027 zijn medewerkers die werken aan omgevingsvraagstukken beter toegerust om integraal, participatief en gebiedsgericht te werken. Minimaal 80 procent van de vooraf vastgestelde doelgroep neemt deel aan passende leer- en ontwikkelactiviteiten.
In 2027 wordt de tweede wijziging van het nieuwe omgevingsplan vastgesteld en in 2029 is circa 80 procent van de transitie van tijdelijk naar nieuw omgevingsplan voltooid.

Activiteiten: Bedrijfsvoering - Digitale weerbaarheid, privacy en informatievoorziening

In 2028 beschikken we over een toekomstbestendige, veilige en weerbare informatievoorziening die de continuïteit van de gemeentelijke dienstverlening ondersteunt en de basis vormt voor samenhangende systemen, verantwoord gebruik van informatie en een betere benutting van data voor sturing en dienstverlening. Hiervoor zijn de governance, kritische processen, risicobeheersing, informatiebeveiligingsmaatregelen en de benodigde capaciteit ingericht en structureel geborgd. Hiermee realiseren we een volwassenheidsniveau 3 voor informatievoorziening en informatiebeveiliging.

- Wij prioriteren de belangrijkste ontwikkelingen in onze informatievoorziening en bepalen welke opdracht, inrichting, capaciteit en middelen nodig zijn voor de verdere uitvoering.
- Wij voeren gerichte maatregelen uit om digitale veiligheid en informatiebeveiliging te versterken, gericht op systemen, processen, bewustwording en naleving van geldende kaders.
- Wij toetsen en actualiseren kritische processen op volledigheid, actualiteit en risico's, zodat de continuïteit en betrouwbaarheid van onze informatievoorziening worden versterkt

In 2027 worden data-vragen aantoonbaar zorgvuldiger en eenduidiger behandeld waarbij de privacy en AVG structureel onderdeel is van het proces van intake, beoordeling en opvolging. Daarbij is minimaal 75 procent van de data-vragen waarbij persoonsgegevens worden verwerkt, aantoonbaar beoordeeld volgens vastgestelde privacy beleidsuitwerking.

- We richten het proces rondom data-vragen zo in dat privacy en AVG-richtlijnen structureel worden meegenomen. We leggen vast hoe data-vragen worden beoordeeld, geregistreerd en geëvalueerd volgens de beleidsuitwerking Privacy en AVG.

In 2027 heeft de gemeente Geldrop-Mierlo het vastgestelde privacy ambitieniveau uit de beleidsuitwerking Privacy bereikt. De voortgang wordt jaarlijks gemonitord via het borgingsproduct (van de Informatiebeveiligingsdienst), waarbij het scoringspercentage van 90-100 procent voldoet aan het huidig ambitieniveau (correctie IBD september 2025).

- De Privacy Officer biedt ondersteuning in bij de correcte vulling en bij de opvolging van de borgingsproduct-verbeteracties om het beoogde scoringspercentage te behalen.

Activiteiten: Bedrijfsvoering - Juridische kwaliteitszorg & Woo

In 2027 hebben wij de actieve openbaarmakingsplicht vanuit de Wet open overheid verder ingebed in onze organisatie. Openbaar te maken informatie wordt tijdig, toegankelijk en volgens wettelijke vereisten gepubliceerd, waarbij de benodigde werkprocessen, rollen en verantwoordelijkheden stapsgewijs worden geborgd.

- Wij brengen per Woo-informatiecategorie in beeld wat nodig is voor actieve openbaarmaking en implementeren de categorieën die wettelijk van toepassing zijn. Daarbij maken we afspraken over dossiervorming, beoordeling, publicatie, verantwoordelijkheden en beheer, zodat actieve openbaarmaking onderdeel wordt van de reguliere werkprocessen.

Activiteiten: Bedrijfsvoering - Medewerkers, vitaliteit & werkgeverschap (HR)

In 2028 is de medewerkersbetrokkenheid verder versterkt, waarbij de Employee Net Promoter Score (eNPS-score) minimaal 3 punten hoger ligt dan de meting uit 2026 (referentiejaar).

- We vertalen de uitkomsten van het medewerkersbetrokkenheidsonderzoek 2026 naar gerichte verbeteracties op team- en organisatieniveau. We prioriteren de belangrijkste aandachtspunten, voeren passende acties uit en volgen de voortgang periodiek onder andere door pulse-metingen.

In 2028 maken medewerkers en leidinggevenden aantoonbaar gebruik van het leeraanbod om de vaardigheden te versterken die nodig zijn om hun rol effectief te vervullen, opgavegericht te werken en duurzaam inzetbaar te blijven.

- Wij werken per doelgroep uit welke kritische vaardigheden, kennis, houding en gedrag nu en in de toekomst nodig zijn en vertalen dit naar concrete leerlijnen, te beginnen met de startende ambtenaar.
- Wij inventariseren collectieve opleidingsbehoeften via medewerkerssuggesties en het medewerkersbetrokkenheidsonderzoek. Deze vertalen wij naar (semi)collectieve leeractiviteiten.

In 2028 heeft de gemeente Geldrop-Mierlo een versterkt werkgeversprofiel, waardoor de organisatie aantrekkelijker wordt voor talent, haar positie in de arbeidsmarkt is verbeterd en haar zichtbaarheid vergroot.

- Wij werken het HR thema ‘Recruitment- & arbeidsmarktstrategie’ uit en stellen dit vast, met richtlijnen voor onder andere het recruitmentproces (rollen, verantwoordelijkheden, tooling), stages en traineeprogramma’s.
- Wij stellen een arbeidsmarktcommunicatieplan op en voeren dit uit, gericht op het versterken van ons werkgeversimago.
- Wij meten de kwaliteit van sollicitaties en het imago van de organisatie door feedback op te halen bij sollicitanten en nieuwe medewerkers over ons werkgeversimago en het wervingsproces.

Vanaf 2027 blijft het jaarlijkse personeelsverloop maximaal op het niveau van het landelijk gemiddelde van vergelijkbare middelgrote gemeenten.

- Wij ontwikkelen HR data & analytics verder door met een nieuw eHRM systeem.
- Samen met Dienst Dommelvallei ontwikkelen we een instrument voor Strategische Personeelsplanning waarmee we beter inzicht krijgen in toekomstige personeelsbehoeften, ontwikkelopgaven en duurzame inzetbaarheid.
- We zetten in op de ontwikkeling van een instrument voor Strategische Personeelsplanning, de doorontwikkeling van het HR thema Leren en Ontwikkelen (beleid, aanbod) en bouwen verder door aan HR data & analytics.

Vanaf 2027 blijft het verzuimpercentage maximaal gelijk aan het landelijk gemiddelde van vergelijkbare middelgrote gemeente, door bevordering van de gezondheid, vitaliteit en duurzame inzetbaarheid van medewerkers.

- We versterken onze integrale arbo- en verzuimmanagementaanpak. We verbinden daarin beleid en uitvoering rond vitaliteit, leiderschap, werkplezier en preventie, zodat medewerkers duurzaam inzetbaar blijven en leidinggevenden beter worden ondersteund in hun rol bij verzuim en inzetbaarheid.

Activiteiten: Bedrijfsvoering - Dienst Dommelvallei

In 2028 werken wij intensiever samen met de Dommelvallei-organisaties, waardoor kennis, expertise en oplossingen vaker gezamenlijk worden ontwikkeld en benut.

- Wij brengen in beeld op welke inhoudelijke thema's verdere samenwerking binnen beleid en uitvoering mogelijk en wenselijk is.
- Samen met Dienst Dommelvallei onderzoeken we hoe de doelen van Geldrop-Mierlo tijdig kunnen worden vertaald naar de begroting van Dienst Dommelvallei.

Activiteiten: Bedrijfsvoering - Omgevingswet

In 2027 zijn medewerkers die werken aan omgevingsvraagstukken beter toegerust om integraal, participatief en gebiedsgericht te werken. Minimaal 80 procent van de vooraf vastgestelde doelgroep neemt deel aan passende leer- en ontwikkelactiviteiten.

- Het aanbod van leertrajecten en intervisie wordt in afstemming tussen HRM en het management integraal vormgegeven, zodat het aansluit op de ontwikkelbehoefte van de betrokken medewerkers.
- We bieden een mix van leertrajecten en intervisie aan rond de kernprincipes van de Omgevingswet. Managers stimuleren deelname actief.
- Wij monitoren de voortgang en sturen tijdig bij om het doel van 80 procent deelname in 2027 te realiseren.

In 2027 wordt de tweede wijziging van het nieuwe omgevingsplan vastgesteld en in 2029 is circa 80 procent van de transitie van tijdelijk naar nieuw omgevingsplan voltooid.

- De voortgang wordt gemonitord en periodiek besproken, zodat tijdig kan worden bijgestuurd.

Thema Organisatieontwikkeling

Onze medewerkers maken het verschil. Daarom investeren we in een organisatie die blijft leren en zich aanpast aan veranderingen. We willen flexibel zijn, goed samenwerken en onze contacten binnen en buiten de organisatie versterken.

De Visie 2044 en onze strategie zijn het vertrekpunt bij het stellen van prioriteiten en het maken van keuzes, van college tot team. Ook ontwikkelingen en afspraken in de regio vertalen we naar onze eigen koers, prioriteiten en adviezen aan het bestuur. Onze organisatiewaarden zijn betrouwbaar, betrokken en creatief. De komende jaren maken we die waarden beter zichtbaar in hoe we samenwerken, hoe onze processen lopen en hoe we besluiten nemen. Daarbij horen leer- en ontwikkelactiviteiten voor de hele organisatie.
Voor de opgaven in deze begroting werken we met een vaste aanpak, waarin we samen met alle betrokkenen werken aan ingewikkelde maatschappelijke vraagstukken. Het concernmanagementteam, de ambtelijke leiding van de organisatie, stuurt zowel op het gewone werk van de afdelingen als op deze opgaven. Ook het college wil meer als één geheel sturen en besluiten. Zo brengen we meer samenhang aan en stellen we beter prioriteiten.

Doelen Organisatieontwikkeling
In 2027 gebruiken wij onze visie en strategie aantoonbaar als uitgangspunt voor de prioritering van opgaven en de concernbrede sturing.
In 2027 vertalen wij relevante regionale ontwikkelingen en agenda's structureel naar de koers, prioriteiten en bestuurlijke advisering van de gemeente.
In 2028 zijn de organisatiewaarden betrouwbaar, betrokken en creatief verder verankerd in de wijze van samenwerking, processen en besluitvorming.
In 2029 hebben wij de brede organisatorische weerbaarheid versterkt, zodat wij bij complexe maatschappelijke opgaven wendbaar en met duidelijkheid in rollen en verantwoordelijkheden kunnen handelen.

Activiteiten: Organisatieontwikkeling

In 2027 gebruiken wij onze visie en strategie aantoonbaar als uitgangspunt voor de prioritering van opgaven en de concernbrede sturing.

- We gebruiken de P&C-documenten als basis voor het ambtelijke en bestuurlijke inhoudelijke gesprek over voortgang, prioriteiten en benodigde bijsturing.

In 2027 vertalen wij relevante regionale ontwikkelingen en agenda's structureel naar de koers, prioriteiten en bestuurlijke advisering van de gemeente.

- We organiseren een structureel overleg tussen strategen en beleidsmedewerkers waarin regionale ontwikkelingen worden besproken en vertaald naar strategie, prioriteiten en uitvoering.

In 2028 zijn de organisatiewaarden betrouwbaar, betrokken en creatief verder verankerd in de wijze van samenwerking, processen en besluitvorming.

- We ontwikkelen een onboardingsmodule over betrouwbaar samenwerken voor nieuwe medewerkers.
- We ontwikkelen een strategisch opleidingsprogramma (leerlijn) gericht op integraal samenwerken in opgaven, projecten en interne opdrachten, resultaatgericht werken en persoonlijk leiderschap.
- In dit programma nemen we scholingsactiviteiten op gericht op leiderschapsvaardigheden (leerlijn management), zodat leidinggevenden de organisatiewaarden zichtbaar toepassen in hun sturing, voorbeeldgedrag en het aanspreken op houding en gedrag.
- We implementeren één gezamenlijke werkwijze voor projectmatig werken binnen de Dommelvallei organisaties, waar praktische instructiesessies/trainingen en de doorontwikkeling van een integrale capaciteitsplanning onderdeel van uitmaken.

In 2029 hebben wij de brede organisatorische weerbaarheid versterkt, zodat wij bij complexe maatschappelijke opgaven wendbaar en met duidelijkheid in rollen en verantwoordelijkheden kunnen handelen.

- Wij brengen in beeld welke bestaande werkwijzen, afspraken en instrumenten bijdragen aan onze organisatorische weerbaarheid en bepalen welke aanvullende werkafspraken en beheersmaatregelen nog nodig zijn.

Thema Dienstverlening

Een betrouwbare overheid herken je aan goede dienstverlening. Mensen willen weten waar ze aan toe zijn. Ze verwachten dat we afspraken nakomen, snel en duidelijk reageren en open zijn over onze keuzes. Dienstverlening gaat verder dan het contact aan de balie. Het gaat ook over hoe we intern onze processen organiseren, hoe we communiceren en hoe we zorgen voor gebruiksvriendelijke digitale kanalen.

Wij kijken naar dienstverlening vanuit de vraag van de inwoner en vanuit wat er wél kan. Dat vraagt ruimte voor maatwerk waar de regels die ruimte bieden, en een heldere uitleg waar die ruimte er niet is. We schrijven in begrijpelijke taal en werken ernaartoe dat onze communicatie aan inwoners op taalniveau B1 is: eenvoudig Nederlands dat de meeste mensen begrijpen. We leggen beslissingen goed uit en leggen juridische begrippen uit waar die nodig zijn. Waar een brief juridisch nauw luistert, zetten we naast de formele tekst een begrijpelijke toelichting.

We willen dat inwoners in alle contacten met de gemeente dezelfde duidelijke werkwijze herkennen, of ze nu bellen, mailen of langskomen. Daarom verbeteren we onze werkwijze en leren we van signalen en ervaringen van inwoners en medewerkers. We breiden de digitale loketten uit, zoals de BuitenBeter-app voor meldingen over de openbare ruimte en Onze Wegwijzer, waar inwoners hulp en ondersteuning kunnen vinden. Tegelijk houden we de balie en de telefoon open en zorgen we dat er altijd hulp is voor mensen die minder digitaal vaardig zijn. Digitale toegankelijkheid en persoonlijk contact gaan bij ons samen, want een gemeente die alleen nog online bereikbaar is, sluit precies die inwoners uit die haar het hardst nodig hebben. Daarbij gaan we zorgvuldig om met de gegevens van inwoners, ondernemers en partners.

Doelen Dienstverlening
In 2028 levert de gemeente voorspelbare en kwalitatief goede dienstverlening doordat medewerkers verantwoordelijkheid nemen voor het resultaat en samenwerken vanuit duidelijke afspraken en processen.
In 2028 ervaren inwoners de dienstverlening als toegankelijk, duidelijk en mensgericht, waardoor zij weten waar zij aan toe zijn en zich geholpen voelen.
Vanaf 2027 verbetert de dienstverlening aantoonbaar op basis van signalen, feedback en ervaringen van inwoners en medewerkers.
In 2029 herkennen inwoners in alle contacten één duidelijke, begrijpelijke en professionele werkwijze van de gemeente.
In 2028 kunnen inwoners hun gemeentelijke zaken eenvoudig en zelfstandig regelen, met passende ondersteuning wanneer dat nodig is.

Activiteiten: Dienstverlening

In 2028 levert de gemeente voorspelbare en kwalitatief goede dienstverlening doordat medewerkers verantwoordelijkheid nemen voor het resultaat en samenwerken vanuit duidelijke afspraken en processen.

- We implementeren een gebruiksvriendelijke website die zorgt voor toegankelijkere dienstverlening voor onze inwoners.
- Het dienstverleningsconcept vormt de basis voor het verbeterprogramma en de verder ontwikkeling van onze dienstverlening. In 2027 stellen we servicenormen en prestatie-indicatoren vast voor onze diensteverlening en monitoren dit via een dashboard. Over de resultaten rapporteren we in de bedrijfsvoeringsrapportage.

In 2028 ervaren inwoners de dienstverlening als toegankelijk, duidelijk en mensgericht, waardoor zij weten waar zij aan toe zijn en zich geholpen voelen.

- We zetten het trainingsprogramma dienstverlenend werken op.
- We voeren een processcan uit op belangrijkste inwonerprocessen om zo inzicht te krijgen op de knelpunten en mogelijke verbeterpunten.

Vanaf 2027 verbetert de dienstverlening aantoonbaar op basis van signalen, feedback en ervaringen van inwoners en medewerkers.

- We vertalen jaarlijkse klantfeedback vanuit de website en clientonderzoeken naar verbeteracties voor het volgende jaar.
- We organiseren een structureel teamoverstijgend overleg met betrekking tot de signalen vanuit de socials, piketdienst en contacten met inwoners.

In 2029 herkennen inwoners in alle contacten één duidelijke, begrijpelijke en professionele werkwijze van de gemeente.

- We harmoniseren na de uitrol van de nieuwe huisstijl stapsgewijs alle formats en sjablonen.
- We passen per team de 10 meest gebruikte standaard brieven aan naar de nieuwe huis- en schrijfstijl.

In 2028 kunnen inwoners hun gemeentelijke zaken eenvoudig en zelfstandig regelen, met passende ondersteuning wanneer dat nodig is.

- We inventariseren knelpunten in digitale dienstverlening en onderzoeken waar inwoners vastlopen in zelfservice.
- We benutten de inventarisatie om formulieren en processen te vereenvoudigen.

Opgave Participatief werken

We willen een gemeente zijn die samenwerkt met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Participatie is daarbij geen extraatje, maar een vanzelfsprekend onderdeel van hoe we werken. Dat vraagt om een duidelijke werkwijze. Wanneer betrekken we mensen, hoe doen we dat en hoe laten we weten wat er met hun inbreng is gebeurd? Zo werken we aan vertrouwen en aan plannen die beter aansluiten bij de praktijk.

Participatie kan verschillende vormen hebben, van informeren en meedenken tot samen plannen maken of meebeslissen. We kiezen per situatie de vorm die past. We willen ook mensen bereiken die niet vanzelf meedoen. Juist hun stem is belangrijk, omdat we brede welvaart voor álle inwoners nastreven.
Participatie hoort bij elk beleid, elk project en elke opgave, en daarmee bij alle programma's in deze begroting. Het is werk van iedereen die daaraan bijdraagt: bestuurders, managers en medewerkers. We ondersteunen de organisatie daarbij met een duidelijke werkwijze, een vast aanspreekpunt en kennis en ervaring, zodat we leren van eerdere trajecten. Goede communicatie is daarbij belangrijk. Zo is vooraf duidelijk waarover mensen kunnen meedenken en hoe we op hun inbreng terugkomen. Zo bouwen we aan een gemeente waarin mensen zich gehoord, serieus genomen en betrokken voelen.

Doelen Participatief werken
In 2029 is participatie een vanzelfsprekend onderdeel van de gemeentelijke werkwijze. Inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners worden vroegtijdig betrokken bij eventuele voorbereiding, uitvoering of evaluatie van beleid. Gemeente Geldrop-Mierlo wordt minimaal met een 6,8 beoordeeld voor de wijze waarop zij inwoners betrokken bij beleid en projecten.

Activiteiten: Participatief werken

In 2029 is participatie een vanzelfsprekend onderdeel van de gemeentelijke werkwijze. Inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners worden vroegtijdig betrokken bij eventuele voorbereiding, uitvoering of evaluatie van beleid. Gemeente Geldrop-Mierlo wordt minimaal met een 6,8 beoordeeld voor de wijze waarop zij inwoners betrokken bij beleid en projecten.

- Wij implementeren de participatieverordening en bijbehorende werkwijze structureel in processen en besluitvorming.
- Wij leggen rollen en verantwoordelijkheden vast. Daarbij is de projecteigenaar of ambtelijk opdrachtnemer van een opgave verantwoordelijk voor participatie en kan gebruik worden gemaakt van herkenbare centrale ondersteuning en expertise.
- Wij trainen medewerkers, management en bestuurders in houding en vaardigheden voor participatief werken.
- Wij verkennen wat een raadgevend referendum vraagt: de juridische en organisatorische uitwerking, de kosten en wat het betekent voor de organisatie. Op basis daarvan maakt het bestuur de keuze of we een raadgevend referendum mogelijk maken.

Opgave Digitale transformatie, data en informatiepositie

Betrouwbare informatie en goed werkende digitale voorzieningen zijn onmisbaar voor onze dienstverlening, bedrijfsvoering en bestuurlijke besluitvorming. Deze opgave gaat verder dan techniek. Digitalisering raakt hoe we werkprocessen inrichten, hoe teams samenwerken, wat medewerkers moeten kunnen en hoe we beleid maken en uitvoeren. De opgave hangt daarom samen met de thema's Bedrijfsvoering en Dienstverlening.
Samen met Nuenen, Son en Breugel en Dienst Dommelvallei werken we aan één samenhangende informatievoorziening. Daarin sluiten mensen, werkprocessen en systemen goed op elkaar aan, en die voldoet aan de wet. Ook willen we meer werken op basis van data. Bestuur en organisatie onderbouwen keuzes dan met actuele cijfers, bijvoorbeeld in overzichtelijke dashboards. Daarvoor stellen we een gezamenlijke datastrategie op en spreken we af welke cijfers we op dezelfde manier meten. Bestuurders en medewerkers leren werken met data. Zo kunnen we ontwikkelingen in de samenleving beter volgen, onderbouwde keuzes maken en op tijd bijsturen.

Kunstmatige intelligentie (AI) biedt kansen om werkprocessen te verbeteren en inwoners beter te helpen. Tegelijk vraagt AI om zorgvuldige keuzes over privacy, veiligheid en menselijke controle. Daarom leggen we in beleid vast hoe we AI veilig, zorgvuldig en open gebruiken. Medewerkers leren wat AI wel en niet kan, zodat ze het verantwoord inzetten.

Digitalisering raakt ook de inwoner. Wij willen dat iedereen mee kan doen. Wie niet digitaal vaardig is of geen toegang heeft, mag daardoor geen dienst of recht mislopen. Daarom houden we altijd een niet-digitale weg open. Dat sluit aan bij de doelen van Thema Dienstverlening.

De gemeente kan deze opgave niet alleen aanpakken. Veel kennis, capaciteit en digitale voorzieningen zijn ondergebracht bij Dienst Dommelvallei (zie Thema Bedrijfsvoering). De doelen van deze opgave gelden daarom voor de drie gemeenten en Dienst Dommelvallei samen. Door kennis, capaciteit en investeringen te bundelen, bereiken we meer. De opgave vraagt om een samenhangende aanpak, bestuurlijke prioriteit en gezamenlijke sturing.

Doelen Digitale transformatie, data en informatiepositie
In 2029 beschikken de vier Dommelvallei-organisaties over een samenhangende en toekomstbestendige informatievoorziening, waarin mensen, processen en techniek goed op elkaar aansluiten. Deze informatievoorziening ondersteunt medewerkers bij efficiënt en uniform werken, voldoet aantoonbaar aan wet- en regelgeving en draagt bij aan veilige, betrouwbare en gebruiksvriendelijke dienstverlening aan inwoners. Digitale ontwikkelingen zijn structureel onderdeel van beleidsvorming en organisatieontwikkeling.
In 2029 wordt datagedreven werken structureel toegepast binnen de vier Dommelvallei-organisaties, waarbij minimaal 75 procent van de management- en bestuurlijke informatiebehoeften wordt ondersteund door actuele dashboards en stuurinformatie.
In 2029 beschikt de organisatie over een vastgesteld AI-beleid en wordt AI aantoonbaar verantwoord ingezet binnen minimaal twee werkprocessen.

Activiteiten: Digitale transformatie, data en informatiepositie

In 2029 beschikken de vier Dommelvallei-organisaties over een samenhangende en toekomstbestendige informatievoorziening, waarin mensen, processen en techniek goed op elkaar aansluiten. Deze informatievoorziening ondersteunt medewerkers bij efficiënt en uniform werken, voldoet aantoonbaar aan wet- en regelgeving en draagt bij aan veilige, betrouwbare en gebruiksvriendelijke dienstverlening aan inwoners. Digitale ontwikkelingen zijn structureel onderdeel van beleidsvorming en organisatieontwikkeling.

- In 2027 ronden we de inrichting af van een vast proces om informatiebehoeften te verzamelen, te beoordelen en te prioriteren. Hiermee bepalen we welke dashboards we als eerste ontwikkelen.
- We starten met de ontwikkeling van één set indicatoren en definities. Zodat alle teams op termijn prestaties en maatschappelijke effecten op dezelfde manier meten en duiden.
- Wij werken samen met de Dienst Dommelvallei en de gemeenten Nuenen en Son en Breugel aan een toekomstbeeld en een routekaart voor de informatievoorziening. Daarin leggen wij vast hoe mensen, processen en technologie de komende jaren beter op elkaar aansluiten.

In 2029 wordt datagedreven werken structureel toegepast binnen de vier Dommelvallei-organisaties, waarbij minimaal 75 procent van de management- en bestuurlijke informatiebehoeften wordt ondersteund door actuele dashboards en stuurinformatie.

- Op basis van de gezamenlijke datavisie uit 2026 stellen we in 2027 een datastrategie op voor de vier Dommelvallei-organisaties. In 2027 en 2028 vertalen we deze strategie naar een uitvoeringsplan met concrete acties, prioriteiten, verantwoordelijkheden en een planning.
- We starten met de ontwikkeling van een gezamenlijk data- en dashboardvoorziening.
- Bestuurders en medewerkers worden getraind in het lezen, beoordelen en gebruiken van data in hun werk.

In 2029 beschikt de organisatie over een vastgesteld AI-beleid en wordt AI aantoonbaar verantwoord ingezet binnen minimaal twee werkprocessen.

- In 2027 ronden we het beleid voor kunstmatige intelligentie (AI) af. Hierin leggen we vast hoe we AI veilig, zorgvuldig en transparant gebruiken, met aandacht voor privacy, informatiebeveiliging en menselijke controle.
- In 2027 richten we een AI-werkgroep in voor de vier Dommelvallei-organisaties. De werkgroep volgt ontwikkelingen, deelt kennis, adviseert over toepassingen en bewaakt de samenhang.

- In 2027 starten we met het doorvertalen van het AI-beleid naar een uitvoeringsprogramma dat in 2028 kan worden vastgesteld. Hierin leggen we de prioriteiten, acties, verantwoordelijkheden en planning vast.
- In 2027 trainen we (nieuwe) medewerkers en management in de mogelijkheden, beperkingen en risico's van AI. Zo leren zij AI bewust en verantwoord toe te passen in hun werk.

Focuspunten lijn "Organisatie"

Regulier werk dat in 2027 extra aandacht, capaciteit of middelen vraagt door bijvoorbeeld wetgeving, maatschappelijke druk of bestuurlijke prioriteit.

Focuspunt 1: Duurzame inzetbaarheid

- We verbeteren de gesprekscultuur, zodat duurzame inzetbaarheid structureel wordt ondersteund en medewerkers in staat zijn om gezond, gemotiveerd en met ontwikkelperspectief bij te dragen aan de ambities van de organisatie.
- We organiseren per team twee activiteiten die bijdragen aan het beheersen van de werkdruk door prioritering, taakverdeling en de capaciteitsplanning te bespreken.
- We verbeteren de capaciteitsplanning om het inzicht in de werkdruk en de effectiviteit te verbeteren.

Focuspunt 2: Juridische kwaliteitszorg

- We positioneren de juridische kwaliteitszorg steviger binnen de organisatie, zodat juridische expertise tijdig wordt betrokken en juridische kwaliteit structureel is geborgd in beleid, processen en besluitvorming.

Relevante beleidsnota's

Naam	Periode
Financiële verordening	2026-
Belastingverordeningen	2025
Nota reserves en voorzieningen	2022-2026
Nota activering, waardering en afschrijving	2007-
Nota risicomanagement en weerstandsvermogen	2012-

Wat gaat het kosten?

In onderstaande tabel zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma zijn verbonden. Door de afronding op duizendtallen kunnen er afrondingsverschillen ontstaan. Zowel de baten als de lasten worden als positieve bedragen weergegeven. Het saldo wordt weergegeven als negatief als er meer lasten zijn dan baten en als positief als er meer baten zijn dan lasten. De bedragen zijn exclusief de ramingen voor baten en lasten van het nieuw beleid.

Bedragen x € 1.000,-

Omschrijving	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten						
0.10 Mutaties reserves programma 5	**527**	**343**	**350**	**357**	**357**	**357**
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	**1.331**	**486**	**207**	**-1.219**	**-117**	**397**
0.1 Bestuur	**3.898**	**3.256**	**3.287**	**3.254**	**3.254**	**3.253**
0.2 Burgerzaken	**1.950**	**2.199**	**2.236**	**2.247**	**2.347**	**2.247**
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	**1.171**	**1.147**	**1.321**	**1.319**	**1.317**	**1.312**
0.4 Overhead	**16.122**	**16.021**	**20.942**	**21.161**	**21.392**	**21.584**
0.5 Treasury	**499**	**976**	**44**	**292**	**666**	**695**
0.61 OZB woningen	**235**	**237**	**237**	**281**	**281**	**281**
0.62 OZB niet-woningen	**66**	**53**	**53**	**53**	**53**	**53**
0.63 Parkeerbelasting	**8**	**7**	**7**	**7**	**7**	**7**
0.64 Belastingen overig	**403**	**327**	**415**	**416**	**409**	**411**
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
0.8 Overige baten en lasten	**112**	**225**	**1.115**	**3.939**	**3.817**	**5.550**
0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)	**0**	**38**	**38**	**38**	**38**	**38**
Totaal Lasten	**26.323**	**25.313**	**30.252**	**32.146**	**33.822**	**36.186**
Baten						
0.10 Mutaties reserves programma 5	**533**	**827**	**883**	**1.897**	**521**	**289**
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
0.1 Bestuur	**49**	**45**	**45**	**45**	**45**	**45**
0.2 Burgerzaken	**986**	**989**	**1.067**	**1.013**	**1.013**	**1.013**
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	**710**	**478**	**493**	**493**	**493**	**493**
0.4 Overhead	**877**	**530**	**1.077**	**1.077**	**1.077**	**1.077**
0.5 Treasury	**245**	**212**	**183**	**179**	**176**	**173**
0.61 OZB woningen	**5.128**	**5.442**	**6.209**	**6.452**	**6.688**	**6.933**
0.62 OZB niet-woningen	**2.230**	**2.291**	**2.605**	**2.696**	**2.782**	**2.872**
0.63 Parkeerbelasting	**395**	**461**	**496**	**496**	**496**	**496**
0.64 Belastingen overig	**334**	**300**	**412**	**414**	**416**	**418**
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	**84.581**	**83.754**	**91.970**	**92.012**	**93.099**	**97.498**
0.8 Overige baten en lasten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal Baten	**96.068**	**95.329**	**105.440**	**106.774**	**106.806**	**111.307**
Saldo (baten -/- lasten)	**69.745**	**70.016**	**75.187**	**74.628**	**72.984**	**75.121**

Capaciteitsbeeld 2027

Thema's	Taakvelden	Directie	Buitendienst & sporthalbeheer	Strategie & beleid Samenleving	Strategie & beleid Ruimte	Leefbaarheid & Veiligheid	Zorg & Jeugd	Inkomen & Toegang	Realisatie	Publieksaken	Ondersteuning	Ruimtelijke Ontwikkeling	Staf	Totaal
Bedrijfsvoering en Organisatieontwikkeling	0.1 Bestuur		44								94	220		358
	0.3 Beheer overige gebouwen en gronden				161							81		242
	0.4 Overhead	379	33	247	162	132	29	174	100	266	932	122	196	2.772
	0.5 Treasury													0
	0.61 OZB woningen													0
	0.62 OZB niet-woningen													0
	0.63 Parkeerbelasting													0
	0.64 Belastingen overig													0
	0.7 Algemene uitkering en overige uitk. gemeentefonds													0
	0.8 Overige baten en lasten													0
	0.9 Vennootschapsbelasting													0
	0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten													0
Dienstverlening	0.2 Burgerzaken									1.449	5			1.454
	0.4 Overhead	379	33	247	162	132	29	174	100	266	932	122	196	2.772
Totaal		**758**	**110**	**494**	**485**	**264**	**58**	**348**	**200**	**1.981**	**1.963**	**545**	**392**	**7.598**

Financiële mutaties (gekoppeld aan doelen)

Omschrijving	2027	2028	2029	2030
C1. Raadsprogramma				
1. Verbeterprogramma dienstverlening	0	-25.000	0	0
2. Raadgevend referendum	0	0	-100.000	0
C2. Nieuw geld				
1. Opgavesturing sociaal domein	-125.000	-125.000	-125.000	-125.000
2. Uitbreiding toezichtcapaciteit met twee formatieplaatsen	-80.000	-160.000	-160.000	-160.000
3. Sociaal plan PlusTeam	-70.000	-70.000	-70.000	-70.000
4. Voertuigen toezichthouders	-32.000	-32.000	-32.000	-32.000
D. Ombuigingen				
1. Stelpost onderuitputting kapitaallasten	200.000	330.000	350.000	50.000
2. Surplus algemene reserve inzetten	0	1.400.000	0	0
3. Onroerende-zaakbelasting woningen	537.830	537.830	537.830	537.830
4. Onroerende-zaakbelasting niet-woningen eigenaar	130.940	130.940	130.940	130.940
5. Onroerende-zaakbelasting niet-woningen gebruiker	98.140	98.140	98.140	98.140
6. Tweede uur gratis parkeren afschaffen	20.000	20.000	20.000	20.000
7. Leges per gelegaliseerde handtekening	6.000	6.000	6.000	6.000
8. Structurele personele ombuiging organisatie	283.604	290.648	290.648	290.648
9. Minder parkeerontheffingen bij huwelijken	1.400	1.400	1.400	1.400
Totaal	**970.914**	**2.402.958**	**947.958**	**747.958**

C1. Raadsprogramma

1. Verbeterprogramma dienstverlening
Budget in 2028 voor de nulmeting die de basis vormt van het verbeterprogramma dienstverlening. In 2027 stellen we binnen de bestaande middelen servicenormen en prestatie-indicatoren vast en bereiden we de nulmeting voor. Voor de meting zelf zijn aanvullende onderzoeks- en analysecapaciteit nodig, en mogelijk externe ondersteuning. Daarmee voeren we dit onderdeel van het raadsprogramma een jaar later uit dan gevraagd. Zo kunnen we eerst zorgvuldig bepalen wat we meten en hoe we daarover rapporteren.

2. Raadgevend referendum
Budget in 2029 voor het mogelijk organiseren van een raadgevend referendum in deze bestuursperiode. Eerst verkennen we wat een referendum vraagt. Een juridische en organisatorische uitwerking met criteria voor de inzet, de procedure, de communicatie, de uitvoering en de evaluatie. Op basis van die verkenning wordt de keuze gemaakt of en hoe een raadgevend referendum mogelijk wordt.

C2. Nieuw geld

1. Opgavesturing sociaal domein
Structureel budget voor regie op de samenhang in het sociaal domein. Daar lopen meerdere grote ontwikkelingen tegelijk, zoals de doorontwikkeling naar Stevige Lokale Teams, de invoeging van het PlusTeam in het Centrum voor Maatschappelijke Deelname en de maatregelen uit de Hervormingsagenda Jeugd. Aan een deel daarvan is ook een financiële taakstelling verbonden. Met deze sturing op het geheel houden we focus en zorgen we dat de inhoudelijke en financiële resultaten in samenhang worden bereikt.

2. Uitbreiding toezichtcapaciteit met twee formatieplaatsen
Budget om de capaciteit van onze buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) uit te breiden met één formatieplaats in 2027 en een tweede in 2028. Daarmee versterken we het toezicht in de openbare ruimte en kunnen we beter inspelen op signalen over overlast en leefbaarheid.

3. Sociaal plan PlusTeam
Per 2027 voert de gemeente de taken van het PlusTeam zelf uit binnen het Centrum voor Maatschappelijke Deelname, in plaats van via een gemeenschappelijke regeling. De medewerkers gaan daarmee over van de cao Sociaal Werk naar de cao Gemeenten. Om te voorkomen dat deze overgang voor hen negatieve gevolgen heeft, is een sociaal plan opgesteld. Dit vraagt een structureel budget.

4. Voertuigen toezichthouders
Budget om voertuigen of deelvoertuigen beschikbaar te stellen aan onze toezichthouders. Tot nu toe gebruiken zij hun eigen voertuig. Als werkgever zorgen we voor goede bedrijfsmiddelen, en dit past bij de verdere professionalisering van het toezicht.

D. Ombuigingen

1. Stelpost onderuitputting kapitaallasten
Investeringen worden al jaren optimistischer gepland dan ze in de praktijk worden uitgevoerd, waardoor er jaarlijks geld overblijft op de kapitaallasten. Die ruimte nemen we nu vooraf op in plaats van achteraf bij de jaarrekening. De provincie staat dit sinds juni 2026 toe in het gemeenschappelijk financieel toezichtkader. We hebben het rekenmodel van de provincie gebruikt en de stelpost vooraf met haar afgestemd. Het gaat hierbij om een inschatting, die hoger of later kan uitvallen als gevolg van de uiteindelijke uitvoering van de investeringsplanning.

2. Surplus algemene reserve inzetten
In 2028 zetten we eenmalig € 1.400.000,- uit het surplus van de algemene reserve in ten gunste van het begrotingssaldo. In 2028 valt de bijdrage van het Rijk aan alle gemeenten terug zonder dat de taken meebewegen; dat jaar wordt daarom landelijk het ravijnjaar genoemd. Met deze inzet teren we in op ons vermogen. Het is een bewuste keuze voor dat ene jaar en geen automatisme. We houden daarbij rekening met de voorwaarden die hiervoor gelden en stemmen de berekening af met de provincie.

3. Onroerende-zaakbelastingen woningen
Het tarief van de onroerendezaakbelasting voor woningen stijgt met 10 procent. Voor woningeigenaren betekent dit een merkbaar hogere aanslag. We stellen deze verhoging voor omdat dit een substantiële en betrouwbare opbrengst geeft, terwijl de alternatieven verder zouden ingrijpen in voorzieningen voor inwoners. Zelfs met deze stijging heft Geldrop-Mierlo nog altijd minder OZB dan de gemiddelde gemeente.

4. Onroerende-zaakbelastingen niet-woningen eigenaar
Dezelfde verhoging van 10 procent geldt voor eigenaren van bedrijfspanden en andere niet-woningen. Ondernemers en instellingen betalen daardoor ook meer. Zelfs met deze stijging heft Geldrop-Mierlo nog altijd minder OZB dan de gemiddelde gemeente.

5. Onroerende-zaakbelastingen niet-woningen gebruiker
Ook het tarief voor gebruikers van niet-woningen stijgt met 10 procent. Samen met de twee vorige maatregelen levert de verhoging van de onroerendezaakbelasting € 766.910,- per jaar op. Zelfs met deze stijging heft Geldrop-Mierlo nog altijd minder OZB dan de gemiddelde gemeente.

6. Tweede uur gratis parkeren afschaffen
Het tweede uur parkeren is vanaf 2027 niet langer gratis. Bezoekers betalen voortaan voor de volledige parkeerduur. Dat maakt een bezoek aan het centrum voor wie langer blijft iets duurder.

7. Leges per gelegaliseerde handtekening
We heffen leges voortaan per gelegaliseerde handtekening in plaats van per document. Bij stukken met meerdere handtekeningen, zoals een garantstelling, betaalt de aanvrager daardoor meer. De gevolgen voor inwoners zijn beperkt.

8. Structurele personele ombuiging organisatie
De organisatie voert een structurele personele ombuiging door. We verwachten die op te vangen door werk anders te organiseren en scherper te prioriteren, in samenhang met het temporiseren van een aantal ambities uit het raadsprogramma. Met dit pakket zijn ambities en capaciteit in 2027 naar verwachting in balans, al is die balans smal. Op onderdelen kan de ombuiging betekenen dat werk langer duurt of dat we expertise anders organiseren.

9. Minder parkeerontheffingen bij huwelijken
Bij een huwelijk in de villa verstrekken we nog één parkeerontheffing in plaats van drie. De ontheffing wordt op regulier briefpapier verstrekt in plaats van op officieel waardepapier. Omdat er op parkeerterrein De Meent geen parkeerdruk is, merken bruidsparen en hun gasten hier weinig van.

Paragrafen

Inleiding

In deze paragraaf staan de verplichte paragrafen.

De paragrafen zijn:
1. Lokale heffingen;
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing;
3. Onderhoud kapitaalgoederen;
4. Financiering;
5. Bedrijfsvoering;
6. Verbonden partijen;
7. Grondbeleid;
8. Wet open overheid.

Daarnaast zijn de beleidsindicatoren opgenomen.

Lokale heffingen

Inleiding

Deze paragraaf geeft op hoofdlijnen een overzicht van de lokale heffingen en belastingen.

Beleid

Bij het heffen en invorderen van belastingen zijn wij onder meer gebonden aan:

- de Algemene Wet inzake Rijksbelastingen (AWR);
- de Algemene wet bestuursrecht (Awb), inclusief de algemene beginselen van behoorlijk bestuur;
- de Invorderingswet 1990;
- de Gemeentewet;
- diverse uitvoeringsbesluiten.

De wet geeft duidelijke kaders aan voor de heffing, invordering en kwijtschelding van gemeentelijke belastingen. Het maken van uitzonderingen op de regels uit de wetgeving is niet toegestaan, dit om rechtsongelijkheid voor de inwoner te voorkomen.

Het tarievenbeleid is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Geen algemene lastenstijging. De gemiddelde lasten voor de inwoner mogen niet meer toenemen dan de inflatiecorrectie;
- Streven naar kostendekkendheid in de tariefstelling voor leges en retributies;
- Het profijtbeginsel bij de overige heffingen hanteren.

In overeenstemming met de uitgangspunten worden de tarieven over 2027 als volgt aangepast:

- OZB: de tarieven verhogen met 10 procent. Daarnaast is er rekening mee gehouden dat de totale opbrengst niet beïnvloed wordt door de gemiddelde WOZ-waardestijging of -daling van de objecten. Bij de berekening van de opbrengst is uitgegaan van een jaarlijkse areaaluitbreiding.
- Afval: de tarieven zijn met 9,5 procent verhoogd.
- Riolering: de tarieven zijn minder dan het inflatiepercentage verhoogd.
- Hondenbelasting: de tarieven zijn ten opzichte van 2026 verhoogd.
- Leges: de tarieven verhogen met het inflatiepercentage van 3,2 procent (gewogen kostenindex).
- Reclamebelasting: centrum Geldrop en centrum Mierlo verhogen met het inflatiepercentage van 3,2 procent (gewogen kostenindex).
- Toeristenbelasting: het tarief is verhoogd van € 2,07 naar € 2,26. Dit omdat de opbrengst dan met € 80.000,- wordt verhoogd.
- Parkeren: de tarieven zijn ten opzichte van 2026 gelijk gebleven. Het 2e uur gratis parkeren is komen te vervallen.

Onroerendezaakbelastingen (OZB)

De gemeente heft op grond van artikel 220 van de Gemeentewet twee directe belastingen op de onroerende zaken die binnen de gemeente liggen, de zogenaamde onroerendezaakbelastingen.

- Een gebruikersbelasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar een onroerende zaak (die niet in hoofdzaak tot woning dient, al dan niet krachtens eigendom) bezit, beperkt recht of persoonlijk recht gebruikt;
- Een eigenarenbelasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar van een onroerende zaak het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht.

De hoogte van de OZB is afgeleid van de WOZ-waarde (een percentage). Jaarlijks worden nieuwe WOZ-waarden vastgesteld. De aanslagen zijn gebaseerd op de WOZ-waarden met een waardepeildatum die 1 jaar voorafgaand aan het belastingjaar ligt.

De maximaal verwachte opbrengst OZB wordt als percentage van de totale WOZ-waarden (rekening houdend met areaaluitbreiding en waardestijging) van alle onroerende zaken in Geldrop-Mierlo uitgedrukt. Dit percentage is bepalend voor de hoogte van elke individuele aanslag OZB.

Conform voornoemde regelgeving worden de tarieven voor 2027 bijgesteld aan de hand van de ontwikkeling van de nieuwe WOZ-waarden en wel zodanig dat uiteindelijk sprake is van een gelijkblijvend niveau van de opbrengst onroerendezaakbelastingen, exclusief de areaaluitbreiding en de tariefaanpassing. Het voorstel voor vaststelling van de tarieven wordt in de raad van november 2026 tijdens de begrotingsbehandeling aangeboden aan de raad.

	2026	2027
Totale waarde woningen	9.069.696.459	9.372.642.875
Totale waarde niet-woningen	696.489.362	777.500.101

De belastingcapaciteit heeft een relatie met de inkomsten die een gemeente ontvangt via het gemeentefonds. Hoeveel geld een individuele gemeente uit het gemeentefonds krijgt, hangt namelijk af van de kenmerken en de belastingcapaciteit van de gemeente. De belastingcapaciteit geeft aan hoeveel belasting een gemeente jaarlijks kan innen. Het aandeel van een gemeente in het gemeentefonds is kleiner naarmate het vermogen om belastingen te heffen groter is. Het gaat hier om de WOZ-waarde van onroerende zaken in de gemeente, berekend tegen één voor alle gemeenten gelijk tarief.

In onderstaande tabel geven we de verevening op het gemeentefonds weer ten opzichte van werkelijke opbrengst 2026. We doen dit op basis van de WOZ-waarde op 1-1-2026, omdat dit de laatst vastgestelde waarde is. Het voorstel om voor 2027 de OZB met 10% (bovenop het inflatiepercentage) te verhogen is nog niet in de tarieven en de opbrengst verwerkt. De opbrengst is de geraamde opbrengst van het jaar 2026.

Het is belangrijk om te realiseren dat de verevening op het gemeentefonds niet 100% van de WOZ-Waarde maal het normtarief is. Voor de woningen vindt een verevening van 80% plaats en voor de niet-woningen een verevening van 70% op de totale WOZ-waarde. Om een vergelijking te kunnen maken met onze eigen OZB-opbrengst, hebben we voor de gemeentefondsverevening deze afslag niet op de WOZ-waarden toegepast, maar op het normtarief. Het gebruikte normtarief in het gemeentefonds bedraagt voor woningen 0,0862% en voor niet-woningen 0,3145% (eigenaren) en 0,2393% (gebruikers). In onderstaande tabel is hier dus de afslag van 80% woningen en 70% niet-woningen op losgelaten voor een goede vergelijking.

Belastingsoort	WOZ-Waarde	Ons tarief	Opbrengst	Normtarief	Ink. verevening	Saldo
OZB eigenaren woningen	9.069.696.459	0,0593%	5.378.330	0,0690%	6.254.463	-876.133
OZB eigenaren niet woningen	696.489.362	0,1880%	1.309.400	0,2202%	1.533.321	-223.921
OZB gebruikers niet woningen	642.673.215	0,1527%	981.362	0,1675%	1.076.542	-95.180
			7.669.092		**8.864.326**	**-1.195.234**

De begrote opbrengsten uit OZB zijn voor 2027 als volgt:

	2027
Eigenaren woning	5.605.941
Eigenaren niet-woning	1.358.057
Gebruikers niet-woning	1.017.829

Afvalstoffenheffing/reinigingsrechten

De gemeente is verplicht huishoudelijke afvalstoffen in te zamelen. De kosten en baten voor het vervullen van deze verplichting staan op de Afvalexploitatie (gesloten exploitatie). De kosten in de Afvalexploitatie zijn de som van de begroting van GR Cure 2026 en de kosten van het taakveld Afval inclusief doorbelasting van de taakvelden Straatreiniging en Kwijtschelding, salariskosten, overheadkosten, kapitaallasten en BTW. De baten zijn de som van de verwachte inkomsten uit het vastrechttarieven, de verwachte inkomsten uit het variabele tarieven, de poorttarieven van de milieustraat en enkele inkomsten van verschillende vergoedingen.

De begroting van de GR Cure 2027 is voor onze gemeente 8,3% hoger dan in 2026, vanwege de CAO-stijging, stijging van de verwerkingskosten (door verhoging van de verbrandingsbelasting, de ingevoerde CO2-heffing en verwachte volumestijging van het restafval) en het vervangen en uitbreiden van ondergrondse containers. Kosten buiten de begroting van de GR Cure zijn met 2% gestegen door toegenomen kapitaallasten van ondergrondse containers, kwijtschelding die meestijgt met de begroting en verminderde Single Use Plastics-vergoeding.

Op grond van artikel 15.33 van de Wet Milieubeheer en de Verordening Reinigingsheffingen wordt afvalstoffenheffing geheven van degene die in de gemeente feitelijk gebruik maakt van een perceel waarvoor de gemeente verplicht is huishoudelijke afvalstoffen in te zamelen. De tarieven van de afvalstoffenheffing zijn verdeeld in twee componenten:

- Een vast deel (vastrecht): hiertoe behoren kosten die niet in de invloedssfeer liggen van de individuele inwoners, zoals de kosten van de milieustraat, glas-, papier- en plasticinzameling.
- Een variabel deel: het gaat hier om het zogenaamde ‘vervuiler betaalt’ principe; hoe vaker een huishouden rest- en gft-afval aanbiedt, hoe hoger de kosten voor deze aanbieder zijn.

Reinigingsrechten worden geheven van niet-woningen (bedrijven) die hebben aangegeven gebruik te maken van de inzameldienst voor huishoudelijke afvalstoffen. Het betreft hier geen bedrijfsafval.

In de begroting van de Afvalexploitatie 2026 zijn twee structurele aanpassingen doorgevoerd, die in de Afvalexploitatie van 2027 behouden worden:

- het begrenzen van het maximum aantal ledigingen voor kwijtschelding (- € 25.000,- ; -13,5 procent ten opzichte van 2025), met als uitgangspunt dat de maximale kwijtschelding per huishouden gelijk is aan het gemiddeld aantal ledigingen per huishouden in Geldrop-Mierlo.
- gelijke hoogte van het variabel tarief voor restafval per liter voor laagbouw en hoogbouw.

In de Uitvoeringsagenda Huishoudelijke grond- en afvalstoffen voor 2027 zijn de volgende concrete activiteiten opgenomen:

- GFT/E-inzameling in hoogbouw uitbreiden en in laagbouw stimuleren
- Papierinzameling via ondergrondse containers in de hoogbouw uitbreiden
- Inzet van GrondstoffenInleverPunt (GRIP-wagen)
- Afschaffen van het tarief voor tuinafval en -tegels op de milieustraat

De tariefstelling voor afvalstoffenheffing in 2027 is tot stand gekomen volgens de volgende bewerkingen:

- Creëren van een break-even situatie, zodat het resultaat van de Afvalexploitatie nagenoeg op 0 uitkomt, oftewel zodat de Afvalexploitatie gesloten is
- Tarieven bepalen in dezelfde verhouding tussen vastrecht en variabele tarieven voor GFT/E-afval en restafval als in 2026

De positieve jaarrekening 2025 van de Gemeenschappelijke Regeling Cure heeft geleid tot een positief saldo in de egalisatievoorziening Huishoudelijk Afval van € 222.000,-. Er wordt voor de tariefstelling voor 2027 geen aanspraak gemaakt op de opgebouwde voorziening.

Rioolheffing

Op grond van artikel 229 van de Gemeentewet wordt een rioolheffing geheven. De rioolheffing wordt opgelegd aan de gebruiker van een perceel, van waaruit afvalwater direct of indirect via de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd.

De kosten voor verbetering, vervanging, beheer en onderhoud van het rioolstelsel worden gedekt uit de rioolheffing. Deze belasting wordt geheven van de gebruikers van woningen en niet-woningen vanwege het lozen van afvalwater en hemelwater op de riolering. De in principe kostendekkende tarieven zijn gebaseerd op het Gemeentelijk Rioleringsplan 2023-2027 en deze begroting.
Bij de invoering van de verbrede rioolheffing is de mogelijkheid geboden om naast de kosten van afvalwater ook de kosten van verwerking en afvoer van hemelwater in de rioolheffing te betrekken. Voor het afvoeren van hemelwater zijn en worden ook investeringen gedaan. Het afvalwater heeft een relatief klein aandeel in de totale hoeveelheid water die verwerkt/afgevoerd wordt via de riolering. Het overgrote deel betreft hemelwater, maar dit moet mede in relatie gezien worden tot het weer. In de komende jaren gaan we veel klimaat adaptieve maatregelen nemen. Hiervoor zijn grote investeringen vereist.

De rioolbegroting is geactualiseerd. Op basis van de actuele financiële inzichten kan voor dit jaar worden volstaan met een tariefstijging van 2%. Met deze verhoging blijft de voorziening op een toereikend niveau, terwijl tegelijkertijd wordt voorkomen dat de lasten voor inwoners onnodig verder stijgen.

Kostendekkendheid afvalstoffenheffing en rioolheffing

Onderstaande overzichten geven per heffing de totale lasten, de totale baten en het (kosten)dekkendheidspercentage weer.

Dekkendheid afvalstoffenheffing	2027
Afval taakveld 7.3	
Lasten milieustraat	1.560.221
Lasten overige afvalstromen	4.588.455
Kapitaallasten	97.154
Mutatie voorziening	9.429
Totaal lasten afval taakveld 7.3	**6.255.259**
Toerekenbare lasten vanuit andere taakvelden	
Overhead taakveld 0.4	147.858
Kwijtschelding taakveld 6.3	173.000
Straatreiniging taakveld 2.1	352.549
BTW taakveld 0.11*	1.206.932
Totaal toerekenbaar	**1.880.339**
Totaal lasten	**8.135.598**
Baten afvalstoffenheffing	6.654.916
Baten milieustraat	644.179
Baten overige afvalstromen	836.503
Totaal baten taakveld 7.3	**8.135.598**
Dekkendheidpercentage afval	**100%**

* De omzetbelasting rekenen we conform artikel 229b van de gemeentewet toe. Deze toerekening is het gevolg van de invoering van het btw-compensatiefonds in 2003. Vanaf dat moment werd de btw compensabel en werd tegelijkertijd een uitname uit het gemeentefonds gedaan.

Dekkendheid rioolheffing	2027
Riolering taakveld 7.2	
Beheer en onderhoud riolering	1.437.866
Kapitaallasten	1.598.860
Mutatie voorziening	-824.655
Totaal kosten riolering taakveld 7.2	**2.212.071**
Toerekenbare kosten vanuit andere taakvelden	
Overhead taakveld 0.4	275.707
Kwijtschelding taakveld 6.3	136.000
Straatreiniging taakveld 2.1	409.928
Watertaken taakveld 5.7	273.655
BTW taakveld 0.11	1.058.373
Totaal toerekenbaar	**2.153.663**
Totaal lasten	**4.365.734**
Opbrengst rioolheffing taakveld 7.2	4.365.734
Baten totaal	**4.365.734**
Dekkendheidpercentage riool	**100%**

* De omzetbelasting rekenen we conform artikel 229b van de Gemeentewet toe. Deze toerekening is het gevolg van de invoering van het btw-compensatiefonds in 2003. Vanaf dat moment werd de btw compensabel en werd tegelijkertijd een uitname uit het gemeentefonds gedaan.

Leges

Wanneer de gemeente een bepaalde dienst levert, kunnen daarvoor leges worden geheven. De tarieven worden jaarlijks vastgesteld in de Tarieventabel behorende bij de Legesverordening. Net als de riool- en afvalstoffenheffing moeten de tarieven dusdanig worden vastgesteld dat de geraamde baten niet boven de geraamde lasten uitkomen. Bij de vaststelling van een aantal tarieven, zoals voor reisdocumenten, moet rekening gehouden worden met van rijkswege gestelde maximumtarieven. Er mag geen winst gemaakt worden. Voor deze heffingen wordt gestreefd naar een 100 procent kostendekkend tarief. De verschillende leges die worden geheven, worden in principe jaarlijks verhoogd met de daarvoor geldende inflatiecorrectie.

Kostendekkendheid leges
Op grond van het besluit van 5 maart 2016 in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) moeten gemeenten verplicht inzichtelijk maken dat de tarieven en heffingen hoogstens kostendekkend zijn. De geraamde baten mogen de geraamde lasten niet overschrijden.

Per hoofdstuk is hieronder de kostendekkendheid weergegeven op basis van de geraamde baten en lasten. Per hoofdstuk in de legesverordening wordt gestreefd naar maximale kostendekkendheid, ondanks dat jurisprudentie de legesverordening als één geheel ziet en dus de legesverordening als geheel maximaal kostendekkend mag zijn. Tussen afzonderlijke paragrafen binnen een hoofdstuk mag kruissubsidiëring worden toegepast. Opbrengsten uit leges van een bepaalde paragraaf, mogen kosten binnen een ander paragraaf compenseren.

In onderstaande overzichten zijn per hoofdstuk de totale baten, de totale lasten en het kostendekkendheidspercentage weergegeven. De lasten zijn uitgesplitst in salaris, overhead en directe lasten. Hierbij is rekening gehouden met jurisprudentie over hetgeen wel en niet aan de leges mag worden toegerekend.

De salaris- en overheadlasten in hoofdstuk 1 zijn toegerekend vanuit het taakveld 0.2 Burgerzaken. Op basis van de toegerekende salarislasten is het opslagpercentage voor overhead bepaald.

De salaris- en overheadlasten in hoofdstuk 2 zijn (voornamelijk) toegerekend vanuit het taakveld 8.3 Wonen en Bouwen, waaronder de omgevingsvergunningen vallen. Ook hier is op basis van de toegerekende salarislasten de overhead bepaald. De verwachtte legesopbrengsten in hoofdstuk 2 zijn gebaseerd op verwachtte projecten en de ingeschatte kans dat de projecten doorgaan in 2025 . Het wel of niet doorgaan van grote projecten is van grote invloed op de uiteindelijke realisatie van de leges opbrengsten.

De salaris- en overheadlasten in hoofdstuk 3 zijn voornamelijk toegerekend vanuit het taakveld 0.2 Burgerzaken.

		Baten	Salaris	Overhead	Lasten	Percentage
Hoofdstuk 1	Algemene Dienstverlening	1.115.417	886.357	782.248	501.922	51%
Hoofdstuk 2	Dienstverlening en besluiten in het kader van de omgevingswet	915.277	697.338	617.004	206.690	60%
Hoofdstuk 3	Dienstverlening vallend onder de dienstenrichtlijn en niet vallend onder hoofdstuk 2	2.523	77.074	68.195	0	2%
	Totaal	**2.033.217**	**1.660.769**	**1.469.447**	**708.611**	**53%**

Overige belastingen

Parkeren
De tarieven voor 2027 zijn t.o.v. 2026 gelijk gebleven (€ 0,90 per uur). Het 2e uur gratis is komen te vervallen. De tarieven voor de parkeervergunningen zijn met het inflatiepercentage van 3,2% verhoogd. De tarieven voor een parkeerboete worden opgetrokken naar het wettelijke maximum tarief dat door de minister is vastgesteld (artikel 3.1 van het Besluit Gemeentelijke Parkeerbelastingen).

Toeristenbelasting
De tarieven voor 2027 zijn met ruim 9% ten opzichte van 2026 verhoogd. Hiermee wordt, naast de inflatiecorrectie, een extra inkomst van € 80.000,- gerealiseerd. De toeristenbelasting wordt beschouwd als een doelbelasting. Alle opbrengsten uit toeristenbelasting zetten wij in ter verbetering van de sector Recreatie en Toerisme. Binnen een werkgroep, bestaande uit ondernemers uit deze sector, worden projecten gekozen die tot uitvoering worden gebracht.

Hondenbelasting
De opbrengst uit hondenbelasting wordt ingezet voor uitgaven op het gebied van hondenbeleid en handhaving op hondenbeleid. Een eventueel overschot of tekort wordt verrekend met de reserve Hondenbeleid. Wanneer de opbrengsten uit hondenbelasting hoger zijn dan de kosten voor hondenbeleid, dan wordt het restant toegevoegd aan de reserve, en vice versa. De tarieven voor de hondenbelasting worden in 2027 met 20% verhoogd. Deze verhoging hangt samen met de uitvoering van het in 2025 vastgestelde hondenbeleid. Daarbij wordt ingezet op het behouden en waar mogelijk verbeteren en uitbreiden van de bestaande hondenvoorzieningen, het actualiseren van het voorzieningenbestand en het verbeteren van de informatievoorziening richting inwoners. De hiermee samenhangende uitvoeringskosten worden gedekt uit de opbrengsten van de hondenbelasting.

Reclamebelasting
We heffen reclamebelasting in de twee vastgestelde centrumgebieden ten behoeve van de voeding van het ondernemersfonds Geldrop en Mierlo. Het tarief voor het centrumgebied Geldrop en voor het centrumgebied Mierlo is in 2027 verhoogd met het inflatiepercentage van 3,2%.

Kwijtscheldingsbeleid

De gemeente is op grond van de Gemeentewet en Invorderingswet bevoegd kwijtschelding van gemeentelijke heffingen te verlenen. Met het oog op de administratieve lastenverlichting voor de inwoners toetsen wij bij het inlichtingenbureau indien er eerder kwijtschelding is verleend of er geen belemmeringen zijn. Bij geen belemmering verlenen wij automatische kwijtschelding.

De kwijtscheldingsregels zijn vastgelegd in de Invorderingswet 1990 en de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990. De gemeente heeft, als gevolg van artikel 255 van de Gemeentewet, slechts op 2 onderdelen beleidsvrijheid:

- De raad kan bepalen dat er helemaal geen dan wel gedeeltelijke kwijtschelding wordt verleend;
- De raad kan regels stellen met betrekking tot de wijze waarop de kosten van bestaan in aanmerking worden genomen die er toe leiden dat in ruimere mate kwijtschelding wordt verleend.

Op grond van het laatste onderdeel heeft de gemeente gekozen voor het voor 100% meenemen van de kosten van bestaan. Het bestaande beleid wordt hiermee voortgezet.

Kwijtschelding kan worden aangevraagd voor de volgende heffingen:
- Afvalstoffenheffing;
- Rioolheffing.

Voor kwijtschelding van Afvalstoffenheffing wordt vanaf 2026 de volgende verbijzondering voorgesteld: het instellen van een maximumaantal kwijtgescholden ledigingen voor huishoudens die in aanmerking komen voor kwijtschelding. Het maximumaantal wordt bepaald op basis van het gemiddeld aantal ledigingen per huishouden in Geldrop-Mierlo.

Daarnaast kent Geldrop-Mierlo een vergoeding voor huishoudens die extra ledigingen aanbieden door het gebruik van incontinentiemateriaal of medisch afval. Het aantal ledigingen wat om medische redenen wordt vergoed is gebaseerd op een landelijk gemiddelde.

Begrote kwijtschelding	2027
Afvalstoffenheffing	173.000
Rioolheffing	136.000

Overzicht tarieven

De hiervoor genoemde beleidsuitgangspunten leiden tot de in onderstaande tabel berekende tarieven voor 2027. Ter vergelijking zijn tevens de cijfers van 2025 en van 2026 opgenomen.

	2025	2026	2027
OZB eigenaar woning	0,0648%	0,0593%	0,0654%
OZB eigenaar niet-woning	0,1876%	0,1880%	0,2004%
OZB gebruiker niet-woning	0,1524%	0,1527%	0,1628%
Afvalstoffenheffing vastrecht (per jaar)	222,00	226,08	247,56
Afvalstoffenheffing 80 liter restafval	6,12	7,40	8,10
Afvalstoffenheffing 140 liter restafval	10,37	12,55	13,74
Afvalstoffenheffing 240 liter restafval	16,66	20,16	22,08
Afvalstoffenheffing 25 liter ondergronds	2,16	2,16	2,37
Afvalstoffenheffing 40 liter ondergronds	3,55	3,55	3,89
Afvalstoffenheffing 80 liter gft-afval	3,15	1,91	2,09
Afvalstoffenheffing 140 liter gft-afval	5,36	3,24	3,55
Afvalstoffenheffing 240 liter gft-afval	8,68	5,25	5,75
Rioolheffing < 80 m3		180,00	183,60
Rioolheffing > 80 m3 t/m 200 m3		225,00	229,56
Rioolheffing < 200 m3	201,60		
Rioolheffing > 200 m3 t/m 500 m3	268,80	274,20	279,72
Rioolheffing > 500 m3	268,80	274,20	279,72
Toeristenbelasting	2,00	2,07	2,26
Hondenbelasting per hond	55,44	57,60	69,12
Hondenbelasting per kennel	235,44	244,20	293,04

Vergelijking buurgemeenten
In onderstaande tabel worden de eenheden gebruikt die het COELO toepast voor het bepalen van de woonlasten. Onderstaande tabel geeft inzicht in de gegevens over 2026 (afgerond op hele euro's).

	Son en Breugel	Nuenen	Eindhoven	Best	Geldrop-Mierlo
OZB Eig. woning	0,0735%	0,0972%	0,0846%	0,0822%	0,0593%
OZB Eig. niet-woning	0,2068%	0,2382%	0,2985%	0,2671%	0,1880%
OZB Gebr. niet-woning	0,1688%	0,1911%	0,2120%	0,2077%	0,1527%
OZB woning	459,00	616,00	470,00	469,00	322,00
Afvalstoffenheffing *) (meerpers. huishouden)	369,00	380,00	345,00	404,00	417,00
Rioolheffing	241,00	225,00	202,00	202,00	225,00
Woonlasten (OZB woning + Afval + Riool)	**1.069**	**1.221**	**1.017**	**1.075**	**964**

Ontwikkeling lokale lastendruk
De gemeentelijke woonlasten bestaan uit de OZB (voor eigenaren), afvalstoffenheffing en rioolheffing. Onderstaande tabel geeft de omvang van de lokale woonlasten voor een gemiddeld huishouden in de gemeente Geldrop-Mierlo aan. Voor afvalstoffenheffing is hierbij als aanname gehanteerd: 9 ledigingen restafval van 140 liter en 4 ledigingen gft-afval van 140 liter.

Jaar	2025	2026	2027
WOZ-waarde	**393.500**	**446.500**	
Wijziging WOZ-waarde	**9,20%**	**13,50%**	
OZB	255	264	290
Afvalstoffenheffing	337	351	385
Rioolheffing *	202	225	230
Totaal	**794**	**840**	**905**
Lastenontwikkeling	**7,40%**	**5,90%**	**7,70%**

De totale lastendruk 2026 is niet gelijk aan de totale lastendruk 2026 in het rapport van COELO hierboven. Dit komt omdat COELO om een landelijke vergelijking te kunnen maken van andere gemiddelde WOZ-waarden bij OZB en andere gemiddelde aantal ledigingen bij afvalstoffenheffing uitgaat.

*) Vanaf 2026 is er bij de rioolheffing een differentiatie aangebracht in het waterverbruik tot 200 m3. Tot en met 80 m3 is het tarief € 180,-. Voor 81 m3 t/m 200 m3 is het tarief € 225,-. Voor bovenstaand overzicht gaan we er van uit dat het gros van onze huishoudens in de categorie 81 m3 t/m 200 m3 zit.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Deze paragraaf geeft inzicht in de financiële positie van de gemeente Geldrop-Mierlo. Hiervoor beschrijven en waarderen we de risico's. Vervolgens zetten we het totaal aan risico's af tegen de aanwezige weerstandscapaciteit.
Voor wat betreft het beleid over weerstandsvermogen en risicobeheersing hanteren we de uitgangspunten van de 'Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen'.
Als laatste worden de financiële kengetallen gepresenteerd.

Beleid betreffende de weerstandscapaciteit en de risico's

In de raadsvergadering van 26 november 2012 heeft de raad de ‘Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen’ vastgesteld. De beleidsconclusies hieruit zijn:

- De gemeenteraad wordt via de planning- en control documenten geïnformeerd over de tien belangrijkste risico’s, de beschikbare weerstandscapaciteit en de ratio van het weerstandsvermogen. Tussentijds zal de raad worden geïnformeerd, indien nodig via raadsvoorstellen, bij projecten (> € 200.000,-) waar relevante risico’s worden gelopen;
- De ‘Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen’ wordt als basis gehanteerd voor de opstelling van de verplicht voorgeschreven paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in de meerjarenprogrammabegroting en de jaarrekening;
- Voor de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit worden de reserve grondexploitatie, de onbenutte belastingcapaciteit en de stille reserves buiten beschouwing gelaten;
- Uitgegaan wordt van een gewenste minimale score voor de ratio weerstandsvermogen van ‘voldoende’ (ratio > 1);
- Als de ratio weerstandsvermogen door de toename van risico’s onder de één uitkomt zal ofwel de beschikbare weerstandscapaciteit worden aangevuld ofwel extra inspanningen worden gedaan om de benodigde weerstandscapaciteit terug te brengen. In deze situatie zal het college voorstellen doen aan de gemeenteraad die ervoor moeten zorgen dat het weerstandsvermogen weer op het gewenste niveau komt.

Inventarisatie van de risico's

In veel gevallen kunnen we de exacte waarde van een risico niet bepalen. Om de risico's toch te kwantificeren, werken we met klassengemiddelden. Deze gemiddelden leiden tot de financiële gevolgen in de onderstaande tabel. De risicowaarde bepalen we vervolgens aan de hand van de volgende berekening:

Risicowaarde (€) = Kans (%) x Gevolg (€)

Het totaal aan risicowaarden vormt de benodigde weerstandscapaciteit. Omdat niet alle risico's zich tegelijk manifesteren, wordt hierbij gerekend met een zekerheidspercentage van 90 procent. Hoewel zorgvuldig is geprobeerd om alle risico’s in beeld te brengen, kan het voorkomen dat een risico niet is opgenomen. Zoals eerder genoemd is risicomanagement een dynamisch proces en voortschrijdend inzicht zorgt voor een steeds vollediger beeld.

Het is onmogelijk en onwenselijk om te sturen op alle geïdentificeerde risico’s. Door de risico’s te kwantificeren wordt de lijst geordend. Op deze manier ligt de focus op de risico’s die de grootste impact op de organisatie hebben. Zowel de kans dat een risico zich manifesteert als de impact die het risico met zich meebrengt moet worden bepaald.

Er wordt een inschatting gemaakt van de waarschijnlijkheid dat het risico daadwerkelijk optreedt. Vervolgens wordt een inschatting gemaakt van het bedrag dat de gemeente kwijt is indien het risico optreedt. Het kwantificeren van risico’s is een proces van taxeren en inschatten en heeft daarmee altijd in bepaalde mate een subjectief karakter.

Risico (bepaling risicowaarde)	Risicowaarde begroting 2027	Risicowaarde jaarrekening 2025	Risicowaarde begroting 2026
1) Wmo/Jeugd (exact bedrag)	1.500.000	1.500.000	1.000.000
Wmo en jeugdhulp is een open-einde regeling. Door een mogelijke toename van het aantal aanvragen en/of een ander soort zorginzet bestaat het risico dat het budget wordt overschreden. Na misstanden binnen de gesloten jeugdhulp wordt het aantal verblijfsplekken in de gesloten jeugdzorg afgebouwd. Deze afbouw verloopt sneller dan de ontwikkeling en beschikbaarheid van passende alternatieven. In de praktijk leidt dit soms tot maatwerkoplossingen die gepaard gaan met hoge kosten.			
2) Cyberrisico's (70% x € 1.000.000)	700.000	700.000	525.000
Als gevolg van een nog onvolwassen risicomanagementproces worden informatiebeveiliging- en privacy risico's onvoldoende geïdentificeerd, geïmplementeerd en beheerst. Binnen de Dommelvallei-organisaties is het inkopen van diensten en goederen een cruciaal proces, waarbij grote hoeveelheden (persoons)gegevens worden verwerkt. Hoewel we intensief samenwerken met leveranciers, blijft de eindverantwoordelijkheid voor Gegevensbescherming bij de Dommelvallei organisatie liggen. Digitale dreigingen, mede veroorzaakt door ketenafhankelijkheid met onder andere leveranciers, raken direct aan de continuïteit van onze dienstverlening en het vertrouwen van inwoners. Incidenten zoals datalekken en verstoringen bij leveranciers kunnen leiden voor ernstige schade, reputatiesschade en juridische gevolgen. Daarnaast beschikken we over beperkte capaciteit, kennis en middelen, waardoor het lastig is om de digitale veiligheid structureel te waarborgen. Geopolitieke spanningen, technologische afhankelijkheden en een krappe arbeidsmarkt vergroten de kans op incidenten en maken preventie complexer.			
3) Kwetsbaarheid in personele continuïteit (90% x € 750.000)	675.000	675.000	175.000
Er is een aantal factoren dat een risico vormt voor de continuïteit van de bedrijfsvoering, zoals: moeilijk kunnen invullen van vacatures a.g.v. krapte op de arbeidsmarkt, werkdruk, personele wisselingen, ziekteverzuim, inzet van externen. Deze risico's kunnen leiden tot vertraging in de bedrijfsvoering. Daarnaast kan het leiden tot hogere kosten door externe inhuur.			
4) Fiscale risico's (60% x € 1.000.000)	600.000	600.000	105.000
De gemeente is aansprakelijk voor fouten in loonbelastingopgaves, BTW aangiften, opgave BTW compensatiefonds en de WKR. Bovendien kan de gemeente aansprakelijk worden gesteld voor belastingschulden van andere bedrijven op basis van inleners of ketenaansprakelijkheid.			
5) Grondbedrijf (exact bedrag)	447.668	387.907	154.520
De algemene reserve grondexploitaties is op dit moment voldoende om risico's op te vangen. Vanaf een weerstandsvermogen <35% dient 50% van het tekort vanuit de algemene dienst bijgestort te worden.			
6) Inkoop (90% x € 350.000)	315.000	315.000	315.000
- Als gevolg van het niet juist hanteren van de aanbestedingsplicht kan een marktpartij rechtsmiddelen aanwenden tegen een gunningsbesluit. Dit leidt tot een vertraging met financiële en juridische gevolgen; - Niet rechtmatige inkopen kunnen bovendien leiden tot een afkeurende rechtmatigheidsverantwoording. Hierdoor bestaat de kans op negatieve publiciteit; - Contracten kunnen stilzwijgend verlengd worden tegen ongunstige voorwaarden. Of door het niet bundelen van opdrachten worden besparingsmogelijkheden niet benut.			
7) Verbonden partij - Dienst Dommelvallei (exact bedrag)	308.880	308.880	203.040
De samenwerking op het gebied van bedrijfsvoering en dienstverlening verloopt via de Gemeenschappelijke Regeling Dienst Dommelvallei. Omdat Dienst Dommelvallei geen eigen algemene (risico) reserve heeft, wordt het totaal van de risico's van de dienst via de verdeelsleutel belegd bij de drie deelnemende gemeenten.			
8) Crisisbeheersing (30% x € 1.000.000)	300.000	300.000	300.000
Iedere gemeente kan te maken krijgen met incidenten, die de status van een crisis krijgen. Deze kunnen plaatsvinden zowel in het fysieke als het sociale domein. Ook kunnen crises lokaal, regionaal of bovenregionaal van karakter zijn.			
9) Algemene uitkering gemeentefonds (70% x € 350.000)	245.000	245.000	245.000

Risico (bepaling risicowaarde)	Risicowaarde begroting 2027	Risicowaarde jaarrekening 2025	Risicowaarde begroting 2026
Via circulaires wordt de gemeente in ieder geval 2 maal per jaar (mei en september) geconfronteerd met aanpassingen vanuit het gemeentefonds. Naast taakmutaties kent het gemeentefonds 2 vormen van indexering. Indexatie via het volumedeel en via het prijsdeel. De volumeontwikkeling wordt gebaseerd op een 8-jaars (t-9 t/m t-2) historisch gemiddelde van de ontwikkeling van het bbp. De indexatie voor inflatie volgt de prijs bbp van het lopende jaar. Hoewel de indexeringen van het gemeentefonds er op gericht zijn om stabiliteit te krijgen in de grootste inkomstenbron van de gemeenten, kunnen schommelingen in de algemene uitkering problemen veroorzaken voor het saldo van de begroting. Er bestaat ook geen directe rechtstreekse relatie tussen gemeentelijke uitgaven enerzijds en de compensatie daarvoor via het Gemeenfonds anderzijds. In die zin kent het Gemeentefonds met generieke compensaties ook de nodige globaliteit.			
10) Niet of onderverzekerd zijn m.b.t. gebouwen waar de gemeente risico loopt (70% x € 350.000)	245.000	245.000	75.000
Door een onzeker voorval (bv brand-/waterschade) kan gebouw te maken met diverse schade en totaalverlies. Gevolg is dat de zelf vastgelegde herbouwwaarde te laag is en je niet kunt herbouwen met alleen de verzekeringsuitkering. Door mogelijke onderverzekering krijg je niet de maximale getaxeerde waarde en draag je ook het surplus boven het zelf benoemde bedrag tot de werkelijke schade.			
Subtotaal top 10	5.336.548		
Overige risico's	725.684		
Totaal	**6.062.232**		
Totaal o.b.v. zekerheidspercentage (90%)	**5.456.009**		

Wijzigingen

Ten opzichte van de jaarrekening 2025 is de totale risicowaarde vrijwel onveranderd. Het risico Grondbedrijf is licht verhoogd. Daar tegenover staan de verlagingen van de risico's bij een aantal gemeenschappelijke regelingen.

Inventarisatie van de beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit is de verzamelterm van al die bronnen waaruit niet voorziene financiële tegenvallers bekostigd kunnen worden.

Incidentele weerstandscapaciteit	Begroting 2027
Algemene reserve	11.134.000
Vrij aanwendbare bestemmingsreserves	0
Stille reserves	-
Structurele weerstandscapaciteit	**11.134.000**
Post onvoorzien	77.500
Totale weerstandscapaciteit	**11.211.500**

Weerstandsvermogen

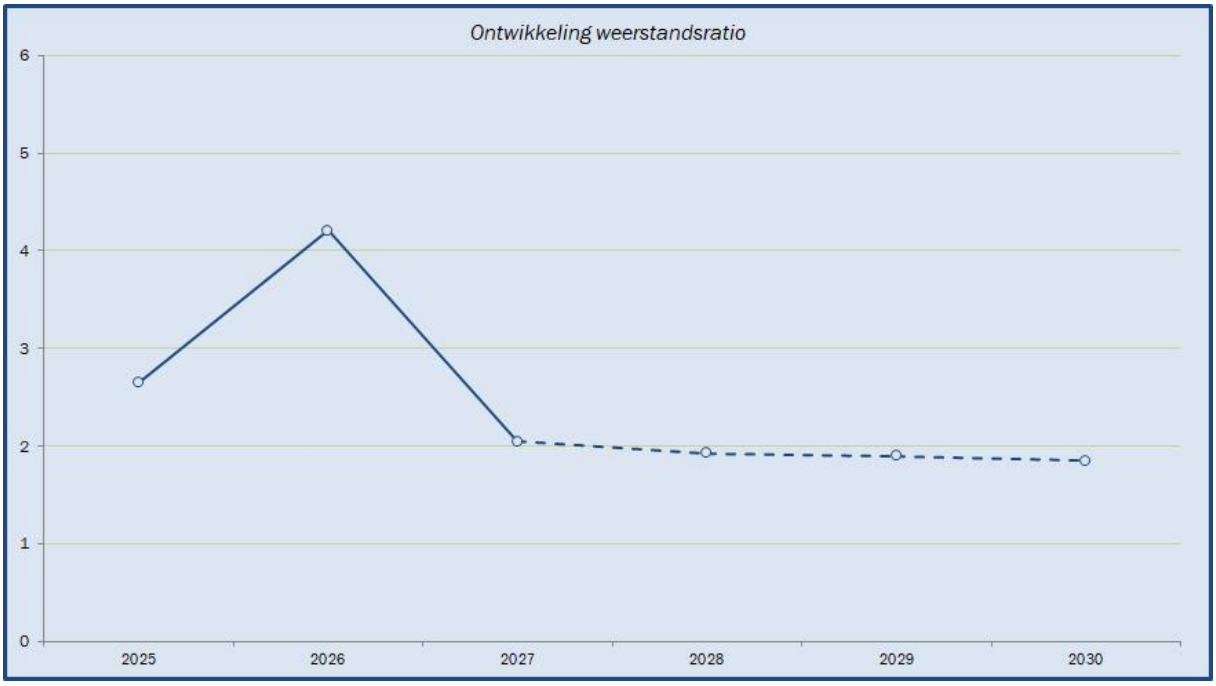
Er wordt uitgegaan van een gewenste minimale score voor de ratio weerstandsvermogen van ‘voldoende’ (ratio ≥ 1). Deze verhouding wordt als volgt bepaald:

Ratio weerstandsvermogen = Beschikbare weerstandscapaciteit / Benodigde weerstandscapaciteit
€ 11.211.500,- / € 5.456.009,- = 2,05

Wij concluderen dat het weerstandsvermogen van de gemeente met een weerstandsratio van 2,05 goed is om de risico’s op te vangen. De ratio ligt daarmee boven de lijn van het doelstellingenakkoord, waarin staat dat de weerstandsratio in 2026 minimaal 2 moet zijn.

Ontwikkeling weerstandsvermogen
De onderstaande grafiek laat de ontwikkeling van de weerstandsratio zien, inclusief de prognose voor de komende jaren. Voor de prognose gaan we uit van gelijk blijvende benodigde weerstandscapaciteit. Voor de beschikbare weerstandscapaciteit gaan we uit van de meerjarenramingen.

Met een weerstandsratio van 2,05 is het weerstandsvermogen van Geldrop-Mierlo goed. Echter, door een afnemede algemene reserve daalt de weerstandsratio de komende jaren licht. Daarmee komt deze onder de doestelling van 2.

Stelposten

In de meerjarenbegroting 2027-2030 zijn diverse stelposten opgenomen voor ontwikkelingen waarvan de financiële effecten nog niet volledig zijn uitgewerkt of waarvan de definitieve omvang nog onzeker is. Dit hangt veelal samen met landelijke financieringsstromen en/of regelgeving die nog niet concreet genoeg is. We presenteren de stelposten hieronder gezamenlijk om een beeld te vormen over welke bedragen het gaat. Het opnemen van stelposten is namelijk niet zonder risico, omdat zekerheid over de hoogte van de bedragen nu nog niet vaststaat. Wel achten we onderstaande stelposten acceptabel en noodzakelijk om een realistisch en reëel begrotingsbeeld te geven. Onder de tabel zijn de verschillende stelposten toegelicht.

Stelposten	2027	2028	2029	2030
Stelpost loon- en prijsontwikkeling	1.232.621	4.190.007	4.089.773	5.356.370
Post onvoorzien	77.500	77.500	77.500	77.500
Stelpost wet betaalbare huur	13.858	10.584	9.033	9.033
Stelpost verkorten trajectduur jeugd	0	-145.388	-145.388	-145.388
Stelpost eigen bijdrage jeugd	0	-556.465	-556.465	-556.465
Stelpost huishoudelijke hulp uit Wmo + Vangnetregeling (meicirculaire '26)	0	0	-2.341.374	-1.444.302
Stelpost eigen bijdrage Wmo	472.366	-46.356	-46.356	-46.356
Stelpost onderbesteding BTW-compensatiefonds	420.500	420.500	420.500	420.500
Stelpost onderuitputting kapitaallasten	-200.000	-330.000	-350.000	-30.000
Stelpost CDOKE uitgaven	0	-1.313.245	-1.313.245	-1.313.245
Stelpost CDOKE inkomsten	0	1.313.245	1.313.245	1.313.245
Stelpost Participatiewet	0	-671.400	-671.400	-671.400

Stelpost loon- en prijsontwikkeling
De stelpost loon- en prijsontwikkeling dekt verwachte loon- en prijsstijgingen in de gemeentelijke exploitatie in de toekomst. De stelpost wordt jaarlijks ingezet bij de verwerking van de actuele economische ontwikkelingen en cao-afspraken en gevuld vanuit de algemene uitkering.

Stelpost post onvoorzien
Om mogelijke tegenvallers op te kunnen vangen.

Stelpost Wet betaalbare huur
Compensatie extra taak gemeente in het kader van de Wet betaalbare huur, bijvoorbeeld handhaven op maximale huurprijzen.

Stelpost verkorten trajectduur jeugd
Deze stelpost bevat een negatieve bijstelling van de kosten voor jeugd, gezien landelijke wetgeving wordt voorbereid om dit mogelijk te maken. Omdat de inkomsten hiervoor in de algemene uitkering reeds naar beneden zijn bijgesteld, hebben we in onze begroting ook de uitgaven met eenzelfde bedrag verlaagd.

Stelpost eigen bijdrage jeugdzorg/ WMO
Deze stelpost bevat een negatieve bijstelling van de kosten voor jeugd/ WMO, gezien landelijke wetgeving wordt voorbereid om een eigen bijdrage te vragen. Omdat de inkomsten hiervoor in de algemene uitkering reeds naar beneden zijn bijgesteld, hebben we in onze begroting ook de uitgaven met eenzelfde bedrag verlaagd.

Stelpost huishoudelijke hulp Wmo
Deze stelpost houdt rekening met verwachte effecten van wijzigingen in wet- en regelgeving en gebruik van huishoudelijke ondersteuning binnen de Wmo. Mensen die dat zelf kunnen, gaan zelf betalen voor huishoudelijke hulp. Hiervoor volgt dus geen compensatie meer via het gemeentefonds. Aan de uitgavenkant brengen we de kosten omlaag, gelijk aan de korting op de inkomstenkant via het gemeentefonds.

Stelpost onderbesteding BTW-compensatiefonds
In de meerjarenraming is rekening gehouden met een verwachte uitkering uit de onderbesteding van het BTW-compensatiefonds via het gemeentefonds. De hoogte van deze opbrengst is afhankelijk van de landelijke realisatie en kan daardoor afwijken van de raming.

Stelpost onderuitputting kapitaallasten
Hoewel we proberen steeds realistischer te begroten, en investeringen realistischer plannen, constateren we jaarlijks dat we de begrote kapitaallasten neerwaarts moeten bijstellen na de jaarrekening door vertraging in de investeringen. Voorheen stond de toezichthouder (provincie) niet toe om hiervoor een stelpost onderuitputting op te nemen. Inmiddels is zij van standpunt veranderd. Dat nieuwe standpunt is opgenomen in de aanvullende begrotingscirculaire en het Gemeenschappelijk financieel toezichtkader (GTK) dat de provincie heeft gepubliceerd in juni 2026. Wij achten het realistisch om een stelpost onderuitputting op te nemen, waarbij we het rekenmodel van de provincie hebben gehanteerd. We hebben dat vooraf met de provincie afgestemd.

Stelpost CDOKE
Deze stelpost houdt verband met de toekomstige financiële effecten van de regeling Capaciteitsmiddelen Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid (CDOKE), waarvoor de financiering momenteel officieel alleen voor 2027 geregeld is via de algemene uitkering en nog niet voor 2028 e.v. We gaan in onze begroting er vanuit dat de financiering zoals in 2027 via de algemene uitkering ook in 2028 e.v. geldt.

Stelpost Participatiewet
Senzer houdt de afgelopen jaren structureel geld over op het budget voor de Participatiewet. Het gemiddelde overschot van de afgelopen 5 jaar nemen we via deze stelpost alvast op voorhand op vanaf 2028 voor € 671.400,- per jaar; in 2027 is dit bedrag vanuit de begroting van Senzer al eenmalig verwerkt. De provincie stelt deze stelpost vooralsnog ter discussie vanuit het toezichtskader.

Desondanks is het volgens ons een realistische raming van wat wij daadwerkelijk uitgeven en is het geen taakstelling aan Senzer. Het bedrag kan van jaar tot jaar schommelen, afhankelijk van landelijke bijstellingen op de geldstromen van de Participatiewet. De komende periode wordt benut om via het bestuur van Senzer het bedrag voor 2028 en verder ook in de begroting van Senzer te verwerken.

Financiële kengetallen

Kengetallen geven inzicht in bepaalde onderdelen van de begroting of de balans en kunnen bijdragen aan het beoordelen van de financiële positie van de gemeente. De combinatie van de kengetallen geven een indicatie over de financiële positie van de gemeente. Daarnaast bieden kengetallen de mogelijkheid om gemeenten onderling te vergelijken.

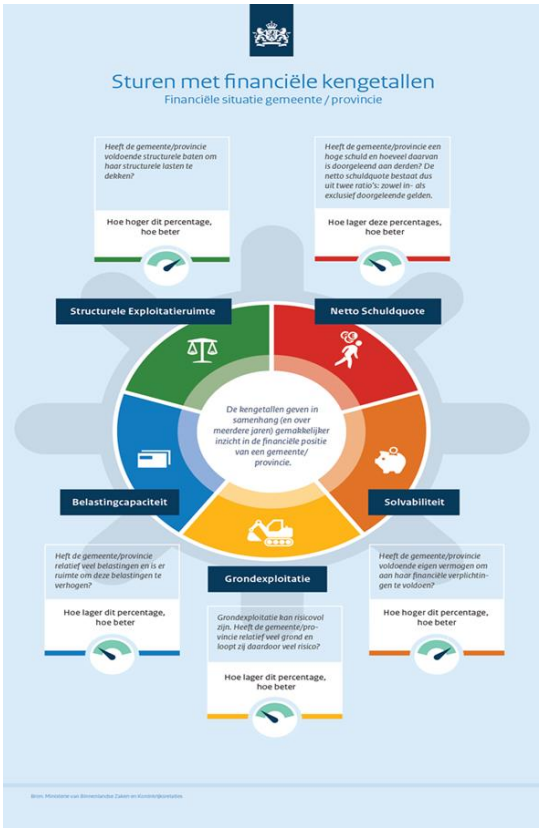
De volgende financiële kengetallen moeten in de paragraaf weerstandsvermogen opgenomen worden:

- netto schuldquote;
- netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
- solvabiliteitsratio;
- grondexploitatie;
- structurele exploitatieruimte;
- belastingcapaciteit.

De toezichthouder hanteert geen normering, maar maakt gebruik van onderstaande signaleringswaarden.

Waarderingscijfer	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	<90	90-130	>130
Solvabiliteitsratio	>50	20-50	<20
Grondexploitatie	<20	20-35	>35
Structurele exploitatieruimte	>0	0	<0
Belastingcapaciteit	<95	95-105	>105

Zie voor de onderlinge verhouding van de kengetallen bij conclusie.

Uitgangspunten
Voor de kolommen realisatie is uitgegaan van de balans zoals opgenomen in de betreffende jaarrekening. De kengetallen voor de begroting 2026 zijn afkomstig uit de meerjarenbegroting 2026-2029. De kengetallen voor 2027-2030 zijn afkomstig uit voorliggende meerjarenbegroting.

Omschrijving	Realisatie			Begroting				
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Netto schuldquote	76%	77%	80%	74%	89%	99%	110%	109%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	68%	70%	73%	68%	83%	93%	105%	103%
Solvabiliteitsratio	27%	25%	25%	23%	23%	20%	18%	18%
Grondexploitatie	17%	20%	16%	13%	17%	5%	-3%	-2%
Structurele exploitatieruimte	6%	0%	3%	1%	1%	0%	1%	1%
Belastingcapaciteit	74%	74%	75%	80%	77%	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.

N.n.b.: nog niet bekend. De meest recente cijfers over landelijke gemeentelijke lasten zijn over 2026. Ook het percentage in 2027 is berekend op basis van de gegevens uit 2026.

Conclusie
Netto schuldquote (zowel gecorrigeerd als niet gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen)
Vanaf 2024 stijgt dit kengetal. Dit komt omdat het aandeel vaste schulden stijgt. Hiermee wijzigt in 2028 het waarderingscijfer van minst risicovol naar neutraal.

Solvabiliteitsratio
Dit kengetal krijgt een licht dalende lijn in de jaren 2025 t/m 2030. Dat komt omdat het balanstotaal harder stijgt, door de toename van de leningen, dan het eigen vermogen.

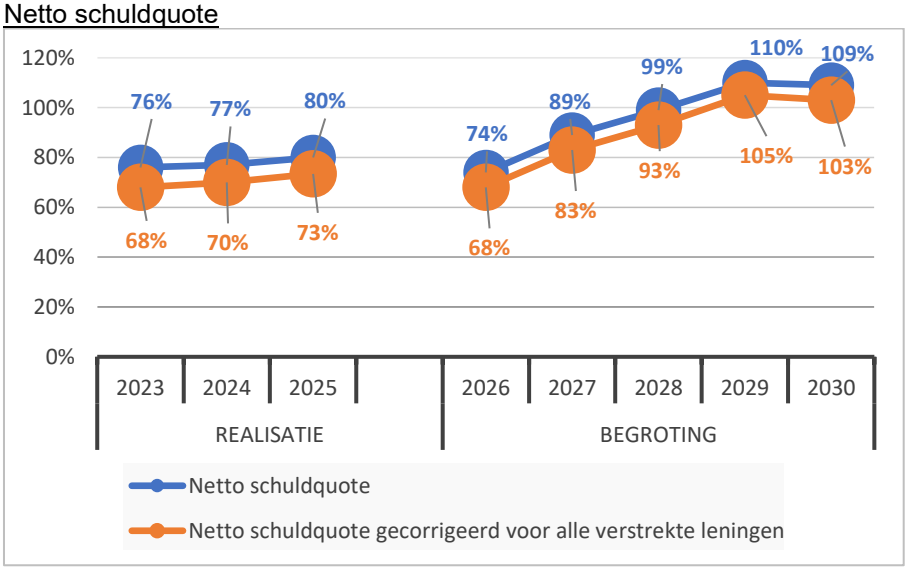
Grondexploitatie
Zoals blijkt uit bovenstaande grafiek laat de grondexploitatie een daling zien. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de bouwgrond in exploitatie afneemt. Dit is een positieve trend, omdat hiermee de grondexploitatierisico's aanzienlijk dalen.

Structurele exploitatieruimte
In 2027 is de structurele exploitatieruimte 1 procent. Hiermee zijn de structurele baten iets hoger dan de structurele lasten. Dit is een neutrale situatie voor dit kengetal.

Belastingcapaciteit
De belastingcapaciteit blijft stabiel rond de 80 procent. Hiermee is de belastingdruk in Geldrop-Mierlo lager ten opzichte van het landelijke gemiddelde dat op 100 procent is gesteld.

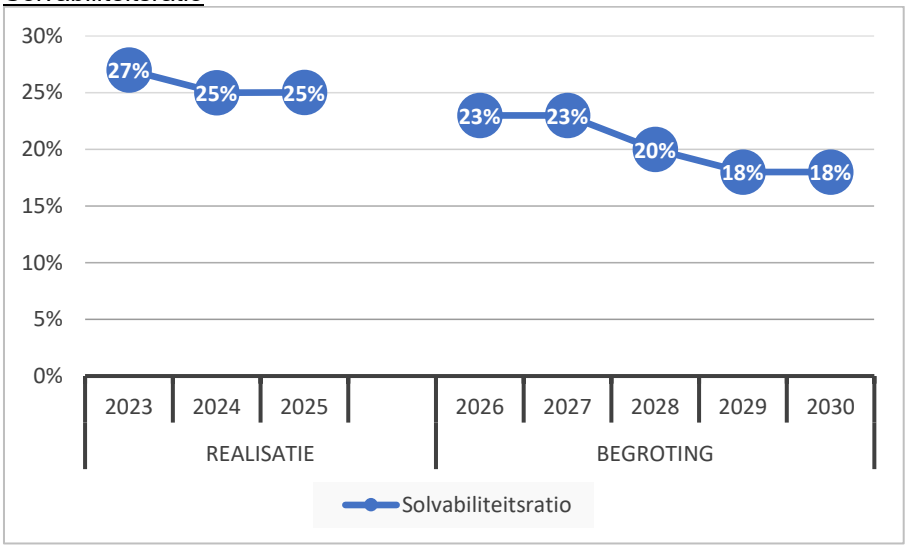
Hieronder volgt per kengetal een korte toelichting.

Netto schuldquote

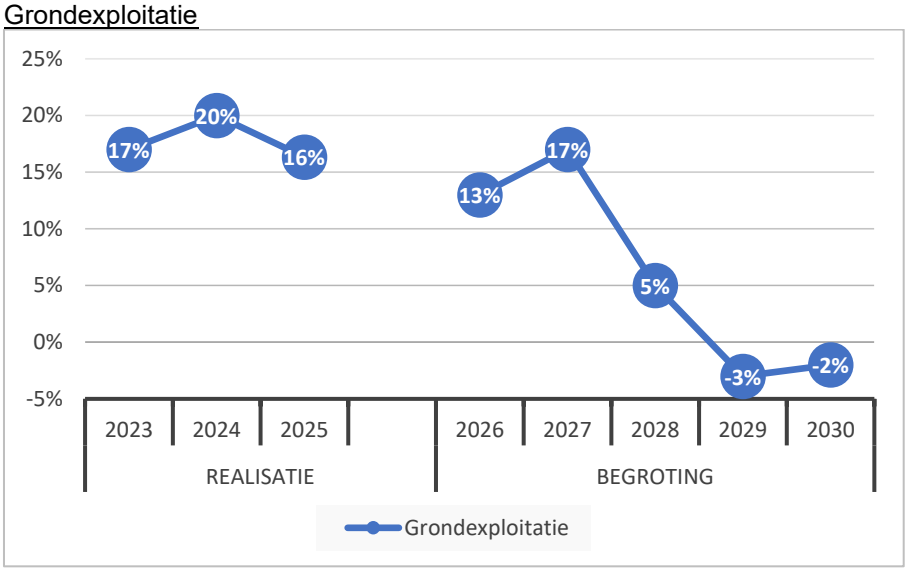
De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen).

Solvabiliteitsratio

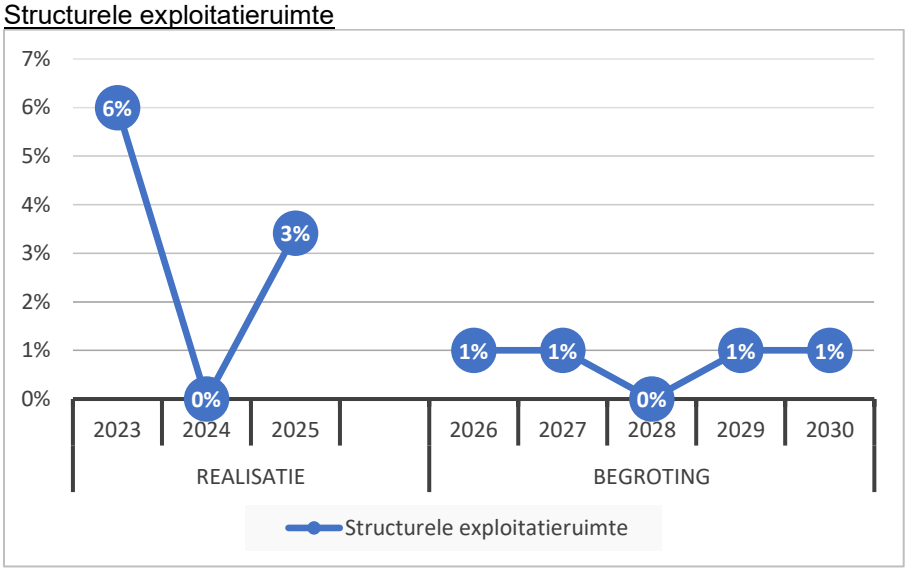
Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente. De mate van weerbaarheid geeft in combinatie met de andere kengetallen een indicatie over de financiële positie van een gemeente.

Grondexploitatie

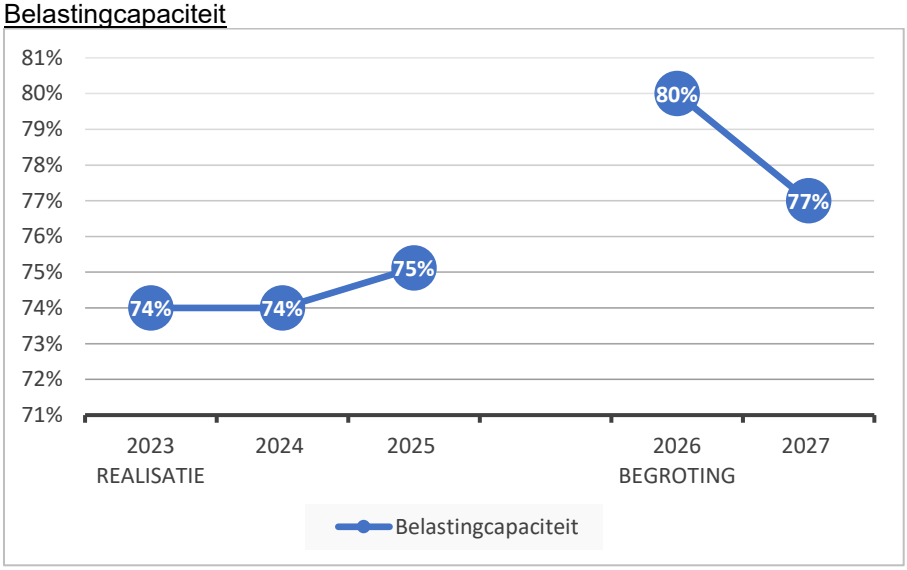
De afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. Indien gemeenten leningen hebben afgesloten om grond te kopen voor een (toekomstige) woningbouwproject hebben zij een schuld. Bij de beoordeling van een dergelijke schuld is het van belang om te weten of deze schuld kan worden afgelost wanneer het project wordt uitgevoerd. Van de opbrengst van de verkochte gronden kan immers de schuld worden afgelost. Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie is het ook van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken.

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht in hoe de woonlasten voor een gezin bij een gemiddelde WOZ-waarde in de gemeente zich verhouden tot de landelijk gemiddelde woonlasten van een gezin. De woonlasten bestaan uit de OZB en de riool- en afvalstoffenheffing. In onze gemeente streven we naar een 100 procent kostendekkende riool- en afvalstoffenheffing. Een verhoging van het OZB-tarief is mogelijk, maar is een politieke keuze.

Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

In deze paragraaf gaan we achtereenvolgens in op de onderdelen: wegen, openbare verlichting, civiele kunstwerken, groen, riolering, gebouwen en speelvoorzieningen.

Wegen

Uitgangspunten
De uitgangspunten voor beheer en onderhoud van de wegen worden door de raad vastgelegd in een Beheerplan Wegen. De looptijd van het Beheerplan bedraagt 5 jaar. Het meest recente plan is door de gemeenteraad vastgesteld in 2022 en wordt in 2027 geactualiseerd. Dit Beheerplan is een strategische visie op het beheer en onderhoud van de gemeentelijke wegen. Deze visie voorziet in de verantwoording die volgens het Besluit Begroting en Verantwoording nodig is. De onderhoudsprioriteit ligt bij de asfaltwegen en met name de hoofdontsluitingswegen en fietspaden.

Bij het vaststellen van het streefniveau voor onderhoud maken we gebruik van de landelijk gehanteerde CROW-systematiek (CROW = Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek). We kiezen voor het laagste niveau voor verantwoord onderhoud.

Als uitwerking van het Beheerplan stelt het college een operationeel plan vast. In het operationeel plan staat in detail aangegeven welke onderhoudswerken zullen worden uitgevoerd. De operationele plannen worden gebaseerd op een jaarlijkse visuele inspectie van het gehele wegennet, afgestemd met het activiteitenplan en met de bekende (grotere) bouwplannen van derden. Dit operationeel plan heeft een looptijd van 2 of 3 jaar. Het is flexibel van opzet zodat kan worden ingespeeld op onvoorziene ontwikkelingen en ruimte laat bij de voorbereiding en de uitvoering. Ook kunnen we de onderhoudswerken in een groot werkvolume aanbesteden, wat gunstig is voor de prijsstelling.

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Beheerplan wegen	2023-2027	september 2022	voorjaar 2027

Jaarlijks onderhoudsbudget c.q. investeringsmiddelen

Financieel	2027	2028	2029	2030
Klein onderhoud wegen	237.373	237.373	237.373	237.373
Groot onderhoud (vanuit voorziening Groot Onderhoud Wegen)	758.293	984.293	984.293	984.293
Verschil	**995.666**	**1.221.666**	**1.221.666**	**1.221.666**

Voorziening Groot onderhoud Wegen
Het groot onderhoud aan de wegen wordt betaald vanuit de voorziening Groot onderhoud Wegen. Conform het Wegenbeheerplan (inclusief indexering van € 54.838,-) wordt jaarlijks een bedrag van € 874.911,- gestort in deze voorziening. Deze storting is in de begroting 2027 eenmalig verlaagd met € 226.000,-, waardoor de storting € 648.911,- bedraagt.

Achterstallig onderhoud
Er is momenteel geen sprake van achterstallig onderhoud. Wel kan sprake zijn van uitgesteld onderhoud. Want wij stemmen de onderhoudsplannen af op het activiteitenplan en de bekende (grotere) bouwplannen van derden. Verschuiving in laatstgenoemde plannen kan leiden tot uitstel van het door ons uit te voeren onderhoud.

Openbare verlichting

Beleid
In april 2021 is het Beleidsplan openbare verlichting voor de periode 2021 t/m 2024 vastgesteld en gekozen voor scenario 2.

Hiermee zijn de kaders vastgesteld en de financiële middelen beschikbaar gesteld voor het onderhoud van de openbare verlichting om uiteindelijk in 2030 aan de energiedoelstellingen te kunnen voldoen. Op basis van het vastgestelde beleid worden de vervangingsplannen opgesteld en vervolgens vertaald naar uitvoeringsplannen.

Het onderhoud van de openbare verlichting is te splitsen in correctief en preventief onderhoud. Onder het correctief onderhoud wordt verstaan het oplossen van storingen en schades. Onder preventief onderhoud wordt verstaan het groepsgewijs vervangen van lampen, armaturen en masten. Dit wordt gebaseerd op de technische levensduur van de onderdelen. Het uitgangspunt bij preventief onderhoud is om in te zetten op energiebesparende verlichting (LED). Het vervangen van oude armaturen levert een besparing op van het energieverbruik en dus op energiekosten. Met het terugdringen van het energieverbruik wordt bijgedragen aan de doelstelling van het Energieakkoord.

Beleidsplan
Het huidige beleidsplan heeft een looptijd van 2021-2024 met een doorkijk naar 2030. In 2027 wordt verder gegaan met het vervangen van conventionele armaturen door armaturen met LED om de energiedoelstellingen in 2030 te kunnen behalen.

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Beleidsplan openbare verlichting	2021-2024	april 2022	Nog nader te bepalen

Uitgangspunten
Elke maand, en indien nodig vaker, worden er vanuit het correctieve onderhoud storingsroutes gereden door de aannemer. In deze storingsroutes worden de storingen en schades verholpen. Indien een storing urgent is in verband met de verkeers- of sociale veiligheid wordt deze meteen verholpen. Voor het onderhoud en om het functioneren van de openbare verlichting te waarborgen is er een raamovereenkomst afgesloten. Ook worden op basis van de raamovereenkomst de vervangingsopdrachten in 2027 uitgevoerd. Nieuw te plaatsen armaturen zijn voorzien van LED-verlichting en worden gedimd. Hiermee wordt het energieverbruik verminderd. Bij integrale projecten in de MPB en het activiteitenplan wordt vaak de vervanging van armaturen en masten meegenomen.

Geïnvesteerd onderhoudsbudget c.q. investeringsmiddelen
In onderstaande tabel staan de bedragen voor het onderhoud, zoals verhelpen van storingen, remplaceren van lampen en kleine aanpassingen vermeld. Daarnaast worden jaarlijks investeringskredieten in de begroting opgenomen voor de vervangingsinvesteringen van de masten en armaturen.

Financieel	2027	2028	2029	2030
Klein onderhoud	93.492	93.492	93.492	93.492
Groot onderhoud (investeringen)	164.224	192.524	0	0
Totaal	**257.716**	**286.016**	**93.492**	**93.492**

Achterstallig onderhoud
Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Civiele kunstwerken

Beleid
De uitgangspunten van het beheer en onderhoud zijn vastgelegd in het Beheerplan Civieltechnische Kunstwerken.
De algemene doelstelling van dit 5-jarig beheerplan is om inzicht te geven in het functioneren en gebruiksgemak, de veiligheid van de kunstwerken, de levensduur en de te verwachten kosten die samenhangen met het beheer daarvan. Het doel is om de civiele kunstwerken in de gemeente te beheren op een vooraf vaststaand en meetbaar kwaliteitsniveau en gesteld risico, het ondervangen van risicoaansprakelijkheid en het waarborgen van een goede bereikbaarheid. Er wordt naar gestreefd de objecten tegen acceptabele kosten en met het behoud van hun eigenschappen een theoretische levensduur te laten bereiken.

Beleidsplan
Het beleidsplan heeft een looptijd van 2022-2026 en in 2027 worden beleidskeuzes waar nodig aangepast. Het ligt niet in de lijn der verwachting dat deze keuzes sterk zullen veranderen.

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Beleidsplan civiele kunstwerken	2022-2026	april 2022	2027

Uitgangspunten
In het Beheerplan is gekozen voor een basaal onderhoudsniveau waarbij wordt voldaan aan de minimumeisen voor veiligheid en functionaliteit. Er mag geen sprake zijn van twijfel over de veiligheid, losliggende onderdelen of gevaar van bezwijken. De beheerstrategie is ten eerste gericht op het beheersen van de risico's. Hierbij worden veiligheid en bereikbaarheid gegarandeerd. Daarnaast sturen we op kwaliteit (technisch en beeld). De keuze voor een basaal kwaliteitsniveau sluit het beste aan bij de sobere en doelmatige uitstraling die we nastreven en kunnen waarmaken. Met deze onderhoudsstrategie bereiken we het meest economische moment van onderhoud, namelijk niet te vroeg en niet te laat en in de juiste mate.

Jaarlijks onderhoudsbudget c.q. investeringsmiddelen
Onderstaand zijn de kosten van het onderhoud opgenomen. Het betreft de vereiste middelen voor de instandhouding. Het is geen projectbegroting of taakstellend budget. Dit overzicht bevat de totale directe kosten aangevuld met kosten onvoorzien, staartkosten en exclusief de eigen uren en btw.

Financieel	2027	2028	2029	2030
Exploitatiebudget	25.533	25.533	25.533	25.533
Groot onderhoud (vanuit voorziening Groot onderhoud Wegen)	79.053	79.053	79.053	79.053
Totaal	**104.586**	**104.586**	**104.586**	**104.586**

Onderhoudskosten
De financiering en dekking van het planmatig onderhoud vindt plaats via de voorziening groot onderhoud wegen. De jaarlijkse storting in deze voorziening voor de civiele kunstwerken bedraagt € 38.500,-.

Achterstallig onderhoud
Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Groen

Bos- en natuurbeheer
In de Omgevingsvisie en de Natuurvisie zijn ambities uitgesproken voor een verdere ontwikkeling van de bos- en natuurterreinen. De kwaliteit en vitaliteit van natuur staan onder druk door omgevingsfactoren zoals klimaatverandering en verzuring. In de kadernota Bos- en natuurbeheer 2024-2029 zijn de ambities vertaald naar beheerdoelstellingen. Het beheerplan vertaalt de beheerdoelstellingen naar streefbeelden en concrete maatregelen voor de periode 2024-2029.

Groenbeleidsplan - evaluatie en actualisatie
We starten in 2026 de evaluatie van het groenbeleidsplan op. Uiterlijk 2027 vindt de actualisatie van dit plan plaats, waarbij ook de (ontbrekende) groenstructuren in en tussen diverse wijken worden meegenomen.

Onderhoud openbaar groen
In 2018 zijn de nieuwe groenonderhoudscontracten opgesteld met Ergon en Senzer voor de onderhoudsjaren 2018-2022. Hierbij is een optie opgenomen 3 x 2 jaar te verlengen bij goede resultaten. In 2022-2023 is het eerste optionele verlengingsjaar ingegaan. In oktober 2024 is aangegeven door het College dat we niet verder gaan met Senzer en dat Ergon alle wijken gaan onderhouden vanaf 2025. We werken inmiddels via deze onderhoudscontracten.

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Groenbeleidsplan	2014-2024	februari 2014	2027

Uitgangspunten onderhoud
De werkzaamheden zijn uitbesteed en worden gecontroleerd op basis van het kwaliteitsniveau B, van de landelijke standaard voor onderhoudsniveaus, zoals beschreven in de Kwaliteitscatalogus openbare ruimte van het CROW. Dit onderhoudsniveau is vastgesteld door de gemeenteraad in 2008.

Jaarlijks onderhoudsbudget
In onderstaande tabel wordt het meerjarenbudget voor het groot onderhoud aan het openbaar groen weergegeven. Het betreft hier de bestekken voor de verschillende wijken.

Financieel	2027	2028	2029	2030
Exploitatiebudget t.b.v. de onderhoudsbestekken	1.926.255	1.926.255	1.926.255	1.926.255
Totaal	**1.926.255**	**1.926.255**	**1.926.255**	**1.926.255**

Naast bovenstaande bedragen is er ook een jaarlijks investeringsbudget beschikbaar van € 114.000,- voor reconstructies.

Achterstallig onderhoud
Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Riolering

Beleid
Het gemeentelijk rioleringsbeleid is vastgelegd in het gemeentelijk rioleringsplan (GRP). Het GRP is een beleidsinstrument binnen het gemeentelijk milieubeleid voor de aanleg en het beheer van riolering. Het heeft een planmatig en strategisch karakter met een planperiode van 5 jaar (huidige planperiode: 2023–2027). In het GRP zijn 6 speerpunten beschreven waar we ons op gaan richten:

1. *Duurzame waterketen*

De inzameling en het transport van afvalwater moet zo doelmatig mogelijk plaatsvinden zodat de volksgezondheid niet in het geding komt.

2. *Een klimaatbestendig watersysteem*

We gaan het systeem zo inrichten dat we de klimaatveranderingen beter kunnen opvangen. Iedereen heeft hier een verantwoordelijkheid. Bij nieuwbouw moet regenwater voortaan eerst in een berging op eigen terrein worden opgevangen voordat het mag worden geloosd op de openbare riolering. Bij reconstructies streven we er naar om zoveel mogelijk verhard oppervlak at te koppelen. Daarvoor wordt een afkoppelcoach aangetrokken. De inspanningsverplichting van de gemeente ingeval van hinder of overlast door zware regenval is duidelijker omschreven en aangescherpt.

3. *Grondwaterhuishouding in balans*

In het betrekkelijk natte voorjaar van 2024 zijn we op veel plaatsen in de gemeente geconfronteerd met hoge grondwaterstanden. De rol van de gemeente beperkt zich meestal tot advisering. In een enkel geval is een nader onderzoek uitgevoerd en is een maatregelenplan opgesteld. Perceeleigenaren zijn beginsel zelf verantwoordelijk voor het treffen van maatregelen tegen gevolgen van te hoge of te lage grondwaterstanden.
De gebeurtenissen maakten duidelijk hoe belangrijk het is om bij ruimtelijke ingrepen zorgvuldig te ontwerpen zodat er ook op langere termijn geen hinder of schade ontstaat. Ondanks de vrij langdurige natte periode blijven we er naar streven om zoveel mogelijk regenwater in de bodem te brengen. Dit kan rechtstreeks door terreinen onverhard te laten of te maken, dan wel via infiltratievoorzieningen.

4. *Water als ordenend principe*

Bij alle ruimtelijke ontwikkelingen moet het water leidend zijn in de planvorming. Dat betekent dat eerst moet worden gekeken hoe het water kan worden opgevangen en verwerkt, en dat de rest van de ontwikkeling zich daar omheen moet plooien.

5. *Gezond, schoon en beleefbaar water*

Door het gescheiden inzamelen en gescheiden houden van regen - en afvalwater voorkomen we onnodige belasting van de waterzuivering maar voorkomen we ook onnodige natuurschade (riool overstorten).

6. Samen werken aan water

De gemeente werkt samen met andere partners in de waterketen. Dit zijn de gemeenten, de waterschappen en Brabant Water. De samenwerkingsverbanden zijn een uitvloeisel van het Bestuursakkoord Water 2011. Met deze platforms wordt kennis uitgewisseld maar ook (rijks-) subsidies aangevraagd. De gemeenten trekken hierbij samen op met het Waterschap de Dommel om maatregelen te treffen die de kwaliteit van het oppervlakte water (na lozing vanuit het rioolstelsel en de rioolwaterzuiveringsinstallatie) verbeteren. Door gezamenlijke aanpak levert dit naast kwaliteit ook kostenbesparing op. De doelstellingen op het vlak van waterkwaliteit komen voort uit Europese regelgeving.

Koppeling met het Klimaatbeleid

In ons Klimaatbeleid zijn meerdere voorstellen voorgesteld voor de verdere aanpak van de effecten van de klimaatontwikkelingen. Voor zover deze maatregelen gerelateerd zijn aan de gemeentelijke watertaken en rioleringszorg kunnen zij worden bekostigd vanuit het vGRP.

Beleidsplan

Het beleidsplan heeft een looptijd van 2023-2027 en in 2027 worden waar nodig beleidskeuzes aangepast .

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Gemeentelijk rioleringsplan (GRP)	2023-2027	september 2022	voorjaar 2027

Vervangingen

Vervanging van rioolbuizen is noodzakelijk om het functioneren van de riolering in stand te houden. Na verloop van tijd gaat de sterkte van rioolbuizen achteruit, bijvoorbeeld door scheuren of aantasting van de binnenwand. De riolen worden dan vervangen of relined. Dit is altijd maatwerk per geval. Wij wegen vooraf of een reconstructie van een hele straat meegenomen kan worden. In de planperiode wordt 9 kilometer rioolbuis vervangen waarmee een investering van € 8,7 miljoen gemoeid is. Daarnaast worden doorlopend ook gemalen en de elektrische installaties vervangen.

Aanpak wateroverlast en klimaatadaptatie

Sinds 2020 is bijna € 2 miljoen geïnvesteerd in de strijd tegen wateroverlast. Dit betreft zowel de uitvoering van de al bekende maatregelen als ook de realisatie van het Blauwe Aderplan. In de periode van 2023 tot en met 2027 wordt iets meer dan € 7 miljoen geïnvesteerd. Los daarvan starten we met maatregelen zoals uitgewerkt in het Basisrioleringsplan en het Blauwe Aderenplan. Dit zijn technische analyses van ons riool- en watersysteem. En de laatste vooral een lange termijn visie over het omgaan met hemelwater en ook een plan op hoofdlijnen voor de aanleg van aan een gesloten hemelwatersystemen.
In ons Klimaatbeleid zijn meerdere voorstellen voorgesteld voor de verdere aanpak van de effecten van de klimaatontwikkelingen. Voor zover deze maatregelen gerelateerd zijn aan de gemeentelijke watertaken en rioleringszorg kunnen zij worden bekostigd vanuit het vGRP.

Dagelijks onderhoud

Alle objecten van de riolering worden onderhouden om ervoor te zorgen dat ze goed blijven functioneren. Dit is niet alleen het repareren van schade en het verhelpen van verstopping, maar ook het uitvoeren van metingen en onderzoeken, als ook het bijhouden van gegevens.

Jaarlijks onderhoudsbudget c.q. investeringsmiddelen

In onderstaande tabel staan de kosten voor het onderhoud aan het rioolstelsel. Daarnaast zijn er ook kosten voor o.a. planvorming, kapitaallasten en interne uren.
De vervangingsinvesteringen zijn gebaseerd op het gemeentelijk rioleringsplan en zijn opgenomen op het activiteitenplan.

Financieel	2027	2028	2029	2030
Onderhoudskosten riolering	929.000	968.929	1.006.998	1.036.660
Totaal	**929.000**	**968.929**	**1.006.998**	**1.036.660**

Achterstallig onderhoud

De riolering vereist dagelijks investeringen voor instandhouding en verbetering. Jaarlijks worden grotere en kleinere onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd. Het beheer van de data is op orde. Er is dan ook geen sprake van achterstallig onderhoud.

Gebouwen

Beleid
De belangrijkste beleidsuitgangspunten voor gemeentelijke gebouwen:

- Het in eigendom hebben van vastgoed is geen gemeentelijke kerntaak;
- De gebouwen voor eigen gebruik behoren wel tot de kernvoorraad van gemeentelijk vastgoed en blijven dus in eigendom;
- Gemeentelijk vastgoed ten behoeve van maatschappelijke functies wordt kostendekkend verhuurd; Gemeentelijk vastgoed ten behoeve van commerciële functies wordt marktconform verhuurd;
- De (financiële) toegankelijkheid van gebouwen met een maatschappelijke functie wordt mogelijk gemaakt door het toekennen van huisvestingssubsidie op basis van het accommodatiebeleid.

Hoewel het in eigendom hebben en beheren van vastgoed geen gemeentelijke kerntaak is, kunnen er redenen zijn om maatschappelijk vastgoed in eigendom te houden. Zo kunnen de ontwikkelingen binnen het sociale domein (inwoners langer thuis laten wonen) de vraag naar maatschappelijk vastgoed doen toenemen (voorzieningen zo dicht mogelijk bij de inwoners realiseren). De gemeente Geldrop-Mierlo streeft naar een gezond en sociaal klimaat. Initiatieven en organisaties die een bijdrage leveren aan een duurzame ontwikkeling van de gemeenschap krijgen de ruimte om activiteiten te ontplooien. Goed onderhouden accommodaties zijn daarbij een belangrijke randvoorwaarde.

Het Strategisch beheer maatschappelijk vastgoed is er op gericht om te komen tot een compacte vastgoedportefeuille, waarbij accommodaties zo optimaal en intensief mogelijk worden gebruikt. De gemeente stemt daarbij het aanbod af op de behoefte van de inwoners en kan door een flexibele opstelling inspelen op nieuwe ontwikkelingen en trends.
Alle gebouwen zijn in 2022 opnieuw geïnspecteerd en beoordeeld op de huidige actuele onderhoudstoestand. Uit de nieuwe geactualiseerde meerjarenonderhoudsplanning (MJOP 2023-2032), dat in april 2023 door de raad is vastgesteld, blijkt een nieuw onderhoudsbudget van gemiddeld € 1.464.000,- per jaar benodigd te zijn (op basis van een termijn van 10 jaar).

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Meerjaren Onderhoudsplanning gebouwen		april 2023	2027

Uitgangspunten
Het onderhoudsniveau van gemeentelijke gebouwen is vastgesteld op ‘redelijk’, zoals gedefinieerd in de Nederlandse norm NEN 2767.

Jaarlijks onderhoudsbudget c.q. investeringsmiddelen

Financieel	2027	2028	2029	2030
Nieuwe dotatie voorziening	1.464.000	1.464.000	1.464.000	1.464.000
Geplande uitgaven uit Groot onderhoud Gebouwen	538.068	1.324.838	617.081	3.211.223
Saldo	925.932	139.162	846.919	-1.747.223
Saldo voorziening per 31-12				

Een vastgoedportefeuille is een dynamisch geheel. Er worden panden verkocht en aangekocht c.q. nieuwbouw gepleegd. Hierdoor zal iedere vijf jaar een nieuwe inventarisatie op basis van de dan geldende situatie plaatsvinden. De jaarlijkse dotatie wordt dan weer opnieuw bepaald.
In 2019 is voor het gebouw waarin de Brede School De Coevering is gevestigd, een separate onderhoudsvoorziening ingesteld. Bij dit gebouw waren twee externe partijen (onderwijsstichtingen) bij betrokken en zij wilden graag goede inzage in het verloop van de onderhoudsvoorziening hebben.

Achterstallig onderhoud
Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Speelvoorzieningen

Het speelruimteplan geeft een actueel inzicht in de speelbehoeften van alle leeftijdsgroepen en biedt een handvat voor noodzakelijke en wenselijke verbeteringen in het aanbod aan speelruimte en voorzieningen in Geldrop en Mierlo. De gemeente gebruikt dit plan als toetsingskader bij het beoordelen van wensen van inwoners op het gebied van speelruimte en speelvoorzieningen.
Het speelruimteplan heeft een looptijd van 2020-2029.

Naam	Periode	Vastgesteld in de raad	Planning vaststelling nieuw beleidsplan
Speelruimteplan	2020-2029	oktober 2019	2029

Uitgangspunten
De speelplekken moeten voldoen aan het Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen. Hiervoor is regelmatig inspectie en onderhoud nodig om de kwaliteit te waarborgen.

Jaarlijks onderhoudsbudget
In onderstaande tabel wordt het meerjarenbudget voor het onderhoud aan de speelvoorzieningen. Dit budget omvat onder andere onderhoud, inspectie kleine vervangingen en schoonmaak van de val-ondergrond van de speelvoorzieningen. Nieuwe speeltoestellen worden aangemerkt als investering.

Financieel	2027	2028	2029	2030
Exploitatiebudget	39.056	39.056	39.056	39.056
Totaal	**39.056**	**39.056**	**39.056**	**39.056**

Naast bovengenoemde onderhoudsbudgetten worden via het activiteitenplan investeringsbudgetten gevraagd voor de vervangingsinvesteringen (jaarlijks € 154.000,- vanaf 2023).

Achterstallig onderhoud
Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Financiering

Inleiding

Het opstellen van de paragraaf financiering in de begroting en de jaarstukken is in zowel het BBV als in de wet Fido verplicht gesteld. Financiering betreft de wijze waarop de gemeente Geldrop-Mierlo de benodigde geldmiddelen aantrekt en (tijdelijke) overtollige geldmiddelen belegt. De uitvoering van deze paragraaf vindt plaats binnen de wettelijke kaders van het BBV en de wet Fido. Naast deze wetgeving is een treasurystatuut vastgesteld. In dit statuut zijn nadere regels opgenomen om daarmee de financieringsfunctie te sturen, te beheersen en te controleren.

De paragraaf geeft inzicht in de rentelasten en -baten, het renteresultaat, de financieringsbehoefte en de wijze waarop rente wordt toegerekend aan investeringen, grondexploitaties en projecten. De bedragen in onderstaande tabellen moeten vermenigvuldigd worden met € 1.000,-.

Interne- en externe ontwikkelingen

Extern
Na een periode van renteverlagingen in 2024 en 2025, verhoogde de ECB de rente zowel in juni als in september 2026 met 0,25 procent naar 2,5 procent vanwege oplopende inflatie en stijgende energieprijzen.
De vooruitzichten blijven onzeker, met opwaartse risico's voor de inflatie en neerwaartse risico's voor de economische groei.

Intern
Voor de begroting zijn de volgende interne rentepercentages gebruikt, de berekening volgens BBV:

Renteschema	%
Bespaarde rente over voorziening verliesgevende complexen bouwgrond	2,00%
Rente activa en Grex afgerond (omslagrente)	1,50%

In onderstaand schema is het renteresultaat berekend volgens BBV:

Stap	Renteschema	2027	2028	2029	2030
	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	2.728	3.213	3.858	3.927
	De externe rentebaten	-128	-127	-126	-126
1	**Saldo rentelasten en rentebaten**	**2.600**	**3.086**	**3.732**	**3.801**
	De rentebaten van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-288	-283	-277	-272
	De rentelasten van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	288	283	277	272
2	**Aan taakvelden toe te rekenen externe rente**	**0**	**0**	**0**	**0**
3	Rente over eigen vermogen	0	0	0	0
3	Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	123	125	128	130
4	**Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente (1+2+3)**	**2.723**	**3.211**	**3.859**	**3.931**
5	De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag) actieve gronden	-472	-198	-22	-32
5	De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag) activa	-2.493	-2.935	-3.343	-3.320
	Renteresultaat op het taakveld treasury (4+5)	**-243**	**78**	**494**	**579**

Het genoemde renteresultaat komt terug op het taakveld Treasury, maar is niet het enige resultaat op dat taakveld. Ook bijvoorbeeld ontvangen dividend wordt geraamd op het taakveld, maar maakt geen onderdeel uit van het renteschema.

Financieringsbehoefte

Op basis van de begroting 2027 wordt een meerjarige financieringsbehoefte opgesteld.

	2027	2028	2029	2030
Activa	174.610	207.841	236.898	238.121
Grondexploitatie	25.562	7.292	-4.429	-3.770
Geldleningen*	-113.074	-100.604	-88.133	-75.660
Reserves en voorzieningen	-64.604	-61.947	-60.120	-60.233
	22.494	**52.583**	**84.217**	**98.459**

* Dit is de huidige leningenportefeuille.
Uit bovenstaand schema blijkt dat de komende jaren een financieringsbehoefte is tot een maximum van ruim € 98 miljoen. Deze wordt gefinancierd met kasgeld en langlopende geldleningen.

Beleidsvoornemen financiering
Financiële instellingen blijven terughoudend met het geven van een rentevisie. Ook BNG publiceert deze sinds enige tijd niet meer. Wij hanteren daarom meer een rentestrategie dan een rentevisie. Onze strategie is om het renterisico te minimaliseren. Dat doen we door op verschillende momenten (zo nodig) langlopende leningen af te sluiten in de toekomst en door gebruik te maken van een mix van kortlopende en langlopende leningen. Daarmee creëren we ook flexibiliteit in de leningenportefeuille om in te spelen op interne en externe ontwikkelingen, zoals planning van investeringen en grex-projecten.
Ook moeten we rekening houden met de kasgeldlimiet. Deze bepaalt dat de gemiddelde vlottende schuld, over 3 achtereenvolgende kwartalen bezien, niet boven de 8,5 procent van het begrotingstotaal mag uitkomen. Ons uitgangspunt is dat we de overschrijding beperken tot maximaal 2 achtereenvolgende kalenderkwartalen.

Renterisicobeheer

De overheid heeft twee instrumenten bepaald voor het toetsen van het renterisico, namelijk: de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Kasgeldlimiet
De kasgeldlimiet vormt de bovengrens waarmee een tijdelijk liquiditeitstekort gefinancierd kan en mag worden met een kortlopende geldlening (korter dan één jaar). Als het liquiditeitstekort een structureel karakter draagt, moet er een langlopende geldlening worden aangetrokken. Indien voor het derde achtereenvolgende kwartaal de kasgeldlimiet wordt overschreden, moet de toezichthouder hiervan op de hoogte worden gesteld, en moet de kwartaalrapportage en een plan om binnen de kasgeldlimiet te blijven ter goedkeuring worden voorgelegd aan de toezichthouder. De kasgeldlimiet is vastgesteld op 8,5 procent van het begrotingstotaal.

Stap	Omschrijving	2027
	Bepalen toegestane kasgeldlimiet	
	Omvang begrotingstotaal	151.706
	Percentage regeling	8,50%
1	**Toegestane kasgeldlimiet**	**12.895**
	Vlottende korte schuld	
	opgenomen gelden korter dan 1 jaar	12.000
	Schuld in rekening courant	0
	Gestorte gelden door derden korter dan 1 jaar	100
	Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	0
2	**Totaal vlottende korte schuld**	**12.100**
	Vlottende middelen	**0**
	Contante gelden in kas	9
	Tegoeden in rekening courant	907
	Overige uitstaande gelden korter dan 1 jaar	13
3	**Totaal vlottende middelen**	**929**
4	**Totaal netto vlottende schuld (2-3)**	**11.171**
	Ruimte (+) / Overschrijdingen (-) (1-4)	**1.724**

Voor 2027 wordt met kasgeldleningen gewerkt tot de maximale bovengrens van de kasgeldlimiet.

Renterisiconorm

De renterisiconorm stelt een grens aan het te lopen renterisico op de vaste schuld. De risiconorm houdt in dat de jaarlijkse verplichte aflossingen en renteherzieningen niet hoger mogen zijn dan 20 procent van het begrotingstotaal (zie tabel hieronder).

Stap	Omschrijving	2027	2028	2029	2030
1	Renteherzieningen	0	0	0	0
2	Aflossingen	12.470	12.471	12.473	12.474
3 (1+2)	**Renterisico**	**12.470**	**12.471**	**12.473**	**12.474**
4	Begrotingstotaal	151.706	156.792	156.284	160.080
5	Percentage regeling	20%	20%	20%	20%
6 (4 x 5)	**Renterisiconorm**	**30.341**	**31.358**	**31.257**	**32.016**
7	**Ruimte(+)/Overschrijdingen(-)**	**17.871**	**18.887**	**18.784**	**19.541**

Voor de komende jaren is er ruimte om lang geld aan te trekken volgens de renterisiconorm. In het jaar 2026 is de renterisiconorm niet overschreden.

Kredietrisicobeheer

Kredietrisicobeheer is het beheersen van de risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid op een waardedaling van de vorderingspositie ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij.

De gemeente heeft in beperkte mate te maken met kredietrisico's. Deze hebben onder andere betrekking op de verstrekte leningen in het kader van de publieke taak, zoals de startersleningen. Deze leningen zijn afgesloten onder Nationale Hypotheek Garantie. Dit betekent dat de aflossing bij gedwongen verkoop altijd gegarandeerd is.

Leningenportefeuille

Een belangrijk onderdeel van het financieringsbeleid vormt de omvang, flexibiliteit, gemiddelde looptijd en rentegevoeligheid van de leningenportefeuille. De leningenportefeuille van de gemeente ziet als volgt uit:

Opgenomen langlopende leningen						
Leningverstrekker	**Looptijd van**	**Looptijd t/m**	**Rente**	**Oorspronkelijk**	**01/01/2027**	**31/12/2027**
Prov NB	2018	2033	1,13%	1.211	591	509
Prov NB	2018	2033	1,18%	908	45	39
Prov NB	2019	2034	1,28%	606	337	297
BNG	2020	2040	0,23%	54.215	37.951	35.240
BNG	2024	2034	2,67%	30.000	24.000	21.000
BNG	2025	2035	2,74%	25.000	21.875	19.375
BNG	2026	2051	3,14%	3.275	3.275	3.144
BNG	2026	2031	2,94%	2.000	2.000	2.000
BNG	2026	2031	2,89%	2.000	2.000	2.000
BNG	2026	2031	3,02%	2.000	2.000	2.000
BNG	2026	2031	3,20%	20.000	19.000	15.000
				141.216	**113.074**	**100.604**

Bedrijfsvoering

Inleiding

Doel is onze bedrijfsvoering op een dusdanige manier in te richten en uit te voeren dat het de uitvoering van de lijnwerkzaamheden en programma's zo goed mogelijk ondersteunt en daardoor zorgt voor een goede dienstverlening aan onze inwoners, bedrijven, instellingen en bezoekers aan onze gemeente.

Strategisch HRM plan

Zie programma 5. Organisatieontwikkeling, thema bedrijfsvoering.

Ontwikkeling formatie

De formatie voor 2027 is gelijk gebleven aan de laatst vastgestelde formatie, uitgezonderd van de structurele wijzigingen die zijn gemaakt tussen vaststelling begroting 2026 en vaststelling formatie 2027;

- 1 FTE Ambtenaar Rampenbestrijding
- 1 FTE Coördinator Vluchtelingenopvang
- 0,39 FTE Consulent Inkomensondersteuning
- 0,78 FTE Consulent Inkomen

Bij het vaststellen van de formatie is 1,39 FTE apart gezet als voorstel voor bezuiniging, daarnaast is 1 FTE Landmeter omgezet in inhuurbudget. De nieuw vastgestelde formatie is 254,51 FTE.

Ziekteverzuim

Net als in 2026 is de ambitie om het verzuimpercentage maximaal op het niveau van het landelijk gemiddelde van vergelijkbare middelgrote gemeenten te houden, door de gezondheid, vitaliteit en duurzame inzetbaarheid van medewerkers te bevorderen.

Er blijft voortdurend aandacht voor het voorkomen van verzuim door vroegtijdig signalen bespreekbaar te maken en er wordt sneller geïntervenieerd als er sprake is van een structurele disbalans tussen werk en capaciteiten (preventieve verzuimaanpak). Dit wordt op allerlei manieren gefaciliteerd (het gesprekinstrument In gesprek, training/intervisie leidinggevenden, maatwerkoplossingen). Daarnaast moet de contractering van een nieuwe arbodienst bijdragen aan een betere en effectievere samenwerking bij het voorkomen en terugdringen van verzuim.

Capaciteitsbegroting

De activiteiten, zoals beschreven in de thema's, opgaven en de focuspunten lijn, worden uitgevoerd binnen de bestaande formatie. Deze zijn bij het opstellen getoetst op realisme en haalbaarheid. Eventuele keuzes met betrekking tot het doorvoeren van ombuigingsvoorstellen kunnen leiden tot een andere verdeling binnen de bestaande capaciteitsraming.

Informatievoorziening

Strategische ontwikkeling informatievoorziening, informatiebeheer en informatiebeveiliging
Op het gebied van informatievoorziening, informatiebeheer en informatiebeveiliging wordt steeds meer verwacht van gemeenten vanuit (nieuwe) wetgeving én vanuit de veranderende samenleving. De vier Dommelvallei-organisaties bekijken samen deze grote vraagstukken en hoe hiermee om te gaan richting de toekomst.

In 2026 bepalen we de toekomstige, toekomstbestendige, situatie (SOLL) via een bestuursopdracht, waarbij we rekening houden met mens, proces en systemen. Dit heeft impact op informatievoorziening en –beheer. Potentieel ook op andere organisatieonderdelen.

In 2027 bepalen we hoe we daar gaan komen en in welk tempo. Dit zal bepalen welke financiële middelen nodig zijn. De consequenties zullen naar verwachting in de 1e begrotingswijziging 2027 van Dienst Dommelvallei worden opgenomen.

Informatiebeveiliging en privacy
De gemeente wisselt op alle beleidsterreinen informatie uit. We willen hierbij een betrouwbare partner zijn voor onze inwoners, medewerkers en zakelijke partners en we hebben hierbij een maatschappelijke en wettelijke verantwoordelijkheid. Hierbij is het essentieel dat de basis op orde is: informatieveiligheid en privacy moeten verankerd zijn in processen en voldoen aan wet- en regelgeving. Om aan de veranderende wet- en regelgeving te voldoen is het noodzakelijk dat in de vier Dommelvallei-organisaties procesmatig werken worden versterkt.

Voldoen aan wet- en regelgeving
Procesmatig werken, risicomanagement, duidelijke verantwoordelijkheden en continue verbetering zijn noodzakelijk om gegevensbescherming te kunnen borgen. Op 15 augustus 2026 zijn de Cyberbeveiligingswet en de Wet weerbaarheid kritieke entiteiten in werking getreden. Hiervoor lopen al diverse verbeter initiatieven die vaak onderdeel zijn van een breder initiatief, zoals het project van Microsoft 365.

Nieuwe wetgeving rondom Artificial Intelligence (AI) biedt kansen om efficiënter te kunnen werken maar brengt ook uitdagingen met zich mee. De borging van informatiebeveiliging en privacy in processen wordt hiermee nog belangrijker. Aangescherpte wet- en regelgeving en het verhoogde landelijke cyberdreigingen, maakt dat de gemeente meer taken krijgt op het gebied van informatiebeveiliging en privacy. Om de kans op digitale inbreuken te verkleinen of snel te kunnen ondervangen is een snellere groei noodzakelijk.

Vervolgstappen
Hoewel er stappen zijn gezet, kunnen we nog niet in alle gevallen aantonen dat we voldoen aan de informatiebeveiliging- en privacywetgeving. In samenwerking met de Dommelvallei-organisaties en bij voldoende middelen, werken we gestructureerd toe naar volwassenheidsniveau 3 van 5. Deze doelstelling word ook verwerkt in de bovengenoemde SOLL (bestuursopdracht). Zo borgen we beschikbaarheid, vertrouwelijkheid, integriteit en privacy van informatie en blijven we een betrouwbare partner die voldoet aan de geldende wet- en regelgeving.

Kengetallen

Formatie (excl. college B&W en griffie)

Team	Factor	Peildatum 1-1-2027	Formatie 1-1-2026
Directie en concernstaf	fte	9,67	8,67
Team Strategie en Beleid Ruimte	fte	21,83	22,17
Team Ruimtelijke Ontwikkeling	fte	21,34	21,24
Team Realisatie	fte	26,58	27,58
Team Buitendienst en Sporthalbeheer	fte	29,78	28,77
Team Publiekszaken	fte	25,86	26,86
Team Ondersteuning	fte	25,26	25,14
Team Leefbaarheid en Veiligheid	fte	14,45	12,89
Team Inkomen en Toegang	fte	25,93	21,37
Team Zorg en Jeugd	fte	29.84	33,06
Team Strategie en Beleid Samenleving	fte	23,98	24,37
Totale formatie	**fte**	**254,51**	**252,12**

Ziekteverzuim (exclusief zwangerschapsverlof)

	2026 (1 januari tot 1 juli)	2025 (1 januari tot 1 juli)
Verzuimpercentage	8,20	7,95
Gemiddelde duur (dagen)	16,25	26,5
Verzuimfrequentie	0,48	0,53
Ziekteverzuimpercentage in vergelijkbare gemeenteklasse voor 2025: 6,5%		

Verbonden partijen

Inleiding

De paragraaf Verbonden partijen geeft inzicht in de relaties van de gemeente in rechtspersonen waarin bestuurlijke invloed wordt uitgeoefend én financiële belangen gemoeid zijn. Verbonden partijen zijn een manier om een bepaald beleidsvoornemen uit te voeren. Het aangaan van verbonden partijen komt altijd voort uit het publiek belang.

Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht.

Onder financieel belang wordt verstaan: een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichting niet nakomt.

Ter voldoening aan het bepaalde in de artikelen 1, 5, 8, 9, 15, 26 en 36 van het BBV komen hierna de volgende verbonden partijen aan de orde:

Gemeenschappelijke regelingen:

- Gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Eindhoven (MRE) te Eindhoven
- Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB) te Eindhoven
- Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) te Eindhoven
- Gemeenschappelijke regeling Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD) Brabant Zuidoost te Helmond
- Gemeenschappelijke regeling Dienst Dommelvallei te Helmond
- Gemeenschappelijke regeling Senzer te Helmond
- Gemeenschappelijke regeling Cure Afvalbeheer te Eindhoven
- Gemeenschappelijke regeling PlusTeam (in liquidatie)
- Gemeenschappelijke regeling 10voordejeugd te Deurne

Vennootschappen en coöperaties:

- Naamloze Vennootschap Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) te Den Haag
- Besloten Vennootschap Breedband Regio Eindhoven

Stichtingen en verenigingen:

- Stichting Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost te Helmond
- Stichting Bureau Inkoop- en aanbestedingen Zuidoost Brabant (BIZOB) te Oirschot
- Stichting Beheer en Uitvoering Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland te Rijen

Overig:
Hoewel geen verbonden partijen, zijn hier ook de samenwerkingen in het stedelijk gebied Eindhoven (SGE), de netwerksamenwerking middelgrote gemeenten Brabant (M7) en landelijk (M50) opgenomen. De reden hiervan is dat het belang dat aan deze samenwerkingen wordt gehecht groot is.

In deze paragraaf wordt elke verbonden partij uitgewerkt aan de hand van de volgende indeling:

- Doel en openbaar belang van de verbonden partij
- Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
- Uitgangspunten waarom en wanneer er gebruik wordt gemaakt van de verbonden partij
- Veranderingen en ontwikkelingen van de verbonden partij
- Risico's: welke risico's zijn er bij deelname
- Afbreukrisico van geen deelname: wat zijn de risico's bij geen deelname
- Alternatieven voor geen deelname: welke alternatieven zijn er
- Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging: wie zijn er betrokken bij de samenwerking
- Frequentie van terugkoppeling naar de raad: frequentie van informatie terugkoppeling
- Financieel belang: welke kosten horen bij de samenwerking
- Vermogenspositie en resultaat boekjaar van de verbonden partij

De volgende afkortingen zijn gebruikt in de uitwerking van de verbonden partijen:

- DB: Dagelijks bestuur
- GR: Gemeenschappelijke regeling
- NV: Naamloze vennootschap

Gemeenschappelijke regelingen

GR Metropoolregio Eindhoven (MRE) te Eindhoven

Doel en openbaar belang
De Metropoolregio Eindhoven is een gemeenschappelijke regeling van 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant. In dit verband werken de gemeenten bestuurlijk en ambtelijk samen aan bovenlokale opgaven: Ruimte en Wonen, Mobiliteit, Economie, Energietransitie en Vitaal Landelijk Gebied. Daarbij komt het vraagstuk van de basis- en topvoorzieningen, gekoppeld aan de versnelling van de woningbouw. De organisatie van de Metropoolregio ondersteunt die samenwerking met analyses, uitvoering en belangenbehartiging bij de provincie, het Rijk en Europese partners.

De Metropoolregio beheert daarnaast regionale fondsen. Het Stimuleringsfonds Brainport Eindhoven heeft een jaarlijks budget van twee miljoen euro en richt zich op de hoofdopgaven uit de regionale agenda en op brede welvaart. Sinds 2025 beheert de Metropoolregio ook het Regionaal Bereikbaarheidsfonds, de vijfde tranche van de Regio Deal en het Beethoven Woonfonds. Het fondsbeheer is ondergebracht in een aparte vennootschap; die structuur moet in 2027 staan.

Ook het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven valt onder de Metropoolregio. Dat centrum voert de wettelijke archieftaken uit voor twintig van de 21 gemeenten, waaronder Geldrop-Mierlo, en maakt regionale informatie en archieven duurzaam toegankelijk. De komende jaren ligt de nadruk op digitaal informatiebeheer en de veranderende publieksfunctie van het archief.

Overwegingen omtrent deelname
De opgaven rond woningbouw, bereikbaarheid, verduurzaming en economische ontwikkeling zijn groter dan één gemeente. Deelname aan de Metropoolregio is nodig om deze vraagstukken samen op te pakken, de positie van Geldrop-Mierlo in de regio te versterken en de verbinding te leggen met provincie en Rijk. Dat sluit aan bij de Visie 2044, waarin we kiezen voor een gemeente die haar eigen schaal en identiteit behoudt en tegelijk meedoet in een regio die hard groeit.

Via de Metropoolregio zijn we aangesloten op de afspraken tussen Rijk en regio: de Brainportdeal uit 2022 (1,6 miljard euro) en het Beethovenconvenant uit 2024 (ruim 2,5 miljard euro), samen een pakket van ruim vier miljard euro voor wonen, bereikbaarheid en talent. De regio werkt deze afspraken elk jaar uit in een uitvoeringsprogramma, ook in 2027. Voor Geldrop-Mierlo geeft dit toegang tot netwerken, cofinanciering en subsidies.

De samenwerking raakt vrijwel alle programma's van deze begroting: woningbouw en gebiedsontwikkeling (programma 2), het landelijk gebied en Gulbergen (programma 3), economie, bedrijventerreinen, mobiliteit en de energietransitie (programma 4). Waar regionale afspraken lokale keuzes raken, wegen we die langs de doelen van die programma's.

Veranderingen en ontwikkelingen
In 2027 wordt de nieuwe Regionale Agenda 2027–2030 afgerond en vertaald naar het werkprogramma van de MRE.

Eind vorig jaar is afgesproken dat alle 21 MRE-gemeenten bijdragen aan de cofinanciering van het regionale pakket KTM2. Dit gebeurt naar rato van het aantal inwoners. Het pakket omvat regionale maatregelen die bijdragen aan een betere bereikbaarheid, toekomstbestendige mobiliteit en het faciliteren van de urgente verstedelijkingsopgave in onze regio. Hierover is in maart 2026 een raadsinformatiebrief (RI GM2026-2989306) verstuurd. De bijdrage is verwerkt in de cijfers van deze begroting.

De samenwerkingsagenda's met Meierijstad, Weert en Venlo worden in 2027 voortgezet en geëvalueerd.

Het Realisatiebedrijf MRE ondersteunt gemeenten bij complexe projecten op het gebied van wonen, mobiliteit, energie-infrastructuur en werklocaties. Gemeenten blijven zelf bestuurlijk en beleidsmatig verantwoordelijk voor hun projecten.

Voor Landgoed Gulbergen richt de MRE zich op de verdere verkoop en gebiedsafwikkeling. De resterende opgave in 2027 en verder betreft de prenazorg tot de overdracht aan de provincie in 2030 en de verdere financiële afwikkeling van het gebied.

Risico's
De financiële risico's rond Gulbergen zijn nog niet volledig verdwenen. Zij betreffen vooral de kosten van prenazorg, de overdracht aan de provincie en de verdere gebiedsafwikkeling. Deze kosten worden primair gedekt uit de bestemmingsreserve Gulbergen. Als deze middelen ontoereikend blijken, is aanvullende bestuurlijke besluitvorming nodig.

De MRE werkt aan grote regionale opgaven die ook inzet van de gemeentelijke organisatie vragen. Dit vraagt om een goede balans tussen regionale ambities, lokale prioriteiten en beschikbare capaciteit.

De verdere prioritering in de Regionale Agenda 2027–2030 is van belang voor een heldere sturing op de inzet en de financiële bijdrage van de gemeenten.

Risicomanagement en weerstandsvermogen
De MRE hanteert de Nota risicomanagement en weerstandsvermogen, vastgesteld door het Algemeen Bestuur in juli 2018. De MRE beoordeelt en actualiseert de risico's jaarlijks bij de begroting en jaarrekening.

Afbreukrisico van geen deelname
Niet deelnemen is geen reële optie. Geldrop-Mierlo zou zichzelf dan buiten de regionale samenwerking en buiten Brainport Eindhoven plaatsen, invloed bij provincie en Rijk verliezen en de toegang tot cofinanciering en de regionale fondsen mislopen. Uittreden uit een gemeenschappelijke regeling vraagt bovendien een besluit van de raad en brengt kosten met zich mee.

Alternatieven voor geen deelname
Niet deelnemen is geen reële optie. Geldrop-Mierlo zou daarmee invloed op regionale opgaven, de verbinding met provincie en Rijk, en toegang tot regionale fondsen en cofinanciering verliezen. Uittreden uit de gemeenschappelijke regeling brengt bovendien financiële en bestuurlijke gevolgen met zich mee.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
Algemeen Bestuur: burgemeester Jos van Bree is lid; wethouder Frans Stravers is plaatsvervangend lid.
Geldrop-Mierlo heeft geen vertegenwoordiger in het Dagelijks Bestuur.

Portefeuillehoudersoverleggen:
- wethouder Fiona Bijl: Ruimte en wonen;
- wethouder Frans Stravers: Economie en Energietransitie;
- wethouder Hanneke Meulendijk-van de Pasch: Mobiliteit en Vitale groene leefomgeving.

Daarnaast is Frans Stravers lid van de Commissie van advies voor financiën en de adviescommissie van het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven. Hanneke Meulendijk-van de Pasch is lid van de adviescommissie en de stuurgroep Gulbergen. Burgemeester Jos van Bree is lid van de stuurgroep Gulbergen.

Frequentie terugkoppeling naar de raad
Minimaal drie keer per jaar: bij de kadernota en de begroting van de Metropoolregio, waarop de raad een zienswijze geeft, bij de bestuursrapportage en bij de jaarrekening. Daarnaast informeren we de raad bij majeure ontwikkelingen, zoals de afronding van Gulbergen en de bovenregionale samenwerking.

GR Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB) te Eindhoven

Doel en openbaar belang
De omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB) is ingesteld om ten behoeve van de deelnemers (21 gemeenten en provincie) taken uit te voeren op het gebied van het omgevingsrecht en daarmee als uitvoeringsdienst van het lokaal en provinciaal bestuur een bijdrage te leveren aan het realiseren en borgen van de door de verantwoordelijke overheden in de regio Zuidoost-Brabant aangegeven kwaliteit van de fysieke leefomgeving.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
De ODZOB is belast met het ten behoeve van de deelnemers uitvoeren van het Landelijk Basistakenpakket met inachtneming van het door de deelnemers vastgestelde beleid. De ODZOB kan, voor zover dit geen verstoring veroorzaakt in de uitvoering van de basistaken, op verzoek van een of meer van de deelnemers verzoektaken uitvoeren. Voor de gemeente Geldrop-Mierlo zijn dit onder meer adviesstaken op het gebied van milieu en duurzaamheid.
De gemeente heeft als deelnemer van de gemeenschappelijke regeling sinds 2019 een dienstverleningsovereenkomst (DVO) met de ODZOB gesloten waarin onder meer kernbepalingen zijn opgenomen over leveringsafspraken, werkafspraken, afspraken over archivering, facturering en tarieven.

Veranderingen en ontwikkelingen
Vanaf 1 maart 2025 werken we met een nieuwe dienstverleningsovereenkomst met de daarop van toepassing zijnde algemene voorwaarden van de ODZOB. Hiermee voldoen we aan artikel 2.4 uit de nieuwe Gemeenschappelijke Regeling ODZOB waardoor er een nieuw gezamenlijk afsprakenkader is tussen opdrachtgevers (zijnde de deelnemers) en de opdrachtnemer (zijnde de ODZOB) voor de uitvoering van taken en diensten.

Risico's
In het geval de omzet achterblijft bij de verwachtingen zijn alle deelnemers aan de GR daarvoor (financieel) verantwoordelijk. Omdat het gemeentelijk werkprogramma slechts een klein onderdeel van het totaal uitvoeringsprogramma betreft is de invloed daardoor slechts beperkt.

Afbreukrisico van geen deelname
Deelname voor wat betreft het basistakenpakket is wettelijk verplicht. Dit geldt niet voor de verzoektaken. ODZOB is er echter op gericht om ook de uitvoering van verzoektaken voor haar rekening te nemen. Binnen de gemeente is de specialistische kennis niet altijd aanwezig om deze verzoektaken zelf uit te voeren. Een voorbeeld hiervan is het landelijke stikstofdossier.

Alternatieven voor geen deelname
Zoals gezegd is de deelname voor wat betreft het basis-takenpakket wettelijk verplicht. Indien wij de verzoektaken niet bij de ODZOB neerleggen zouden we deze uit kunnen besteden aan een andere partij of hiervoor mensen in dienst kunnen nemen.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
Deelname door de 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant en de provincie Noord-Brabant.
Dagelijks bestuur: voorzitter: burgemeester J.C.J. van Bree.
Algemeen bestuur: voorzitter: burgemeester J.C.J. van Bree, plaatsvervangend lid: wethouder J.F.P. Meulendijk-van de Pasch.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
Structureel jaarlijks tweemaal (begroting, rekening); daarnaast incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.

Financieel belang
De basistaken en de verzoektaken vormen samen het werkprogramma. Daarnaast is er nog sprake van een collectief takenpakket. Verder worden er gedurende het jaar losse opdrachten gegeven die geen onderdeel zijn van het werkprogramma of de collectieve taken

Basistaken werkprogramma € 358.810,-
Verzoektaken werkprogramma € 118.119,-
Collectieve taken € 70.132,-

Totaal: 547.061,-

Prognose losse opdrachten (buiten werkprogramma) € 97.953,-

Totale prognose: € 645.015,-.

GR Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) te Eindhoven

Doel en openbaar belang
Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) behartigt de belangen van de gemeenten in het samenwerkingsgebied op de terreinen van: brandweerzorg, geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio, rampenbestrijding en crisisbeheersing en de gemeenschappelijke meldkamer, door:
- Adequaat te reageren op spoedeisende hulpvragen van inwoners, instellingen en bedrijven;
- Het organiseren en coördineren van geneeskundige hulpverlening in de regio;
- Het voorkomen en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar en/of ongevallen bij brand en alles wat hiermee verband houdt. Ook het aanschaffen en onderhouden van gemeenschappelijk materieel en de coördinatie van de werkzaamheden op dit gebied behoort tot de taak van VRBZO;
- Het in beeld brengen van risico's;
- Het organiseren van de rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
Omdat veiligheidsrisico's zich niet houden aan gemeentegrenzen én omdat veiligheid een complexe zaak is, is in de Wet veiligheidsregio's (Wvr) bepaald dat de 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant de verantwoordelijkheid voor veiligheid onderbrengen bij VRBZO. Hierdoor werken de gemeenten op regionale schaal aan een veilige leefomgeving voor mensen die er wonen en verblijven, het verlenen van professionele hulp als het nodig is, het creëren van waarborgen voor fysieke veiligheid en het treffen van voorbereidingen voor rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Veranderingen en ontwikkelingen
VRBZO rondt in 2027 de uitwerking van de vastgestelde bestuurlijke opdracht deel 1 (voldoen aan wet- en regelgeving) af. Vervolgens pakt VRBZO de uitwerking van de vastgestelde bestuurlijke opdrachten 2 en 3 (basis op orde en het Regionaal Beleidsplan 2027-2030 VRBZO) op. Dit betekent dat er, om te komen tot een gezonde organisatie die haar taken en werkzaamheden kan uitvoeren zoals van een goed functionerende Veiligheidsregio verwacht mag worden, gewerkt wordt aan onder andere de volgende acties:
- Meer adviescapaciteit bij risicobeheersing, betere risicocommunicatie en versterking van crisisbeheersing en bevolkingszorg, slimme natuurbrandbestrijding;
- Inzetten op aantoonbare vakbekwaamheid en moderne HRM-processen;
- Meer focus op netwerkregie en strategische capaciteit om aan te sluiten bij landelijke ontwikkelingen;
- Verbetering en verduurzaming van kazernes en centrale huisvesting.

Zoals vermeld in het Regionaal Beleidsplan vragen de volgende 4 strategische thema's, die de unieke dynamiek van onze regio raken, de komende jaren speciale aandacht:
- maatschappelijke weerbaarheid
- schaalsprong en complexe infrastructuur
- klimaatveiligheid en technologie
- informatie en innovatie.

Risico's
De belangrijkste beleidsuitgangspunten voor VRBZO op gebied van risicomanagement zijn:
- Risico's in een cyclisch proces inventariseren, beoordelen en monitoren via een continuïteitsplan;
- De instelling van een weerstandsvermogen heeft als doel om een stabiele (trendmatige) ontwikkeling van de gemeenschappelijke bijdrage te waarborgen;

- De hoogte van de algemene reserve is afhankelijk van het begrotingstotaal en moet tussen de € 3,2 miljoen en € 4,0 miljoen liggen. De algemene reserve dient als primair weerstandsvermogen.

Op basis van de gekwantificeerde actuele risico's is de benodigde weerstandscapaciteit in de begroting 2027 berekend op € 4,5 miljoen. De benodigde weerstandscapaciteit is hoger dan het verwachte beschikbare weerstandsvermogen van € 0,65 miljoen in 2027.
Door de geplande onttrekkingen uit de algemene reserve als financiering van de bestuurlijke opdracht, wijkt het bestuur bewust af van de afgesproken bandbreedte, wat effect heeft op de financiële robuustheid van VRBZO.

In de basis is het beschikbare weerstandvermogen onvoldoende om de geïdentificeerde risico's af te dekken. Tegelijk is het is niet reëel dat de risico's zich gelijktijdig voordoen. VRBZO beoordeelt het totale risico als aanvaardbaar, maar met zorgpunt. Daarom worden positieve jaarrekeningsaldo's toegevoegd aan de algemene reserve.

De deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling waarborgen de betaling van rente en aflossing van de door de Veiligheidsregio onder goedkeuring van gedeputeerde staten gesloten geldleningen volgens door het algemeen bestuur vast te stellen regels en naar evenredigheid van het aantal inwoners van iedere gemeente van het desbetreffende kalenderjaar en indien de geldschieters dit wensen onder het doen van afstand van de voorrechten, welke de wet aan borgen toelaat.

Afbreukrisico van geen deelname
Deelname is een wettelijke plicht (Wgr, Wvr).

Alternatieven voor geen deelname
Geen alternatieven.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
Deelname door 21 gemeenten in de regio Zuidoost Brabant.
Algemeen bestuur: lid: burgemeester J.C.J van Bree.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
Structureel jaarlijks tweemaal (begroting, rekening) en daarnaast incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen over beleid en strategische keuzes binnen de Veiligheidsregio.

GR Gemeenschappelijke gezondheidsdienst (GGD) Brabant-Zuidoost te Helmond

Doel en openbaar belang
De GGD'en hebben een aantal wettelijke taken, beschreven in de Wet publieke gezondheid (Wpg). Hieronder vallen onder andere: jeugdgezondheidszorg (consultatiebureau en jeugdarts), medische milieukunde, infectieziektebestrijding, gezondheidsmonitoren en gezondheidsvoorlichting.
De adviseurs van de GGD geven advies aan burgers en gemeenten. Daarbij gaat het om het stimuleren van een veilige en gezonde leefomgeving

Gemeenschappelijke behartiging van de belangen van de deelnemende gemeenten en uitvoering van de wettelijke gemeentelijke taken op het gebied van de (openbare) gezondheid(szorg). Financiering op basis van bijdrage deelnemende gemeenten, bijdragen ziektekostenverzekeraars, ambulancehulpverlening en bijdragen particulieren.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
De gemeente kan profiteren van de professionele kennis en voorzieningen welke de GGD bezit en door de gemeente niet zelfstandig in stand gehouden kunnen worden. Tevens wordt door de samenwerking met de regiogemeenten een schaalgrootte bereikt die een efficiënte en effectieve aanpak mogelijk maakt tegen zo laag mogelijke kosten. Een positieve bijdrage aan de gezondheid van de inwoners van onze gemeente en uitvoering van tal van wettelijke taken.

Naast de uitvoering van de wettelijke taken maken we als gemeente dankbaar gebruik van de diensten van het lokaal team gezondheidsondersteuning. Medewerkers uit dit team ondersteunen de gemeente onder meer bij projecten op het gebied van alcohol- en drugspreventie en het activiteitenprogramma van de werkgroep mantelzorg en werkgroep dementievriendelijke gemeente.

Tot slot levert de GGD ook waardevolle lokale onderzoeksgegevens (onder meer uit de gezondheidsmonitoren). Deze onderzoeksresultaten zetten wij in als beleidsindicatoren.

Veranderingen en ontwikkelingen
De GGD Brabant-Zuidoost maakt een fundamentele heroriëntatie door om voorbereid te zijn op de regionale schaalsprong, maatschappelijke ontwikkelingen en druk op het zorg- en sociaal domein. Doel is een robuuste, toekomstbestendige GGD die gezondheid sterker positioneert in de regio. De organisatie kiest voor een duidelijke strategische koers met nadruk op primaire en secundaire preventie, aanvullend op de wettelijke taken. Contracttaken worden voortaan thematisch geordend rond vijf gezondheidsthema's en waar mogelijk collectief of minimaal subregionaal uitgevoerd (21 gemeenten of drie subregio's). Daarnaast wordt een tijdelijke poortwachtersfunctie ingericht om nieuwe en bestaande contracttaken te toetsen aan een strategisch afwegingskader. Dit kan mogelijk leiden tot wijzigingen in het basisaanbod GGD. De heroriëntatie omvat tevens het ontwikkelen van toetsingskaders, het uitvoeren van een analyse van contracttaken en het opstellen van een uitvoeringsplan met impactanalyse (eind 2025 – begin 2026). Deze lijn vormt de inhoudelijke basis voor het meerjarenbeleid richting 2030.

Risico's
Indien de bedrijfsresultaten achterblijven bij de verwachting zijn alle deelnemende gemeenten aan de GR (naar rato) financieel verantwoordelijk.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing
De Algemene Reserve AZ bedraagt einde 2025 naar verwachting ca. € 1,9 miljoen. Volgens de staffel uit de 4GR notitie is bij een omzetniveau in 2025 van boven de 30 miljoen respectievelijk € 1.5 miljoen als minimum en € 2,0 miljoen als maximum van toepassing; met de verwachte stand van de algemene reserve per ultimo 2025 wordt ook aan dit criterium voldaan.

Afbreukrisico van geen deelname
Geen behartiging van onze belangen en niet voldoen aan wettelijke verplichtingen waaronder het in stand houden van een GGD.

Alternatieven voor geen deelname
Volledig afzien van deelname is geen reële optie door de in de Wet Publieke Gezondheid opgenomen eis dat de gemeente een GGD in stand moet houden.

De volgende gemeenten behoren tot het werkgebied van de GGD Brabant Zuidoost: Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen, Oirschot, Reusel-de Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre.

Dit werkgebied omvat circa 819.000 inwoners.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
Deelname aan het Dagelijks bestuur, Algemeen Bestuur en commissies door de 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant.
Lid van het Dagelijks bestuur en Algemeen bestuur: wethouder M.J. Sanders-de Jonge.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
Jaarlijks structureel naar de raad voor begroting / jaarrekening ; daarnaast incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.

GR Dienst Dommelvallei te Helmond

Doel en openbaar belang
Dienst Dommelvallei is het samenwerkingsverband van de gemeenten Geldrop-Mierlo, Nuenen en Son en Breugel. In deze dienst zijn de bedrijfsvoeringstaken financiën, personeel & organisatie, informatievoorziening en planning en control voor de drie gemeenten ondergebracht. Daarnaast hebben de gemeenten Son en Breugel en Nuenen taken met betrekking tot werk en inkomen, WMO, Jeugdwet en dienstverlening in Dienst Dommelvallei ondergebracht. Sinds 2024 is Dienst Dommelvallei via een dienstverleningsovereenkomst aangesloten bij de BSOB. De BSOB voert voor de Dommelvallei-gemeenten de belastingentaken uit.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
De gemeenten werken samen om hun eigen en gezamenlijke maatschappelijke opgaven en bestuurlijke ambities te realiseren. Dienst Dommelvallei is verantwoordelijk voor een toekomstbestendige uitvoering van de bedrijfsvoeringstaken. Ze zetten in op innovaties om de kwaliteit en doelmatigheid (efficiency) van haar dienstverlening hoog te houden en om te anticiperen op de (krappe) arbeidsmarkt. Dit moet leiden tot verbetering van de kwaliteit en vermindering van de kwetsbaarheid tegen lagere kosten.

Veranderingen en ontwikkelingen
Dienst Dommelvallei werkt op basis van het Bedrijfsplan 2.0 aan 7 strategische doelen en veranderopgaven:

1. Medewerker centraal
In 2027 wordt een vervolg gegeven aan de Dommelvallei-brede gestarte HR-thema's 'leren & ontwikkelen', 'functiehandboek en -waardering', 'E-HRM systeem' en 'digitaal IDU-proces (In-, Door-, Uitstroom).

2. Inzet van innovatie
In 2027 worden de uitkomsten van het onderzoek naar de soll-situatie van het informatielandschap vertaald naar een concreet toekomstbeeld en bijbehorende ontwikkelagenda.

3. Samenwerking & partnerschap
Voor de begroting van 2028 van Dienst Dommelvallei zijn de doelen voorafgaand aan het opstellen van de begroting van Dienst Dommelvallei beter afgestemd met de Dommelvallei-gemeenten.

4. Procesoptimalisatie
De ontwikkeling van het digitale in-dienst, doorstroom- en uit-dienst (IDU-) proces in relatie tot het E-HRM systeem en andere informatievoorzieningsapplicaties loopt door in 2027. Dan wordt ook nota reserves en voorzieningen én nota activering en waardering van de Dommelvallei-gemeenten hernieuwd en geharmoniseerd.

5. Borging mensen/processen/systemen
Er worden gerichte acties opgepakt om de bedrijfscontinuïteit waarborgen. Dit gaat over vervangbaarheid van 'eenpittersfuncties' en het beter inrichten van functioneel beheer.

6. Kwaliteit en resultaatgerichtheid
Er wordt een plan opgesteld om het contractmanagement te verbeteren.

7. Flexibiliteit en wendbaarheid.
Er wordt een uniform model/instrument opgezet ten behoeve van strategische personeelsplanning en Dommelvallei-breed wordt onderzocht of dezelfde wijze van projectmatig werken kan worden toegepast.

Risico's
Er ligt een risico op (te) hoge verwachtingen vanuit de gemeenten en het te snel willen realiseren van resultaten. Harmonisatie van processen, systemen en werkwijzen vraagt tijd. Dit kan spanning opleveren tussen bestuurlijke ambities en uitvoeringskracht.

Daarnaast blijft het zoeken naar een goede balans tussen maatwerk voor individuele deelnemende gemeenten en efficiency, standaardisatie en kwaliteitsverbetering voor het collectief. Verschillen in prioriteiten of tempo tussen deelnemers kunnen de besluitvorming en voortgang beïnvloeden.

Financieel geldt dat eventuele tekorten naar rato moeten worden aangevuld door de deelnemende gemeenten. Dit kan leiden tot aanvullende financiële bijdragen.

Een toenemend risico betreft de ontwikkeling op het gebied van informatievoorziening, digitalisering, cyberveiligheid en informatiebeheer. Nieuwe wet- en regelgeving en hogere maatschappelijke verwachtingen leiden tot stijgende structurele kosten, extra investeringen en een grotere afhankelijkheid van schaarse specialistische capaciteit. Deze ontwikkelingen kunnen leiden tot hogere lasten, met doorwerking naar de gemeentelijke begroting.

Afbreukrisico van geen deelname
Bij geen deelname kunnen geen voordelen van de samenwerking behaald worden.

Alternatieven voor geen deelname
De werkzaamheden weer zelf als gemeente oppakken of in andere verbanden samenwerkingsmogelijkheden gaan zoeken.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
Geldrop-Mierlo, Nuenen en Son en Breugel.
Het bestuur bestaat, naast de directeur Dienst Dommelvallei, per deelnemende gemeente uit een burgemeester en een wethouder. Voor onze gemeente zijn dat de burgemeester J.C.J. van Bree en wethouders F. Stravers.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
Structureel jaarlijks tweemaal (begroting, rekening); daarnaast incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.

GR Senzer te Helmond

Doel en openbaar belang
Senzer is verantwoordelijk voor de uitvoering van de Participatiewet en aanverwante wet- en regelgeving binnen de arbeidsmarktregio Helmond - De Peel, waartoe ook de gemeente Geldrop-Mierlo behoort. Senzer streeft ernaar om een inclusieve samenleving te bevorderen door mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt te begeleiden naar zinvolle participatie, met als uiteindelijk doel duurzame werkgelegenheid. Deze missie sluit aan bij de bredere maatschappelijke verantwoordelijkheid van Senzer om bij te dragen aan bestaanszekerheid en sociale cohesie in de regio.

Algemene visie en beleidsvoornemens met betrekking tot de inzet van de verbonden partij
Senzer is een cruciale partner in het realiseren van de gemeentelijke doelstellingen op het gebied van arbeidsparticipatie en sociale inclusie. Verwacht wordt dat Senzer hoogwaardige, mensgerichte arrangementen biedt die afgestemd zijn op de diverse behoeften van de doelgroep van de Participatiewet. Bij de uitvoering van haar taken streeft Senzer naar een balans tussen rechtmatigheid en doelmatigheid, met oog voor de menselijke maat. De beschikbare BUIG- en Participatiemiddelen van de gemeente Geldrop-Mierlo worden optimaal benut. Het uiteindelijke doel is om zoveel mogelijk mensen te laten participeren en duurzaam uit de bijstand te laten uitstromen naar zo regulier mogelijk werk, binnen de beschikbare budgettaire kaders.

Veranderingen en ontwikkelingen
Sinds 1 januari 2023 is de geactualiseerde Gemeenschappelijke Regeling (GR) Senzer van kracht, per 1 mei 2026 is de GR-tekst nogmaals aangescherpt. In de GR is afgesproken dat er elke 4 jaar een Meerjarenplan Dienstverlening wordt opgesteld. Het Meerjarenplan 2025-2028 is het vigerende plan. Het meerjarenplan geeft richting aan de ontwikkeling van de dienstverlening van Senzer en samenwerking in de regio. Het plan onderstreept de noodzaak van integrale regionale samenwerking en een bredere benadering van participatie, waarbij de focus ligt op mensgerichte dienstverlening.

Dit betekent dat Senzer, in nauwe samenwerking met de gemeenten en andere partners, zich meer gaat richten op maatwerkoplossingen die recht doen aan de complexiteit van de problematiek van haar cliënten.

Daarnaast wordt in elke jaarlijkse begrotingscyclus middels de kadernota en de begroting het meerjarenplan nader geconcretiseerd.

Risico's
In het kader van de GR is afgesproken dat de deelnemende gemeenten hun ontvangen BUIG- en Participatiemiddelen aan Senzer beschikbaar stellen in overeenstemming met de reikwijdte van de opdracht. Om financiële tekorten te voorkomen, blijft het beleid gericht op een efficiënte en effectieve uitvoering van de dienstverlening binnen de beschikbare budgetten. Hierbij geldt dat de deelnemende gemeenten, inclusief Geldrop-Mierlo, gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor eventuele financiële tekorten. Dit benadrukt het belang van voortdurende monitoring en bijsturing om de financiële stabiliteit van Senzer te waarborgen en tijdig te kunnen anticiperen indien nodig.

Afbreukrisico van geen deelname
Als de gemeente Geldrop-Mierlo zich terugtrekt uit de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Senzer, zou dit aanzienlijke gevolgen hebben. Ten eerste zou Geldrop-Mierlo zelf verantwoordelijk worden voor de uitvoering van de Participatiewet en aanverwante taken, wat betekent dat ze eigen voorzieningen en personeel moeten opzetten of contracteren om deze taken uit te voeren. Dit kan leiden tot hogere kosten en complexiteit voor de gemeente.

Daarnaast kan een terugtrekking ook juridische en bestuurlijke complicaties met zich meebrengen, aangezien de voorwaarden voor uittreding en de verdeling van eigendommen en verplichtingen moeten worden vastgelegd en uitgevoerd volgens de bepalingen van de Gemeenschappelijke Regeling. De gemeente zou moeten onderhandelen over de voorwaarden van de terugtrekking en mogelijke compensaties voor Senzer of de overige gemeenten.

Kortom, het terugtrekken uit de GR Senzer zou een ingrijpende beslissing zijn met zowel financiële als operationele consequenties.

Alternatieven voor geen deelname
Alternatief is om zelf geheel of gedeeltelijk (bijvoorbeeld in samenwerking met Ergon) uitvoering geven aan de Participatiewet en aanverwante wet- en regelgeving.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
Senzer is een samenwerkingsverband in de vorm van een gemeenschappelijke regeling tussen de gemeenten Helmond, Asten, Someren, Deurne, Laarbeek, Gemert-Bakel en Geldrop-Mierlo.
Dagelijks Bestuur: Wethouder F. Bijl vertegenwoordigt de gemeente Geldrop-Mierlo.
Algemeen Bestuur: Wethouders F. Bijl en F. Stravers vertegenwoordigen de gemeente Geldrop-Mierlo.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
Elke vier jaar wordt het Meerjarenplan van de GR Senzer ter zienswijze aan de gemeenteraden voorgelegd. Daarnaast wordt jaarlijks de meerjarenbegroting van Senzer besproken met de gemeenteraad en wordt de jaarrekening met de gemeenteraad gedeeld.

GR Cure Afvalbeheer te Eindhoven

Doel en openbaar belang
Het zo efficiënt mogelijk inzamelen en vermarkten van huishoudelijke afvalstoffen.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
Optimale verhouding tussen geleverde dienstverlening en de tarieven die onze inwoners betalen. Via zittingen in het bestuur optimaal invloed kunnen uitoefenen op de dienstverlening en transparantie van de kosten.

Veranderingen en ontwikkelingen
In 2009 is door twee van de drie gemeenteraden besloten tot een nieuwe Gemeenschappelijke Regeling die enkel nog zal bestaan uit gemeenten. De raad heeft in de vergadering van 17 december 2012 het college toestemming gegeven om een nieuwe Gemeenschappelijke regeling Cure aan te gaan. Deze nieuwe regeling is per 1 januari 2013 in werking getreden. Vanaf 1 januari 2014 is de uitvoering via de oprichting van Cure B.V. overgegaan naar de Gemeenschappelijke regeling Cure. Cure is daarom 100% overheidsgedomineerd. Vanaf die datum is een aantal taken (waaronder het vermarkten van afvalstoffen en het ketenbeheer) overgedragen van de gemeenten naar Cure.

In april 2026 is het nieuwe Kader Huishoudelijke Grond- en Afvalstoffen 2026-2030 vastgesteld door de raad.

Risico's
De visie op de samenwerking hoeft niet altijd bij alle drie de deelnemers hetzelfde te zijn. Financieel risico ligt bij de gemeenten (kostprijs constructie).

Afbreukrisico van geen deelname
Wanneer we samenwerken met een andere afval inzamelaar kunnen we minder invloed uitoefenen op de dagelijkse bedrijfsvoering en zijn we minder flexibel. Zelfstandige uittreding betekent dat de andere deelnemers schadeloos gesteld moeten worden.

Alternatieven voor geen deelname
Overstappen op een andere Gemeenschappelijke Regeling of andere overheidsgedomineerde instelling die het volledige afvalbeheer verzorgt.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
In Cure participeren de gemeenten Eindhoven, Geldrop-Mierlo en Valkenswaard.
Dagelijks bestuur: lid: wethouder H. Meulendijk-van de Pasch. Algemeen bestuur: leden: wethouder H. Meulendijk-van de Pasch en wethouder F. Stravers.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
De raad wordt geïnformeerd wanneer er veranderingen plaatsvinden in het takenpakket. De begroting van Cure wordt jaarlijks aan de raad voorgelegd.

GR Jeugdregio Een 10 voor de jeugd te Deurne

Doel en openbaar belang
GR 10 voor de Jeugd het samenwerkingsverband van de gemeente Helmond, Asten, Deurne, Gemert-Bakel, Laarbeek, Someren, Veldhoven, Nuenen, Son en Breugel, Waalre en Geldrop-Mierlo. De Gemeenschappelijke Regeling is verantwoordelijk voor de regionale organisatie en inkoop van gespecialiseerde jeugdhulp voor jeugdigen uit de deelnemende gemeenten. Dit vloeit uit de Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg. Het openbaar belang is het gezamenlijk waarborgen van voldoende beschikbare, passende en kwalitatief goede gespecialiseerde jeugdhulp.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
Regionale samenwerking is noodzakelijk om de beschikbaarheid van passende en kwalitatief goede gespecialiseerde jeugdhulp te waarborgen. De regio is bij ministeriële regeling aangewezen als jeugdregio. Met de regionale samenwerking wordt beoogd de kwaliteit en continuïteit van de inkoop van gespecialiseerde jeugdhulp te versterken, de kwetsbaarheid in de uitvoering van deze taak te verminderen en de kosten beheersbaar te houden.
Vanaf de oprichting van de GR Jeugdregio 10 voor de Jeugd is het uitgangspunt om de gemeenschappelijke regeling zo licht mogelijk in te richten. De GR richt zich primair op de wettelijk opgedragen kerntaken en de regionale inkoop van gespecialiseerde jeugdhulp. Geldrop-Mierlo is terughoudend ten aanzien van uitbreiding van taken, formatie en overhead binnen de GR. Uitgangspunt is dat taken alleen bij de GR worden belegd wanneer uitvoering op regionaal niveau noodzakelijk is of aantoonbare meerwaarde heeft. Daarbij wordt gestreefd naar beheersing van de uitvoeringskosten. De GR heeft geen eigen personeel in dienst; de benodigde capaciteit wordt vanuit de deelnemende gemeenten en via dienstverlening georganiseerd.

Veranderingen en ontwikkelingen
2027 is het tweede volledige uitvoeringsjaar van de GR Jeugdregio 10 voor de Jeugd. Bij de verdere inrichting van de GR is gebleken dat er een verschil bestaat tussen de bij de oprichting geraamde capaciteit en de capaciteit die in de praktijk nodig is om de taken van de GR goed uit te voeren. Daarom is vanaf 2027 een structurele uitbreiding van de capaciteit nodig op het gebied van juridische ondersteuning, communicatie, toezicht en operationeel management.

Daarnaast leidt de Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg tot veranderingen in het takenpakket van de GR. De maatwerkovereenkomsten voor niet vooraf gecontracteerde jeugdhulp moeten op het niveau van de jeugdregio worden ingericht en worden daarom vanaf 2027 door de GR uitgevoerd.

Ook wordt een aantal diensten dat momenteel gezamenlijk op de schaal van 21 gemeenten wordt ingekocht, vanaf 2027 door de GR Jeugdregio 10 voor de Jeugd ingekocht. Dit leidt deels tot een verschuiving van bestaande middelen naar de GR.

Risico's
Een risico van deelname aan 10 voor de Jeugd is dat de koers en ontwikkeling van de GR niet volledig aansluiten bij de lokale beleidsdoelstellingen en uitgangspunten van Geldrop-Mierlo. Dit risico wordt beperkt doordat Geldrop-Mierlo vertegenwoordigd is in zowel het dagelijks bestuur (DB) als het algemeen bestuur (AB) en daarnaast ambtelijk nauw betrokken is bij de voorbereiding en uitvoering van de werkzaamheden van de GR. Hierdoor kan de gemeente vroegtijdig invloed uitoefenen op ontwikkelingen en besluitvorming.

Een belangrijk aandachtspunt is de mogelijke verdere uitbreiding van het takenpakket van de GR. Wanneer steeds meer taken bij de GR worden belegd, kan dit leiden tot groei van de benodigde capaciteit, formatie en uitvoeringskosten. Dit staat op gespannen voet met het uitgangspunt om de GR als een lichte regeling in te richten en primair te richten op haar wettelijke en regionale kerntaken. Geldrop-Mierlo blijft daarom kritisch beoordelen welke taken noodzakelijkerwijs op het niveau van de jeugdregio moeten worden uitgevoerd en welke taken lokaal of in een ander samenwerkingsverband kunnen blijven.

Een aanvullend risico ligt bij de lokale implementatie van regionale ontwikkelingen. De GR investeert in de kwaliteit en doorontwikkeling van de regionale jeugdhulp en de bijbehorende werkprocessen. Om hiervan daadwerkelijk de meerwaarde te kunnen benutten, moet het CMD voldoende capaciteit en uitvoeringskracht hebben om deze ontwikkelingen tijdig te vertalen naar de lokale werkwijze. Wanneer het CMD onvoldoende in staat is om regionale ontwikkelingen te volgen en te implementeren, bestaat het risico dat Geldrop-Mierlo wel financieel bijdraagt aan regionale kwaliteitsverbeteringen, maar deze lokaal onvoldoende kan verzilveren.

Afbreukrisico van geen deelname
Geen deelname aan de GR Jeugdregio 10 voor de Jeugd is geen reële mogelijkheid. Geldrop-Mierlo is op grond van de Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg bij ministeriële regeling ingedeeld bij deze jeugdregio. De wettelijk aangewezen taken moeten op het niveau van deze jeugdregio gezamenlijk worden georganiseerd.

Ook inhoudelijk zou het niet deelnemen aan de regionale samenwerking nadelig zijn. Door deelname profiteert Geldrop-Mierlo van de kennis, expertise en gezamenlijke doorontwikkeling binnen een lerende jeugdregio. De regionale samenwerking is gericht op het verbeteren van de kwaliteit en beschikbaarheid van gespecialiseerde jeugdhulp. Zonder deze samenwerking zou Geldrop-Mierlo minder kunnen profiteren van deze gezamenlijke kwaliteitsverbetering en kennisontwikkeling.

Alternatieven voor geen deelname
Geen deelname aan de GR Jeugdregio 10 voor de Jeugd is geen reële mogelijkheid. Geldrop-Mierlo is op grond van de Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg bij ministeriële regeling ingedeeld bij deze jeugdregio. De wettelijk aangewezen taken moeten op het niveau van deze jeugdregio gezamenlijk worden georganiseerd.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
Wethouder M. Sanders- de Jonge is bestuurslid in het Dagelijks Bestuur (DB) en neemt ook deel aan het Algemeen Bestuur (AB).

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
Structureel jaarlijks tweemaal (begroting, rekening); daarnaast incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.

Vennootschappen en coöperaties

NV Bank Nederlandse Gemeente te Den Haag

Doel en openbaar belang
De BNG Bank is de bank van en voor (decentrale) overheden en instellingen op het gebied van wonen, zorg, onderwijs, energie en infrastructuur. De BNG Bank is betrokken partner voor een duurzamer Nederland. De BNG Bank stelt de publieke sector in staat maatschappelijke doelstellingen te realiseren.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
Het betalingsverkeer van de BNG Bank richt zich specifiek op zakelijke klanten in de publieke sector. De BNG Bank biedt een volledig pallet aan zakelijke producten. Digitaal, efficiënt en veiligheid staan hierbij centraal.

Veranderingen en ontwikkelingen
De commerciële ambitie staat in het Commercieel Meerjarenplan van de BNG, dat een horizon heeft van 2026 tot en met 2028. Het plan beschrijft de gecontroleerde groei, met behoud van de rol van de BNG als leidende financier en partner van het publieke domein.

Risico's
De BNG Bank is na de Staat een van de grootste emittenten van Nederland. Het door de bank uitgegeven schuldpapier heeft een credit rating AAA van Moody's, en AA+ van Standard & Poor's en AA+ van Fitch. Door deze topratings kan de BNG Bank tegen lage prijzen geld aantrekken op de geld- en kapitaalmarkt. Hierdoor kan de bank hun klanten lage tarieven bieden.

De dividenduitkering is afhankelijk van de resultaten. De BNG streeft niet naar een maximaal, maar naar een redelijk rendement op het eigen vermogen. De Staat is houder van de helft van de aandelen. De andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap.

De gemeente Geldrop-Mierlo bezit 30.186 aandelen à € 2,50 zijnde in totaal € 75.465,-.

Afbreukrisico van geen deelname
N.v.t.

Alternatieven voor geen deelname
N.v.t.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
Deelname door de aandeelhouders. Dit zijn uitsluitend overheden.
Als aandeelhouder: wethouder F. Stravers.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
Incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.

BV Breedband Regio Eindhoven te Eindhoven

Doel en openbaar belang
Het verwerven, exploiteren, doen beheren en het beschikbaar stellen van een glasvezelinfrastructuur in de regio Eindhoven voor bedrijven, organisaties en instellingen voor hun eigen gebruik of het beschikbaar stellen van capaciteit aan derden voor niet commerciële doeleinden.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
De aanleg van een glasvezelinfrastructuur draagt bij aan de 'verglazing' van Geldrop-Mierlo, waardoor communicatie en uitwisseling van gegevens via de digitale snelweg sneller en eenvoudiger wordt.

Veranderingen en ontwikkelingen
N.v.t.

Risico's
Het betreft een besloten vennootschap. De financiële positie is solide. Risico's zijn beperkt o.a. omdat de BV geen personeel in dienst heeft en onze gemeente voor nog geen half procent participeert in het maatschappelijk kapitaal. De werkzaamheden kunnen ook door commerciële, concurrerende partijen worden uitgevoerd, waardoor er altijd een risico blijft bestaan.
De gemeente Geldrop-Mierlo heeft 95.000 aandelen van € 1,- per stuk.

Afbreukrisico van geen deelname
Gelet op de hoogte van de participatie is het afbreukrisico bij geen deelname gering.

Alternatieven voor geen deelname
N.v.t.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
Via de algemene vergadering van aandeelhouders.
Wethouder F. Stravers woont namens de gemeente Geldrop-Mierlo de algemene vergadering van aandeelhouders bij.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
Jaarlijks bij de begroting en jaarrekening.

Stichtingen en verenigingen

Stichting Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost te Helmond

Doel en openbaar belang
Het Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost (ZVHBZO) is een samenwerkingsverband tussen gemeenten, (justitiële) overheidsinstellingen en maatschappelijke organisaties. Het gezamenlijke doel is de verbetering van veiligheid en leefbaarheid in de 21 gemeenten in Brabant Zuidoost door onder de regie van het ZVHBZO complexe problematiek aan te pakken om zo overlast, huiselijk geweld en criminaliteit te bestrijden. Het is van belang om onderscheid te maken tussen het Zorg- en Veiligheidshuis als professionele netwerkorganisatie en het Zorg- en Veiligheidshuis als facilitator voor ketenpartners. Het landelijk kader richt zich specifiek op het Zorg- en Veiligheidshuis als netwerkorganisatie van verschillende partners in de zorg-, de strafrechtketen en gemeenten, gericht op een keten-overstijgende persoons-, systeem- en gebiedsgerichte aanpak van, of advisering rondom, complexe problematiek. In de rol van facilitator biedt de netwerkorganisatie aan ketenpartners de mogelijkheid om werkplekken te huren in een kantoor. Het Zorg- en Veiligheidshuis Brabant-Zuidoost is in de kern een smalle organisatie. Haar professionaliteit ligt op het gebied van procesregie, advisering en informatievoorziening.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
De kracht van het Zorg- en Veiligheidshuis is een goede samenwerking tussen de verschillende organisaties om problemen op het gebied van veiligheid beter aan te pakken. Daarbij behouden alle partners hun eigen (wettelijke) verantwoordelijkheden. Problemen worden in een mix van preventie, repressie en zorg aangepakt. Zo wordt geprobeerd potentieel grote problemen klein te houden. De casussen worden aangepakt middels de werkwijze Casus Op Maat en de Persoonsgerichte Aanpak. Daarnaast stimuleert en ondersteunt het Zorg- en Veiligheidshuis de gemeenten om in de toekomst gebruik te maken van het escalatiemodel in de zorg- en veiligheidsketen AVE (aanpak voorkoming escalaties) en dit lokaal te implementeren.

Veranderingen en ontwikkelingen
In 2016 is de rechtsvorm van het Zorg- en Veiligheidshuis gewijzigd en is de Stichting Beheer en Exploitatie Veiligheidshuis Brabant Zuidoost opgericht. Besloten werd om hierin deel te nemen. In 2016 is gestart met de methodiek Persoonsgerichte Aanpak (PGA) voor een effectieve aanpak van hotshots (kopstukken/-sleutelfiguren). Deze systeemaanpak richt zich op daders van HIC-feiten, problematische jeugdkopstukken en andere personen die via de driehoek als veiligheidsprobleem zijn aangewezen. In de loop van de jaren is de methodiek PGA op steeds meer doelgroepen toegepast, zoals m.b.t. personen die (dreigen te) radicaliseren, verwarde personen en slachtoffers mensenhandel. Vanaf begin 2018 is de naam gewijzigd in Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost.

Risico's
Alle 21 gemeenten uit de regio nemen deel aan de Stichting en dragen daaraan bij.

Afbreukrisico van geen deelname
Er kan dan geen gebruik worden gemaakt van de voordelen die het Zorg- en Veiligheidshuis kan bieden, zoals informatie, expertise en menskracht. Bepaalde organisaties hebben ook aangegeven geen capaciteit te hebben om deel te nemen aan overlegstructuren in alle afzonderlijke gemeenten.

Alternatieven voor geen deelname
De gemeente moet dan zelf meer regelen en kan geen beroep meer doen op inbreng van bepaalde maatschappelijke instanties en strafrechtpartners.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
Deelname door de 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant. Samenwerking met politie, maatschappelijke en justitiële organisaties.

Alle gemeenten vaardigen een wethouder zorg of een burgemeester af als lid van het Algemeen Bestuur. Het Algemeen Bestuur kiest uit hun midden – per basisteam – een wethouder zorg en een burgemeester als lid van het Dagelijks Bestuur.

Vanaf halverwege 2024 worden de gemeenten die behoren tot het basisteam Dommelstroom vertegenwoordigd in het Dagelijks Bestuur door voorzitter burgemeester S. Otters-Bruijnen (Son & Breugel) en wethouder M. Sanders-de Jonge (Geldrop-Mierlo).

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
Incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.

Stichting Bureau Inkoop- en aanbestedingen Zuidoost Brabant (BIZOB) te Oirschot

Doel en openbaar belang
Inkoopuitgaven maken een groot deel uit van de jaarlijkse begroting. Door samenwerking kunnen gemeenten hun inkoop professionaliseren. Daarnaast vertaalt de kwaliteit van inkoop zich direct in de kwaliteit van producten, diensten en werken. Integer en efficiënt inkopen heeft een positieve uitstraling naar inwoners, het bedrijfsleven en de eigen medewerkers. Goed ingerichte inkoopprocessen vergroten het vertrouwen van de samenleving in de manier waarop gemeenschapsgeld wordt besteed.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
De Aanbestedingswet 2012 (Aw 2012) laat voldoende ruimte over om eigen beleid te voeren op het gebied van inkopen en aanbesteden. Het inkoop- en aanbestedingsbeleid waarborgt de naleving van wet- en regelgeving, een doelmatige inkoop en bestuurlijke integriteit. Het inkoopbeleid gaat uit van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur: openheid, objectiviteit en zorgvuldigheid. Door gebruik te maken van objectieve voorwaarden, kunnen gemeenten de keuze voor een leverancier verantwoorden. Deze helderheid biedt ook voordelen voor ondernemers, die weten waar ze aan toe zijn.

Veranderingen en ontwikkelingen
Voor de diensten van BIZOB is per 1 januari 2019 BTW verschuldigd. Deze komt voor rekening van de gemeente.

Risico's
Door deel te nemen aan BIZOB wordt het risico op juridische procedures door onjuiste inkoop- en aanbestedingstrajecten verkleind.

Afbreukrisico van geen deelname
De aansluiting bij BIZOB is een keuze voor continuïteit in organisatorische en personele zin voor de invulling van de inkoopfunctie. Naast het mislopen van de mogelijk gunstigere prijzen en/of hogere kwaliteit, ligt er een afbreukrisico op gebied van efficiencyverbetering, rechtmatigheid en een versterking van de expertise.

Alternatieven voor geen deelname
In plaats van aansluiting bij BIZOB kan ook gekozen worden voor het volledig intern invullen van de inkoopfunctie. Daarnaast kan een commercieel inkoopbureau worden ingehuurd om gelijksoortige ondersteuning te bieden.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
Het verzorgingsgebied van BIZOB is ingedeeld in vier regio's, te weten: 1. BOV en De Kempen; 2. Dommelvallei+ en A2; 3. Peelgemeenten; 4. Noordoost-Brabant en overig publiek (aangesloten organisaties niet zijnde gemeenten).

BIZOB is een stichting en wordt aangestuurd door de gemeenten. Vanuit elke aangesloten gemeente zit iemand in de Vergadering van Aangeslotenen. Het bestuur wordt gevormd door een afvaardiging van twee bestuurders per regio. Vanuit de Dommelvallei+ en A2 zijn dat wethouder F. Stravers van gemeente Geldrop-Mierlo en burgemeester M. Oosterveer van gemeente Waalre. Daarnaast worden twee gemeentesecretarissen toegevoegd aan het bestuur, één uit de regio Noordoost en één uit de regio Zuidoost. Vanuit regio Zuidoost is dat gemeentesecretaris J. Sanders van gemeente Veldhoven.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
Incidenteel, afhankelijk van ontwikkelingen.

Samenwerkingsverband Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland te Rijen

Doel en openbaar belang
Het RIEC Oost -Brabant Regionaal Inlichtingen- en Expertise Centrum, voorheen Taskforce RIEC Brabant-Zeeland, is een samenwerkingsverband dat bestaat sinds 1 maart 2025 voor de aanpak van georganiseerde criminaliteit tussen de politie, het OM, de belastingdienst, FIOD Inspectie SZW, Douane, IND, Kmar en gemeenten. (Voorheen werd er samengewerkt op schaal van Brabant-Zeeland). De wettelijke basis van de samenwerking wordt gevormd door de eveneens op 1 maart 2025 ingevoerde wet gegevensverwerking samenwerkingsverbanden. Het doel van de samenwerking is het door middel van een bestuurlijke en geïntegreerde aanpak van georganiseerde criminaliteit waarbij zoel individuele daders als criminele samenwerkingsverbanden worden aangepakt. Daarnaast worden ook bestuursrechtelijke en fiscale middelen ingezet om deze vormen van misdaad te bestrijden.
Het RIEC Oost Brabant werkt voor alle 32 gemeenten in Oost-Brabant. De financiering van het RIEC Oost Brabant wordt door alle gemeenten middels een vaste bijdrage en een bijdrage per inwoner gefinancierd. Daarnaast draagt de Provincie, de politie en het OM bij (de laatste twee in de vorm van capaciteit).

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
De meerwaarde van een samenwerkingsverband zoals het RIEC Oost Brabant is dat de kennis en kunde van de verschillende partijen in deze keten gebundeld wordt. Hiermee wordt de informatiepositie versterkt en kan men gebruik maken van de juiste interventies voor de aanpak van ondermijnende criminaliteit. Op grond van de wet gegevensverwerking door samenwerkingsverbanden kunnen gegevens en signalen met betrekking tot ondermijning tussen de aangesloten partners worden uitgewisseld en verder verrijkt.
Veranderingen en ontwikkelingen
Al enkele jaren wordt er gesproken over een ontvlechting van de RIEC's West Brabant en Zeeland en het RIEC Oost-Brabant. In 2023 en 2024 zijn hiervoor gesprekken gevoerd tussen vertegenwoordigers van alle betrokken partijen. Met ingang van 1 maart 2025 is de Taskforce RIEC Brabant-Zeeland ontbonden en gesplitst in het RIEC Oost Brabant en het RIEC West Brabant-Zeeland.

Sinds 2019 is er een basisteam programmaleider actief voor basisteam Dommelstroom (Cranendonck, Heeze-Leende, Geldrop-Mierlo, Nuenen, Son en Breugel en Valkenswaard) om o.a. gemeenten, de politie en het OM te helpen bij de aanpak van ondermijning. Ook is in 2020 gestart met het Dommelstroom Interventie Team (DIT) waarmee ook op het gebied van controle en handhaving meer ingezet kan gaan worden op de aanpak van ondermijnende criminaliteit.

Risico's
Alle gemeenten in het werkgebied van het RIEC Oost Brabant zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de financiering hiervan. Zonder financiering van de gemeenten kan de aanpak hiervan niet verder vormgegeven worden.

Afbreukrisico van geen deelname
Als de gemeente besluit geen financiering meer ter beschikking te stellen aan het RIEC dan is de gemeente individueel verantwoordelijk voor de aanpak van ondermijnende criminaliteit. De aanpak van ondermijning is complex en er zijn vele spelers mee gemoeid. Juist de samenwerking en het feit dat er bij het RIEC expertise aanwezig is voor de aanpak van ondermijning heeft grote meerwaarde voor gemeenten. Het is een dusdanig complex en groot vraagstuk dat dit als individuele gemeente niet goed te realiseren is. Bovendien is het van belang om samen te werken met de partners en bij ondermijningscasuïstiek de juiste instrumenten in te kunnen zetten (bestuurlijk, strafrechtelijk en fiscaal). Daarnaast is er m.n. in Brabant sprake van grootschalige ondermijnende criminaliteit o.a. op het gebied van drugshandel.

Alternatieven voor geen deelname
Als we niet meer zouden deelnemen aan het RIEC Oost Brabant betekent dit dat we zelf genoodzaakt zijn om acties op te zetten en uit te voeren. Hiervoor zou zeer veel ambtelijke capaciteit nodig zijn op verschillende gebieden (juridisch, financieel, bestuursrechtelijk etc.). Daarnaast moeten er nieuwe convenanten en samenwerkingsverbanden worden opgericht om de samenwerking vorm te geven omdat men bij de aanpak van ondermijning samenwerkt met veel partijen waaronder het OM, de politie, de belastingdienst, FIOD etc. In de praktijk zou dit vele malen duurder zijn. Ook zou er minder kwaliteit geleverd kunnen worden omdat er minder specialistische capaciteit beschikbaar zou zijn. Dit zou tot gevolg kunnen hebben dat onze gemeente achter gaat lopen bij de aanpak van ondermijnende criminaliteit.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
De gemeenten in werkgebied Oost Brabant (Driehoek Uden, Oss, Helmond, Eindhoven ’s-Hertogenbosch) werken samen binnen het RIEC Oost-Brabant. In het basisteam Dommelstroom wordt de aanpak bestuurlijk aangestuurd vanuit de Lokale Stuurtafel ondermijning (LSO) met daarin de burgemeesters, politie, OM en belastingdienst).

De gemeenten zijn vertegenwoordigd in het regionaal overleg Oost Brabant waarin over openbare orde en veiligheid wordt gesproken. Daarnaast is er de bestuurlijke regiegroep Oost Brabant. Uit elk basisteam neemt hieraan één Burgemeester deel. Burgemeester van Bree neemt als voorzitter van Driehoeksoverleg basisteam Dommelstroom deel aan de bestuurlijke regiegroep.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
De raad wordt bijgepraat door middel het actieplan ondermijning en het jaarverslag ondermijning Dommelstroom. Ook vindt er periodiek een themabijeenkomst plaats.

Overig

Stedelijk Gebied Eindhoven (SGE)

Doel en openbaar belang
Het Stedelijk Gebied Eindhoven (SGE) is een samenwerkingsverband van negen gemeenten, waaronder Geldrop-Mierlo. De samenwerking richt zich op bovenlokale opgaven rond wonen, ruimte, economie en voorzieningen. Doel is een sterke, gezonde en inclusieve regio, waarin economische groei samengaat met brede welvaart, een goed woon- en leefklimaat en behoud van lokale identiteit.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
Het SGE is geen afzonderlijke rechtspersoon of gemeenschappelijke regeling, maar een bestuurlijk en ambtelijk samenwerkingsverband. De gemeenten ontwikkelen waar dat meerwaarde heeft een gezamenlijke agenda, bereiden gezamenlijke inbreng voor op regionale tafels en voeren opgaven samen uit. Het SGE werkt aanvullend op de Metropoolregio Eindhoven (MRE). De samenwerking is gericht op goede afstemming, heldere rolverdeling en gezamenlijke uitvoering op de schaal van het stedelijk gebied.

Veranderingen en ontwikkelingen
Het SGE werkt aan vier thematische proposities, een jaarprogramma voor 2027 en een nieuwe meerjarige samenwerkingsagenda. De voorstellen maken duidelijk op welke opgaven wordt samengewerkt, welke rol het SGE daarbij heeft, wat de relatie is met de MRE en welke inzet nodig is.

Risico's
De samenwerking heeft geen eigen rechtspersoon en geen zelfstandige wettelijke bevoegdheden. Voor besluiten met lokale financiële, beleidsmatige of juridische gevolgen blijven de bevoegde gemeentelijke organen verantwoordelijk. De resultaten zijn afhankelijk van gezamenlijk commitment, beschikbare ambtelijke capaciteit en duidelijke afspraken met de MRE. Per opgave wordt bezien of deelname van alle negen gemeenten nodig en passend is. Dit biedt maatwerk, maar vraagt ook om heldere afspraken over inzet, kosten en opbrengsten.

Afbreukrisico van geen deelname
Niet deelnemen beperkt de invloed van Geldrop-Mierlo op opgaven die het stedelijk gebied als geheel raken. Ook vermindert dit de toegang tot gezamenlijke kennis, afstemming, uitvoeringskracht en belangenbehartiging.

Alternatieven voor geen deelname
Voor opgaven op de schaal van het stedelijk gebied is het SGE het meest passende samenwerkingsverband. De MRE is aanvullend en opereert op de grotere schaal van Zuidoost-Brabant.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
Het Bestuurlijk Platform bepaalt de gezamenlijke koers, het jaarprogramma en de samenwerkingsagenda. De portefeuillehoudersoverleggen bereiden de bestuurlijke besluitvorming per thema voor: Wonen, Ruimte, Economie en Voorzieningen.
De gemeentelijke bestuursorganen behouden hun eigen bevoegdheden. Voorstellen die leiden tot lokale besluiten, financiële bijdragen of beleidswijzigingen worden volgens de reguliere gemeentelijke besluitvorming behandeld.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
De gemeentelijke vertegenwoordigers in het bestuurlijk platform en de portefeuillehoudersoverleggen geven van tijd tot tijd in de gemeenteraad de stand van zaken aan.

Netwerksamenwerking middelgrote gemeenten Brabant (M7) en landelijk (M50)

Doel en openbaar belang
MidStad Brabant en de M50 versterken de positie van middelgrote gemeenten. MidStad Brabant richt zich, samen met de provincie Noord-Brabant, op Brabantse opgaven. De M50 behartigt landelijk de belangen van middelgrote gemeenten.

De samenwerking biedt Geldrop-Mierlo kennis, een sterker netwerk en een gezamenlijke stem bij provincie, Rijk en andere partners.

Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij
Geldrop-Mierlo kiest voor een actieve, maar selectieve inzet. We zijn zichtbaar en agenderend op onderwerpen die aansluiten bij de Visie 2044 en onze lokale opgaven. Daarbij richten we ons binnen MidStad Brabant in het bijzonder op Brede Welvaart.

MidStad Brabant en de M50 zijn aanvullend op de MRE, het SGE en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten. Zij bieden specifiek meerwaarde voor vraagstukken van middelgrote gemeenten.

Veranderingen en ontwikkelingen
De MidStad Agenda 2026–2027 richt zich op centrum- en binnenstedelijke transformatie, levendige steden en regionale voorzieningen, Brede Welvaart en mobiliteit en openbaar vervoer. MidStad Brabant is opgenomen in de provinciale uitvoeringsagenda. De samenwerking met de provincie wordt verder verdiept.

De M50 ontwikkelt zich verder als landelijk kennis-, netwerk- en lobbyplatform. De inzet richt zich onder meer op ruimte en economie, gemeentefinanciën en het sociaal domein. De M50 brengt de praktijkervaring van middelgrote gemeenten nadrukkelijk in bij het Rijk, de Tweede Kamer en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten.

Risico's
De samenwerkingen hebben geen uitvoerende taken of zelfstandige bevoegdheden voor Geldrop-Mierlo. De opbrengst is afhankelijk van actieve deelname, voldoende ambtelijke capaciteit en de bereidheid van provincie en Rijk om gezamenlijke signalen en voorstellen over te nemen.
Het financiële risico is beperkt tot de jaarlijkse bijdrage en eventuele afzonderlijk overeengekomen inzet. Lokale financiële of beleidsmatige verplichtingen worden steeds volgens de eigen gemeentelijke besluitvorming aangegaan.

Afbreukrisico van geen deelname
Zonder deelname heeft Geldrop-Mierlo minder invloed op provinciale en landelijke besluitvorming die middelgrote gemeenten raakt. Ook missen we kennisuitwisseling, gezamenlijke belangenbehartiging en de mogelijkheid om met vergelijkbare gemeenten op te trekken.

Alternatieven voor geen deelname
De MRE, het SGE en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten zijn waardevolle aanvullende netwerken, maar geen volledig alternatief. MidStad Brabant en de M50 richten zich juist op de positie en opgaven van middelgrote gemeenten.

Bestuurlijke betrokkenheid en vertegenwoordiging
Het college heeft als voorkeurslijn vastgesteld om wethouder Mathil Sanders-De Jonge opnieuw voor te dragen als bestuurlijk trekker en ambassadeur voor Brede Welvaart binnen MidStad Brabant.

Voor de M50 neemt Geldrop-Mierlo deel aan de algemene ledenvergadering en aan bijeenkomsten binnen de relevante thema’s. De vertegenwoordiging wordt, afhankelijk van het onderwerp, verzorgd door de aangewezen bestuurder en portefeuillehouder.

Frequentie van terugkoppeling naar de raad
De raad wordt ten minste jaarlijks geïnformeerd over de resultaten, relevante ontwikkelingen en financiële bijdragen. Bij onderwerpen met belangrijke beleidsmatige, bestuurlijke of financiële gevolgen informeren wij de raad afzonderlijk.

Verbonden Partijen	Realisatie Eigen vermogen 2025	Realisatie Vreemd vermogen 2025	Realisatie Resultaat 2025	Prognose Eigen vermogen 2027	Prognose Vreemd vermogen 2027	Prognose Resultaat 2027	Bijdrage 2026	Bijdrage 2027
Gemeenschappelijke regeling								
Metropoolregio Eindhoven (MRE)	€ 21.951.686	62.686.851 waarvan voorzieningen 4.941.137	83.033 MRE 170.070 RHCe -87.037	€ 20.248.016	€ 64.095.041	€ -	€ 680.836	€ 692.256
Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB)	€ 4.772.368	€ 3.999.049	€ 916.913	€ 4.492.239	€ 8.443.763	€ -	€ 546.828	€ 547.061
Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO)	€ 6.081.356	€ 31.768.011	€ 292.609	€ 353.029	€ 41.022.492	€ -	€ 2.655.040	€ 3.299.347
Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Brabant Zuidoost (GGD)	€ 9.439.000	€ 29.987.000	€ 2.180.000	€ 5.800.000	€ 32.781.000	€ -	€ 11.042.159	€ 11.181.681
Dienst Dommelvallei	€ 510.263	€ 3.086.737	€ -303.318	€ 456.000	€ 3.706.000	€ -	€ 8.545.873	€ 8.864.718
Senzer	€ 30.714.000	€ 21.174.000	€ 8.421.000	€ 21.145.000	€ 23.500.000	€ -	€ 19.477.074	€ 20.126.466
Cure Afvalbeheer	€ 1.132.498	€ 39.016.940	€ 1.132.498	€ -	onbekend	€ -	€ 4.667.964	€ 5.055.000
PlusTeam	€ -	€ -	€ 139.776	€ -	€ -	"in liquidatie"	€ 2.490.332	"in liquidatie"
Jeugdregio een10 voor de jeugd	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	€ -	€ -	€ -	€ 288.700	€ 382.900
Vennootschappen en coöperaties								
Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	€ 4.863.000.000	€ 110.701.000.000	€ 172.000.000	onbekend	onbekend	€ -	€ -	€ -
Breedband Regio Eindhoven	onbekend	onbekend	onbekend	onbekend	onbekend	onbekend	onbekend	onbekend
Stichtingen en verenigingen								
Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost	€ 983.965	€ 215.236	€ 126.795	onbekend	onbekend	€ -	€ 14.302	€ 14.302
Bureau Inkoop en aanbestedingen Zuidoost Brabant (BIZOB)	€ 842.101	€ 2.050.079	€ 1.737.287	onbekend	onbekend	onbekend	€ 263.810	onbekend
Taskforce-RIEC Brabant Zeeland	onbekend	onbekend	onbekend	onbekend	onbekend	onbekend	€ 39.263	€ 39.263

Grondbeleid

Algemeen grondbeleid

Gezien het actuele weerstandsvermogen van het grondbedrijf is een actualisatie van de grondexploitaties in het kader van deze begroting niet nodig. Dit betekent dat deze toelichting zich beperkt tot actuele tabellen van de diverse reserves en voorzieningen en een algemene toelichting.

Ontwikkelingen grondexploitaties

Groot Luchen
Voor het gebied Groot Luchen zijn de plannen voor de verschillende deelgebieden in verschillende stadia van uitvoering. Het deelgebied Fazantlaan Oost is begin 2025 aangekocht. Op 20 april 2026 is het Tam-omgevingsplan Fazantlaan-Oost vastgesteld. Naar verwachting zullen de laatste woningen van 't landkaartje en fase 3a worden opgeleverd. Na oplevering van de woningen zullen de deelgebieden woonrijp gemaakt gaan worden.

In het 1ste kwartaal is er overeenstemming bereikt over de verkoop van grond t.b.v. de realisatie van 15 woningen op de Hoekvlinderlaan – St. Catharinaweg.

Voor Luchen Oost is de stedenbouwkundige verkenning in voorbereiding. Na besluitvorming zal in 2027 een ruimtelijke procedure worden doorlopen. Zonder bezwaar- en beroepsprocedure zou er in 2028 gestart kunnen worden met het bouwrijp maken. In 2028 zouden ook de eerste gronden uitgegeven kunnen worden.

Toelichting overige exploitaties Mierlo
Het bestemmingsplan en de grondexploitatie voor Fazantlaan West zijn eind 2024 vastgesteld. De grondverkoop zal naar verwachting in 2027 en 2028 plaatsvinden. Voor Luchen Weteringpark heeft in 2024 een grondaankoop plaatsgevonden.

Sinds de koopovereenkomst voor de voorzijde van de Johannesschool is ontbonden, wordt opnieuw naar de invulling gekeken. De verkoop is begroot voor 2027.

Toelichting grondexploitaties woningbouw Geldrop
Voor het project Talingstraat wordt nabij Meeuwenhof uitgegaan van gronduitgifte in 2029. In juli 2026 heeft de Raad van State een positieve uitspraak gedaan over het bestemmingsplan voor de locatie Strabrecht, Grote Bos, waardoor het bestemmingsplan onherroepelijk is geworden. Voor Bogardeind is het bestemmingsplan onherroepelijk, maar moeten nog woningen worden gekocht. Er wordt uitgegaan van minnelijke verwerving in de komende jaren. Voor de locatie Bleekvelden 24-26 loopt een beroepsprocedure, naar aanleiding van een tussenuitspraak moet de gemeente het bestemmingsplan op een onderdeel herstellen. In 2026 zijn er voor Centrum West overeenkomsten gesloten voor de verkoop van kavels t.b.v. 39 sociale huurwoningen en 18 koopwoningen.

Toelichting overige grondexploitaties Geldrop
De uitgifte van het perceel Emopad wordt betrokken bij de verkoop van de voorzijde van het Pali-terrein. Bij de jaarrekening 2025 is er vanuit gegaan dat de verkoop van het perceel grond bij Spaarpot in 2027 zou plaatsvinden. In verband met besluitvorming omtrent de een tijdelijke opvang locatie voor AMV'ers zal deze verkoop de komende 3 jaren niet plaats vinden. Het e.e.a. zal conform besluitvorming worden verwerkt in de grondexploitatie bij jaarrekening 2026.

Reserves en voorzieningen

a. Reserve grondexploitaties
De stand van de reserve grondexploitaties, na resultaatbestemming jaarrekening 2025, bedraagt € 13.127.070,-. Na aftrek van claims gaat het om een bedrag van € 5.367.304,-.

b. Reserve tussentijdse winstnemingen
De stand van deze reserve, na resultaatbestemming jaarrekening 2025, bedraagt € 562.510,-.

c. Voorziening grondexploitatie en voorziening afgesloten complexen
De contante waarde van alle geraamde verliezen van de verlieslatende exploitaties bedraagt € 6.019.458,-. De benodigde voorziening voor de afronding van afgesloten plannen bedraagt € 78.491,-.

a. Reserve grondexploitaties
De belangrijkste claim op de Reserve grondexploitaties heeft betrekking op de woningbouwimpuls. Hierop is een correctie gemaakt voor het project Bogardeind, omdat er voor dit project een verliesvoorziening is getroffen, die op termijn voor een deel kan worden gedekt uit de cofinanciering van de woningbouwimpuls. Daarnaast is er een claim voor de fondsafdrachten die nog ten laste van de lopende grondexploitaties moet worden gebracht.

Verloop Reserve Grondexploitaties	
Saldo 31 december 2025	**13.127.070**
Af: resultaat grondbedrijf 2025 (exclusief tussentijdse winstneming)	-22.565
Bij: saldo fonds Bovenwijkse voorzieningen na resultaatbestemming 2025 / terugstorting deel van de voorfinanciering kapitaallasten	172.790
Af: extra storting in verliesvoorziening / Jonkvrouw 2025	-4.228
Saldo na resultaatbestemming 2025	**13.273.067**
Af: Claim stortingen reserves kostenverhaal (storting reserves 2026 - 2031)	-3.238.022
Af: Claim t.b.v. cofinanciering Woningbouwimpuls	-4.221.493
Af: Claim t.b.v. cofinanciering Beethovengelden (400 woningen x € 5.000,-)	-2.000.000
Bij: Claim t.b.v. Bogardeind via claim woningbouwimpuls	1.562.752
Saldo na resultaatbestemming 2025 en claims	**5.376.304**

b. Reserve tussentijdse winstnemingen
De fondsafdrachten van gemeentelijke projecten worden ten laste van deze Reserve gebracht. Daarnaast worden de tussentijdse resultaten van lopende projecten verwerkt via deze reserve. Er wordt naar gestreefd om met deze reserve de project specifieke risico's van de nog lopende grondexploitaties op te kunnen vangen.

Verloop Reserve Tussentijdse winstnemingen	
Saldo per 31 december 2025	**1.454.024**
Bij: Resultaat tussentijdse winstneming 2025	3.005
Af: Stortingen in voorziening Bovenwijks o.b.v. verkopen 2025	-161.000
Af: Stortingen in Reserve Sociale Woning o.b.v. verkopen 2025	-263.139
Af: Stortingen in Reserve Stedelijke herstructurering o.b.v. verkopen 2025	-70.350
Af: Stortingen in Reserve Natuur Landschap en Groenstructuur o.b.v. verkopen 2025	-136.850
Af: Stortingen in Reserve Netwerkverbindingen o.b.v. verkopen 2025	-192.830
Af: Stortingen in Reserve Ruimtelijke Ontwikkeling o.b.v. verkopen 2025	-70.350
Saldo na resultaatbestemming 2025	**562.510**

Verliesvoorziening

De afzonderlijke voorziening voor de te verwachten verliezen van grondexploitaties moet voldoende groot zijn om (de contante waarde van) de te verwachte tekorten te kunnen afdekken. Op de voorziening wordt rente bijgeschreven. Deze voorziening wordt in mindering gebracht op de voorraad 'Bouwgronden In Exploitatie'. Er is een lopende grondexploitatie met een verwacht verlies en dat is Bogardeind 85 – 123. Daarnaast wordt er te kort verwacht op de toekomstige grondexploitatie van de Pali-locatie.

Verliesvoorziening lopende grondexploitaties 1 januari 2026	
Contante waarde te verwachten exploitatietekorten:	
Pali-locatie	100.000
Bogardeind 85 - 123	5.919.458
Totaal benodigd	**6.019.458**

Voorziening afgesloten complexen

Voor exploitaties die zijn afgesloten is een afzonderlijk voorziening beschikbaar. Het gaat om middelen die nog nodig zijn voor afronding van die projecten. Deze voorziening wordt afzonderlijk weergegeven op de gemeentelijke balans.

Voorziening afgesloten complexen 31 december 2025	
Barrier	50.000
Rielse Park	28.491
Totaal benodigd per 1 januari 2026	**78.491**

Beide voorzieningen zijn in het kader van de jaarrekening 2025 geactualiseerd.

Weerstandsvermogen

In het kader van de jaarrekening 2025 is de risicoanalyse voor het grondbedrijf geactualiseerd. Op basis van die analyse is de totaal benodigde weerstandscapaciteit berekend op € 8.527.007,-. Er is daarbij gekeken naar de risico's voor zowel de lopende grondexploitaties als de risico's voor de projecten van de woningbouwimpuls. Het totaal van de Reserve grondexploitaties en de reserve tussentijdse winstneming bedraagt bijna € 5.938.814,-. Dat betekent een weerstandsvermogen van 70 procent. Op basis van het in december 2023 vastgestelde Programma Grondbeleid en kostenverhaal betekent dit dat sprake is van de code geel en dat de aankoopbevoegdheid van het college € 3,5 miljoen bedraagt.

Meerjarenperspectief

De projecten die in exploitatie zijn, zullen in het kader van de jaarrekening van 2026 weer geactualiseerd worden. Voor het laatste meerjarenperspectief wordt verwezen naar de jaarrekening 2025.

Woningbouwimpuls

De toelichting op de projecten in het kader van de woningbouwimpuls heeft plaatsgevonden in het kader van de jaarrekening van 2025. De beleidsmatige toelichting is elders in de begroting weergegeven. Voor de cofinanciering geldt dan de volgende actuele financiële dekking:

Actuele financiële dekking cofinanciering	
Besparing op bestaande kredieten	1.111.961
Leefbaarheidsfonds t.b.v. woningbouwimpuls	1.322.381
Herstructurering Woongebieden huidige claim t.b.v. Bogardeind	474.450
Claim Herstructurering Woongebieden	128.022
Ruimtelijke Ontwikkeling t.b.v. woningbouwimpuls	556.620
Verliesvoorziening Bogardeind	1.562.752
Claim Reserve Grondexploitatie	2.658.741
Rentebijschrijving 2022	156.299
Rentebijschrijving 2023	159.425
Rentebijschrijving 2024	162.613
Rentebijschrijving 2025	165.865
Totaal	**8.459.129**

Materiële vaste activa

Voor locaties die in het verleden zijn gekocht maar waarvoor nog geen concrete plannen bestaan moet jaarlijks worden beoordeeld of ze moeten worden afgewaardeerd. Dat heeft in het kader van de jaarrekening van 2025 plaatsgevonden.

Geactiveerde plankosten

Jaarlijks moet beoordeeld worden of de geactiveerde plankosten gedekt kunnen worden uit de te ontvangen bijdrage van de initiatiefnemers. In het kader van de jaarrekening van 2025 heeft dit plaatsgevonden.

Overzicht fondsen nota kostenverhaal

Op 11 december 2023 is het Programma Grondbeleid en Kostenverhaal vastgesteld, dit is opvolger van de Nota Kostenverhaal. Sinds 1 januari 2024 vinden stortingen in de reserves kostenverhaal plaats op basis van overeenkomsten die zijn gesloten na vaststelling van het Programma Grondbeleid en Kostenverhaal. Daarnaast vinden ook na 1 januari 2024 nog stortingen plaats in de reserves die zijn ingesteld op grond van de voormalige Nota Kostenverhaal, voor zover deze voortvloeien uit overeenkomsten die vóór 1 januari 2024 zijn gesloten.

Fondsen	Saldo na resultaatbestemming 2025	Claims	Ruimte
Bovenwijks Voorzieningen	€ 0	€ 0	-€ 826.877
Leefbaarheidsfonds WBI	€ 1.322.381	€ 1.322.381	€ 0
Herstructurering woongebieden WBI	€ 128.022	€ 128.022	€ 0
Herstructurering Bedrijven	€ 69.294	€ 26.564	€ 42.730
Reserve Sociale Woningbouw	€ 508.056	€ 56.700	€ 451.356
Reserve Stedelijke Herstructurering	€ 165.682	€ 0	€ 165.682
Reserve Natuur, Landschap en Groenstructuur	€ 144.750	€ 0	€ 144.750
Reserve Netwerkverbindingen	€ 203.190	€ 0	€ 203.190
Ruimtelijke ontwikkeling	€ 334.681	€ 0	€ 334.681
Ruimtelijke ontwikkeling WBI	€ 556.620	€ 556.620	€ 0
Voorziening Natuur- en Groencompensatie	€ 70.650	€ 0	€ 70.650

Het actuele tekort c.q. de resterende voorfinanciering voor Bovenwijkse Voorzieningen ten laste van de Reserve grondexploitaties bedraagt € 999.667,-. De komende jaren zal dit tekort moeten worden ingelopen door stortingen via de lopende gemeentelijke grondexploitaties en door projecten op grond van derden waarvoor anterieure overeenkomsten zijn of worden gesloten.

Wet open overheid

Stand van zaken
De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 in werking getreden. De Woo schrijft voor dat er in de jaarlijkse begroting aandacht moet worden besteed aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van de Woo.

Contactpersonen Wet open overheid
De juridisch controller en twee juridisch adviseurs zijn aangewezen als contactpersonen als bedoeld in de Wet open overheid. De contactpersonen beantwoorden vragen en helpen bij het vinden van publieke informatie.

Openbaarmaking op verzoek
Op grond van artikel 4.1 van de Woo kan iedereen een verzoek om publieke informatie indienen bij een bestuursorgaan. Dit wordt ook wel passieve openbaarmaking genoemd. Verzoeken kunnen schriftelijk per post, digitaal via het formulier op de website of mondeling worden ingediend. Verzoeken om publieke informatie handelen we zoveel mogelijk in overleg met de indiener van het verzoek af. Het uitgangspunt is dat informatie openbaar wordt gemaakt, tenzij er sprake is van een van de uitzonderingsgronden van artikel 5.1 van de Woo of een van de beperkingen van artikel 5.2 van de Woo.

Openbaarmaking uit eigen beweging
De Woo verplicht tot het actief, uit eigen beweging, openbaar maken van documenten. Dit wordt ook wel actieve openbaarmaking genoemd. Deze verplichting heeft betrekking op 16 categorieën van informatie die benoemd zijn in artikel 3.3 van de Woo. De actieve openbaarmaking wordt bij Koninklijk besluit gefaseerd ingevoerd.
De implementatie van de actieve openbaarmaking pakken we gezamenlijk op met Dienst Dommelvallei en de gemeenten Nuenen en Son en Breugel binnen het project Wet open overheid. Documenten worden openbaar gemaakt via de website https://open.geldrop-mierlo.nl/. Dit is een tijdelijke oplossing. In 2027 zullen we overgaan naar een definitieve oplossing. Dit wordt momenteel voorbereid. Het aantal categorieën dat actief openbaar wordt gemaakt, gaan we in 2027 uitbreiden. Daarnaast zijn we aangesloten op de Woo-index, www.organisaties.overheid.nl/woo. Dit betreft een landelijke verwijsindex voor documenten van overheidsorganisaties.

Anonimiseringstool
Bij zowel passieve als actieve openbaarmaking moeten gegevens (met name persoonsgegevens) worden weggelakt. We maken daarvoor gebruik van een anonimiseringstool, waarmee persoonsgegevens automatisch worden weggelakt.

Verplichte beleidsindicatoren

Op de website www.waarstaatjegemeente.nl - ontwikkeld voor gemeentelijke bestuurders en professionals - vindt u een dashboard dat is onderverdeeld in de 15 thema's over gemeentelijke onderwerpen. De gegevens komen uit verschillende bronnen en onderzoeken, zoals inwoners- en ondernemerspeilingen, CBS en andere centrale databronnen. U kunt de gegevens uit het dashboard gebruiken om te zien waar Geldrop-Mierlo staat. U kunt de gegevens ook vergelijken met andere gemeenten.

Voor meer informatie en overige kengetallen verwijzen wij u naar www.waarstaatjegemeente.nl.

Daarnaast is binnen onze gemeente hard gewerkt aan een sociale index, die cijfers/gegevens niet alleen gemeentebreed, maar ook per wijk inzichtelijk maakt.

Taakveld	Indicator	Eenheid	Periode	Waarde	Omschrijving
0. Bestuur en ondersteuning	Formatie	fte per 1.000 inwoners	2027	6,32	
0. Bestuur en ondersteuning	Bezetting	fte per 1.000 inwoners	2027	6,15	
0. Bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	kosten per inwoner	2027	949,74	
0. Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	% van loonsom+ kosten inhuur	2027	1,37%	inhuur als % van totale loonsom+totale kosten inhuur externen
0. Bestuur en ondersteuning	Overhead	% van totale lasten	2027	11,19 %	
1. Veiligheid	Verwijzingen Halt	aantal per 1.000 jongeren	2025	13	Jongeren van 12 t/m 17 jaar die een licht strafbaar vergrijp plegen, worden door de politie of leerplichtambtenaren naar Bureau Halt verwezen.
1. Veiligheid	Winkeldiefstal	aantal per 1.000 inwoners	2025	1,3	
1. Veiligheid	Geweldsmisdrijven	aantal per 1.000 inwoners	2025	4,2	Voorbeelden van geweldsmisdrijven: seksuele misdrijven, levensdelicten (moord en doodslag) en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).
1. Veiligheid	Diefstal uit woning	aantal per 1.000 inwoners	2025	1,3	
1. Veiligheid	Vernieling en beschadiging	aantal per 1.000 inwoners	2025	3,9	Bijvoorbeeld: brandstichting, opruiing, huis-, computer- en lokaalvredebreuk, deelneming aan criminele /terroristische organisatie, openlijke geweldpleging en discriminatie
3. Economie	Functiemenging	%	2025	46,1	De FMI weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen. Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen, bij 0: alleen wonen en 100: alleen werken
3. Economie	Vestigingen	aantal per 1.000 inw. 15-74 jaar	2025	173,9	
3. Economie	Banen	aantal per 1.000 inw. 15-74 jaar	2025	638	Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan, zowel fulltimers,parttimers als uitzendkrachten.
4. Onderwijs	Absoluut verzuim	aantal per 1.000 inw. van 5-18 jr.	2025	12,5	Absoluut verzuim: jongere die niet is ingeschreven bij een onderwijsinstelling en beschikt niet over een vrijstelling. Betreft schooljaar 2024/2025.
4. Onderwijs	Relatief verzuim	aantal per 1.000 inw. van 5-18 jr.	2025	15	Relatief verzuim: meer dan 16 uur ongeoorloofd verzuim gedurende 4 opeenvolgende lesweken.
4. Onderwijs	Voortijdige schoolverlaters	%	2025	2,1	% leerlingen 12-23 jr die het onderwijs verlaten zonder startkwalificatie (zonder een havo-, vwo diploma of minimaal een mbo-2 diploma).
5. Sport, cultuur en recreatie	Niet-sporters	%	2024	43,8	% bevolking 19 jaar eo dat niet minstens een keer per week aan sport doet

Taakveld	Indicator	Eenheid	Periode	Waarde	Omschrijving
6. Sociaal domein	Jongeren met delict voor rechter	%	2023	1	% jongeren 12-21 jaar
6. Sociaal domein	Kinderen in uitkeringsgezin	%	2024	5	% kinderen tot 18 jaar die in een gezin leven dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.
6. Sociaal domein	Netto arbeidsparticipatie	%	2025	73,3	% werkzame beroepsbevolking in de bevolking (beroeps- en niet-beroepsbevolking).
6. Sociaal domein	Werkloze jongeren	% werkloze jongeren 16-22 jaar	2024	2	
6. Sociaal domein	Bijstandsuitkeringen	aantal per 10.000 inwoners	2025	196,3	Het aantal personen met een uitkering op grond van de Participatiewet.
6. Sociaal domein	Lopende re-integratievoorzieningen	per 10.000 inw. 15-64 jaar	2025	92,2	
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2025	17,7	Betreft zorg in natura (ZIN), dus excl PGB. ZIN wordt door de gemeenten direct vergoed aan de zorgverlener zonder tussenkomst van de zorggebruiker.
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	2025	1,0	Jeugdbescherming is een maatregel die de rechter dwingend oplegt.
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren 12-23 jaar	2025	0,2	% jongeren 12-23 jaar tov alle jongeren 12-23 jaar
6. Sociaal domein	Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement	aantal per 10.000 inw.	2025	700	
7. Volksgezondheid en milieu	Huishoudelijk restafval	kg per inwoner	2024	116	
7. Volksgezondheid en milieu	Hernieuwbare elektriciteit	%	2024	27,9	
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	Nieuwbouw woningen	aantal per 1.000 woningen	2024	5,3	
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	Demografische druk	%	2026	80,9	Verhouding tussen aantal personen van 0 tot 20 jaar én 65 jaar of ouder per honderd personen van 20 tot 65 jaar.
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	Gemiddelde WOZ-waarde woningen	x € 1.000	2026	476	
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	Woonlasten meerpersoonshuishouden	€	2026	964	Som van gemiddeld betaalde ozb op basis van gemiddelde woz-waarde van woningen + reinigingsheffing + rioolheffing minus eventuele heffingskorting voor een 1-persoonshuishouden
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	Woonlasten éénpersoonshuishouden	€	2026	824	Som van gemiddeld betaalde ozb op basis van gemiddelde woz-waarde van woningen + reinigingsheffing + rioolheffing minus eventuele heffingskorting voor een meerpersoonshuishouden.

Financiële begroting

De financiële begroting bestaat uit het overzicht van baten en lasten met toelichting en de uiteenzetting van de financiële positie met toelichting.

Overzicht van baten en lasten

Programma's

Bedragen x € 1.000,-

Programma's	Begroting 2027			Begroting 2028			Begroting 2029			Begroting 2030		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma 1. De mens centraal	**61.587**	**15.332**	**-46.255**	**61.514**	**16.560**	**-44.954**	**59.304**	**16.560**	**-42.744**	**61.237**	**16.560**	**-44.677**
Programma 2. Sterke wijken	**19.120**	**2.669**	**-16.451**	**19.564**	**2.784**	**-16.779**	**19.772**	**2.882**	**-16.890**	**19.252**	**2.163**	**-17.090**
Programma 4. Toekomstbestendig Geldrop-Mierlo	**40.615**	**27.856**	**-12.760**	**42.011**	**28.792**	**-13.219**	**42.931**	**29.130**	**-13.801**	**43.464**	**29.731**	**-13.732**
Programma 5. Organisatie	**6.851**	**2.100**	**-4.750**	**6.826**	**2.047**	**-4.780**	**6.924**	**2.047**	**-4.877**	**6.819**	**2.047**	**-4.772**
Totaal	**128.173**	**47.957**	**-80.216**	**129.915**	**50.183**	**-79.732**	**128.932**	**50.619**	**-78.312**	**130.772**	**50.501**	**-80.271**

Algemene dekkingsmiddelen

Bedragen x € 1.000,-

Algemene dekkingsmiddelen	Begroting 2027			Begroting 2028			Begroting 2029			Begroting 2030		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Algemene uitkering	**0**	**91.970**	**91.970**	**0**	**92.012**	**92.012**	**0**	**93.099**	**93.099**	**0**	**97.498**	**97.498**
Dividenden	**1**	**35**	**34**	**1**	**35**	**34**	**1**	**35**	**34**	**1**	**35**	**34**
Lokale heffingen	**705**	**9.226**	**8.521**	**751**	**9.562**	**8.811**	**744**	**9.886**	**9.142**	**746**	**10.223**	**9.477**
Overige algemene dekkingsmiddelen	**1.037**	**0**	**-1.037**	**3.861**	**0**	**-3.861**	**3.740**	**0**	**-3.740**	**5.472**	**0**	**-5.472**
Treasury	**43**	**149**	**106**	**291**	**145**	**-147**	**665**	**141**	**-523**	**694**	**138**	**-556**
Totaal	**1.787**	**101.379**	**99.593**	**4.904**	**101.753**	**96.848**	**5.149**	**103.161**	**98.011**	**6.913**	**107.894**	**100.981**

Onvoorzien, overhead en Vpb

Bedragen x € 1.000,-

Onvoorzien, overhead en Vpb	Begroting 2027			Begroting 2028			Begroting 2029			Begroting 2030		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Onvoorzien	**78**	**0**	**-78**	**78**	**0**	**-78**	**78**	**0**	**-78**	**78**	**0**	**-78**
Overhead	**20.942**	**1.077**	**-19.865**	**21.161**	**1.077**	**-20.084**	**21.392**	**1.077**	**-20.315**	**21.584**	**1.077**	**-20.507**
Vennootschapsbelasting	**38**	**0**	**-38**	**38**	**0**	**-38**	**38**	**0**	**-38**	**38**	**0**	**-38**
Totaal	**21.058**	**1.077**	**-19.981**	**21.277**	**1.077**	**-20.200**	**21.508**	**1.077**	**-20.431**	**21.699**	**1.077**	**-20.622**

Geraamd totaal saldo van baten en lasten

Bedragen x € 1.000,-

Geraamd totaal saldo van baten en lasten	Begroting 2027			Begroting 2028			Begroting 2029			Begroting 2030		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Totaal saldo van baten en lasten	**151.017**	**150.413**	**-604**	**156.096**	**153.013**	**-3.083**	**155.589**	**154.857**	**-732**	**159.384**	**159.472**	**88**
Totaal	**151.017**	**150.413**	**-604**	**156.096**	**153.013**	**-3.083**	**155.589**	**154.857**	**-732**	**159.384**	**159.472**	**88**

Beoogde toevoegingen en onttrekkingen reserves

Bedragen x € 1.000,-

Programma's	Begroting 2027			Begroting 2028			Begroting 2029			Begroting 2030		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Mutaties programma 1	**0**	**0**	**0**	**0**	**61**	**61**	**0**	**61**	**61**	**0**	**61**	**61**
Mutaties programma 2	**338**	**211**	**-127**	**338**	**175**	**-164**	**338**	**222**	**-117**	**338**	**103**	**-235**
Mutaties programma 4	**0**	**405**	**405**	**0**	**427**	**427**	**0**	**506**	**506**	**0**	**552**	**552**
Mutaties programma 5	**350**	**883**	**533**	**357**	**1.897**	**1.540**	**357**	**521**	**164**	**357**	**289**	**-68**
Totaal	**688**	**1.499**	**811**	**695**	**2.560**	**1.864**	**695**	**1.310**	**615**	**695**	**1.005**	**310**

Geraamd resultaat

Bedragen x € 1.000,-

Geraamd resultaat	Begroting 2027			Begroting 2028			Begroting 2029			Begroting 2030		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Resultaat	**151.706**	**151.913**	**207**	**156.792**	**155.573**	**-1.219**	**156.284**	**156.167**	**-117**	**160.080**	**160.477**	**397**
Resultaat	**151.706**	**151.913**	**207**	**156.792**	**155.573**	**-1.219**	**156.284**	**156.167**	**-117**	**160.080**	**160.477**	**397**

Overzicht van baten en lasten per taakveld

Bedragen x € 1.000,-

Omschrijving	Begroting 2027			Begroting 2028			Begroting 2029			Begroting 2030		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma 1. De mens centraal												
0.10 Mutaties reserves programma 1	**0**	**0**	**0**	**0**	**61**	**61**	**0**	**61**	**61**	**0**	**61**	**61**
4.1 Openbaar basisonderwijs	**68**	**0**	**-68**	**68**	**0**	**-68**	**68**	**0**	**-68**	**68**	**0**	**-68**
4.2 Onderwijshuisvesting	**2.020**	**0**	**-2.020**	**2.415**	**0**	**-2.415**	**2.761**	**0**	**-2.761**	**3.614**	**0**	**-3.614**
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	**2.550**	**1.030**	**-1.520**	**2.514**	**1.030**	**-1.484**	**2.513**	**1.030**	**-1.483**	**2.513**	**1.030**	**-1.483**
6.3 Inkomensregelingen	**22.176**	**13.317**	**-8.859**	**22.360**	**13.988**	**-8.372**	**22.668**	**13.988**	**-8.681**	**22.668**	**13.988**	**-8.681**

Omschrijving	Begroting 2027			Begroting 2028			Begroting 2029			Begroting 2030		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
6.4 WSW en beschut werk	1.519	0	-1.519	1.401	0	-1.401	1.297	0	-1.297	1.255	0	-1.255
6.5 Arbeidsparticipatie	1.117	418	-699	1.302	418	-884	1.208	418	-790	1.432	418	-1.014
6.60 Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	1.729	7	-1.722	1.733	7	-1.726	1.716	7	-1.709	1.716	7	-1.709
6.711 Huishoudelijke hulp (Wmo)	4.729	560	-4.169	4.233	560	-3.672	1.891	560	-1.331	2.788	560	-2.228
6.712 Begeleiding (Wmo)	2.703	0	-2.703	2.864	0	-2.864	2.844	0	-2.844	2.844	0	-2.844
6.713 Dagbesteding (Wmo)	1.054	0	-1.054	1.058	0	-1.058	1.058	0	-1.058	1.058	0	-1.058
6.714 Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	181	0	-181	181	0	-181	181	0	-181	181	0	-181
6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal	505	0	-505	505	0	-505	505	0	-505	505	0	-505
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	6.434	0	-6.434	6.134	556	-5.577	5.977	556	-5.420	5.977	556	-5.420
6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk	2.417	0	-2.417	2.417	0	-2.417	2.417	0	-2.417	2.417	0	-2.417
6.761 Jeugdhulp met verblijf lokaal	1.240	0	-1.240	1.240	0	-1.240	1.240	0	-1.240	1.240	0	-1.240
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	5.141	0	-5.141	5.134	0	-5.134	5.073	0	-5.073	5.073	0	-5.073
6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk	1.463	0	-1.463	1.570	0	-1.570	1.570	0	-1.570	1.570	0	-1.570
6.791 PGB Wmo	528	0	-528	466	0	-466	406	0	-406	406	0	-406
6.792 PGB Jeugd	429	0	-429	400	0	-400	390	0	-390	390	0	-390
6.811 Beschermd Wonen (Wmo)	123	0	-123	123	0	-123	123	0	-123	123	0	-123
6.812 Maatschappelijke – en vrouwenopvang (Wmo)	388	0	-388	388	0	-388	388	0	-388	388	0	-388
6.821 Jeugdbescherming	1.370	0	-1.370	1.332	0	-1.332	1.332	0	-1.332	1.332	0	-1.332
6.822 Jeugdreclassering	249	0	-249	249	0	-249	249	0	-249	249	0	-249
6.91 Coördinatie en beleid Wmo	502	0	-502	502	0	-502	502	0	-502	502	0	-502
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	928	0	-928	904	0	-904	904	0	-904	904	0	-904
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	23	0	-23	23	0	-23	23	0	-23	23	0	-23
Totaal Programma 1. De mens centraal	61.587	15.332	-46.255	61.514	16.621	-44.893	59.304	16.621	-42.683	61.237	16.621	-44.616
Programma 2. Sterke wijken												
0.10 Mutaties reserves programma 2	338	211	-127	338	175	-164	338	222	-117	338	103	-235
5.1 Sportbeleid en activering	1.225	117	-1.109	1.211	117	-1.094	1.190	117	-1.074	1.176	117	-1.059
5.2 Sportaccommodaties	2.752	737	-2.016	2.903	747	-2.157	2.964	748	-2.216	3.090	748	-2.343
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	2.047	626	-1.421	2.023	626	-1.397	1.975	626	-1.349	1.973	626	-1.347
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	4.548	72	-4.475	4.647	72	-4.574	4.721	72	-4.649	4.716	72	-4.644
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	4.346	755	-3.591	4.458	786	-3.671	4.485	815	-3.670	4.315	600	-3.715
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	1.816	0	-1.816	1.816	0	-1.816	1.816	0	-1.816	1.816	0	-1.816
7.1 Volksgezondheid	2.385	362	-2.023	2.505	436	-2.069	2.620	503	-2.117	2.165	0	-2.165
Totaal Programma 2. Sterke wijken	19.458	2.880	-16.578	19.902	2.959	-16.943	20.110	3.103	-17.007	19.591	2.266	-17.325

Omschrijving	Begroting 2027			Begroting 2028			Begroting 2029			Begroting 2030		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma 4. Toekomstbestendig Geldrop-Mierlo												
0.10 Mutaties reserves programma 4	0	405	405	0	427	427	0	506	506	0	552	552
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	3.701	214	-3.486	3.744	214	-3.530	3.747	214	-3.532	3.746	214	-3.531
1.2 Openbare orde en veiligheid	1.823	8	-1.814	1.810	8	-1.801	1.823	8	-1.814	1.810	8	-1.801
2.1 Verkeer en vervoer	6.101	172	-5.929	6.777	172	-6.604	7.042	172	-6.870	7.041	172	-6.868
2.2 Parkeren	328	0	-328	328	0	-328	327	0	-327	326	0	-326
3.1 Economische ontwikkeling	747	25	-722	732	25	-707	727	25	-702	712	25	-687
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1	0	-1	1	0	-1	1	0	-1	1	0	-1
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	4	0	-4	4	0	-4	4	0	-4	4	0	-4
3.4 Economische promotie	639	987	348	506	987	481	512	987	474	512	987	475
5.4 Musea	344	0	-344	343	0	-343	343	0	-343	343	0	-343
5.5 Cultureel erfgoed	310	21	-289	310	21	-289	310	21	-289	310	21	-289
5.6 Media	1.009	0	-1.009	1.009	0	-1.009	1.009	0	-1.009	1.009	0	-1.009
7.2 Riolering	2.212	4.366	2.154	2.486	4.641	2.155	2.774	4.933	2.159	3.082	5.244	2.162
7.3 Afval	6.255	8.136	1.880	6.473	8.385	1.911	6.703	8.643	1.939	6.942	8.909	1.967
7.4 Milieubeheer	1.874	10	-1.863	1.845	9	-1.836	1.844	7	-1.836	1.842	6	-1.836
8.1 Ruimte en leefomgeving	1.254	574	-679	1.211	574	-637	1.211	574	-636	1.211	574	-636
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	12.418	11.978	-439	12.820	12.385	-435	12.971	12.541	-431	12.992	12.566	-426
8.3 Wonen en bouwen	1.596	1.364	-233	1.611	1.371	-240	1.583	1.005	-578	1.581	1.005	-577
Totaal Programma 4. Toekomstbestendig Geldrop-Mierlo	40.615	28.261	-12.355	42.011	29.219	-12.792	42.931	29.637	-13.295	43.464	30.283	-13.180
Programma 5. Organisatie												
0.10 Mutaties reserves programma 5	350	883	533	357	1.897	1.540	357	521	164	357	289	-68
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	207	0	-207	-1.219	0	1.219	-117	0	117	397	0	-397
0.1 Bestuur	3.287	45	-3.243	3.254	45	-3.209	3.254	45	-3.209	3.253	45	-3.209
0.2 Burgerzaken	2.236	1.067	-1.169	2.247	1.013	-1.234	2.347	1.013	-1.334	2.247	1.013	-1.234
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	1.321	493	-828	1.319	493	-826	1.317	493	-824	1.312	493	-819
0.4 Overhead	20.942	1.077	-19.865	21.161	1.077	-20.084	21.392	1.077	-20.315	21.584	1.077	-20.507
0.5 Treasury	44	183	139	292	179	-113	666	176	-490	695	173	-522
0.61 OZB woningen	237	6.209	5.972	281	6.452	6.171	281	6.688	6.406	281	6.933	6.652
0.62 OZB niet-woningen	53	2.605	2.552	53	2.696	2.642	53	2.782	2.729	53	2.872	2.819
0.63 Parkeerbelasting	7	496	489	7	496	489	7	496	489	7	496	489
0.64 Belastingen overig	415	412	-3	416	414	-2	409	416	6	411	418	6
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	0	91.970	91.970	0	92.012	92.012	0	93.099	93.099	0	97.498	97.498
0.8 Overige baten en lasten	1.115	0	-1.115	3.939	0	-3.939	3.817	0	-3.817	5.550	0	-5.550
0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)	38	0	-38	38	0	-38	38	0	-38	38	0	-38
Totaal Programma 5. Organisatie	30.252	105.440	75.187	32.146	106.774	74.628	33.822	106.806	72.984	36.186	111.307	75.121
Totaal	151.913	151.913	0	155.573	155.573	0	156.167	156.167	0	160.477	160.477	0

Toelichting overzicht van baten en lasten

De toelichting op het overzicht van baten en lasten bestaat uit drie onderdelen, namelijk de verschillen van de autonome ontwikkelingen per programma, het overzicht van de geraamde incidentele baten en lasten en het overzicht beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves.

Verschillen per programma

Inleiding

	2027
Begrotingssaldo 2027 in MPB 2027-2030 (= begroting 2027 nieuw)	207.215
Begrotingssaldo 2027 in MPB 2026-2029 (-begroting 2027 oud)	1.802.051
Verklaring van het verschil	**-1.594.836**
Autonome ontwikkelingen	-3.010.009
Financiële mutaties (gekoppeld aan doelen)	1.415.173
Totaal	**-1.594.836**

Programma 1: De mens centraal

1.	Bedrag
Begroting 2027 nieuw	-46.255
Begroting 2027 oud	-45.464
Verklaring van het verschil	**791**
Autonome ontwikkelingen	799
Financiële mutaties (gekoppeld aan doelen)	-8
Totaal	**791**

Programma 2: Sterke wijken

2.	Bedrag
Begroting 2027 nieuw	-16.578
Begroting 2027 oud	-15.050
Verklaring van het verschil	**1.528**
Autonome ontwikkelingen	1.494
Financiële mutaties (gekoppeld aan doelen)	34
Totaal	**1.528**

Programma 3: Vitaal & groen buitengebied

3.	Bedrag
Begroting 2027 nieuw	0
Begroting 2027 oud	0
Verklaring van het verschil	**0**
Autonome ontwikkelingen	0
Financiële mutaties (gekoppeld aan doelen)	0
Totaal	**0**

Programma 4: Toekomstbestendig Geldrop-Mierlo

4.	Bedrag
Begroting 2027 nieuw	-12.355
Begroting 2027 oud	-10.726
Verklaring van het verschil	**1.629**
Autonome ontwikkelingen	1.211
Financiële mutaties (gekoppeld aan doelen)	418
Totaal	**1.629**

Programma 5: Organisatie

5.	Bedrag
Begroting 2027 nieuw	75.187
Begroting 2027 oud	71.241
Verklaring van het verschil	**3.946**
Autonome ontwikkelingen	2.975
Financiële mutaties (gekoppeld aan doelen)	971
Totaal	**3.946**

Overzicht van de geraamde incidentele baten en lasten

Als per jaarschijf van de meerjarenbegroting de structurele lasten gedekt zijn door structurele baten is er sprake van structureel evenwicht. Hiervoor is het van belang dat uit de begroting duidelijk blijkt welke geraamde baten en lasten structureel van aard zijn en welke incidenteel. Het structureel begrotingssaldo kan alleen bepaald worden door het begrotingssaldo te zuiveren van incidentele baten en lasten. Het overzicht van incidentele baten en lasten is hierbij een belangrijk overzicht. Het onderstaande overzicht gaat uit van het begrotingssaldo na verwerking van de financiële mutaties.

	2027 Baten	2027 Lasten	2028 Baten	2028 Lasten	2029 Baten	2029 Lasten	2030 Baten	2030 Lasten
Programma 1								
Programma 2								
Programma 3								
Programma 4								
Opstellen Omgevingsplan gehele grondgebied Geldrop-Mierlo		50.000						
Grondexploitatie	11.978.195	12.417.629	12.384.579	12.819.633	12.540.564	12.971.237	12.565.942	12.992.235
Programma 5								
Subtotaal voor mutaties reserves	**11.978.195**	**12.467.629**	**12.384.579**	**12.819.633**	**12.540.564**	**12.971.237**	**12.565.942**	**12.992.235**
Mutaties reserves								
Programma 1								
Programma 2								
Mutatie alg. reserve grondexploitatie t.b.v. kapitaallasten	119.840		119.180		118.520			
Mutatie reserve woningbouwimpuls		345.132		352.036		352.036		352.036
Mutatie reserve omgevingswet en wet kwaliteitsborging bouw	50.000							

	2027 Baten	2027 Lasten	2028 Baten	2028 Lasten	2029 Baten	2029 Lasten	2030 Baten	2030 Lasten
Mutatie reserve fonds investeringen ruimtelijke ontwikkelingen	83.670		83.670		83.670		83.670	
Programma 3								
Programma 4								
Mutatie reserve recreatie en toerisme	135.289		92.505		88.592		101.439	
Programma 5								
Mutatie reserve regionale verkeersknelpunten		123.838		123.838		123.838		123.838
Mutatie reserve hondenbeleid		19.637		19.637		28.688		28.688
Mutatie alg. reserve grondexploitatie t.b.v. vennootschapsbelasting	38.000		38.000		38.000		38.000	
Mutatie algemene reserve								
Mutatie alg. reserve t.b.v. afboeken boekwaarde scholen	584.973		1.598.964		232.562		0	
Totaal mutaties reserves	**1.011.772**	**488.607**	**1.932.319**	**495.511**	**561.344**	**504.562**	**223.109**	**504.562**
Totaal	**12.989.967**	**12.956.236**	**14.316.898**	**13.315.144**	**13.101.908**	**13.475.799**	**12.789.051**	**13.496.797**
Incidenteel saldo Meerjarenbegroting 2027-2030		**33.731**		**1.001.754**		**-373.891**		**-707.746**
Saldo Meerjarenbegroting 2027-2030		207.215		-1.219.052		-116.567		397.397
Structureel saldo Meerjarenbegroting 2027-2030		**173.484**		**-2.220.806**		**257.324**		**1.105.143**

Toelichting incidenteel:
De incidentele kosten zijn toegelicht, met uitzondering van de hierboven genoemde die betrekking hebben op reserves. Deze staan bij de toelichtingen op de reserves.

Opstellen Omgevingsplan gehele grondgebied Geldrop-Mierlo
Extra middelen beschikbaar gesteld voor het omgevingsplan van heel Geldrop-Mierlo op te stellen.

Grondexploitatie (B2026)
Zie paragraaf grondbeleid.

Overzicht beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

	2027		2028		2029		2030	
Omschrijving	**Toevoeg.**	**Onttrek.**	**Toevoeg.**	**Onttrek.**	**Toevoeg.**	**Onttrek.**	**Toevoeg.**	**Onttrek.**
Dekkingsreserves								
Dekkingsreserve Bouw vergaderaccommodatie		60.114		60.114		60.114		60.114
Dekkingsreserve Nutsvoorzieningen centrum Mierlo		6.507		6.507		6.507		2.286
Dekkingsreserve P-Margrietstraat t.h.v. P-Frisostraat		22.850		22.850		22.850		22.850
Dekkingsreserve Dorpstraat deel Rabo - t.h.v. Plus		24.338		24.338		24.338		24.338
Dekkingsreserve Onderzoek en realisatie kiosk		7.238		7.238		7.238		7.238
FBW Herinrichting Langstraat		8.288		8.288		8.288		8.288
FBW Herinrichting Korte Kerkstraat/Bogardeind		10.144		10.144		10.144		10.144
FBW Herinrichting Heggestraat		0		1.096		1.096		1.096
FBW Rotonde centrum Geldrop		3.628		3.628		3.628		3.628
FBW Parkeerterrein Weverijmuseum		3.911		3.911		3.911		3.911
FBW Herinrichting parkeerterrein Markt		814		814		814		814
FBW Herinrichting parkeerterrein De Meent		0		0		8.217		8.217
FBW Parkeerverwijssysteem		552		552		552		552
FBW Kruispunt Peijnenburgweg/Dommeldalseweg		6.951		6.951		6.951		6.951
FBW Herinrichting. Bogardeind (ijssalon/Beukelaar)		7.246		7.246		7.246		7.246
FBW Kruispunt Bogardeind (extra rechtdoorstrook)		988		988		988		988

	2027	2028	2029	2030
FBW Bogardeind / Gijzenrooiseweg	10.255	10.255	10.255	10.255
FBW Aanpassen openbare Ruimte brede school Coevering	5.755	5.755	5.755	5.755
FBW Busbaan Gijzenrooiseweg	3.021	3.021	3.021	3.021
FBW Beleefpad Katoenpad	615	615	615	615
FBW Kasteelseloop en Molenheide	594	594	594	594
FBW Herinrichting Stationsomgeving	2.265	2.265	2.265	2.265
FBW Recreatieve fietsverbinding Rijk Dommel en AA	7.679	7.679	7.679	7.679
FBW Herinrichting Eindhovenseweg busbaan Hooge Akker-gemeentegrens	12.840	12.840	12.840	12.840
FBW Aanleg fietspad Vaarleseweg Broekstraat-spoor	2.493	2.493	2.493	2.493
FBW Busstrook zuid rijbaan Laan der Vier Heemskinderen	1.976	1.976	1.976	1.976
FBW Ext voorsorteervak Eindhovenseweg/Gijzenrooisewg	412	412	412	412
FBW Ext voorsorteervak kruispunt Eindhovenseweg/DAFIII	612	612	612	612
FBW Aanleg fiets-voetpad Bogardeind Topa-terrein	1.000	1.000	1.000	1.000
FBW Vervanging VRI kruispunt Gijzenrooiseweg-Bogardeind	891	891	891	891
FBW Vervanging VRI kruispunt Gijzenrooiseweg-Aragorn	2.068	2.068	2.068	2.068
FBW Kruispunt Mierloseweg - Peijnenburgweg	18.124	18.124	18.124	18.124
FBW Aanleg fiets-voetpad Bogardeind Topa-terrein	87	87	87	87
FBW Inrichting Bogardeind gedeelte Beukelaar/Laan der Vier Heemskinderen	1.085	1.085	1.085	1.085
FBW Santheuvel	10.803	10.803	10.803	10.803
By-pass rotonde Dommeldalseweg-Laan der Vier Heemskinderen	12.752	12.752	12.752	12.752
Dekkingsreserve openbare ruimte Van der Putt school	0	21.441	21.441	21.441
Dekkingsreserve bouw Skandia school	0	60.977	60.977	60.977
Dekkingsreserve openbare ruimte Van der Putt school	0	0	37.859	37.859
Dekkingsreserve openbare ruimte Skandia school	0	42.202	42.202	42.202
Dekkingsreserve openbare ruimte Puur Sang school	0	0	37.062	37.062
Dekkingsreserve openbare ruimte St Jozefschool	0	0	0	37.062
Dekkingsreserve renovatie hockeyveld veld 2 HC Geldrop	6.000	6.000	6.000	6.000
Dekkingsreserve renovatie hockeyveld veld 4 HC Geldrop	6.000	6.000	6.000	6.000
Dekkingsreserve renovatie hockeyveld veld 3 HC Mierlo	5.333	5.333	5.333	5.333
Dekkingsreserve inrichting pand horeca sporthal De Weijer	6.000	6.000	6.000	6.000
Dekkingsreserve Buitensportfaciliteiten Mierlo	0	14.000	14.000	14.000
Dekkingsreserve Buitensportfaciliteiten Geldrop	0	0	13.333	13.333
Dekkingsreserve Kunstgrasveld Mifano	5.500	5.500	5.500	5.500
Dekkingsreserve CG Herinrichting parkeerterrein De Meent WBI	0	0	34.260	34.260
Totaal	**287.729**	**0 427.445**	**0 558.176**	**0 591.017**

Voor een verdere toelichting op bovenstaande structurele mutaties verwijzen wij naar het overzicht reserves en voorzieningen met toelichting verderop in dit document.

Uiteenzetting van de financiële positie

Geprognosticeerde balans

Activa	01/01/2027	01/01/2028	01/01/2029	01/01/2030	01/01/2031
Vaste activa					
Immateriële vaste activa	13.262	17.840	27.829	27.645	29.807
Materiële vaste activa	152.274	181.112	200.316	201.856	201.983
Financiële vaste activa	9.074	8.889	8.753	8.620	8.487
Totaal Vaste activa	**174.610**	**207.841**	**236.898**	**238.121**	**240.277**
Vlottende activa					
Voorraden	25.562	7.292	-4.429	-3.770	-10.659
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	5.052	5.052	5.052	5.052	5.052
Liquide middelen	932	932	932	932	932
Overlopende activa	10.719	10.719	10.719	10.719	9.131
Totaal Vlottende activa	**42.266**	**23.995**	**12.274**	**12.934**	**4.457**
Totaal Activa	**216.875**	**231.837**	**249.172**	**251.055**	**244.734**

Passiva	01/01/2027	01/01/2028	01/01/2029	01/01/2030	01/01/2031
Vaste passiva					
Eigen vermogen	48.984	46.747	45.986	45.885	45.648
Voorzieningen	15.620	15.199	14.134	14.349	14.958
Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer	110.669	127.287	146.450	148.219	141.525
Totaal Vaste passiva	**175.273**	**189.234**	**206.570**	**208.452**	**202.131**
Vlottende passiva					
Netto-vlottende schulden, met een rente typische looptijd korter dan één jaar	21.871	22.871	22.871	22.871	22.871
Overlopende passiva	19.732	19.732	19.732	19.732	19.732
Totaal Vlottende passiva	**41.603**	**42.603**	**42.603**	**42.603**	**42.603**
Totaal Passiva	**216.875**	**231.837**	**249.172**	**251.055**	**244.734**

EMU-saldo

In het BBV wordt voorgeschreven dat de ontwikkeling van het EMU-saldo moet worden opgenomen in de begroting en de jaarstukken. Het EMU-saldo is het saldo van inkomsten en uitgaven van de overheid op transactiebasis (moment van levering) in een bepaalde periode. Om de overheidsfinanciën in de Eurozone robuust te houden, zijn in Europees verband afspraken gemaakt over het toegestane maximale tekort van het EMU-saldo op nationaal niveau. Omdat het EMU-saldo van alle decentrale overheden onderdeel uitmaakt van het EMU-saldo op nationaal niveau is het daarmee ook relevant voor de decentrale overheden om het eigen EMU-saldo te volgen.

Hieronder is de berekening van het EMU-saldo weergegeven (bedragen x € 1.000,-).

	Omschrijving	2026	2027	2028
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	-63	**-604**	-3.083
2	Mutatie (im)materiële vaste activa	-27.041	**-33.417**	-29.192
3	Mutatie voorzieningen	-704	**-420**	-1.065
4	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	15.787	**18.270**	11.721
5	Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	0	**0**	0
	EMU-saldo	**-12.021**	**-16.171**	**-21.619**

Jaarlijks terugkerende arbeidskosten

Conform het BBV moet een overzicht van jaarlijks terugkerende arbeidskosten worden opgenomen. In de tabel hieronder zijn alle vormen van aan de arbeidsrelatie verbonden salarissen en (rechten op) uitkeringen meegenomen.

Hierbij zijn de volgende vormen te onderscheiden:

- Beloningen tijdens het dienstverband: het salaris (inclusief vakantiegeld en eindejaarsuitkering) van het personeel in dienst. Vanwege het ontbreken van een dienstverband zijn hierbij de raadsleden niet meegenomen.
- Uitkeringen bij ontslag: afkoopsommen.
- Pensioentoezeggingen: (wethouders-)pensioenen, wachtgeld en (verzekerings)premies.
- Afvloeiingsregelingen: non-actieven en tijdelijke loondoorbetaling.

Omschrijving	2027	2028	2029	2030
Beloningen tijdens het dienstverband	29.699	29.765	29.765	29.765
Uitkeringen bij ontslag	0	0	0	0
Pensioentoezeggingen	240	240	240	240
Afvloeiingsregelingen	0	0	0	0
Totaal	29.939	30.005	30.005	30.005

Overzicht van investeringen

Toelichting
Dit overzicht beperkt zich voor deze begroting tot de kredieten doordat er geen nieuw beleid is.

De gehanteerde afkortingen staan voor:

- Kolom ‘Invest’ = investeringen (hieruit ontstaan jaarlijkse kapitaallasten);
- Kolom ‘Grex’ = % ten laste van de Fondsen Grondexploitaties (Nota Kostenverhaal);
- expl. = exploitatie (jaarlijkse lasten of baten; geen investeringen);
- expl. R&T = kosten komen ten laste van de gesloten exploitatie Recreatie & Toerisme;
- GRP = Gemeentelijk Rioleringsplan, kosten komen ten laste van de gesloten exploitatie Riolering;
- Afval = kosten komen ten laste van de gesloten exploitatie Afval;
- Ant. Ovk = kosten worden gedekt uit plankostenvergoedingen

In kolom ‘Raad’ staat een ‘X’ indien over dit onderdeel uit het overzicht van investeringen een apart raadsvoorstel volgt dat wordt besproken in de commissie en wordt vastgesteld in de raad. Dit onderdeel krijgt een plaats op de bestuurlijke agenda. De middelen die voor deze onderdelen geraamd zijn worden wel alvast gereserveerd. De daadwerkelijke votering volgt via het raadsbesluit. Pas na dit besluit kunnen de gelden uitgegeven worden.

P	Activiteitenplan	Invest. 2027	Invest. 2028	Invest. 2029	Invest. 2030	Totaal invest.	Grex	Lasten 2027	Lasten 2028	Lasten 2029	Lasten 2030	Raad
4	Verbinding parkeerterr Achter de Kerk en De Meent	0	0	0	370.069	370.069		2.153	2.153	2.153	2.153	
4	CG Herinrichting parkeerterrein De Meent	0	329.736	0	0	329.736		4.298	4.298	33.894	33.524	
4	Herinrichting Bezorgershof	0	0	0	888.476	888.476		1.553	1.553	1.553	1.553	
4	CG parkeerterrein Achter de kerk	0	0	0	662.864	662.864		486	486	486	486	
4	CG Oversteek Mierloseweg	0	350.000	0	0	350.000		0	0	5.250	19.250	
4	CG J.v. Geldropstraat omgeving Heuvel	0	0	0	343.067	343.067		29	29	29	29	
4	FBW CG Herinrichting parkeerterrein De Meent	0	109.913	0	0	109.913		1.433	1.433	11.298	11.175	
4	FBW Parkeerterrein Achter de Kerk	0	0	0	220.955	220.955		162	162	162	162	
4	Wilheminastraat fase 2	50.000	288.466	0	0	338.466		8	758	18.645	18.442	
1	Puur Sang - Sloop- en bouwkosten	494.164	3.432.044	3.432.044	0	7.358.252		12.077	19.490	70.970	285.719	

P	Activiteitenplan	Invest. 2027	Invest. 2028	Invest. 2029	Invest. 2030	Totaal invest.	Grex	Lasten 2027	Lasten 2028	Lasten 2029	Lasten 2030	Raad
4	Puur Sang - Openbare ruimte	0	914.870	0	0	914.870		175	175	50.961	50.405	
1	Van der Putt/Vijfblad - Sloop- en bouwkosten	0	12.009.630	494.164	0	12.503.794		18.285	18.285	198.430	480.298	
4	Van der Putt/Vijfblad - Openbare ruimte	0	927.497	0	0	927.497		285	285	52.056	51.488	
1	Skandia - Nieuwbouw	7.615.213	0	0	0	7.615.213		11.115	292.467	289.960	287.454	
1	Skandia - Sloop en bouwkosten	494.164	0	0	0	494.164		4.901	28.731	28.485	28.238	
4	Skandia - Openbare ruimte	1.047.386	0	0	0	1.047.386		115	58.027	57.394	56.761	
1	Skandia - Nieuwbouw tbv dekk res 21047	3.048.826	0	0	0	3.048.826		0	106.709	105.794	104.880	
2	Nieuwbouw kinderopvang Skandia	3.031.071	0	0	0	3.031.071		0	121.243	120.106	118.970	
2	Nieuwbouw wijkcentrum Skandia	717.170	0	0	0	717.170		0	28.687	28.418	28.149	
4	Herinrichting Maluwe/Look Geldrop	250.000	345.000	0	0	595.000		0	3.750	32.725	32.368	
4	Fysiek-ruimtelijke investering Weverijmuseum	0	0	0	40.000	40.000		0	0	0	0	
2	Realisatie groenstruct adhv klimaatkaarten 2027	150.000	150.000	0	0	300.000		0	2.250	19.500	19.275	
2	Natuuropgaven Dommeldal uit de verf	100.000	100.000	100.000	100.000	400.000		0	1.500	3.000	4.500	
2	Aanleg faunapassage Geldropseweg	0	350.000	0	0	350.000		0	0	11.083	10.996	
4	bestrijding wateroverlast (extra) jaarschijf 2028	0	200.000	0	0	200.000		0	0	6.333	6.283	
4	Villagemarketing jaarschijf 2028 (Verweven)	0	35.000	0	0	35.000		0	0	7.525	7.420	
2	Biodiversiteit jaarschijf 2028	0	112.500	0	0	112.500		0	0	7.313	7.228	
2	Klimaatadaptatie groen jaarschijf 2028	0	100.000	0	0	100.000		0	0	6.500	6.425	
4	OVL Masten 2028	0	61.605	0	0	61.605		0	0	2.464	2.441	
4	OVL Armaturen 2028	0	130.919	0	0	130.919		0	0	8.510	8.412	
2	Vervangingen speelvoorzieningen 2028	0	154.000	0	0	154.000		0	0	12.577	12.423	
2	Reconstructie openbaar groen 2028	0	114.000	0	0	114.000		0	0	7.410	7.325	
2	Realisatie groenstruct adhv klimaatkaarten 2028	0	300.000	0	0	300.000		0	0	19.500	19.275	
1	St Jozefschool	5.136.360	10.915.631	0	0	16.051.991		0	77.045	240.780	561.820	
1	St Jozefschool - openbare ruimte	0	0	926.558	0	926.558		0	0	0	50.961	
1	Kersentuin	0	0	743.965	3.409.969	4.153.934		0	0	0	11.160	
4	bestrijding wateroverlast (extra) jaarschijf 2029	0	0	200.000	0	200.000		0	0	0	6.333	
4	Geldropseweg - toplaag vervangen	0	100.000	0	0	100.000		0	0	5.500	5.440	
2	Buitensportfaciliteiten Geldrop	20.000	180.000	0	0	200.000		0	300	16.333	16.133	
4	CG Herinrichting parkeerterrein De Meent WBI	0	856.500	0	0	856.500		0	0	47.108	46.594	
4	herinrichting Blauwe ader Bosrand	0	764.000	0	0	764.000		0	0	42.020	41.562	
4	VRI GD.066 Nuenenseweg-Winde-Kalanderstraat	135.000	0	0	0	135.000		0	7.425	7.344	7.263	

P	Activiteitenplan	Invest. 2027	Invest. 2028	Invest. 2029	Invest. 2030	Totaal invest.	Grex	Lasten 2027	Lasten 2028	Lasten 2029	Lasten 2030	Raad
2	Voorbereidingskrediet woonwagenstandplaatsen	80.000	0	0	0	80.000		0	4.400	4.352	4.304	
2	Bronzenwei hockeyveld 1 - Ballenvangers	0	15.646	0	0	15.646		0	0	861	851	
2	Bronzenwei hockeyveld 1 - Top/Foamlaag	0	0	0	431.334	431.334		0	0	0	0	
2	Bronzenwei hockeyveld 1 - Hockeydoelen	0	0	0	32.042	32.042		0	0	0	0	
2	Bronzenwei hockeyveld 1 - Slagplanken	0	0	0	9.966	9.966		0	0	0	0	
2	Bronzenwei hockeyveld 2 - Ballenvangers en net	0	24.755	0	0	24.755		0	0	1.362	1.347	
2	Bronzenwei hockeyveld 2 - armaturen	0	45.330	0	0	45.330		0	0	2.946	2.913	
2	Bronzenwei hockeyveld 4 - Ballenvanger en slagpl.	0	9.430	0	0	9.430		0	0	519	513	
2	Bronzenwei hockeyveld 4 - armaturen	0	45.330	0	0	45.330		0	0	2.946	2.913	
2	Bronzenwei tennisbaan 1-2 - Toplaagrenovatie	0	0	0	67.084	67.084		0	0	0	0	
2	Bronzenwei tennisbaan 1-2 - Onderlaagrenovatie	0	0	0	21.218	21.218		0	0	0	0	
2	Bronzenwei tennisbaan 1-2 - Net en hekwerk	0	0	0	29.256	29.256		0	0	0	0	
2	Bronzenwei tennisbaan 5-6 - Toplaagrenovatie	0	0	67.084	0	67.084		0	0	0	5.479	
2	Bronzenwei tennisbaan 5-6 - Onderlaagrenovatie	0	0	21.218	0	21.218		0	0	0	1.026	
2	Bronzenwei tennisbaan 5-6 - Net en hekwerk	0	0	29.256	0	29.256		0	0	0	1.609	
2	Bronzenwei tennisbaan 7-8 - Toplaagrenovatie	67.084	0	0	0	67.084		0	5.479	5.411	5.344	
2	Bronzenwei tennisbaan 7-8 - Onderlaagrenovatie	21.218	0	0	0	21.218		0	1.026	1.015	1.004	
2	Bronzenwei tennisbaan 7-8 - Net en hekwerk	29.256	0	0	0	29.256		0	1.609	1.592	1.574	
2	Bronzenwei tennisbaan 9-10 - Toplaagrenovatie	0	67.084	0	0	67.084		0	0	5.479	5.411	
2	Bronzenwei tennisbaan 9-10 - Onderlaagrenovatie	0	21.218	0	0	21.218		0	0	1.026	1.015	
2	Bronzenwei tennisbaan 9-10 - Net en hekwerk	0	29.256	0	0	29.256		0	0	1.609	1.592	
2	Bronzenwei Padel 1 - Toplaag+tennisstaanders	0	0	20.789	0	20.789		0	0	0	1.698	
2	Bronzenwei Padel 2 - Toplaag+tennisstaanders	0	0	20.789	0	20.789		0	0	0	1.698	
2	Coevering tennisbaan 3-4 - Toplaagrenovatie	0	0	0	67.084	67.084		0	0	0	0	
2	Coevering tennisbaan 3-4 - Onderlaagrenovatie	0	0	0	21.218	21.218		0	0	0	0	
2	Coevering tennisbaan 3-4 - Net en hekwerk	0	0	0	29.256	29.256		0	0	0	0	
2	Coevering tennisbaan 5-6 - Toplaagrenovatie	67.084	0	0	0	67.084		0	5.479	5.411	5.344	
2	Coevering tennisbaan 5-6 - Onderlaagrenovatie	21.218	0	0	0	21.218		0	1.026	1.015	1.004	
2	Coevering tennisbaan 5-6 - Net en hekwerk	29.256	0	0	0	29.256		0	1.609	1.592	1.574	
2	Coevering tennisbaan 9-10 - Toplaagrenovatie	0	0	0	67.084	67.084		0	0	0	0	
2	Coevering tennisbaan 9-10 - Onderlaagrenovatie	0	0	0	21.218	21.218		0	0	0	0	

P	Activiteitenplan	Invest. 2027	Invest. 2028	Invest. 2029	Invest. 2030	Totaal invest.	Grex	Lasten 2027	Lasten 2028	Lasten 2029	Lasten 2030	Raad
2	Coevering tennisbaan 9-10 - Net en hekwerk	0	0	0	29.256	29.256		0	0	0	0	
2	Coevering tennisbaan 11-12 - Toplaagrenovatie	0	0	0	67.084	67.084		0	0	0	0	
2	Coevering tennisbaan 11-12 - Onderlaagrenovatie	0	0	0	21.218	21.218		0	0	0	0	
2	Coevering tennisbaan 11-12 - Net en hekwerk	0	0	0	29.256	29.256		0	0	0	0	
2	Coevering Padel 1 - toplaag+tennisstaanders	20.789	0	0	0	20.789		0	1.698	1.677	1.656	
2	Coevering Padel 2 - toplaag+tennisstaanders	20.789	0	0	0	20.789		0	1.698	1.677	1.656	
2	Aanschaf kunstgrasreiniger	50.000	0	0	0	50.000		0	4.083	4.033	3.983	
2	Aanschaf Tractor	100.000	0	0	0	100.000		0	11.500	11.350	11.200	
2	Ornithos Modelvliegtuigclub Renovatie/Drainage gv	0	0	112.200	0	112.200		0	0	0	9.163	
2	Kervel Wielerbaan - Elementenverharding	44.687	0	0	0	44.687		0	3.649	3.605	3.560	
2	Kervel Wielerbaan - Hekwerk	6.216	0	0	0	6.216		0	342	338	334	
2	kervel Wielerbaan - Asfaltverharding	448.587	0	0	0	448.587		0	24.672	24.403	24.134	
2	Kievit Oefenveld - Hekwerk	0	0	0	48.224	48.224		0	0	0	0	
2	Kievit Oefenveld - Onderlaag	0	0	0	68.799	68.799		0	0	0	0	
2	Kievit Oefenveld - Toplaagrenovatie	0	0	0	228.687	228.687		0	0	0	0	
2	Kievit Voetbalveld 8 - Zorgplicht/doelen	0	0	0	62.584	62.584		0	0	0	0	
2	Kievit Voetbalveld 8 - Toplaagrenovatie	0	0	0	668.272	668.272		0	0	0	0	
2	Kievit Voetbalveld 6 - Hekwerk/ballenvangers	0	0	101.163	0	101.163		0	0	0	5.564	
2	Kievit Voetbalveld 6 - Zorgplicht/doelen	0	0	52.189	0	52.189		0	0	0	4.262	
2	Kievit Voetbalveld 6 - Onderlaag	0	0	129.882	0	129.882		0	0	0	6.278	
2	Kievit Voetbalveld 6 - Toplaagrenovatie	0	0	616.833	0	616.833		0	0	0	70.936	
2	Kievit Voetbalveld 5 - hekwerk/ballenvangers	0	0	0	36.007	36.007		0	0	0	0	
2	Kievit Voetbalveld 5 - ToplaagDrainDugoutBeregen	0	0	0	152.494	152.494		0	0	0	0	
2	Kievit voetbalveld 4 - armaturen	22.719	0	0	0	22.719		0	1.477	1.460	1.443	
2	Kievit voetbalveld 4 - Ballenvanger	32.363	0	0	0	32.363		0	1.780	1.761	1.741	
2	Kievit Voetbalveld 3 - armaturen	0	0	0	38.043	38.043		0	0	0	0	
2	Kievit Voetbalveld 3 - Hekwerk/Ballenvangers	0	0	0	82.837	82.837		0	0	0	0	
2	Kievit Voetbalveld 3 - Zorgplicht/doelen	0	0	0	56.582	56.582		0	0	0	0	
2	De Ark Voetbalveld 1 - Ballenvanger	5.037	0	0	0	5.037		0	277	274	271	
2	De Ark Voetbalveld 1 - Toplaagrenovatie	0	0	0	174.570	174.570		0	0	0	0	
2	De Ark Voetbalveld 1 - hekwerk	0	0	0	23.254	23.254		0	0	0	0	
2	De Ark Voetbalveld 3 - Toplaagrenovatie	0	111.021	0	0	111.021		0	0	9.067	8.956	

P	Activiteitenplan	Invest. 2027	Invest. 2028	Invest. 2029	Invest. 2030	Totaal invest.	Grex	Lasten 2027	Lasten 2028	Lasten 2029	Lasten 2030	Raad
2	De Ark Voetbalveld 3 - Ballenvanger	0	5.037	0	0	5.037		0	0	277	274	
2	De Ark Voetbalveld 4 en 5 - Ballenvangers	10.073	0	0	0	10.073		0	554	548	542	
2	De Ark Voetbalveld 5 - Toplaagrenovatie	10.073	0	0	0	10.073		0	1.158	1.143	1.128	
2	De Ark Voetbalveld 5 - Onderlaag	586.614	0	0	0	586.614		0	28.353	28.060	27.766	
2	De Ark Voetbalveld 5 - Doelen/zorgplicht	65.584	0	0	0	65.584		0	5.356	5.290	5.225	
2	De Ark Oefenhoek - Toplaag/Doelen	50.259	0	0	0	50.259		0	4.104	4.054	4.004	
2	De Ark Oefenhoek - Masten	21.969	0	0	0	21.969		0	879	870	862	
2	De Ark Oefenhoek - armaturen	15.110	0	0	0	15.110		0	982	971	960	
2	Oudven Renbaan - asfaltverharding/fundering	97.519	0	0	0	97.519		0	5.364	5.305	5.247	
2	Kievit Voetbalveld 1 - Toplaagrenovatie	0	0	668.272	0	668.272		0	0	0	76.851	
2	Kievit Voetbalveld 1 - Zorgplicht/doelen	0	0	58.940	0	58.940		0	0	0	4.813	
2	Kievit Voetbalveld 3 - Toplaagrenovatie	0	0	0	586.613	586.613		0	0	0	0	
2	Kievit Voetbalveld 3 - Onderlaagrenovatie	0	0	0	176.498	176.498		0	0	0	0	
2	Voorbereidingskrediet nieuwbouw scouting	100.000	0	0	0	100.000		0	4.000	3.963	3.925	
5	Verduurzamingsplan bestaand gemeent. vastgoed 2027	461.997	0	0	0	461.997		0	37.730	37.268	36.806	
5	Verduurzamingsplan bestaand gemeent. vastgoed 2028	0	469.833	0	0	469.833		0	0	38.370	37.900	
5	Verduurzamingsplan bestaand gemeent. vastgoed 2029	0	0	477.825	0	477.825		0	0	0	39.022	
5	Verduurzamingsplan bestaand gemeent. vastgoed 2030	0	0	0	485.978	485.978		0	0	0	0	
4	Riolering Wielewaal	0	0	245.796	0	245.796		GRP	GRP	GRP	GRP	
4	Riolering vrijverval jaarschijf 2028	0	1.537.583	0	0	1.537.583		GRP	GRP	GRP	GRP	
4	Riolering drukriolering jaarschijf 2028	0	166.008	0	0	166.008		GRP	GRP	GRP	GRP	
4	Riolering electro-mechanisch jaarschijf 2028	0	23.200	0	0	23.200		GRP	GRP	GRP	GRP	
4	Riolering overig jaarschijf 2028	0	884.396	0	0	884.396		GRP	GRP	GRP	GRP	
4	Riolering vrijverval jaarschijf 2029	0	0	215.345	0	215.345		GRP	GRP	GRP	GRP	
4	Riolering drukriolering jaarschijf 2029	0	0	160.365	0	160.365		GRP	GRP	GRP	GRP	
4	Riolering electro-mechanisch jaarschijf 2029	0	0	206.000	0	206.000		GRP	GRP	GRP	GRP	
4	Riolering overig jaarschijf 2029	0	0	253.836	0	253.836		GRP	GRP	GRP	GRP	
4	Riolering vrijverval jaarschijf 2030	0	0	0	465.412	465.412		GRP	GRP	GRP	GRP	
4	Riolering drukriolering jaarschijf 2030	0	0	0	160.344	160.344		GRP	GRP	GRP	GRP	
4	Riolering electro-mechanisch jaarschijf 2030	0	0	0	164.700	164.700		GRP	GRP	GRP	GRP	
4	Riolering overig jaarschijf 2030	0	0	0	526.851	526.851		GRP	GRP	GRP	GRP	

P	Activiteitenplan	Invest. 2027	Invest. 2028	Invest. 2029	Invest. 2030	Totaal invest.	Grex	Lasten 2027	Lasten 2028	Lasten 2029	Lasten 2030	Raad
4	Betonnen buitenbakken ondergrondse containers 2028	0	185.000	154.000	158.000	497.000		Afval	Afval	Afval	Afval	
	Totaal					**82.598.529**		**57.074**	**937.523**	**1.802.465**	**2.919.443**	

Reserves en voorzieningen

Overzicht van reserves en voorzieningen

Bedragen x € 1.000,-

Reserves	Balans 1-1-2027	Balans 1-1-2028	Balans 1-1-2029	Balans 1-1-2030	Balans 1-1-2031
Algemene reserve					
Algemene reserve	11.134	10.549	8.950	8.717	8.717
Algemene reserve grondexploitaties	13.115	12.957	12.800	12.643	12.605
Reserve tussentijdse winstnemingen grondbedrijf	563	563	563	563	563
Totaal algemene reserves	**24.811**	**24.068**	**22.312**	**21.923**	**21.885**
Bestemmingsreserves					
Reserve Investering speeltuin De Viking	49	49	49	49	49
Reserve Hondenbeleid	53	73	93	121	150
Reserve recreatie en toerisme	779	644	551	463	361
Reserve Fonds Investering Ruimt. Ontwikkelingen	335	251	167	84	0
Reserve Fonds Herstructurering Woongebieden	91	91	91	91	91
Reserve Fonds Verevening Bedrijfsomgevingen	69	69	69	69	69
Reserve duurzaamheid	965	965	965	965	965
Reserve woningbouwimpuls	1.627	1.972	2.324	2.676	3.028
Reserve Omgevingswet en wet kwaliteitsborging bouw	204	154	154	154	154
Reserve WBI leefbaarheidsfonds	1.322	1.322	1.322	1.322	1.322
Reserve WBI ruimtelijke ontwikkeling	557	557	557	557	557
Reserve maatwerkaanpak koopkrachtverlies	122	122	122	122	122
Reserve opvang ontheemden Oekraïne	1.542	1.542	1.542	1.542	1.542
Reserve regionale verkeersknelpunten	311	435	558	682	806
Reserve sociale woningbouw	508	508	508	508	508
Reserve stedelijke herstructurering	203	203	203	203	203
Reserve natuur,landschap,groenstructuurversterking	145	145	145	145	145
Reserve netwerkverbinding	203	203	203	203	203
Reserve WIA	193	193	193	193	193
Totaal bestemmingsreserves	**9.278**	**9.497**	**9.817**	**10.149**	**10.468**
Dekkingsreserves					
Dekkingsreserve Bouw vergaderaccommodatie	842	781	721	661	601
Dekkingsreserve Nutsvoorzieningen centrum Mierlo	22	15	9	2	0
Dekkingsreserve P-Margrietstraat t.h.v. P-Frisostraat	285	263	240	217	194
Dekkingsreserve Dorpstraat deel Rabo - t.h.v. Plus	413	389	364	340	316
Dekkingsreserve Onderzoek en realisatie kiosk	71	64	57	50	42
FBW Herinrichting Langstraat	100	92	84	76	67
FBW Herinrichting Korte Kerkstraat/Bogardeind	195	185	174	164	154
FBW Herinrichting Heggestraat	61	61	60	59	57
FBW Rotonde centrum Geldrop	50	47	43	39	36
FBW Parkeerterrein Weverijmuseum	50	46	43	39	35
FBW Herinrichting parkeerterrein Markt	163	162	161	160	160
FBW Herinrichting parkeerterrein De Meent	163	163	163	155	146
FBW Parkeerterrein Achter de Kerk	187	187	187	187	187

Reserves	Balans 1-1-2027	Balans 1-1-2028	Balans 1-1-2029	Balans 1-1-2030	Balans 1-1-2031
FBW Parkeerverwijssysteem	12	11	11	10	9
FBW Kruispunt Peijnenburgweg/Dommeldalseweg	120	113	106	99	92
FBW Herinrichting. Bogardeind (ijssalon/Beukelaar)	76	69	61	54	47
FBW Kruispunt Bogardeind (extra rechtdoorstrook)	9	8	7	6	5
FBW Bogardeind / Gijzenrooiseweg	108	98	87	77	67
FBW Aanpassen openbare Ruimte brede school Coevering	71	65	59	54	48
FBW Busbaan Gijzenrooiseweg	32	29	26	23	20
FBW Beleefpad Katoenpad	9	8	7	7	6
FBW Kasteelseloop en Molenheide	9	9	8	7	7
FBW Herinrichting Stationsomgeving	45	43	41	39	36
FBW Recreatieve fietsverbinding Rijk Dommel en AA	119	111	103	96	88
FBW Herinrichting Eindhovenseweg busbaan Hooge Akker-gemeentegrens	329	316	303	290	277
FBW Aanleg fietspad Vaarleseweg Broekstraat-spoor	15	13	10	8	5
FBW Busstrook zuid rijbaan Laan der Vier Heemskinderen	31	29	27	25	23
FBW Ext voorsorteervak Eindhovenseweg/Gijzenrooiseweg	19	19	19	18	18
FBW Ext voorsorteervak kruisp Eindhovenseweg/DAFIII	24	24	23	23	22
FBW Fiets-voetpad tussen stationsplein/Beekweide	28	28	28	28	28
FBW Aanleg fiets-voetpad Bogardeind Topa-terrein	25	24	23	22	21
FBW Vervanging VRI kruispunt Gijzenrooiseweg-Bogardeind	49	48	48	47	46
FBW Vervanging VRI kruispunt Gijzenrooisweg-Aragorn	35	33	31	29	27
FBW Kruispunt Mierloseweg - Peijnenburgweg	506	488	470	452	434
FBW Aanleg fiets-voetpad Bogardeind Topa-terrein	54	54	53	53	53
FBW Inrichting Bogardeind gedeelte Beukelaar/ Laan der Vier Heemskinderen	10	8	7	6	5
FBW Santheuvel	185	175	164	153	142
By-pass rotonde Dommeldalseweg-Laan der Vier Heemskinderen	173	160	147	134	122
Dekkingsreserve openbare ruimte Van der Putt school	525	525	504	482	461
Dekkingsres bouw Skandia school	3.049	3.049	2.988	2.927	2.866
Dekkingsreserve openbare ruimte Van der Putt school	927	927	927	889	851
Dekkingsreserve openbare ruimte Skandia school	1.033	1.033	991	949	907
Dekkingsreserve openbare ruimte Puur Sang school	908	908	908	870	833
Dekkingsreserve openbare ruimte St Jozefschool	908	908	908	908	870
Dekkingsreserve renovatie hockeyveld veld 2 HC Geldrop	180	174	168	162	156
Dekkingsreserve renovatie hockeyveld veld 4 HC Geldrop	180	174	168	162	156
Dekkingsreserve renovatie hockeyveld veld 3 HC Mierlo	180	175	169	164	159
Dekkingsreserve inrichting pand horeca sporthal De Weijer	90	84	78	72	66
Dekkingsreserve Buitensportfaciliteiten Mierlo	210	210	196	182	168
Dekkingsreserve Buitensportfaciliteiten Geldrop	200	200	200	187	173
Dekkingsreserve Kunstgrasveld Mifano	750	745	739	734	728
Dekkingsreserve CG Herinrichting parkeeterrein De Meent WBI	857	857	857	822	788
Totaal dekkingsreserves	**14.689**	**14.401**	**13.974**	**13.415**	**12.824**
Totaal reserves	**48.777**	**47.966**	**46.102**	**45.487**	**45.178**

Voorzieningen	Balans 1-1-2027	Balans 1-1-2028	Balans 1-1-2029	Balans 1-1-2030	Balans 1-1-2031
Voorzieningen verplichtingen, verliezen en risico's					
Pensioenvoorzieningen wethouders	4.442	4.326	4.210	4.095	3.979
Voorziening verlofsparen	980	1.090	1.200	1.310	1.420
Voorziening wachtgeld wethouders	38	38	38	38	38
Totaal voorzieningen verplichtingen, verliezen en risico's	**5.461**	**5.455**	**5.449**	**5.443**	**5.437**
Voorzieningen onderhoud en egalisatie					
Onderhoud wegen	1.269	1.119	969	819	669

Voorzieningen	Balans 1-1-2027	Balans 1-1-2028	Balans 1-1-2029	Balans 1-1-2030	Balans 1-1-2031
Onderhoud gebouwen	741	1.608	1.688	2.439	3.190
Onderhoud brede school Coevering	180	203	225	248	271
Totaal voorzieningen onderhoud en egalisatie	**2.191**	**2.930**	**2.882**	**3.506**	**4.130**
Voorzieningen door derden beklemde middelen					
Wonen	3.332	2.994	2.655	2.655	2.655
Egalisatie afvalstoffenheffing	209	218	294	470	754
Egalisatie rioleringen	4.259	3.434	2.685	2.105	1.813
Gemeentelijk groenfonds	20	20	20	20	20
Voorziening afgesloten complexen GB	78	78	78	78	78
Voorziening natuur- en groencompensatie	71	71	71	71	71
Totaal voorzieningen door derden beklemde middelen	**7.968**	**6.815**	**5.803**	**5.399**	**5.391**
Totaal voorzieningen	**15.620**	**15.199**	**14.134**	**14.349**	**14.958**

Staat van reserves en voorzieningen	Balans 1-1-2027	Balans 1-1-2028	Balans 1-1-2029	Balans 1-1-2030	Balans 1-1-2031
Reserves	48.777	47.966	46.102	45.487	45.178
Voorzieningen	15.620	15.199	14.134	14.349	14.958
Totaal reserves en voorzieningen	**64.397**	**63.166**	**60.236**	**59.836**	**60.136**

Toelichting op de reserves

Inleiding

In deze toelichting richten wij ons op de vermogensmutaties die betrekking hebben op 2027. Ook lichten wij toe waarvoor de reserves zijn bedoeld.
De reserves vallen uiteen in algemene reserves, bestemmingsreserves en dekkingsreserves. Algemene reserves fungeren als buffer voor het opvangen van verliezen van algemene aard. Bestemmingsreserves zijn gevormd voor een specifiek doel. Tevens dienen bestemmingsreserves om ongewenste schommelingen op te vangen in de tarieven die aan derden in rekening worden gebracht. Dekkingsreserves zijn bedoeld ter dekking van afschrijvingskosten van bepaalde investeringen.

Algemene reserve

Stand 1-1-2027	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2027
11.134	0	585	10.549

Deze reserve heeft als doel het opvangen van eventuele jaarrekeningtekorten of andere financiële tegenvallers. Daarnaast fungeert de reserve als algemeen weerstandsvermogen van de gemeente. Voor deze reserve is een minimum omvang met de Raad afgesproken van 10% van de structurele algemene uitkering uit het gemeentefonds afgerond naar boven op een veelvoud van € 500.000,-. Voor 2027 gaat het om een minimum van € 9.500.000,-. Hieraan voldoet de omvang van de reserve.

De onttrekking betreft het afboeken van de boekwaardes van scholen vanuit het RV van het IHP.

Algemene reserve grondexploitaties

De omvang van de reserve moet in een gezonde verhouding blijven staan tot de benodigde capaciteit ten behoeve van met name marktrisico's.

Stand 1-1-2027	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2027
13.115	0	158	12.957

Het doel van deze reserve is:

- Buffer voor conjuncturele risico's (zoals vertragingen in gronduitgifte, grondprijsaanpassingen door economische malaise, etc.);
- Buffer voor exploitatierisico's c.q. andere tegenvallers in de grondexploitatie;

- Dekkingsmiddel voor nieuwe verliesgevende herstructurering c.q. ruimte om tekorten op nieuwe plannen te financieren;
- Voeding van de voorziening Dekking Verliessaldi Grondbedrijf.

Voor prognoses wordt verwezen naar de paragraaf Grondbeleid.

De onttrekkingen hebben betrekking op de dekking van te betalen Vennootschapsbelasting (gerelateerd aan grondexploitaties) (€ 38.000,-) en dekking van de kapitaallasten van de aankoop opstallen Emopad 15 in Geldrop (€120.500,-).

Reserve tussentijdse winstnemingen grondbedrijf

De omvang van de reserve moet in een gezonde verhouding blijven staan tot de nog lopende project specifieke risico's in de grondexploitatie.

Stand 1-1-2027	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2027
563	0	0	563

Op basis van de nieuwe richtlijnen van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zijn gemeenten verplicht om *eerder* tussentijdse winst te nemen voor plannen waarvoor een positief eindresultaat wordt verwacht en een deel van de opbrengsten en kosten al hebben plaatsgevonden. Aangezien deze exploitaties halfjaarlijks (in het kader van de Jaarrekening en Meerjarenbegroting) worden herzien, en dan weer blijkt of project specifieke risico's zijn opgetreden, kan het voorkomen dat het verwachte eindresultaat negatief bijgesteld moet worden. Gevolg kan zijn dat eerdere tussentijdse winsten weer gecorrigeerd moeten worden. We achten het daarom van belang om een onderscheid te maken tussen winsten die zeker gerealiseerd zijn (omdat exploitaties zijn afgesloten) en tijdelijke voorlopige winsten waar weer correcties op plaats kunnen vinden. Door deze werkwijze kan de Algemene reserve Grondexploitaties blijven dienen om marktrisico's en een eventuele nieuwe crisis op te kunnen vangen.

Reserve personeel en organisatie

Stand 1-1-2027	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2027
0	0	0	0

Het doel van deze reserve is om onvoorziene problemen in de gemeentelijke bedrijfsvoering op te vangen. Het minimum saldo van deze reserve is vastgesteld op € 200.000,-. Omdat er in de 1e turap 2026 een beroep wordt gedaan op deze reserve is de stand op 1-1-2027 € 0,-. Dit wordt bij de jaarrekening 2026 weer aangevuld tot het minimum.

Reserve investeringen speeltuin De Viking

Stand 1-1-2027	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2027
49	0	0	49

Het doel van deze reserve is het uitvoeren van investeringen en onderhoudswerkzaamheden aan speeltuin De Viking aan de hand van een door de stichting in te dienen investeringsplan.

Reserve hondenbeleid

Stand 1-1-2027	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2027
53	0	-20	73

Het doel van deze reserve is het egaliseren van de kosten en opbrengsten uit de exploitatie Hondenbeleid om forse afwijkingen in de tarieven van de hondenbelasting te voorkomen. Onvoorziene uitgaven in enig jaar hebben zo niet meteen gevolgen voor de tarieven. Door deze reserve wordt ervoor gezorgd dat alle opbrengsten uit hondenbelasting worden ingezet voor de uitvoering van het hondenbeleid.

De storting (weergeven als een negatieve onttrekking) betreft een voordeel op de gesloten exploitatie Hondenbeleid in 2027 van € 19.637,-.

Reserve recreatie en toerisme

Stand 1-1-2027	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2027
779	0	135	644

Het doel van deze reserve recreatie en toerisme is het egaliseren van de kosten en opbrengsten uit de exploitatie Recreatie en Toerisme om forse afwijkingen in de tarieven van de toeristenbelasting te voorkomen. Een groot gedeelte van de jaarlijkse uitgave van de gesloten exploitatie gaat naar de stichting Villagemarketing. Zij dragen zorg voor de juiste positionering van Geldrop-Mierlo door een breed promotieprogramma. Andere uitgaven waar aan gedacht moet worden zijn evenementensubsidies, subsidies van recreatieve voorzieningen en nieuwe initiatieven.

De onttrekking betreft een nadeel op de gesloten exploitatie Recreatie en Toerisme in 2027.

Fondsen grondexploitaties

Op 9 maart 2015 is de huidige nota kostenverhaal vastgesteld. Hier wordt een actuele situatie van deze fondsen beschreven. Stortingen op basis van verkopen in 2024 en facturatie op basis van afspraken uit getekende anterieure overeenkomsten zijn hieronder weergegeven voor zover die in 2025 ten gunste van de fondsen komen. Claims die er op rusten zijn hieronder eveneens weergegeven.

Reserve leefbaarheidsfonds

Bijdragen in dit fonds moeten worden aangewend voor flankerend beleid t.b.v. de sociale doelgroep. In 2023 lopen initiatieven voor sociale woningbouw. Deze kunnen ondersteund worden met deze middelen. Bij de herijking van de nota kostenverhaal kan nader worden ingegaan op de wijze van ondersteuning. Daarbij kan tevens bekeken worden of dit beperkt met blijven tot de sociale doelgroep of dat deze ook ingezet zou moeten worden voor het (lage) middenhuur segment en woonvormen ter bevordering van het thuiswonen van zorgbehoevenden.

Stand 1-1-2027	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2027
0	0	0	0

Reserve fonds investering ruimtelijke ordening

Bijdragen in dit fonds moeten worden aangewend voor de acht in de nota kostenverhaal genoemde doeleinden.
In het kader van dit fonds is er nog een aantal claims voor te verwachten. Het gaat daarbij om een bedrag voor het bereiken van duurzaamheidsdoelstellingen (paragraaf 4.2.6 van de nota kostenverhaal) en een bedrag voor het bereiken van doelstellingen voor overlastbeperking van solitaire bedrijfslocaties (paragraaf 4.2.7 van de nota kostenverhaal). Tenslotte lopen er nog een aantal initiatieven voor kunsttoepassingen in de openbare ruimte (paragraaf 4.2.5 van de nota kostenverhaal).

De onttrekking is onderdeel van de ombuigingen.

Stand 1-1-2027	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2027
335	0	84	251

Reserve fonds herstructurering woongebieden

Bijdragen in dit fonds moeten worden aangewend voor de herstructurering van woningen, zoals bijvoorbeeld aan de oostzijde van het Bogardeind tussen de Beukelaar en de Laan der Vier Heemskinderen.

Stand 1-1-2027	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2027
91	0	0	91

Reserve verevening bedrijfsomgevingen

Bijdragen in dit fonds moeten worden aangewend voor de herstructurering van bedrijventerreinen/bedrijfslocaties.

Indien dit bedrag ingezet dient te worden voor bijvoorbeeld de herstructurering van De Bleekvelden, dan is er een aanzienlijk hoger bedrag nodig. Ook ten behoeve van dit fonds heeft het college ter overbrugging tot de herijking van de nota kostenverhaal inmiddels besloten om binnen de bandbreedte van de raad de afdracht te verhogen naar € 7,50 per m2 mits de plannen economisch uitvoerbaar blijven.

Stand 1-1-2027	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2027
69	0	0	69

Reserve duurzaamheid

Stand 1-1-2027	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2027
965	0	0	965

Deze reserve is in 2021 gevormd in de 2e tussentijdse rapportage 2021. Het doel van deze reserve is om de van het Rijk ontvangen klimaatmiddelen over meerdere jaren in te kunnen zetten voor het uitvoeren van ons duurzaamheidsbeleid. Met behulp van deze reserve bieden we meer continuïteit aan onze inwoners, doordat er meer zekerheid is dat projecten ook langere tijd door kunnen lopen. Daarnaast zetten we de reserve in om eventuele dekkingsrisico's op te vangen die ontstaan door de vele ontwikkelingen en onzekerheden binnen de duurzaamheidsopgave. Zo komen er regelmatige nieuwe taken bij (zoals het opstellen van een soortenmanagementplan) of zijn vervolgkosten van opgaven nog onzeker (zoals bij het onderzoek naar een warmtenet in de Coevering).

Reserve kapitaalslasten woningbouwimpuls

Stand 1-1-2027	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2027
1.627	345	0	1.972

Deze reserve is bij de jaarrekening 2021 gevormd. In overleg met de audit-commissie is besloten om de besparing op de kredieten dan wel jaarlijkse kapitaallasten in een afzonderlijke reserve te storten. De financiële dekking daarvoor is reeds beschikbaar gesteld en het is nog te vroeg om te kunnen besluiten hoe hier de komende jaren mee omgegaan moet worden. Om die reden is besloten een afzonderlijke reserve in te stellen.

In 2027 wordt € 345.132,- gestort voor de rente subsidie en cofinanciering WBI.

Reserve omgevingswet

Stand 1-1-2027	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2027
204	0	50	154

Deze reserve is in 2021 gevormd om kosten voor de invoering van de omgevingswet te dekken. Inmiddels is de Omgevingswet van kracht, maar er is nog weinig ervaring en kennis over de benodigde budgetten. De reserve wordt ingezet als (gedeeltelijke) dekking voor uitgaven die betrekking hebben op de implementatie van de Omgevingswet, zoals voor het opstellen van het wettelijk verplichte gebiedsdekkende omgevingsplan en opstellen van omgevingsprogramma's.

De onttrekking van € 50.000,- heeft betrekking op kosten voor het opstellen van een Omgevingsplan voor het gehele grondgebied van Geldrop-Mierlo. Het gaat om een totale opdracht van € 200.000,-.

Dit bedrag wordt verspreid over enkele jaren uitgegeven.

Reserve WBI herstructurering woongebieden

Stand 1-1-2027	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2027
0	0	0	0

Deze reserve is bij de jaarrekening 2021 gevormd. Het is wenselijk om beter inzichtelijk te hebben welk deel van de fondsen beschikbaar is voor de woningbouwimpuls en welk deel voor andere gebieden of ambities. Om die reden is besloten om dit onderscheid te maken.

Reserve WBI leefbaarheidsfonds

Deze reserve is bij de jaarrekening 2021 gevormd. Het is wenselijk om beter inzichtelijk te hebben welk deel van de fondsen beschikbaar is voor de woningbouwimpuls en welk deel voor andere gebieden of ambities. Om die reden is besloten om dit onderscheid te maken.

Stand 1-1-2027	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2027
1.322	0	0	1.322

Reserve WBI ruimtelijke ontwikkeling

Stand 1-1-2027	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2027
557	0	0	557

Deze reserve is bij de jaarrekening 2021 gevormd. Het is wenselijk om beter inzichtelijk te hebben welk deel van de fondsen beschikbaar is voor de woningbouwimpuls en welk deel voor andere gebieden of ambities. Om die reden is besloten om dit onderscheid te maken.

Reserve maatwerkaanpak koopkrachtverlies

Stand 1-1-2027	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2027
122	0	0	122

Deze reserve is in 2022 gevormd om te voorkomen dat - ondanks rijksbeleid en nu bestaande lokale regelingen - de inwoners van Geldrop-Mierlo onder de ondergrens van bestaansminimum komen. Daarom bieden we aan onze inwoners en maatschappelijke organisaties aanvullende steun bovenop landelijke regelingen.

Reserve opvang ontheemden Oekraïne

Stand 1-1-2027	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2027
1.542	0	0	1.542

Deze reserve is bij de jaarrekening 2022 gevormd om in te zetten voor vluchtelingen in de breedste zin van het woord en deels voor opgelopen achterstanden door ambtelijke inzet op Oekraïne in 2022, op andere beleidsterreinen, te compenseren.

Reserve regionale verkeersknelpunten

Stand 1-1-2027	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2027
311	219	95	435

Deze reserve is in 2025 gevormd voor regionale verkeersknelpunten. Er wordt in 2027 € 95.475,- onttrokken en € 219.330,- gestort voor de bijdrage in regionale verkeersknelpunten.

Reserve sociale woningbouw

Stand 1-1-2027	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2027
508	0	0	508

Deze reserve is in 2025 gevormd n.a.v. de vaststelling nota kostenverhaal in december 2023.
Op het moment dat een bouwplan een minder dan gemiddeld aandeel sociale woningbouw realiseert, dan dient een afdracht te worden betaald aan deze reserve. Indien sprake is van een groter aandeel sociale woningbouw , waarbij kan worden aangetoond dat dit leidt tot een exploitatietekort, dan kan de betreffende ontwikkeling een bijdrage krijgen uit deze reserve.

Reserve stedelijke herstructurering

Stand 1-1-2027	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2027
203	0	0	203

Deze reserve is in 2025 gevormd n.a.v. de vaststelling nota kostenverhaal in december 2023.
Het doel van stedelijke herstructurering is het woon en leefklimaat van wijken en gebieden te verbeteren door het slopen van woningen of bedrijfsgebouwen en/of aanpassen van de openbare ruimte. Een financiële bijdrage is mogelijk voor gebieden waarvoor een herstructureringsplan, transformatieplan of wijkontwikkelingsplan al dan niet in de vorm van een programma is vastgesteld en dat er sprake is van een financieel tekort. Andere ontwikkelingen dragen daaraan af.

Reserve natuur, landschap, groenstructuurversterking

Stand 1-1-2027	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2027
145	0	0	145

Deze reserve is in 2025 gevormd n.a.v. de vaststelling nota kostenverhaal in december 2023.
Het betreft een reserve voor investeringen in het landschap, natuur en groen/recreatie. Hiervoor geldt dat de benodigde investeringen voor 15% kunnen worden toegerekend aan nieuwbouw c.q. nieuwe aangewezen bouwplannen.

Reserve netwerkverbinding

Stand 1-1-2027	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2027
203	0	0	203

Deze reserve is in 2025 gevormd n.a.v. de vaststelling nota kostenverhaal in december 2023.
Netwerkverbindingen hebben betrekking op investeringen, zoals die o.a. zijn opgenomen in de regionale bereikbaarheidsagenda. Het gaat om investeringen in de aanleg van infrastructuur voor verkeers- en openbaar vervoersnetwerken van gemeentelijk of regionaal belang. De te verhalen kosten worden toegerekend aan nieuw te bouwen woningen en bedrijfsfuncties.

Dekkingsreserves

Bouw nieuwe multifunctionele vergaderaccommodatie

Stand 1-1-2027	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2027
842	0	60	781

Deze dekkingsreserve is gevormd ter dekking van de kapitaallasten van de investeringen voor de bouw van de nieuwe multifunctionele vergaderaccommodatie.

De onttrekking betreft de afschrijvingslasten voor 2027 van € 60.114,-.

Nutsvoorzieningen centrum Mierlo

Stand 1-1-2027	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2027
22	0	7	15

Deze dekkingsreserve is gevormd ter dekking van de kapitaallasten van de investeringen voor de nutsvoorzieningen centrum Mierlo.

De onttrekking betreft de afschrijvingslasten voor 2027 van € 6.507,-.

Dorpsstraat deel Rabobank-ter hoogte van de Plus supermarkt

Stand 1-1-2027	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2027
413	0	24	389

Deze dekkingsreserve is gevormd ter dekking van de kapitaallasten van de investeringen voor Centrum Mierlo: Dorpsstraat deel Rabobank - ter hoogte van de Plus supermarkt.

De onttrekking betreft de afschrijvingslasten voor 2027 van € 24.338,-.

Onderzoek en realisatie kiosk Mierlo

Stand 1-1-2027	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2027
71	0	7	64

Deze dekkingsreserve is gevormd ter dekking van de kapitaallasten van de investeringen voor Centrum Mierlo: voorbereiding onderzoek en realisatie kiosk Mierlo.

De onttrekking betreft de afschrijvingslasten voor 2027 van € 7.238,-.

Dekkingsreserves vanuit fonds bovenwijks

In het overzicht van reserves en voorzieningen staan de volgende dekkingsreserves opgenomen. Indien er sprake is van een onttrekking dan betreft het de jaarlijkse afschrijvingslasten. Het gaat om de volgende dekkingsreserves:

- FBW Herinrichting Langstraat
- FBW Herinrichting Korte Kerkstraat / Bogardeind
- FBW Herinrichting Heggestraat
- FBW Rotonde centrum Geldrop
- FBW Parkeerterrein Weverijmuseum
- FBW Herinrichting parkeerterrein Markt
- FBW Herinrichting parkeerterrein De Meent
- FBW Parkeerterrein Achter de Kerk
- FBW Parkeerverwijssysteem
- FBW Kruispunt Peijnenburgweg / Dommeldalseweg
- FBW Herinrichting Bogardeind (IJssalon / Beukelaar)
- FBW Kruispunt Bogardeind (extra rechtdoorstrook)
- FBW Bogardeind / Gijzenrooiseweg
- FBW Aanpassing openbare ruimte brede school Coevering
- FBW Busbaan Gijzenrooiseweg
- FBW Beleefpad Katoenpad
- FBW Kasteelseloop en Molenheide
- FBW Herinrichting Stationsomgeving
- FBW Recreatieve fietsverbinding Rijk Dommel en AA
- FBW Herinrichting Eindhovenseweg busbaan Hooge Akker - gemeentegrens
- FBW Aanleg fietspad Vaarleseweg Broekstraat-spoor
- FBW Busstrook zuidelijke rijbaan Laan der Vier Heemskinderen
- FBW Fiets- en voetpad tussen stationsplein / Beekweide
- FBW Aanleg fiets- en voetpad Bogardeind Topa-terrein
- FBW Vervanging VRI kruispunt Gijzenrooiseweg - Bogardeind
- FBW Vervanging VRI kruispunt Gijzenrooiseweg - Aragorn
- FBW Kruispunt Mierloseweg - Peijnenburgweg
- By-pass rotonde Dommeldalseweg - Laan der Vier Heemskinderen
- FBW Santheuvel
- Dekkingsreserve openbare ruimte Van der Putt school
- Dekkingsreserve bouw Van der Putt school
- Dekkingsreserve bouw Skandia school
- Dekkingsreserve bouw Puur Sang school
- Dekkingsreserve openbare ruimte Van der Putt school

- Dekkingsreserve openbare ruimte Skandia school
- Dekkingsreserve openbare ruimte Puur Sang school
- Dekkingsreserve openbare ruimte St Jozefschool
- Dekkingsreserve renovatie hockeyveld veld 2 HC Geldrop
- Dekkingsreserve renovatie hockeyveld veld 4 HC Geldrop
- Dekkingsreserve renovatie hockeyveld veld 3 HC Mierlo
- Dekkingsreserve inrichting pand horeca sporthal De Weijer
- Dekkingsreserve Buitensportfaciliteiten Mierlo
- Dekkingsreserve Buitensportfaciliteiten Geldrop
- Dekkingsreserve Kunstgrasveld Mifano
- Dekkingsreserve CG Herinrichting parkeerterrein De Meent WBI

Dekkingsreserve speelvoorziening Gulbergen

Stand 1-1-2027	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2027
10	0	1	8

Deze dekkingsreserve is in 2021 gevormd vanuit de reserve recreatie en toerisme voor € 15.000,-. De jaarlijkse kapitaallasten van de speelvoorzieningen Gulbergen worden uit deze reserve gedekt.

Dekkingsreserve R&T speelruimte beleidsplan

Stand 1-1-2027	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2027
173	0	13	160

De dekkingsreserve is in 2021 gevormd vanuit de reserve recreatie en toerisme.
Een gedeelte van de jaarlijkse kapitaallasten van het speelruimtebeleidsplan wordt uit deze reserve gedekt.

Toelichting op de voorzieningen

Inleiding

Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen. Voorzieningen zijn passief posten op de balans, die een inzicht geven in de voorzienbare lasten in verband met risico's en verplichtingen, waarvan de omvang en/of het tijdstip van optreden per balansdatum min of meer onzeker zijn, en die oorzakelijk samenhangen met de periode voorafgaande aan die datum. Voorzieningen dienen naar beste schatting dekkend te zijn voor de achterliggende verplichtingen of risico's waarvoor ze zijn ingesteld. Toevoegingen moeten daarom gebaseerd zijn op een tijdige opbouw van de voorziening.

Pensioenen wethouders

Stand 1-1-2027	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2027
4.442	110	226	4.326

Op basis van de Wet APPA (Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers) zijn wij als gemeente zelf verantwoordelijk voor de pensioenen van onze (ex-)wethouders. Wij moeten dus zelf zorgen voor een eigen pensioenfonds. Dit houdt in dat wij de opgebouwde pensioenen over de periode dat de politieke ambtsdrager actief was alsmede over de wachtgeldperiode zelf uitbetalen en de daarmee samenhangende risico's zelf dragen. De hoogte van deze voorziening moet gelijk zijn aan de actuariële berekeningen die door een extern bureau voor ons (en alle andere gemeenten) gemaakt worden.

Voorziening verlofsparen

Stand 1-1-2027	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2027
980	0	-110	1.090

Medewerkers hebben vanaf 2022 het recht om verlof te sparen conform cao. Vanuit het BBV moet hiervoor een voorziening gevormd worden. Jaarlijks wordt € 110.000,- gestort in deze voorziening.

Voorziening wachtgeld bestuurders

Stand 1-1-2027	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2027
38	0	0	38

Deze voorziening is in 2024 gevormd om toekomstige wachtgeldverplichtingen van bestuurders te bekostigen. Dit is verplicht op grond van verslagleggingsregels.

Voorzieningen onderhoud/egalisatie

Voorziening groot onderhoud wegen

Stand 1-1-2027	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2027
1.269	687	837	1.119

Het doel van deze voorziening is het bekostigen van het groot onderhoud aan wegen en civiele kunstwerken (bruggen en tunnels) op basis van beleidsplannen, vastgesteld door de raad.
Op basis van een beleidsplan voor het onderhoud van wegen enerzijds en een beleidsplan voor onderhoud van civiele kunstwerken anderzijds vinden stortingen en onttrekkingen binnen deze voorziening plaats.

De toevoeging bestaat uit een storting voor onderhoud wegen (€ 648.911-) en civiele kunstwerken (€ 38.500,-).
De onttrekking betreft uitgaven onderhoud wegen (€ 758.293,-) en civiele kunstwerken (€ 79.053,-).

Voorziening groot onderhoud gebouwen

Stand 1-1-2027	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2027
741	1.405	538	1.608

Het doel van deze voorziening is het bekostigen van het groot onderhoud aan gemeentelijke gebouwen op basis van een meerjarenonderhoudsplan, vastgesteld door de raad.

Op basis van het meerjarenonderhoudsplan, dat volgt uit het onderhoudssysteem O-prognose, lopen alle stortingen en onttrekkingen voor de panden van gemeente Geldrop-Mierlo via deze onderhoudsvoorziening.

Voorziening onderhoud brede school Coevering

Stand 1-1-2027	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2027
180	23	0	203

Met de schoolbesturen van De Regenboog en De Branding zijn afspraken gemaakt over de ruimteverdeling en het onderhoud binnen de Brede School Coevering. Het groot onderhoud van het totale gebouw wordt door de gemeente uitgevoerd. Sinds 2015 worden de gelden voor onderhoud rechtstreeks door het Rijk aan de schoolbesturen voldaan. De beide schoolbesturen dienen zodoende de jaarlijkse storting in de voorziening Groot onderhoud gebouwen voor deze school aan de gemeente te voldoen. De gemeente Geldrop-Mierlo heeft bij de 2e tussentijdse rapportage 2019 een aparte voorziening gevormd, afgesplitst van de grote voorziening, zodat de besturen via de gepubliceerde gemeentelijke jaarrekening jaarlijks inzicht hebben in het verloop van de gestorte gelden en de besteding hiervan.

Voorzieningen verplichtingen, verliezen en risico's

Voorziening Wonen

Stand 1-1-2027	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2027
3.332	0	338	2.994

Het doel van deze voorziening is het bekostigen van diverse projecten in het belang van de volkshuisvesting. De voorziening is destijds gevormd uit de algemene reserve van het voormalig woonbedrijf en van het SRE ontvangen BLS-gelden (BLS = Besluit Locatie gebonden Subsidies). Het geld uit de voorziening moet verplicht worden aangewend in het belang van de volkshuisvesting. Het saldo binnen deze voorziening wordt aangewend voor de bekostiging van Startersleningen en Duurzaamheidsleningen en de rentebijschrijving van de woningbouwimpuls.

Voorzieningen door derden beklemde middelen

Egalisatievoorziening afvalstoffenheffing

Stand 1-1-2027	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2027
209	0	-9	218

De voorziening wordt gebruikt voor het egaliseren van de kosten, zodat tariefschommelingen in de toekomst zoveel mogelijk worden beperkt. De kostenprognose, mede gebaseerd op de begroting van de GR Cure, wordt jaarlijks geactualiseerd. Om de schommelingen in lasten en baten op te vangen worden deze geëgaliseerd met deze voorziening. Er zijn tariefstijgingen nodig om te voorkomen dat de voorziening negatief wordt en er een buffer blijft om onverwachte tegenvallers op te vallen.

Egalisatievoorziening rioleringen

Stand 1-1-2027	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2027
4.259	0	825	3.434

Het doel van deze voorziening is het egaliseren van de kosten en opbrengsten uit de exploitatie Riolering om forse afwijkingen in de tarieven van de rioolheffing te voorkomen. Onvoorziene uitgaven in enig jaar hebben zo niet meteen gevolgen voor de tarieven. Door deze voorziening wordt ervoor gezorgd dat alle opbrengsten uit de rioolheffing worden ingezet voor de uitvoering van werkzaamheden op het gebied van riolering.

Het in 2027 te onttrekken bedrag is bestemd voor toekomstige kosten op basis van het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP). De kostenprognose wordt jaarlijks geactualiseerd.

Voorziening Gemeentelijk groenfonds

Stand 1-1-2027	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2027
20	0	0	20

Bij het verlenen van een omgevingsvergunning voor kap kan herplant worden opgelegd. Soms is het echter niet mogelijk om herplant uit te voeren en wordt een financiële compensatieplicht opgelegd. Hetzelfde geldt bij de beschadiging of het verdwijnen van groenvakken. De middelen die in het groenfonds worden gestort, worden ingezet voor aanplant van nieuwe (niet geplande) houtopstanden. Daarnaast kunnen de middelen worden gebruikt voor het verbeteren van de kwaliteit van het groen bijvoorbeeld door groeiplaatsverbetering of door het aanbrengen van groen dat bijdraagt aan de biodiversiteit.

Voorziening afgesloten complexen grondbedrijf

Verliesvoorziening
De afzonderlijke voorziening voor de te verwachten verliezen voor lopende grondexploitaties moet voldoende groot zijn om (de contante waarde van) de te verwachte tekorten te kunnen afdekken. Deze voorziening wordt in mindering gebracht op de voorraad ‘Bouwgronden In Exploitatie’.

Voorziening afgesloten complexen
Voor exploitaties die zijn afgesloten is een afzonderlijk voorziening beschikbaar. Het gaat om middelen die nog nodig zijn voor afronding van die projecten. Deze voorziening wordt afzonderlijk weergegeven op de gemeentelijke balans.

Stand 1-1-2027	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2027
78	0	0	78

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is in 2016 besloten om een afzonderlijke voorziening voor afgesloten complexen aan te houden. Voor exploitaties die zijn afgesloten, omdat alle uitgeefbare gronden zijn verkocht, worden middelen gereserveerd om (een laatste deel van) het plangebied woonrijp te maken. Deze zijn in deze voorziening ondergebracht.
Op deze voorziening wordt geen rente bijgeschreven. Deze voorziening wordt afzonderlijk weergegeven op de gemeentelijke balans.

Egalisatievoorziening WIA

Stand 1-1-2027	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2027
0	0	0	0

Deze voorziening is gevormd voor het dekken van de WIA kosten voor drie medewerkers van de gemeente Geldrop-Mierlo. Via de 2e tussentijdse rapportage 2025 zal deze omgezet worden naar een reserve, conform BBV voorschriften.

Voorziening natuur- en groencompensatie

Stand 1-1-2027	Toevoegingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2027
71	0	0	71

Het verplicht compenseren van groen geldt uitsluitend wanneer bestaand groen verdwijnt. Dit moet namelijk (kwalitatief) gecompenseerd worden en als dat niet op eigen terrein kan, moet een compensatiebijdrage worden betaald.

Toelichting op de financiële uitgangspunten

Inleiding
In deze paragraaf wordt kort toegelicht welke uitgangspunten zijn gebruikt voor de berekeningen in deze meerjarenbegroting.

Indexen
Voor de begroting 2027 en verder zijn de volgende indexen gebruikt.

Indexcijfers MPB 2027-2030	2027	2028	2029	2030
Loonkostenindex	4,2%	4,0%	3,6%	3,5%
Materiële kostenindex	2,1%	2,6%	2,3%	2,5%
Gewogen kostenontwikkeling	3,2%	3,3%	3,0%	3,0%
5-jarig OVA-gemiddelde (jeugd en Wmo budgetten)	3,67%	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.

Rente
Vanaf 2017 schrijft het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) voor dat wij ieder jaar opnieuw moeten bepalen met welke rentepercentages wordt gerekend in de gemeentelijke begroting. De rente die aan taakvelden wordt doorbelast (= rente activa) wordt bepaald op basis van voorcalculatie. Het is een verplichting in het BBV om in de jaarrekening de werkelijke rentepercentages te bepalen op basis van nacalculatie. De (voorcalculatorische) percentages staan vermeld in de paragraaf Financiering.

Algemene uitkering
In meerjarenperspectief wordt door het Rijk rekening gehouden met een bepaalde groei van het areaal per maatstaf. Voor de berekening van de algemene uitkering in meerjarenperspectief wordt hierbij aangesloten.

Kostendekkende tarieven
Voor de tarieven van rioolheffing, afvalstoffenheffing en leges wordt als uitgangspunt een kostendekkendheid van 100% gehanteerd.

Onroerende Zaakbelasting (OZB)
Bij de berekening van de ramingen voor de OZB in meerjarenperspectief wordt aangesloten bij de toename of afname van de WOZ-waarden. De totale OZB-opbrengst neemt, naast de indexering, toe met de areaaluitbreiding gebaseerd op het woningbouwprogramma van onze gemeente.

Capaciteitsbegroting 2027
In het beleidsgedeelte van deze begroting is per thema het capaciteitsbeeld per taakveld opgenomen. Bij het opstellen van deze overzichten zijn we uitgegaan van 1.400 productieve uren per fte. Het overige is naar rato (dus bijvoorbeeld: 0,5 fte = 700 productieve uren). Feestdagen, vakantie-uren, verzuim (5%) en indirect productie uren, zoals algemene personeelsbijeenkomsten en opleiding/studie, zijn hier al van afgehaald.

Bijlagen

Vaststellingsbesluit